

FAIR

FOR

FAITAIR

FAIR FORFAITAIR COMMISSIE HERIJKING VERGOEDINGEN RECHTSBIJSTAND

Den Haag, oktober 1997

Secretariaat voor de Commissie herijking vergoedingen rechtsbijstand

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

Kamer H1721

Statistische gegevens:

Stichting IRIS/Bureau Van de Bunt

Ontwerp: MHM, Amsterdam

Druk: SDU, Grafisch Bedrijf

INHOUD

	SAMENVATTING	7
1	INLEIDING	13
1.1	TAAKSTELLING	13
1.2	PROBLEEMSTELLING	13
1.3	BUDGETTAIRE ASPECTEN	15
2	KEUZE OP HOOFDLIJNEN	17
2.1	UITGANGSPUNTEN	17
2.2	OPTIES	18
	- HET FORFAITAIRE MODEL	21
	- CONTRACTSMODEL	
	- TIJDSCHRIJFMODEL	
2.3	NAAR EEN VEREENVOUDIGD FORFAITAIR REGIME	20
3	ONDERZOEK NAAR DE FEITELIJKE TIJDSBESTEDING	23
3.1	INFORMATIEBRONNEN	23
3.2	BEWERKING VAN DE GRAS GEGEVENS	25
3.3	RESULTATEN	26
4	BLAUWDRIJK VAN EEN NIEUW STELSEL	29
5	FORFAITAIRE VERGOEDINGSNORMEN	33
5.1	PROCEDUREBEGRIIP	33
5.2	ADVIESZAKEN	34
5.3	TOESLAGEN EN KORTINGEN	36
5.3.1	FEITELIJKE AANLEG EN CASSATIE	36
5.3.2	ZITTINGSTOESLAG EN TEGENSPRAAK	38
5.3.3	INTREKKING EN VOORTIJDIGE BEËINDIGING	40
5.3.4	GEVANGENHOUDING EN GERECHTELIJK VOORONDERZOEK	40
5.3.5	SAMENHANG	41
5.3.6	PROCUREURSTELLING EN OPVOLGING	42
5.4	BEWERKELIJKE ZAKEN	43
5.4.1	KNELPUNTEN	43
5.4.2	VERGOEDINGSNORM	44
5.4.3	DECLARATIE EN BEGROTING	45
5.5	RECHTSTERREINEN	47
5.6	PIKET	49

.....

6	ASIELZAKEN	51
7	REISTIJD- EN ONKOSTENVERGOEDINGEN	55
8	TOEPASSINGSASPECTEN	59
8.1	VERREKENING	59
8.2	OVERLEGGEN VAN BESCHIEDEN	59
8.3	DECLARABELE TIJD	61
9	AANVULLENDE VOORZIENINGEN	63
9.1	ALGEMEEN	63
9.2	VERSCHILLEN TUSSEN RECHTSBIJSTANDVERLENERS	64
9.3	SPECIALISTISCHE KANTOREN	65
9.4	TOEVOEGINGSKANTOREN	67
10	EVALUATIE	71
11	DE VOORSTELLEN GEWOGEN	75
11.1	EVENWICHT	75
11.2	UITVOERBAARHEID	75
11.3	FINANCIËLE GEVOLGEN	76
11.4	EINDBEOORDELING	77
	bijlagen	
1	Besluit van de Staatssecretaris van Justitie van 9 mei tot instelling van de Commissie herijking vergoedingen rechtsbijstand, en besluit van 25 juli 1995 tot wijziging van de samenstelling van de commissie	81
2	Brief van de Staatssecretaris van Justitie inzake vergoedingen voor asielzaken van 11 december 1995	83
3	Besluit Vergoedingen rechtsbijstand 1994	85
4	Statistische overzichten van onder meer de gemiddelde tijdsbesteding per rechtscategorie	95
5	Toeslag- en kortingsregelingen: overzicht van bestaande en voorgestelde regelingen; statistische data over toepassing en tijdsbesteding	121
6	Advieszaken: statistische informatie over de spreiding van de tijdsbesteding in niet-bewerkelijke advieszaken	123
7	Blauwdruk voor een herzien vergoedingenstelsel, incl. bijlage met gewichten per rechtsterrein en conversietabel voor de indeling van de rechtsterreinen	125
8	Rechtsterreinen: toelichting bij de voorgestelde gewichten	129

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0

.....

SAMENVATTING

Het kader van de herijking

Bij besluit van 9 mei 1995 heeft de Staatssecretaris van Justitie de Commissie herijking vergoedingen rechtsbijstand ingesteld. De commissie kreeg tot taak voorstellen te doen om te komen tot een evenwichtiger stelsel van vergoedingen voor door de overheid gefinancierde rechtsbijstand. Het huidige stelsel, neergelegd in het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 1994, is op onderdelen niet evenwichtig: voor de ene zaak is de vergoeding relatief hoog, voor de andere zaak daarentegen relatief laag. Verder dienen de voorstellen zoveel mogelijk een eenvoudige uitvoeringspraktijk en een efficiënte rechtspleging te bevorderen. De Staatssecretaris heeft overigens ten aanzien van het laatstgenoemde punt de commissie gevraagd expliciet aandacht te besteden aan asielzaken. Voorts is in de taakstelling als uitgangspunt opgenomen dat wijzigingen van het stelsel niet mogen leiden tot een verhoging van de uitgaven. De commissie heeft zich bijgevolg gericht op de wijze (het stelsel) van vergoeden en niet op de hoogte van de vergoedingen [1].

De beste keus

Eerst heeft de commissie zich beraden over de oplossingsrichting, zoals beschreven in hoofdstuk 2. De rechtsbijstandverlening door een advocaat kan forfaitair worden vergoed, maar er zijn ook andere modaliteiten. Te denken valt vooral aan het tijdschrijfmodel, waarbij de advocaat een vergoeding op uurbasis ontvangt. Bij haar keuze heeft de commissie een aantal uitgangspunten gehanteerd waaraan de verschillende opties zijn getoetst. Belangrijk daaronder is het adagium "een uur is een uur". In een evenwichtig stelsel moet de hoogte van de vergoeding evenredig zijn met de omvang van de werkzaamheden. Indien de werkzaamheden in twee verschillende zaken evenveel tijd vergen, moet de vergoeding in beide zaken dezelfde zijn. IJkpunt is derhalve dat de vergoedingen redelijk in verhouding staan tot de verrichte werkzaamheden. Verder is van belang dat de uitgaven van de overheid voor rechtsbijstand voldoende beheersbaar en controleerbaar zijn, dat de uitvoeringslasten beperkt zijn en dat een efficiënte rechtspleging wordt bevorderd.

Vanuit deze positie kiest de commissie voor een forfaitair regime dat ten opzichte van het huidige stelsel zoveel mogelijk is vereenvoudigd. Het alternatief van een contractmodel heeft de commissie al snel buiten beschouwing gelaten omdat dit bij de invoering van de Wet op de rechtsbijstand expliciet is afgewezen. Het tijdschrijfmodel biedt op zich goede mogelijkheden om te komen tot een stelsel dat per zaak tot redelijke uitkomsten leidt. De beheersbaarheid van de uitgaven en de controleerbaarheid van

1. Vooral de leden van de commissie die afkomstig zijn uit de advocatuur hebben zich verzet tegen het onderhavige uitgangspunt. Zij hebben aan de werkzaamheden van de commissie deelgenomen, maar zich daarbij het recht voorbehouden bij de eindrapportage de politieke aandacht te vragen voor hun bezwaar tegen de budgettaire neutraliteit.

declaraties zijn echter heden ten dage onvoldoende te waarborgen. De commissie concludeert daarom dat algemene invoering van een tijdschrijfsysteem thans een brug te ver zou zijn.

Een statistische basis

In een forfaitair stelsel zijn de vergoedingen gerelateerd aan de gemiddelde tijdsbesteding in diverse zaaktypen. Informatie daarover is cruciaal om de huidige onevenwichtigheden te kunnen wegnemen. Hoofdstuk 3 handelt over het betreffende statistische onderzoek. De commissie heeft een eerste onderzoek laten doen naar de bij de Stichting IRIS beschikbare statistische gegevens - de door de raden geregistreeerde tijdsbesteding per zaak, afkomstig van de opgave die advocaten doen bij hun declaratie. Uit dossieronderzoek bij de raden voor rechtsbijstand is gebleken dat deze informatie nauwelijks afweek van de opgaven van advocaten. Vervolgens is ook het verdere onderzoek op de Iris-informatie gebaseerd. Daarbij heeft de commissie ook acht geslagen op de mogelijkheid dat de opgaven van advocaten niet steeds nauwkeurig zijn. Voorzover opgaven onnauwkeurig zijn, is er geen reden om aan te nemen dat dergelijke afwijkingen systematisch bij bepaalde zaaktypen voorkomen. Dat betekent dat het statistische materiaal in elk geval voor wat betreft het relatieve gewicht van zaken betrouwbaar moet worden geacht. Een apart tijdschrijfonderzoek zou op zich mogelijk zijn geweest, maar reeds vanwege de doorlooptijd van een apart tijdschrijfonderzoek heeft de commissie daarvan afgezien. Dat neemt niet weg dat het zinvol is in de toekomst op gestructureerde wijze tijdschrijfgegevens van advocaten te betrekken om daarmee de informatie van de Stichting IRIS over de gemiddelde tijdsbesteding te kunnen aanvullen.

De gemiddelde tijdsbesteding is per rechtscategorie berekend op basis van de Iris-informatie over de in 1995 vastgestelde vergoedingen. Deze gegevens zijn opgenomen in tabellen voor onderscheidenlijk procedures, bijlage B-zaken en advieszaken, zowel voor bewerkelijke zaken als voor andere zaken. Door een relatie te leggen met de toegekende vergoedingen wordt vervolgens inzichtelijk waar zich onevenwichtigheden voordoen. Met deze analyse werd de verwachting bevestigd dat de vergoeding voor advieszaken relatief laag is. Voor procedures zijn er hier en daar forse verschillen tussen de gemiddelde uurvergoeding voor zaken van de diverse rechtsgebieden en rechtscategorieën. Voorts is uit het onderzoek gebleken dat per rechtscategorie sterke variaties in de tijdsbesteding voorkomen. Ook indien men de zaken per rechtscategorie differentieert door rekening te houden met de toepassing van toeslag- en kortingsregelingen, is deze zg. spreiding nog aanzienlijk.

Een concreet voorstel

Met gebruikmaking van de statistische gegevens heeft de commissie uitwerking gegeven aan de keuze voor een vereenvoudigd forfaitair stelsel. In de zg. blauwdruk is een schets van een nieuwe regeling gegeven. In hoofdstuk 4 wordt een overzicht van de betreffende voorstellen elk afzonderlijk gegeven, terwijl de voorstellen in de daaropvolgende hoofdstukken elk afzonderlijk worden behandeld. Kenmerkende verschillen ten opzichte van de huidige regeling betreffen zowel de forfaitaire vergoedingsnormen en andere vergoedingsregelingen, als de mogelijkheid te komen tot afwijkende vergoedingsarrangementen.

De vergoedingen worden uitgedrukt in punten, waarvoor naderhand een basisbedrag moet worden bepaald. Een punt kan grosso modo met één uur tijdsbesteding worden vergeleken. Alleen al doordat de

vergoedingsnorm per uur is afgerond, zijn de vergoedingen beter afgestemd op de gemiddelde tijdsbesteding. In de huidige regeling zijn de wegingsfactoren voor civiele en bestuurszaken afgerond per ca. 2,5 uur. Voor de meeste bestuursrechtelijke zaken bijv. is het gewicht op acht punten bepaald. De gewichten per rechtsterrein zijn in de bijlage bij de blauwdruk opgenomen. Deze gewichten zijn overigens niet gelijk aan de berekende gemiddelde tijdsbesteding afgerond in uren, omdat rekening is gehouden met toeslagen en kortingen en andere relevante factoren.

Het aantal toeslag- en kortingsregelingen is verminderd, evenals het aantal rechtscategorieën dat in de bijlage wordt onderscheiden. Hierdoor wordt de uitvoerbaarheid van de regeling sterk vergroot. Voor het bijwonen van een zitting, uitgezonderd de eerste zitting, wordt een toeslag van twee punten toegekend. Voor zaken zonder tegenspraak is alleen voor echtscheidingszaken een korting gehandhaafd. In strafzaken wordt een toeslag van drie punten toegekend indien sprake is van gevangenhouding, terwijl voor het bijwonen van getuigenverhoren of descentes een toeslag van steeds één punt geldt. Voor het geval van intrekking van een zaak voordat een tussen- of eindvonnis is gewezen, wordt de regeling voor advieszaken van toepassing verklaard. Bij voortijdige beëindiging van een strafzaak worden ten hoogste vijf punten toegekend. Civiele cassatiezaken zijn gewaardeerd op vijftien punten. Voor strafcassatiezaken die in eerste aanleg bij de meervoudige kamer hebben gediend, is de norm tien punten, en voor andere strafcassatiezaken is dat zes punten - onder de voorwaarde dat middelen zijn voorgesteld. Verder wordt een korting toegepast ten aanzien van groepszaken, overeenkomstig de huidige glijdende schaal voor samenhangende zaken, en bij verknochte zaken, met 50 %. In geval van wettelijk verplichte procureurstelling of van opvolging door een andere advocaat wordt een toeslag van twee punten toegekend.

Advieszaken zijn door een gewijzigde vergoedingsregeling beter gewaardeerd, zodat de gemiddelde uurvergoeding vergelijkbaar zijn met die voor procedures. Bovendien zijn de vergoeding voor de meer tijdrovende advieszaken in absolute zin vergelijkbaar met die voor procedures. Door beide veranderingen wordt een einde gemaakt aan de huidige situatie waarin het schikken van zaken voor de betreffende advocaat veelal financieel nadelig uitpakt.

Ten aanzien van advieszaken is onderscheid gemaakt tussen zaken met een tijdsbesteding tot zes uur en andere zaken, gewaardeerd met vier resp. acht punten. Deze regeling is mede van toepassing op ingetrokken procedures. In het voorstel zijn overigens bezwaarschriftenprocedures aangemerkt als procedure, evenals de andere zaken die nu bekend zijn als bijlage IB-zaken en bepaalde soorten advieszaken.

Voor bewerkelijke zaken wordt voorgesteld zowel een forfaitaire vergoeding toe te kennen als een vergoeding op uurbasis voor de tijdsbesteding boven een bepaalde grens. Deze regeling past beter dan de huidige in het forfaitaire stelsel. Verder wordt de declaratiemethodiek gemoderniseerd door invoering van een begrotingsprocedure, gecombineerd met het tussentijds vaststellen van de vergoeding voor de verrichte werkzaamheden. Daardoor hebben de advocaat en de raad voor rechtsbijstand meer duidelijkheid over de vergoeding, hetgeen onderlinge fricties kan doen verminderen.

Indien de werkzaamheden in een zaak 25 uur beslaan, is het meer noodzakelijk een aanvullende vergoeding toe te kennen indien het forfaitaire gewicht van de zaak zes punten bedraagt, dan bij een gewicht van twaalf punten. Om die reden wordt volgens het voorstel een variabele tijdgrens voor bewerkelijke zaken gehanteerd: voorzover de tijdsbesteding in een zaak groter is dan drie maal het gewicht van de zaak, kan een aanvullende vergoeding worden toegekend. De raad stelt de forfaitaire vergoeding vast en beoordeelt op basis van een door de advocaat verstrekte begroting en de informatie over de verrichte werkzaamheden of de rechtsbijstandverlening doelmatig kan worden

geacht. Is dat het geval, dan kan naderhand de vergoeding voor de begrote werkzaamheden eenvoudig worden vastgesteld.

De reistijdregeling wordt verruimd, naar analogie van wat in betalende zaken gebruikelijk is. Voor alle tijdverlet in verband met reizen naar de zitting of naar een rechtzoekende wiens vrijheid is beperkt of ontnomen, wordt een uurvergoeding ter waarde van een halve punt toegekend. Daarnaast wordt de vaste onkostentoeslag verruimd van f 30,- tot f 60,-, vooral in verband met de werkzaamheden voor de aanvraag van de toevoeging.

Om praktische redenen wordt de reistijd volgens het voorstel bepaald op basis van de gereisde kilometers: per 60 kilometer wordt een halve punt toegekend.

Voorts wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat het specifieke zaaksaanbod van sommige kantoren binnen het forfaitaire systeem onvoldoende tot uitdrukking komt. De raad voor rechtsbijstand kan volgens het voorstel met een dergelijk kantoor afspraken maken over afwijkende vergoedingen.

Daarnaast wordt volgens het voorstel de raden de mogelijkheid geboden om de vaststelling van vergoedingen op een afwijkende, meer doelmatige wijze vorm te geven.

Thans en ook volgens het voorstel worden vergoedingen per zaak gedeclareerd en vastgesteld. Vooral ten aanzien van kantoren die veel toevoegingszaken behandelen, is een methodiek te overwegen volgens welke de vergoedingen per aantal zaken of per periode worden gedeclareerd en vastgesteld.

Bij de toepassing van de voorgestelde vergoedingsregeling zijn er enkele aspecten die in elk geval aandacht vragen. Als zodanig komt in dit rapport de verrekening van de eigen bijdrage en van andere inkomsten van de advocaat aan de orde, het overleggen van bescheiden en het begrip declarabele tijd.

Wat betreft het overleggen van bescheiden stelt de commissie voorop dat de advocaat zijn declaratie moet toelichten en onderbouwen met relevante bescheiden. Dat brengt de deelname aan het stelsel van de gefinancierde rechtsbijstand met zich. Een beroep op zijn geheimhoudingsplicht zal alleen in uitzonderlijke gevallen door de raad voor rechtsbijstand kunnen worden gehonoreerd. In zo'n geval zal langs andere weg dan rechtstreekse overlegging van bescheiden verificatie moeten plaatsvinden. Het begrip declarabele tijd wordt in dit rapport afgebakend als de tijdsbesteding voor de juridische werkzaamheden aan de zaak. Andere tijdsbesteding en tijdverlet worden hetzij gedekt door een aparte vergoedingsregeling, hetzij geacht te zijn verdisconteerd in de gemiddelde uurvergoeding.

Asiel

In hoofdstuk 6 wordt apart aandacht besteed aan de vergoedingen voor asielzaken. Ook ten aanzien van deze zaken geldt dat de voorgestelde wijzigingen een efficiënte rechtspleging bevorderen, vooral doordat de werkzaamheden en de reistijd in de bezwaarfase op hetzelfde niveau worden vergoed als in de beroepsfase. De commissie is van oordeel dat er geen aanwijzingen zijn dat voor asielzoekers een significant aantal onnodige procedures wordt gevoerd. Wat dat betreft is er geen reden met het oog op de doelmatigheid één vaste vergoeding in te voeren voor alle zaken die een advocaat ten behoeve van een asielzoeker behandelt. Een dergelijke opzet zou daarentegen de kwaliteit van de rechtsbijstand onder druk kunnen zetten. Een verbetering van de huidige situatie kan wel worden bereikt door vanaf het begin van de rechtsbijstandverlening, tijdens het spreekuur, een toevoeging toe te kennen en derhalve de vergoeding voor het spreekuur te integreren in de toevoegingsvergoeding.

Evaluatie

Hoofdstuk 10 betreft de evaluatie van de voorgestelde vergoedingsnormen. Forfaitaire vergoedingen zijn gebaseerd op de gemiddelde tijdsbesteding in een zeker peiljaar. Het is noodzakelijk regelmatig te toetsen of de weging van zaken nog adequaat is en of de gemaakte aannames correct blijken te zijn. De gegevens over de tijdsbesteding per zaak die via declaraties worden verzameld kunnen worden aangevuld met tijdschrijfgegevens over de belangrijkste elementen van het vergoedingstelsel. Die tijdschrijfgegevens kunnen op projectmatige wijze worden verkregen van een zg. referentiegroep van advocaten.

Integrale beoordeling

In het laatste hoofdstuk worden de voorstellen in hun totaliteit beoordeeld. Om de voorstellen te toetsen op evenwichtigheid heeft de commissie een panelbespreking gehouden. In een panel van advocaten en medewerkers van de raden voor rechtsbijstand zijn de concept-voorstellen besproken en toegepast op concrete casusposities. De uitkomsten hiervan zijn betrokken bij de eindredactie van de voorstellen. Hetzelfde geldt ten aanzien van de beoordeling die de raden voor rechtsbijstand op verzoek van de commissie hebben uitgevoerd voor wat betreft de uitvoerbaarheid van de voorgestelde regelingen. Tenslotte is nagegaan welke financiële gevolgen aan de voorstellen zijn verbonden. Hieruit blijkt dat het basisbedrag per punt op ca. f121,- moet worden gesteld indien men de voorstellen thans budgettair neutraal in zou voeren. Voorts wordt geconstateerd dat een budgettair neutrale stelselwijziging onontkoombaar betekent dat de vergoeding voor sommige zaken hoger wordt en voor andere lager. Al naar gelang het zaakaanbod van advocaten zal dit voor hen financiële gevolgen hebben. Alleen bij verhoging van het budget kan men een verlaging van het vergoedingenniveau voor de betreffende advocaten vermijden. De commissie meent dat de voorstellen, afgezet tegen de gehanteerde uitgangspunten, zicht geven op een aanmerkelijk verbetering van het vergoedingstelsel, zowel wat betreft de weging van zaken als wat betreft de uitvoerbaarheid van de regeling.

HOOFDSTUK 1

INLEIDING

HOOFDSTUK 1

1.1 TAAKSTELLING

Bij besluit van 9 mei 1995 heeft de Staatssecretaris van Justitie de Commissie herijking vergoedingen rechtsbijstand ingesteld, waarvan de samenstelling sindsdien nog is gewijzigd (bijlage 1). De commissie heeft blijkens het instellingsbesluit tot taak te onderzoeken of, en in hoeverre de vergoedingsnormen die zijn neergelegd in het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 1994 (verder: vergoedingenbesluit) aanpassing behoeven, en of de systematiek die ten grondslag ligt aan het vergoedingenbesluit wijziging dient te ondergaan. Uitgangspunt is dat wijzigingen niet leiden tot een verhoging van de uitgaven. Verder geldt als referentiekader dat de vergoedingsnormen:

- moeten zijn afgestemd op de actuele rechtspraktijk;
- in hun onderling verband een evenwichtig en beheersbaar stelsel moeten vormen;
- met het oog op de uitvoering bij voorkeur eenvoudig toepasbaar dienen te zijn;
- waar mogelijk een efficiënte rechtspleging moeten bevorderen.

De commissie dient aanbevelingen te doen ten aanzien van de systematiek die ten grondslag ligt aan de vergoedingsnormen en ten aanzien van de vergoedingsnormen zelf. Daarbij moet rekening worden gehouden met het hiervoor genoemde referentiekader.

Bij brief van 11 december 1995 (bijlage 2) heeft de Staatssecretaris van Justitie de commissie verzocht bij haar werkzaamheden bijzondere aandacht te besteden aan asielzaken en de mogelijkheden te onderzoeken door een andere wijze van vergoeden het aantal procedures en daarmee de belasting van de rechterlijke macht te verminderen.

In mei 1996 heeft de commissie een interim-rapport uitgebracht waarin is aangeduid welke oplossingsrichting de commissie voor ogen staat. Dit rapport is voorzover relevant verwerkt in dit eindrapport. In het interim-rapport werd reeds aangegeven dat invoering van een herzien stelsel niet zou kunnen plaatsvinden voor 1 januari 1997, de als zodanig in het instellingsbesluit genoemde datum. Een belangrijke reden voor de vertraging in het tijdpad van de commissie is dat het noodzakelijke statistische onderzoek steeds verder moest worden uitgediept, eerst om zicht te krijgen op de feitelijke problematiek en om de oplossingsrichting te kunnen bepalen, daarna om het gekozen model op een verantwoorde wijze te kunnen concretiseren. De uitwerking van een vergoedingenmodel naar een concrete en geheel uitgewerkte schets voor een nieuw stelsel heeft ook meer tijd genomen dan vooraf werd ingeschat.

1.2 PROBLEEMSTELLING

Het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 1994 is in hoofdzaak een samenvoeging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand, van 1983 (Moduulbesluit), en het Besluit vergoedingen rechtsbijstand in strafzaken, van 1987 (Strafmoduulbesluit). Bij de evaluatie van het Moduulbesluit in 1986 werd

geconstateerd dat het stelsel op onderdelen niet evenwichtig was [2]. Een aantal van de aanbevelingen, waaronder die betreffende de vergoedingsnorm per rechtscategorie, is destijds niet overgenomen omdat dit zou hebben geleid tot een verhoging van de uitgaven. Gegeven het belang dat werd gehecht aan de zg. budgettaire neutraliteit gaf Justitie er de voorkeur aan de vergoedingsnormen van het stelsel integraal te herzien, met inachtneming van de financiële gevolgen van de wijzigingen. Aanvankelijk zou dit gebeuren bij gelegenheid van de invoering van de Wet op de rechtsbijstand in 1994. Voorzien werd dat de herziening van het vergoedingstelsel veel tijd zou vergen terwijl de voorbereiding van de stelselwijziging ook reeds veel aandacht vroeg. Bovendien zou wijziging van de vergoedingsnormen op dat moment bijzondere complicaties hebben gegeven op het punt van de automatisering. Om deze redenen is de herijkingsoperatie in overleg met de Nederlandse Orde van Advocaten uitgesteld. Wel is in 1994 het vergoedingenniveau met gemiddeld 25 % verhoogd, resulterend in een gemiddelde uurvergoeding van ca. f 120,- [3].

Het huidige stelsel is (voornamelijk) forfaitair van aard: voor bepaalde werkzaamheden wordt een vaste vergoeding toegekend, ongeacht de daaraan bestede tijd. De hoogte van de forfaitaire bedragen wordt afgeleid van (een taxatie van) de gemiddelde tijdsbesteding. Voor "zware" zaken die gemiddeld veel werkzaamheden vergen is een hogere vergoedingsnorm bepaald dan voor "lichte" zaken. Het gaat uitdrukkelijk om een *gemiddelde*: voor dezelfde vergoeding worden nu eens meer, dan weer minder werkzaamheden verricht - geen zaak is dezelfde [4].

De herijkingsoperatie is noodzakelijk omdat gebleken is dat de huidige vergoedingsnormen in veel gevallen onvoldoende aansluiten bij de rechtspraktijk: de gemiddelde omvang van de werkzaamheden per soort zaak komt onvoldoende tot uitdrukking in de relatieve hoogte van de vergoeding. Dat is deels het gevolg van ontwikkelingen in materieel en procesrecht, maar deels ook van het feit dat aannames die indertijd zijn gemaakt omtrent het gewicht van zaken achteraf niet correct blijken te zijn.

Het huidige vergoedingstelsel laat verder te wensen over ten aanzien van de uitvoerbaarheid van de regeling. Sommige bepalingen bevatten open normen waarvan (uniforme) toepassing in de praktijk moeilijk realiseerbaar is en leidt tot geschillen met de advocatuur. Ook zijn er bepalingen die zich slecht of slechts met veel inspanning laten controleren. De uitvoeringslast van de raden voor rechtsbijstand en van de advocaten die deelnemen aan het stelsel [5], is daardoor relatief groot terwijl er fricties zijn op het punt van de financiële verantwoording door de raden [6].

2 De Evaluatiecommissie Moduulbesluit bracht op 31 december 1986 advies uit aan de Minister van Justitie over onder meer de wegingsfactoren van de rechtscategorieën en de regelingen voor ingetrokken zaken, voor zaken zonder tegenspraak, voor advieszaken en voor bewerkelijke zaken.

3 Zie § 3.2 voor een nadere toelichting.

4 Het vergoedingbesluit is als bijlage 3 bijgevoegd.

5 Waar in dit rapport wordt gesproken over "advocaten" wordt bedoeld op het begrip rechtsbijstandverleners in de zin van de WRB. De normen voor Toevoegingsvergoedingen zijn voor andere rechtsbijstandverleners dan advocaten nauwelijks relevant.

6 Vooral de verantwoording op het punt van de rechtmatigheid van de uitgaven levert fricties op.

1.3 BUDGETTAIRE ASPECTEN

In de taakstelling van de commissie is als uitgangspunt opgenomen dat de voorgestelde wijzigingen niet mogen leiden tot verhoging van de uitgaven [7]. Daarmee is niet gezegd dat de uitgaven voor toevoegingsvergoedingen steeds gelijk moeten blijven. De hoogte van de uitgaven is namelijk niet alleen afhankelijk van de vergoedingsnormen, maar ook van het aantal zaken en het soort zaken. Bij een toename of afname van het aantal toevoegingszaken of van het gemiddelde gewicht van de toevoegingszaak is sprake van een factor die autonoom is ten opzichte van het vergoedingstelsel. Voor de werkzaamheden van de commissie gaat het er om dat bij toepassing van gewijzigde vergoedingsnormen op dezelfde toevoegingszaken de totale uitgaven niet hoger of lager zijn. Dit uitgangspunt wordt hieronder verder aangeduid als budgettaire neutraliteit.

Gegeven dit uitgangspunt heeft de commissie zich gericht op de wijze (het stelsel) van vergoeden en niet op de hoogte van de vergoedingen. Het gaat om twee verschillende, goed te onderscheiden aspecten. Bij de wijze van vergoeden gaat het om de vraag welke criteria worden aangelegd voor de relatieve hoogte van de vergoeding - het "wegen" van zaken. Bij de hoogte van de vergoeding staat voorop wat *gemiddeld genomen* de vergoeding per uur zou moeten zijn. De commissie heeft zich vanwege de taakstelling niet rechtstreeks ingelaten met het laatstgenoemde aspect en komt niet toe aan een uitspraak over de vraag of de huidige gemiddelde uurvergoeding bijstelling verdient. Waar in paragraaf 11.3 wordt ingegaan op de financiële gevolgen van de voorstellen en in het bijzonder de gemiddelde vergoeding per uur, draagt deze analyse een beschrijvend karakter. Het voorgaande neemt niet weg dat in deze rapportage wel aandacht wordt besteed aan de hoogte van de gemiddelde vergoeding voorzover daarvoor kwalitatieve knelpunten in de rechtsbijstandverlening ontstaan (zie hoofdstukken 9 en 11).

Door zaken opnieuw te wegen kan men komen tot vergoedingsnormen die beter zijn afgestemd op de actuele rechtspraktijk. De huidige onevenwichtigheden worden weggenomen. Zaken die nu relatief licht zijn gewaardeerd, worden zwaarder gewaardeerd, en omgekeerd. Dat betekent bij budgettaire neutrale uitvoering van de voorstellen onafwendbaar dat de vergoedingen in sommige gevallen omhoog gaan en in andere gevallen omlaag.

7 Vooral de leden van de commissie die afkomstig zijn uit de advocatuur hebben zich verzet tegen het opgelegde uitgangspunt. Zij hebben aan de werkzaamheden van de commissie deelgenomen, maar zich daarbij het recht voorbehouden bij de eindrapportage de politieke aandacht te vragen voor hun bezwaar tegen de budgettaire neutraliteit.

HOOFDSTUK 2

KEUZE OP HOOFDLIJNEN

HOOFDSTUK 2

2.1 UITGANGSPUNTEN

In een evenwichtig vergoedingenstelsel is de vergoeding afgestemd op de gemiddelde omvang van de werkzaamheden per zaak. De commissie heeft zich daarom tot doel gesteld een stelsel te ontwikkelen waarbinnen voor elk uur rechtsbijstandverlening een min of meer gelijke vergoeding wordt toegekend, ofwel "een uur is een uur". De commissie acht het niet wenselijk en niet adequaat om in afwijking hiervan een hogere vergoeding toe te kennen teneinde bijv. het aanbod van advocaten op een bepaald rechtsgebied te vergroten of om advocaten te stimuleren zaken buiten rechte af te doen (zie verder hoofdstuk 9).

Indien vergoedingsnormen worden verhoogd om te kunnen dienen als positieve prijsprikkel wordt een onevenwichtigheid in het stelsel ingebouwd. Er is niet langer sprake van een eerlijke weging van zaken, waarin de verrichte werkzaamheden bepalend zijn. Bij budgettair neutrale wijziging van het stelsel leidt dat ook direct tot een verlaging van de gemiddelde vergoeding voor de andere zaken. Verder is van belang dat (bewust gekozen) bovengemiddelde normen onbedoelde neveneffecten kunnen hebben. Het is aanmerkelijk dat de prijsstelling enige invloed heeft op de aard en inhoud van de rechtsbijstandverlening zelf. Het huidige stelsel kent bijv. de situatie dat de advocaat die kiest voor de afwikkeling van een zaak via een schikking zichzelf financieel benadeelt omdat de vergoeding voor een procedure (doorgaans) hoger is. Tegen deze achtergrond ligt het in de rede een toekomstig stelsel in dit opzicht zoveel mogelijk neutraal te maken. In hoofdstuk 10 wordt nader ingegaan op mogelijke uitzonderingen op deze stelregel.

Bij de beoordeling van de verschillende oplossingsrichtingen en de uitwerking van het gekozen model heeft de commissie de volgende criteria gehanteerd.

In een toekomstig stelsel moet de vergoeding voor een bepaalde zaak redelijk zijn in vergelijking tot die voor andere zaken. Die redelijkheid is vooral gekoppeld aan de omvang van de werkzaamheden, dus van de tijdsbesteding. Een complicatie is dat zich verschillen in deskundigheid voordoen die kunnen doorwerken in de tijdsbesteding. Een ervaren advocaat zal dezelfde werkzaamheden sneller en doelmatiger verrichten dan een beginnende advocaat. Omgekeerd kan zich ook de situatie voordoen dat een specialist meer mogelijkheden ziet in een zaak en derhalve meer werkzaamheden verricht. Dit aspect van de kwaliteit van de verleende rechtsbijstand is moeilijk te toetsen. Het is weliswaar mogelijk globale indicaties te bepalen voor de deskundigheid van advocaten - zoals opleiding en ervaring -, daarmee is nog geen uitspraak te doen over de kwaliteit van de door hen verleende rechtsbijstand. Wel kan ten aanzien van kwaliteit een ondergrens worden gesteld, namelijk dat een toekomstig stelsel de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening niet negatief moet beïnvloeden. In dit kader zij vermeld dat de commissie ervan uitgaat dat een deelnemer aan het stelsel op zich steeds rechtsbijstand verleent van een voldoende niveau. Waar dit niet het geval is dienen maatregelen te worden getroffen in het kader van het tuchtrecht of het inschrijvingsbeleid van de raden voor rechtsbijstand.

Met de invoering van de Wet op de rechtsbijstand is de budgettaire beheersbaarheid van dat stelsel als aparte doelstelling erkend [8]. De budgettaire beheersbaarheid is bij de herijking als toetspunt gehanteerd, en wel in die zin dat de uitgaven voor de toevoegingsvergoedingen niet moeten stijgen doordat de vergoedingsregeling een onbedoelde prikkel bevat tot het verrichten van declarabele werkzaamheden [9].

Voorts geldt de uitvoeringslast als ijkpunt, te weten de hoeveelheid werk en de kosten die de uitvoering van de vergoedingsregeling meebrengt voor de actoren in het stelsel. Het betreft niet alleen rechtsbijstandverleners en raden voor rechtsbijstand, althans bureaus rechtsbijstandvoorziening, maar ook griffies en bezwaar- en beroepsinstanties, in het kader van verificatie respectievelijk geschillenbeslechting. Evenzeer van belang is dat een nieuwe regeling uitvoerbaar is voor wat betreft de controle. De verantwoording van de overheidsuitgaven en -inkomsten vergt dat achteraf kan worden vastgesteld dat de toekenning van de vergoeding rechtmatig is geweest. Gegeven de criteria van de controleerbaarheid en de uitvoeringslast dient een nieuwe regeling eenvoudig en eenduidig toepasbaar te zijn en zo min mogelijk open normen te bevatten.

Tenslotte heeft de commissie als criterium gehanteerd dat een toekomstig stelsel niet mag stimuleren om onnodige procedures aanhangig te maken of onnodige procedurele stappen te zetten.

Rechtsbijstandverlening en rechtspleging kunnen niet los van elkaar worden gezien: kosten en werklust in de ene sector vertaalen zich direct binnen de andere sector. Een efficiënte rechtspleging impliceert dat de rechterlijke macht niet onnodig wordt belast.

Het is zaak zoveel mogelijk met de hiervoor genoemde criteria rekening te houden. Daarbij moeten keuzes worden gemaakt omdat deze criteria gedeeltelijk met elkaar op gespannen voet staan. Een eenvoudig toepasbaar systeem is bijv. al snel ongenueanceerd wat betreft de hoogte van de vergoeding. Het gaat er derhalve om te komen tot oplossingen die aan alle invalshoeken voldoende recht doen.

2.2 OPTIES

Gegeven haar taakstelling heeft de commissie overwogen of er reden is het huidige, forfaitaire stelsel te verlaten en te kiezen voor een andere benadering. Twee alternatieve modellen zijn aan de orde geweest, nl. het tijdschrijfmodel en het contractmodel. In het onderstaande worden de drie opties kort beschreven.

Het forfaitaire model

Een forfaitair model betekent in essentie dat per zaaktype een vaste vergoeding geldt die is afgestemd op de gemiddelde tijdsbesteding voor dat soort zaken. Het is van belang een zodanige indeling in zaaktypen te hanteren dat enerzijds de tijdsbesteding per zaaktype niet te sterk varieert, maar dat anderzijds de regeling nog uitvoerbaar is. Of een forfaitaire systematiek redelijk uitpakt voor de individuele advocaat is afhankelijk van de vormgeving van het stelsel.

8 Dat houdt mede verband met het feit dat het WRB-stelsel voor wat betreft de rechtsbijstandverlening aan WRB-gerechtigden een zg. open eind-regeling is. Budgettering is derhalve niet mogelijk en dus moet de beheersbaarheid van de uitgaven anderszins worden bevorderd.

9 Ook bij budgettair neutrale invoering van een nieuw stelsel kan naderhand blijken dat de vergoedingsregeling stijgende uitgaven veroorzaakt. Bij een dergelijk "dynamisch" effect is volgens de hier gekozen omschrijving sprake van budgettaire onbeheersbaarheid.

Men kan bijv. kiezen voor een zeer globale indeling door alleen te onderscheiden tussen advieszaken en procedures. De gemiddelde tijdsbesteding in deze soorten zaken bedraagt volgens de statistische informatie respectievelijk ca. zes uur en ca. negen uur. Een daarop gebaseerde procedurevergoeding zou derhalve gelden voor alle zaken, met inbegrip van relatief tijdsintensieve zaken, zoals omtrent ontslag, boedelscheiding en misdrijven die door de meervoudige kamer worden behandeld, en relatief minder tijdsintensieve zaken, zoals betreffende alimentatie, omgangsregelingen en rijden onder invloed.

De bewerkelijkheid van de afzonderlijke zaak zou evenmin relevant zijn voor de hoogte van de vergoeding. Statistisch gezien is dan sprake van een sterke spreiding in de tijdsbesteding omdat zich relatief veel zaken voordoen waarin de omvang van de werkzaamheden veel meer of veel minder is dan het gemiddelde. In een dergelijke regime worden categorieën van zaken stelselmatig te hoog of te laag gewaardeerd. De advocaat die zich richt op een tijdsintensieve zaakscategorie is daarvan de dupe, en omgekeerd.

Het huidige stelsel daarentegen is vrij fijnmazig, met een combinatie van normen per rechtscategorie en toeslagen en kortingen in verband met het verloop van de procedure. Die fijnmazigheid betekent dat de regeling complex is en maakt de verantwoording en controle van de declaratie bewerkelijk. Bovendien is er toch sprake van een zekere spreiding in de tijdsbesteding, ondanks de gedifferentieerde normering. De ene zaak is nu eenmaal tijdrovender dan de andere. Het gaat dan om verschillen die niet zijn te vertalen in algemene vergoedingsnormen.

In het hierna beschreven onderzoek is bevestigd dat de huidige vergoedingsnormen niet evenwichtig zijn, in die zin dat de gemiddelde uurvergoeding voor zaken op het ene rechtsterrein veel hoger is dan voor zaken op het andere rechtsterrein (zie § 3.3). Die verschillen kan men wegnemen door aanpassing van de vergoedingsnormen. Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat over de hele linie sprake is van een vrij aanzienlijke spreiding in de geregistreerde tijdsbesteding. Men kan niet bepaald spreken van "vergoedingen op maat". Bij continuering van het forfaitaire regime is het van belang tot een effectievere differentiëring te komen. Fijnmazigheid die niet gepaard gaat met een beperkte spreiding in de tijdsbesteding is niet effectief en kan daarom verdwijnen. Daarmee kan de uitvoeringslast voor alle partijen worden verlicht en de controleerbaarheid van het stelsel worden vergroot.

Inherent aan een forfaitair systeem is dat de uurvergoeding die per zaak resulteert, varieert al naar gelang de aan de zaak bestede tijd. Daarmee wordt de advocaat gestimuleerd tot een doelmatige behandeling van de zaak. Voorzover gespecialiseerde advocaten aan dezelfde zaken minder tijd hoeven te besteden, wordt hun specialisme binnen het forfaitaire systeem beloond. Anderzijds draagt een forfaitair systeem het latente gevaar in zich dat minder goede rechtsbijstand wordt verleend, omdat de vergoeding per zaak niet afhankelijk is van de omvang van de verrichte werkzaamheden.

Contractsmodel

Het contractsmodel houdt in dat raden voor rechtsbijstand en advocaten over de vergoeding afspraken maken. De commissie meent dat het contractsmodel geen zelfstandige oplossingsrichting kan bieden, gelet op de besluitvorming op dit principiële punt voorafgaand aan de invoering van de WRB. Het wettelijke stelsel is geënt op een brede deelname van de advocatuur. Invoering van een contractsmodel zou betekenen dat via de herijking van het vergoedingstelsel de organisatie van de rechtsbijstand wordt gewijzigd. De commissie acht dit in het kader van de haar verleende opdracht niet opportuun.

Dat neemt niet weg dat contracten een instrument kunnen zijn om het forfaitaire model op onderdelen te completeren. In hoofdstuk 9 wordt daarop nader ingegaan.

Tijdschrijfmodel

In het tijdschrijfmodel wordt de vergoeding per zaak gebaseerd op de door de advocaat geregistreerde tijdsbesteding (de "geschreven tijd") en het geldende uurtarief. Bij hantering van dit model in zijn zuivere vorm is de advocaat verzekerd van een vast uurtarief voor de declarabele werkzaamheden.

Aandachtspunten in een tijdschrijfsysteem zijn de beheersbaarheid van de uitgaven en de controleerbaarheid van de declaraties. Indien per besteed uur een vaste vergoeding wordt toegekend, wordt de individuele advocaat niet gestimuleerd tot een doelmatige werkwijze [10]. Mede gelet op ervaringen met bestaande tijdschrijfsystemen [11] is er een reëel risico dat invoering van het tijdschrijfsysteem in zijn zuivere vorm zal leiden tot een stijging van de uitgaven voor toevoegingszaken [12]. Uiteindelijk is dat een beduidend risico voor het stelsel van de door de overheid gefinancierde rechtsbijstand.

Men kan maatregelen overwegen om de kans op budgetoverschrijding te verminderen, zoals het hanteren van een sterk regressief uurtarief of het jaarlijks achteraf vaststellen van een uurtarief dat past binnen het budget. Keerzijde is wel dat het systeem dan leidt tot minder redelijke uitkomsten. In de eerstgenoemde variant zakt het uurtarief naarmate de zaak meer werkzaamheden vergt. In de andere variant blijft er langdurig onzekerheid over de hoogte van de vergoeding.

Daarnaast is van belang om te waarborgen dat een tijdschrijfsysteem voldoende uitvoerbaar en controleerbaar is. De ervaringen met het huidige stelsel bij de vaststelling van vergoedingen voor zaken die op tijdsbasis worden vergoed, maken duidelijk dat hier knelpunten liggen. De raad kan op dit moment onvoldoende beschikken over betrouwbare en eenvoudige tijdsopgaven. Evenmin kan de raad steeds een uitspraak doen over de doelmatigheid van de bestede tijd, hetgeen gelet op zijn verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid van zijn uitgaven wel noodzakelijk is.

2.3 NAAR EEN VEREENVOUDIGD FORFAITAIR REGIME

De commissie heeft een afweging gemaakt tussen het forfaitaire model en het tijdschrijfmodel. Het forfaitaire model biedt de mogelijkheid van een (qua vergoeding) evenwichtig vergoedingenstelsel, overigens zonder dat hierin rekening kan worden gehouden met de specifieke omstandigheden van elke zaak.

Budgettair en uitvoeringstechnisch geeft het forfaitaire model geen (grote) knelpunten. Indien het huidige

10 In de door de overheid gefinancierde rechtsbijstand ontbreekt de cliënt als kritische factor.

11 Voor advieszaken en bewerkelijke zaken wordt nu reeds een vergoeding toegekend die is gerelateerd aan de feitelijke tijdsbesteding. Sinds 1986 is de gemiddelde tijdsbesteding voor advieszaken gestegen van 5,4 uur tot 6,1 uur in 1996. Het volume van bewerkelijke zaken is ook beduidend gestegen: in 1990 was 0,7 % van de zaken bewerkelijk, in 1996 1,5 %. De bewerkelijke zaken in 1996 besloegen 8,5 % van de uitgaven. De algemene ontwikkelingen in het zaaksaanbod in de gefinancierde rechtsbijstand geven hiervoor geen afdoende verklaring. Het is overigens aannemelijk dat deze ontwikkeling mede door andere factoren dan die van de vergoedingsregeling kan worden verklaard.

12 In het Verenigd Koninkrijk waar het tijdschrijfsysteem werd gehanteerd in het stelsel van door de overheid gefinancierde rechtsbijstand, heeft zich een sterke groei van de rechtsbijstandsuitgaven voorgedaan. Dit was reden maatregelen te nemen gericht op het beperken van de tijdgebonden vergoedingen.

forfaitaire regime – met inbegrip van de niet-forfaitaire vergoedingsnormen – op een aantal punten wordt verbeterd, biedt dat uitzicht op een stelsel dat, gemeten naar de in paragraaf 2.1 genoemde criteria, duidelijk positief kan worden beoordeeld.

Bij invoering van het tijdschrijfsysteem voor alle zaken wordt het huidige stelsel fundamenteel gewijzigd. Daarbij zou een reëel risico ontstaan voor de beheersbaarheid van de uitgaven en zouden ten aanzien van de controleerbaarheid ingrijpende maatregelen noodzakelijk zijn. Voor deze knelpunten zijn vooralsnog geen dekkende oplossingen voorhanden. De commissie concludeert dat het tijdschrijfmodel thans een brug te ver is. Reeds om die reden kiest de commissie voor een vereenvoudigd forfaitair stelsel. Voorzover binnen dat stelsel *op onderdelen* een tijdschrijfsysteem wordt gehanteerd, biedt dat de mogelijkheid gaandeweg meer zicht te krijgen op de haalbaarheid van een tijdschrijfsysteem voor alle zaken.

Hiervoor is reeds aangegeven wat de belangrijkste punten van verbetering zijn ten opzichte van het huidige vergoedingstelsel, namelijk vereenvoudiging en hernieuwde afstemming van de vergoedingsnormen op het feitelijk gewicht van zaaktypen. Vereenvoudiging is mogelijk ten aanzien van vergoedingsregelingen die door de normstelling in de uitvoeringspraktijk problemen geven ^[13] en waar de normering al te fijnmazig is. Een grofmaziger forfaitaire indeling is naar het oordeel van de commissie mogelijk mits de spreiding in de tijdsbesteding beperkt blijft en mits de gemiddelde tijdsbesteding die aan de forfaitaire vergoeding ten grondslag ligt voor de advocaat herkenbaar is. Aan de eerste voorwaarde wordt voldaan indien de variaties zich binnen de kantoorpraktijk goeddeels uitmiddelen tot de gemiddelde uurvergoeding.

De herkenbaarheid van de vergoedingsnorm hangt mede ervan af in hoeverre wordt afgeweken van de wijze van declareren in betalende zaken. Indien bijv. bepaalde werkzaamheden niet (apart) in het forfaitaire regime worden vergoed terwijl zij in de betalende praktijk doorgaans wel worden gedeclareerd, geeft dat fricties. De commissie heeft ernaar gestreefd door de uitwerking van het forfaitaire model althans een deel van deze fricties weg te nemen (zie hoofdstuk 7 en § 8.2).

Verder heeft de commissie aandacht besteed aan het feit dat een forfaitair systeem onder omstandigheden kan leiden tot onredelijk lage vergoedingen, hetgeen ook de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening onder druk kan zetten. Het gaat daarbij niet alleen om de zg. bewerkelijke zaken ^[14]. Ook doet zich de situatie voor dat een advocaat een gemiddeld lage vergoeding ontvangt omdat hij vanwege zijn specialisatie doorgaans "zware" zaken doet. Dit aspect krijgt hoofdstuk 9 nadere aandacht.

13 Bijv de toeslagregeling voor tussenuitspraken in civiele en bestuurszaken, waarin als criterium is bepaald dat de tussenuitspraak "bijzondere werkzaamheden van aanmerkelijke omvang" moet meebrengen.

14 In het huidige stelsel bestaat een aparte regeling voor bewerkelijke zaken, dat wil zeggen zaken waarin de omvang van de werkzaamheden veel groter is dan gemiddeld - en wel zodanig dat de forfaitaire vergoeding niet in redelijke verhouding wordt geacht tot de omvang van de werkzaamheden.

HOOFDSTUK 3

ONDERZOEK NAAR DE FEITELIJKE TIJDSBESTEDING

HOOFDSTUK 3

3.1 INFORMATIEBRONNEN

De commissie had vooraf geen concrete informatie over de aard en omvang van de onevenwichtigheden in het huidige stelsel. Daarom was het van belang meer zicht te krijgen op de feitelijke tijdsbesteding van rechtsbijstandverleners in diverse zaken en op de vraag in hoeverre de huidige vergoedingsnormen daarop zijn afgestemd. In een evenwichtig systeem wordt immers het relatieve gewicht van een zaak vertaald in de hoogte van de vergoeding. Op basis van de resultaten van een verkennend vooronderzoek is in juni 1995 aan Bureau Van de Bunt de opdracht verstrekt de tijdsbesteding in toevoegingszaken te onderzoeken.

Het door de Stichting IRIS beheerde GRAS-systeem [15] bood een eerste handvat voor het onderzoek naar de feitelijke tijdsbesteding. In dit systeem zijn de gegevens omtrent de aanvraag en vaststelling van vergoedingen door de raden voor rechtsbijstand opgeslagen. Het betreft onder meer de tijdsbesteding per zaak, zoals vastgesteld door de raad op basis van informatie die de advocaat bij zijn declaratie heeft verstrekt. Men kan in het GRAS-systeem alle vastgestelde vergoedingen in een bepaalde periode selecteren, de tijdsbesteding per zaak optellen en de gemiddelde tijdsbesteding bepalen. Cruciaal voor de bruikbaarheid van deze methode is dat de door de raden vastgestelde tijdsbesteding voldoende betrouwbaar is. Er kunnen immers afwijkingen zijn tussen de betreffende gegevens in het GRAS-systeem en die welke door de advocaat bij de declaratie zijn opgegeven, en tussen de feitelijke en de opgegeven tijdsbesteding.

Omtrent een eventueel verschil tussen vastgestelde en opgegeven tijdsbestedingen heeft bij enkele raden dossieronderzoek plaatsgevonden. Dit onderzoek wees uit dat de betreffende data bijna geheel overeenkomen. In 2.000 dossiers werd een zeer gering aantal (0,6 %), niet-systematische en niet-omvangrijke afwijkingen geconstateerd. Het betreft zaken waarin het aantal opgegeven uren door de raad naar boven of naar beneden is bijgesteld. Dit verschil is statistisch niet relevant.

Overwogen is nader te onderzoeken of de opgegeven tijdsbesteding overeenkomt met de feitelijke tijdsbesteding. De commissie heeft hiervan afgezien omdat het niet aannemelijk is dat advocaten die een tijdschrijfsysteem hanteren, een andere tijdsbesteding opgeven aan de raad voor rechtsbijstand dan zij in hun eigen systeem hebben geregistreerd voor de betreffende werkzaamheden [16]. Advocaten zonder tijdschrijfsysteem zullen gegevens over de tijdsbesteding niet meer voldoende kunnen achterhalen.

15 De Stichting Integraal Rechtshulp Informatie-Systeem heeft tot taak de raden voor rechtsbijstand bij te staan door de ontwikkeling en het beheer van geautomatiseerde systemen. Het GRAS-systeem (voluit: Gefinancierde Rechtshulp Administratie Systeem) wordt door de raden gebruikt bij de uitvoering van de WRB en bevat inhoudelijke en procedurele gegevens over onder meer toevoegingen en vergoedingen.

16 Overigens zou zich bij een dergelijk onderzoek een complicatie voordoen ten aanzien van het begrip declarabele tijd. Voor een declaratie bij de raad voor rechtsbijstand is bepaalde tijdsbesteding niet relevant - gegeven het geldende vergoedingenregime - die veelal wel in een betalende zaak aan de rechtzoekende wordt gedeclareerd - bijv. reistijd. Daar komt nog bij dat elk advocatenkantoor op zijn eigen wijze tijd schrijft zodat de tijdschrijfinformatie omzichtig moet worden gebruikt.

Daar komt bij dat onjuiste opgaven niet zonder meer leiden tot onjuiste vergoedingsnormen. In een forfaitair systeem wordt de hoogte van de vergoeding bepaald door het relatieve gewicht van de betreffende soort zaken. Indien zich in alle zaken afwijkingen naar boven of naar beneden voordoen, verandert dat het relatieve gewicht per zaaktype niet. Alleen indien de tijdsopgave voor bepaalde zaken structureel te hoog of te laag is in relatie tot de tijdsopgave voor andere zaken is dat relevant voor de hoogte van de forfaitaire vergoeding. De commissie beschikt niet over objectieve gegevens waaruit blijkt van dergelijke systematische afwijkingen.

De commissie is zich ervan bewust dat de gemiddelde tijdsbesteding per zaaktype die na bewerking van de GRAS-informatie resulteert, door sommige advocaten niet aanstonds zal worden herkend als passend op de eigen kantoorpraktijk. Dat vloeit reeds voort uit het feit dat het gaat om een statistisch *gemiddelde*. Bovendien kan het zijn dat de perceptie van de advocaat en de feitelijke situatie in zijn praktijk uiteenlopen. De commissie meent op grond van de voorgaande overwegingen dat de informatie van het GRAS-systeem een verantwoorde basis biedt voor de herijking van de vergoedingsnormen. Wel geldt de beperking dat het GRAS-systeem alleen informatie kan genereren over tijdsbesteding voor werkzaamheden die in het huidige stelsel declarabel zijn. Zo geeft het systeem geen uitsluitel over de aan reizen bestede tijd. Omdat voor reistijd in het algemeen geen vergoeding wordt toegekend, blijft opgave en registratie van die tijdsbesteding achterwege.

Binnen afzienbare tijd is geen betere informatie te vergaren dan op basis van het GRAS-systeem. Het is op zich denkbaar onderzoek te verrichten naar de tijdsbesteding in lopende en nieuwe zaken. Dat vergt een forse inspanning en betekent een lange doorlooptijd. Voor verschillende soorten zaken moet een representatieve groep advocaten worden gevonden die hun tijdsbesteding per zaak eenduidig en met de nodige detaillering registreren. Waar de behandeling van zaken voor een belangrijk deel twee of meer jaren duurt, laten de onderzoeksresultaten en de daarop te baseren maatregelen lang op zich wachten. Reeds om die reden is deze methode in het kader van de herijkingsoperatie niet opportuun geacht. Wel voorziet de commissie dat tijdschrijfonderzoek in de toekomst een functie kan hebben.

Waar de commissie kiest voor een herijking van de vergoedingsnormen op basis van de GRAS-informatie, doet zij dit in het besef dat de uitkomsten daarvan geen eeuwigheidswaarde hebben. Het gewicht van zaken is constant aan verandering onderhevig als gevolg van ontwikkelingen in het recht en in de rechtspraktijk. Het is noodzakelijk met enige regelmaat te toetsen of de verdeelsleutel nog correct is. Blijken bepaalde zaken zwaarder of lichter te zijn geworden dan moet een bijstelling volgen van de hoogte van de vergoedingen. Bovendien is het wenselijk in het kader van een dergelijke evaluatie de informatie over de tijdsbesteding van het GRAS-systeem te kunnen vergelijken met andersoortige tijdsbestedingsinformatie. Het ligt in de rede daartoe via een representatieve groep advocaten gegevens over de feitelijke tijdsbesteding te vergaren. Ook als met een dergelijk tijdschrijfproject alleen de tijdsbesteding voor de meest voorkomende zaaktypen wordt gevolgd, zal de advocatuur daarmee een meer directe inbreng kunnen hebben bij de bepaling van het gewicht van zaken. In hoofdstuk 10 wordt hier nader op ingegaan.

3.2 BEWERKING VAN DE GRAS-GEGEVENS

Zoals opgemerkt bevat het GRAS-systeem per zaak het aantal bestede uren. Om deze gegevens te kunnen bewerken is door de Stichting IRIS en Bureau Van de Bunt een bestand gemaakt van de in 1995 vastgestelde vergoedingen. Met behulp van het bestand zijn tabellen opgesteld waarin voor procedures, advieszaken en bijlage B-zaken per rechtscategorie wordt aangegeven hoeveel tijd gemiddeld aan de rechtsbijstandverlening voor de betreffende zaak wordt besteed (bijlage 4). Aparte tabellen zijn gemaakt voor de zg. bewerkelijke zaken waarvoor de vergoedingen niet forfaitair worden bepaald [17]. Bij een statistische samenvoeging van bewerkelijke zaken met andere zaken zou een vertekend beeld ontstaan van het huidige forfaitaire stelsel. Behalve de gemiddelde tijdsbesteding is ook de spreiding rond dat gemiddelde bepaald, ofwel de mate waarin zaken meer of minder tijd vergen dan gemiddeld [18].

Om inzichtelijk te maken welke onevenwichtigheden zich voordoen in het stelsel is het noodzakelijk de gemiddelde feitelijke tijdsbesteding te kunnen vergelijken met de tijdsbesteding die correspondeert met de gemiddelde vergoeding. De huidige vergoedingsnormen zijn immers gebaseerd op een taxatie van de gemiddelde tijdsbesteding per zaak. Het aantal toegekende moduulpunten kan men dus herleiden tot de tijdsbesteding die men vanwege de vergoedingsnorm zou verwachten (in de tabellen aangeduid als "normuren") [19].

Voorts zijn in de tabel gemiddeld berekende uurvergoedingen opgenomen. Het gaat om de bedragen die gemiddeld per uur per rechtscategorie voor de rechtsbijstandverlening netto zijn vastgesteld. Bij deze berekening zijn derhalve de reis- en onkostenvergoedingen en omzetbelasting buiten beschouwing gebleven. Vervolgens is een correctie toegepast ten aanzien van de vergoedingen voor zg. WROM-zaken, die worden bepaald met behulp van het oude basisbedrag. Met deze gecorrigeerde uurvergoedingen wordt duidelijk hoe hoog de uurvergoeding is over enkele jaren, als het aandeel van de WROM-zaken nog maar zeer gering is (en uitgaand van overigens gelijkblijvende omstandigheden).

Bij de verhoging van het vergoedingenniveau in 1994 met 25 % is berekend dat het nieuwe basisbedrag zou corresponderen met een gemiddelde uurvergoeding van f 120,- gegeven de statistische informatie over de totale tijdsbesteding aan de juridische werkzaamheden. Omdat het basisbedrag op grond van de indexeringsregeling jaarlijks wordt bijgesteld, bedroeg de gemiddelde uurvergoeding in 1995 f 121,62. Deze "beoogde" gemiddelde uurvergoeding biedt een referentiekader voor de beoordeling van de berekende gemiddelde uurvergoedingen.

17 *Inbegrepen zijn zaken waarin meer dan 30 resp. vijftien uren zijn opgegeven, maar waarin niet de regeling voor bewerkelijke zaken is toegepast. Het betreft ook zaken waarin door een typefout bv. 3000 in plaats van 30 uur voor de tijdsbesteding in een zaak is ingevoerd. Hierdoor is de samenstelling van de populatie "bewerkelijke zaken" beïnvloed en daarmee geven de statistische uitkomsten op onderdelen een vertekend beeld.*

18 *De spreiding wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie en in kwartielen; zie bijlage 4.*

19 *Bij de opstelling van het Moduulbesluit van 1983 werd de echtscheidingszaak als referentiepunt genomen, uitgaand van een gemiddelde tijdsbesteding van acht uur. Ten behoeve van de verhoging van het basisbedrag in 1994 is het totaal van de in 1991 toegekende moduulpunten bepaald, evenals de totaal vastgestelde tijdsbesteding. Hieruit bleek dat gemiddeld voor één moduulpunt gemiddeld 10,5 uur rechtsbijstand werd verleend in civiele en bestuurszaken, en gemiddeld 9,4 uur in strafzaken. Aan de hand van die gegevens zijn de kolommen "wegingsfactor" en "normuren" in de tabellen opgesteld.*

Bij de ontwikkeling van haar voorstellen heeft de commissie zich gebaseerd op informatie over 1995. In de loop van 1997 werd het mogelijk gegevens over de in 1996 vastgestelde vergoedingen te benutten. Volstaan is met een vergelijking van de data over 1995 met globale cijfers over 1996. Daaruit bleek dat zich slechts in beperkte mate verschillen voordeden ²⁰. De commissie heeft vervolgens afgezien van een volledige analyse van de data over 1996, ook omdat de bewerking van deze gegevens opnieuw de nodige tijd zou kosten. De eindrapportage zou onaanvaardbare vertraging ondervinden. Daar komt bij dat de data over 1996 weliswaar een actueler beeld geven van de uitwerking van het huidige stelsel, maar dat een zekere gedateerdheid bij invoering van het nieuwe stelsel toch onontkoombaar is. Juist om die reden is het noodzakelijk de vergoedingsnormen met enige regelmaat te evalueren.

Zoals hierna aan de orde komt, blijkt uit de tabellen over de gemiddelde tijdsbesteding per rechtscategorie welke onevenwichtigheden in de hoogte van de gemiddelde vergoeding per uur in het huidige stelsel bestaan. Daarnaast is bezien - in verband met de wens het stelsel waar mogelijk te vereenvoudigen - of toeslag- of kortingsregelingen aansluiten bij de realiteit. Door de zaken per rechtscategorie te onderscheiden in bijv. zaken waarin wel en geen tegenspraak heeft plaatsgevonden, en daarvoor de gemiddelde tijdsbesteding en de spreiding te berekenen, ontstaat inzicht in de mate waarin de regelingen evenwichtig zijn en bijdragen aan het verlagen van de spreiding in de tijdsbesteding.

3.3 RESULTATEN

De in bijlage 4 opgenomen tabellen geven de nodige informatie over de uitwerking van het huidige vergoedingstelsel, zowel op hoofdlijnen als per rechtscategorie.

De gemiddelde tijdsbesteding voor niet-bewerkelijke procedures bedraagt bijna acht uur en ligt daarmee iets onder het gemiddelde aantal normuren. Een omgekeerde verhouding geldt voor niet-bewerkelijke advieszaken waarvoor de gemiddelde tijdsbesteding ruim vijf uur is. In een forfaitair stelsel zijn de tijdsbesteding en de uurvergoeding communicerende vaten: een grotere tijdsbesteding betekent een lagere uurvergoeding en vice versa. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de gemiddelde uurvergoeding voor niet-bewerkelijke procedures met ca. f 130,- (zonder WROM-correctie op 123) wat hoger ligt dan de "beoogde" uurvergoeding van f 121,62, terwijl de gemiddelde uurvergoeding voor advieszaken wat lager ligt, nl. f 113,- (zonder WROM-correctie op f 103,-).

Meer significant zijn de verschillen per rechtscategorie en per rechtsgebied. De (gecorrigeerde) gemiddelde uurvergoeding varieert voor de rechtsgebieden van ca. f 95,- voor de categorie van bestuursrecht algemeen tot ca. f 160,- voor de categorie van sociaal verzekeringsrecht. Binnen het rechtsgebied van personen- en familierecht geldt bijv. een uurvergoeding van ca. f 80,- voor alimentatie-, voogdij- en omgangszaken terwijl voor gemeenschappelijke echtscheidingsverzoeken een uurvergoeding van ca. f 175,- geldt. Nog extremer zijn de verschillen binnen het rechtsgebied strafzaken aangaande niet-verdachten: voor de machtiging opname psychiatrisch ziekenhuis staat een gemiddelde uurvergoeding van f 324,- voor het beklag niet vervolging is dat bedrag ca. f 62,-. Met deze uitkomsten wordt bevestigd dat het huidige stelsel onevenwichtig is. Bovendien blijkt direct welke rechtscategorieën relatief zijn ondergewaardeerd en omgekeerd.

²⁰ Dit onderzoek is betrokken bij de uiteindelijke waardering van de rechtsterreinen, zie § 4.6.

Voorts blijkt de spreiding in de tijdsbesteding in het algemeen groot te zijn. Van de niet-bewerkelijke procedures (gemiddelde tijdsbesteding bijna acht uur) wordt tweederde deel binnen een termijn van 2,5 tot 13 uur afgehandeld (de zg. standaarddeviatie), terwijl 25 % vier uur of minder vergt en 25 % meer dan 10 uur (het zg. eerste en vierde kwartiel). Nu houden deze uitkomsten over de spreiding nog geen rekening met het feit dat via toeslag- en kortingsregelingen een aanvullende differentiatie plaatsvindt. Daardoor zou de spreiding in de tijdsbesteding voor bijv. echtscheidingsprocedures niet op tegenspraak aanmerkelijk lager moeten uitvallen dan voor de hele categorie van echtscheidingszaken. Dat is echter volgens de statistische informatie over de belangrijkste toeslag- en kortingsregelingen (zie bijlage 5) niet het geval, ook al is de spreiding voor deze deelcategorieën doorgaans wel kleiner ^[21]. Overigens kan men uit de tabellen afleiden of overwegend toeslagen dan wel kortingen worden toegekend, namelijk door de wegingsfactor, uitgedrukt in uren, te vergelijken met de gemiddelde normuren. Kortingsregelingen worden vooral toegepast in civiele en bestuurszaken (bijv. sociale voorzieningen en sociale zekerheid, vreemdelingenrecht en echtscheidingszaken), terwijl toeslagen vooral in strafzaken (misdrijven meervoudige kamer) aan de orde zijn.

Van de advieszaken valt op dat de gemiddelde tijdsbesteding tussen rechtscategorieën en rechtsgebieden slechts weinig uiteenloopt, van ca. vier tot ruim zes uur. Het gros van de zaken wordt afgedaan binnen een tijdsbestek van drie tot acht uur, zo blijkt ook uit specifieke informatie over advieszaken (zie bijlage 6).

Uit de tabellen blijkt voorts dat de zg. bijlage B-zaken, genoemd in bijlage IB bij het vergoedingsbesluit, uitkomen op een relatief hoge uurvergoeding, gegeven de gemiddelde tijdsbesteding.

De data over bewerkelijke zaken betreffen procedures van ten minste 30 uur resp. advieszaken van ten minste vijftien uur. Daardoor geven de uitkomsten een wat vertekend beeld ^[22].

21 De standaarddeviatie voor echtscheidingszaken niet op tegenspraak bedraagt 4,3, terwijl die voor andere echtscheidingszaken 6,3 bedraagt.

22 Zie voetnoot bij § 3.2.

HOOFDSTUK 4

BLAUWDruk VAN EEN NIEUW STELSEL

HOOFDSTUK 4

De commissie heeft haar voorstellen ontwikkeld vanuit het huidige forfaitaire stelsel, gebruik makend van de daarover beschikbare statistische informatie. Daarbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met de eerder genoemde criteria en randvoorwaarden (zie § 2.1). In het bijzonder zijn de bestaande vergoedingsnormen onderling in evenwicht gebracht en waar mogelijk vereenvoudigd. Daarnaast is aandacht besteed aan situaties waarin een forfaitair stelsel tekort schiet en die derhalve een aparte voorziening vergen. De hieruit resulterende voorstellen zijn in gecompriëerde vorm neergelegd in de zg. blauwdruk voor een nieuw stelsel (bijlage 7). Deze nieuwe regeling op hoofdpunten wordt hieronder beschreven.

Om te beginnen worden in de blauwdruk enkele algemene aspecten behandeld die bij de vaststelling van de vergoeding steeds een rol spelen. Van belang is onder meer welke kosten de advocaat aan de rechtzoekende in rekening mag brengen en het verband van de vergoeding met de omzetbelasting, de eigen bijdrage en van derden te ontvangen vergoedingen (§ 8.1). Daarnaast is aandacht besteed aan de onderbouwing van declaraties door het meezenden van bescheiden aan de raad voor rechtsbijstand (§ 8.2) en aan het begrip declarabele tijd (§ 8.3).

De hoogte van de forfaitaire vergoeding voor een bepaalde zaak wordt uitgedrukt in punten (verder: het zaaksgewicht). Elke punt komt overeen met een zg. basisbedrag dat met behulp van de statistische informatie en gegeven het beschikbare budget kan worden bepaald (zie § 11.3). Al naar gelang het rechtsterrein wordt een aantal punten toegekend dat overeenkomt met het gemiddelde aantal uren dat aan de betreffende soort zaken wordt besteed (verder: het gewicht). Bepaalde procedurele omstandigheden leiden tot een toeslag of korting, evenzeer uitgedrukt in punten. Voor een echtscheidingsprocedure worden bijv. tien punten toegekend, met een toeslag van twee punten voor elke bijgewoonde zitting, uitgezonderd de eerste (§ 5.3.2). De vergoedingsnorm voor het rechtsterrein (het gewicht) is bepaald in een bijlage waarin 33 rechtsterreinen worden onderscheiden (§ 5.5). Naast de zittingstoelage worden toeslagen toegekend bij gevangenhouding van de rechtzoekende (strafzaken, § 5.3.4), indien de advocaat het verhoor van een getuige of een descende bijwoont (strafzaken, § 5.3.4), in geval de advocaat door een andere toegevoegde advocaat wordt opgevolgd en bij wettelijk verplichte procureurstelling (§ 5.3.6). Alleen ten aanzien van echtscheidingszaken wordt een korting van drie punten opgelegd indien geen tegenspraak is gevoerd (§ 5.3.2). Voor cassatieberoepen gelden aparte regelingen (§ 5.3.1), evenals voor groepszaken en voor andere samenhangende procedures (§ 5.3.5). Voor voortijdig beëindigde strafzaken wordt een vast aantal punten toegekend (§ 5.3.3), terwijl voor ingetrokken civiele en bestuurszaken de regeling voor advieszaken van toepassing is verklaard (§ 5.2). Advieszaken worden onderscheiden naar zaken die minder dan zes uur hebben geveerd (vier punten) en andere zaken (acht punten, § 5.2). Overigens is de omschrijving van het begrip procedure gewijzigd ten opzichte van de huidige situatie. De huidige bijlage 18-zaken, zoals bezwaarschriftenprocedures, en ook bijv. zaken bij de huurcommissie worden als procedure aangemerkt (§ 5.1). Piketzaken blijven ondergebracht in een

aparte regeling inzake de vergoeding van rechtsbijstand en reiskosten (§ 5.3.7).

Voor bewerkelijke zaken wordt een regeling voorgesteld (§ 5.4) op grond waarvan de forfaitaire vergoeding wordt aangevuld met een vergoeding op uurbasis indien meer dan een bepaald aantal uren is besteed. De forfaitaire vergoeding is bestemd voor werkzaamheden tot een omvang van drie maal het gewicht van de betreffende zaak. Indien een advocaat voor een echtscheidingszaak verwacht meer dan 30 uur (zijnde drie maal het gewicht van tien punten) te besteden, kan hij bij de raad voor rechtsbijstand een begroting indienen van de werkzaamheden en tijdsbesteding vanaf 30 uur. Na instemming van de raad ontvangt hij voor de betreffende werkzaamheden een vergoeding per uur, in aanvulling op de forfaitaire vergoeding.

Verder bevat de blauwdruk een voorstel voor de toekenning van een vergoeding voor reistijd in verband met bezoek van zittingen of - in bepaalde gevallen - van rechtzoekenden, naast een voorstel inzake reiskosten. Ook is voorzien in compensatie van de administratieve onkosten en de werkzaamheden voor het aanvragen van de toevoeging (hoofdstuk 7).

Het is mogelijk dat specialistische advocaten een zodanig zaaksaanbod hebben dat dit voor hen resulteert in een gemiddelde uurvergoeding die substantieel lager is dan gelet op hun zaaksaanbod en gegeven de gemiddelde uurvergoeding in het stelsel redelijk is. In verband daarmee wordt in de blauwdruk ruimte geboden voor afwijkende vergoedingsafspraken tussen de advocaat en de raad voor rechtsbijstand (§ 9.2). Ook over de wijze waarop zaken gedeclareerd en vergoed worden kunnen afwijkende afspraken worden gemaakt (§ 9.3).

Tenslotte wordt voorgesteld de vergoedingsnormen periodiek te evalueren, met gebruikmaking van statistische informatie van de Stichting IRIS en van tijdschrijfgegevens die door een representatieve groep van advocaten moeten worden geleverd (hoofdstuk 10).

HOOFDSTUK 5

FORFAITAIRE VERGOEDINGSNORMEN

HOOFDSTUK 5

5.1 PROCEDUREBEGRIIP

In het huidige vergoedingenbesluit gelden de forfaitaire vergoedingsnormen in beginsel alleen voor als procedures gedefinieerde zaken. De vergoeding voor advieszaken is gerelateerd aan de feitelijke tijdsbesteding [23]. Een uitzondering wordt gemaakt voor de in bijlage IB genoemde advieszaken. Achtergrond van dit onderscheid is dat een procedure bij een rechterlijke instantie van de advocaat werkzaamheden van een zekere omvang vergt en dat achteraf door middel van de rechterlijke uitspraak of verificatie bij de griffie eenvoudig kan worden vastgesteld of de rechtsbijstand is verleend.

De commissie acht deze argumenten nog steeds relevant. Uit de statistische informatie blijkt dat advieszaken gemiddeld substantieel minder tijd vergen maar dat de verschillen in gemiddelde tijdsbesteding tussen de rechtscategorieën beperkt zijn (variatie van ca. vier tot ruim zes uur). Ook dat pleit voor een aparte regeling voor advieszaken. Wel is de huidige afbakening van het procedurebegrip voor verbetering vatbaar.

Procedures zijn in het huidige besluit gedefinieerd als zaken die dienen bij een rechterlijk college. Advieszaken betreffen zeer diverse vormen van rechtsbijstandverlening, van advisering in eigenlijke zin en onderhandelingen tot het voeren van bezwaarschriftenprocedures. Het ligt voor de hand de laatstgenoemde zaken vergoedingstechnisch als procedure te beschouwen omdat de rechtsgang een duidelijk omschreven verloop kent, en eindigt in een formele beslissing (of de advocaat de hoorzitting heeft bijgewoond, is wat dat betreft niet relevant). Dit geldt ook voor de ontslagvergunningsprocedure bij het arbeidsbureau en de andere in bijlage IB genoemde zaken. De gemiddelde tijdsbesteding voor de bijlage IB-zaken ligt ook maar weinig onder die van procedures. Voorts kunnen om dezelfde redenen zaken bij de huurcommissie en klachtprocedures met een wettelijke basis als procedure worden aangemerkt. De laatstgenoemde categorie betreft ook bijv. zaken bij de geschillencommissies voor consumentenklachten, de Commissie gelijke behandeling of bij de Nationale Ombudsman [24]. Met de bedoelde wijziging wordt bereikt dat een aparte regeling voor de huidige bijlage IB-zaken achterwege kan blijven. Bovendien wordt de uitvoeringslast beperkt omdat in al deze zaken de vergoeding forfaitair kan worden vastgesteld. Dat is uitvoeringstechnisch eenvoudiger dan het toetsen van de tijdsbesteding hetgeen bij advieszaken aan de orde kan zijn (zie § 5.2).

Het onderscheid tussen procedures en advies is niet alleen relevant voor het vergoedingstelsel maar ook voor het toevoegingsbereik. Het toevoegbereik is op grond van artikel 32 van de Wet op de rechts-

23 *Het gaat hier overigens alleen om zaken op het gebied van civiel- en bestuursrecht. Rechtsbijstand in strafzaken wordt steeds in het kader van een procedure verleend.*

24 *Dat deze zaken worden aangemerkt als procedure, heeft voor wat betreft de toevoeging alleen tot gevolg dat deze niet (louter) voor advies zal worden afgegeven. Deze indeling heeft geen invloed op de beoordeling of bijv. een zaak bij een geschillencommissie of bij de Nationale Ombudsman toevoegwaardig is.*

bijstand gerelateerd aan de begrippen rechtsbelang, procedure en instantie. De laatste twee begrippen zijn in feite via het vergoedingstelsel ingevuld. Een toevoeging en vergoeding voor procedure wordt geacht ook werkzaamheden te omvatten die niet als procedure zijn gedefinieerd maar hetzelfde rechtsbelang betreffen. In de huidige situatie wordt bijv. niet apart toegevoegd indien een huurprijsgeschil dat bij de huurcommissie heeft gediend bij de rechter aanhangig wordt gemaakt. Door een huurcommissiezaak als procedure aan te merken wordt het toevoegingsbereik verkleind: voor de procedure bij de rechter zal een aparte toevoeging worden afgegeven. Bij de bepaling van het gewicht van huurprijsgeschillen is dan ook rekening gehouden met een gemiddeld kleinere tijdsbesteding [25].

Het voorgaande maakt duidelijk dat er een direct verband is tussen het beleid van de raden voor rechtsbijstand ten aanzien van het toevoegingsbereik en de gemiddelde tijdsbesteding voor de betreffende zaken. Indien inzake het toevoegingsbereik verschillen bestaan tussen de raden voor rechtsbijstand of indien het bereik gaandeweg wordt vergroot of verkleind, wordt de gemiddelde tijdsbesteding gewijzigd [26]. De gemiddelde tijdsbesteding en het in de regeling bepaalde gewicht gaan uiteenlopen. Daarmee wordt het doel van de herijking, een evenwichtig stelsel, gefrustreerd. De commissie beveelt sterk aan dat over het toevoegingsbereik waar nodig heldere beleidsregels bestaan en dat eventuele wijzigingen in het bereik in het vergoedingstelsel worden verdisconteerd.

Op deze plaats kan tenslotte worden gewezen op de ontwikkelingen rond de echtscheidingsbemiddeling. De Commissie Herziening Echtscheidingsprocedure (naar haar voorzitter bekend als de Commissie De Ruiter) heeft onder meer voorgesteld om bij overeenstemming van de echtelieden, neergelegd in een convenant, de scheiding zonder rechterlijke tussenkomst te laten plaatsvinden, waarbij de echtscheiding door een ambtenaar van de burgerlijke stand wordt ingeschreven. De vergoeding voor de rechtsbijstandverlener die ter zake optreedt zou gelijk moeten worden gesteld met de vergoeding voor een gemeenschappelijk echtscheidingsverzoek. In het komende jaar zullen experimenten voor scheidings- en omgangsbemiddeling worden gehouden, waarvoor ook vergoedingstechnisch afspraken zullen moeten worden gemaakt. Eén van de mogelijkheden daarbij is het vergoedingsregime van de WRB analoog toe te passen. Vooral nog heeft het onderhavige onderscheid tussen advieszaken en procedures geen directe relevantie voor echtscheidingsbemiddelingen.

5.2 ADVIESZAKEN

In § 5.1 is reeds aangegeven dat het in de rede ligt een aparte regeling te treffen voor civiele en bestuursrechtelijke advieszaken waarbij niet naar rechtscategorie hoeft te worden gedifferentieerd. Daarbij moet de bestaande onevenwichtigheid tussen procedures en advieszaken zoveel mogelijk worden weggenomen. Die onevenwichtigheid betreft niet alleen de gemiddelde uurvergoeding [27]. In de huidige situatie doet zich veelvuldig de situatie voor dat een advocaat die een zaak buiten rechte weet af te wikkelen, soms met intrekking van een lopende procedure, zichzelf financieel benadeelt. De vergoeding voor een advies-

25 Verkleining van het toevoegingsbereik heeft ook gevolgen voor de door rechtzoekenden verschuldigde eigen bijdragen. Zie § 11.4.

26 Bijv. bij de beëindiging van een arbeidsovereenkomst moeten vaak verschillende juridische stappen worden gezet, namelijk loonvordering, vordering tot tewerkstelling, verweer (voorwaardelijk) verzoek ontbinding en procedure bij het arbeidsbureau. Hiervan is niet steeds duidelijk of deze kwesties steeds een aparte toevoeging rechtvaardigen.

27 Voor niet-bewerkelijke advieszaken f 113, voor niet-bewerkelijke procedures f 130. Zie § 3.3.

zaak – en ook voor een ingetrokken procedure – met een tijdsbesteding van minder dan acht uur is in het huidige stelsel namelijk 20 of 40%, veel lager dan de vergoeding voor een procedure. De commissie opteert voor een regeling die dit financiële onderscheid zoveel mogelijk teniet doet.

Terwijl er in procedures aanknopingspunten zijn voor een generieke en toetsbare differentiatie op grond van procedurele omstandigheden, is dat niet het geval bij advieszaken. Differentiatie tussen lichte en zware advieszaken is dan slechts mogelijk op basis van de feitelijke tijdsbesteding. De commissie kiest voor een regeling waarin zaken tot zes uur (65% van alle advieszaken) worden gewaardeerd op vier punten en zaken van zes uur en meer op acht punten. De genoemde gewichten sluiten aan bij de statistische informatie over de feitelijke tijdsbesteding [28]. De vergoeding voor advieszaken van meer dan zes uur is min of meer gelijk aan de gemiddelde procedurevergoeding. Gemiddeld genomen is er derhalve niet langer een verschil in gewicht tussen advieszaken en procedures.

Ingevolge de voorgestelde indeling kan de vergoeding voor het merendeel van de zaken zonder bijzondere controle-inspanning worden vastgesteld. Bij de overige advieszaken moet worden getoetst of aannemelijk is dat in de betreffende zaak ten minste zes uur is besteed. Daartoe moet de advocaat informatie over de verrichte werkzaamheden en het tijdsbeslag daarvan beschikbaar stellen. In de paragraaf over toepassingsaspecten (hoofdstuk 8) wordt hier nader op ingegaan.

Het voorstel brengt met zich dat het op bepaalde rechtsterreinen kan vóórkomen dat de procedurevergoeding lager uitvalt dan de vergoeding voor een tijdrovende advieszaak. Gegeven het oogmerk de zwaardere advieszaken en procedures financieel op hetzelfde niveau te stellen, is dat slechts te vermijden door de waardering voor de advieszaken boven zes uur gelijk te stellen aan de procedurevergoeding. Daarmee zou de regeling complexer worden en minder uitvoerbaar, omdat het lastig is in advieszaken uit te maken welk rechtsterrein het betreft. Overigens vergt de gekozen benadering dat wordt gecontroleerd of bijv. een alimentatiezaak die wordt gedeclareerd als advieszaak van meer dan zes uur, niet feitelijk een procedure betref. Of dat zo is kan althans ten dele worden opgemaakt uit de informatie die bij tijdrovende advieszaken moet worden verschaft. Vooral indien er statistische indicaties zijn dat het aandeel tijdrovende advieszaken op het aantal procedures onverklaarbaar stijgt, is er reden nader onderzoek te doen met bijv. steekproeven.

De toeslag- en kortingsregelingen voor civiele en bestuurszaken die in § 5.3 worden behandeld, zijn slechts ten dele relevant voor advieszaken. Zoals reeds betoogd is het reëel bij een wettelijk verplichte procureurstelling daarvoor een toeslag toe te kennen, ongeacht of de procedure is ingetrokken en ongeacht de omvang van de werkzaamheden van de advocaat zelf. Dat betekent omgekeerd ook dat bij het bepalen van de tijdsbesteding van de advocaat niet relevant is hoe omvangrijk de werkzaamheden van de procureur zijn geweest. In geval de advocaat wordt opgevolgd en de tijdsbesteding van de opgevolgde en de opvolgende advocaat tezamen ten minste zes uur bedraagt, is er ook aanleiding een toeslag toe te kennen. In deze zaken is dan namelijk sprake van een verzwarende omstandigheid die – anders dan bij zaken tot zes uur – niet wordt gedekt door de waardering met acht punten. Voorts wordt erin voorzien dat de regeling voor bewerkelijke zaken op overeenkomstige wijze van toepassing is op advieszaken. De regeling voor samenhang (§ 5.3.5) is niet (analoog) van toepassing verklaard omdat in de praktijk samenhangende advieszaken nauwelijks vóórkomen.

28 *nl. vier, resp. acht tot negen uur, zie bijlage 6*

De commissie heeft de mogelijkheid gezien het regime van advieszaken ook voor strafzaken te laten gelden. Zij heeft hiervan afgezien omdat in de praktijk geen straftoevoegingen worden afgegeven voor rechtsbijstandverlening buiten het kader van een strafzaak (in enge of ruime zin). De werkzaamheden van advocaten in strafzaken zijn feitelijk steeds gerelateerd aan procedures, waarbij het advies over de vraag of wel of niet in hoger beroep zal worden gegaan, behoort tot het bereik van de strafzaak in eerste aanleg. Voor voortijdig beëindigde strafzaken en voor cassatie-advies is de voorkeur gegeven aan een aparte, meer op de materie toegesneden regeling.

5.3 TOESLAGEN EN KORTINGEN

In haar streven te komen tot een eenvoudiger vergoedingsregime heeft de commissie in het bijzonder van de bestaande kortings- en toeslagregelingen nagegaan of deze functioneel zijn. Tegelijkertijd is gezocht naar mogelijkheden om tussen zware en lichte zaken van hetzelfde rechtsterrein te differentieren. Ook in een grofmaziger stelsel is het van belang de spreiding in de tijdsbesteding zoveel mogelijk te beperken. De resulterende kortings- en toeslagregelingen zijn ten dele op alle zaken van toepassing, en ten dele alleen op civiele en bestuurszaken dan wel op strafzaken. De regelingen die betrekking hebben op strafzaken, betreffen niet alleen de strafzaken in enge zin, dat wil zeggen zaken jegens verdachten in de zin van artikel 27 Wetboek van Strafvordering, maar ook de zogenaamde verwante strafzaken, als bedoeld in bijlage IIB van het huidige besluit [29].

In bijlage 5 wordt een overzicht gegeven van de bestaande en de beoogde toeslagen en kortingen, en van desbetreffende statistische gegevens. Voorzichtigheid is geboden indien men een vergelijking maakt van de gemiddelde tijdsbesteding van de zaken waarin een toeslag- of kortingsregeling is toegepast met de gemiddelde tijdsbesteding van de overige zaken. Niet bekend is immers in hoeverre deze populaties ook overigens verschillen. Het is mogelijk dat een geconstateerd verschil niet (geheel) samenhangt met de getoetste toeslag, maar met andere omstandigheden. Zo is de gemiddelde tijdsbesteding ongeveer tweemaal groter indien een toeslag voor gevangenhouding is toegekend (ca. 12 uur tegenover ca. 6 uur). Daarmee is niet gezegd dat de inbewaringstelling de advocaat gemiddeld tien uur tijd vergt. Het ligt voor de hand dat strafzaken waarbij inbewaringstelling aan de orde is, de meer complexe zaken betreffen waarvoor ook andere toeslagen relatief vaak worden toegekend.

5.3.1 FEITELIJKE AANLEG EN CASSATIE

Het huidige onderscheid tussen kort gedingen, voorlopige voorzieningsprocedures en andere eerste aanlegzaken op het terrein van civiel en bestuursrecht sluit niet aan bij de praktijk (art. 7 van het besluit). Hetzelfde geldt voor het onderscheid dat is gemaakt tussen eerste aanlegzaken en hoger beroepszaken van civiele en bestuursrechtelijke aard, respectievelijk van strafrechtelijke aard (art. 7, 8 resp. 32, 33). De statistische informatie omtrent de gemiddelde tijdsbesteding in de betreffende voornoemde soorten zaken laat geen significant verschil zien [30]. Vooral de aanname dat in hoger beroep de advocaat minder

29 Als verwante strafzaken zijn bv. aangemerkt de vordering van een benadeelde partij, de vordering van ten uitvoerlegging van een voorwaardelijke straf en de plaatsing in een psychiatrisch ziekenhuis. Het betreft deels zaken op grond van het Wetboek van Strafrecht of van het Wetboek van Strafvordering, deels zaken die voortvloeien uit andere wetgeving.

30 Statistische data inzake gemiddelde tijdsbesteding: civiel en bestuursrecht: eerste aanleg: ca. 8,6 uur; hoger beroep: ca. 8,7 uur; kort geding/voorlopige voorziening: 9,0 uur; strafrecht: eerste aanleg: ca. 7,4 uur; hoger beroep: ca. 7,1 uur.

werkzaamheden hoeft te verrichten [31], leidt tot een onevenwichtige vergoeding. De werkzaamheden in hoger beroep richten zich veelal meer op de juridische aspecten. Ook als de betreffende advocaat de zaak in eerste aanleg ook heeft behandeld, is de zaak niet bij voorbaat lichter. Om deze redenen kunnen het hier bedoelde onderscheid en daarmee de desbetreffende regelingen vervallen. Voorzover thans voor voorlopige voorzieningen die samengaan met de bodemprocedure een kortingsregeling bestaat (art. 7, derde en vierde lid), wordt hier verwezen naar § 5.3.5 inzake samenhang.

Voor de cassatiefase ligt dit anders. Civiele cassatiezaken zijn onmiskenbaar bewerklijker dan zaken in feitelijke aanleg [32], terwijl vanwege de aard van de cassatieprocedure geen verband kan worden gelegd tussen het relatieve gewicht van rechtscategorieën in feitelijke aanleg en dezelfde categorieën in de cassatiefase. Om die reden wordt in de blauwdruk aan civiele cassatiezaken een gewicht van vijftien punten toegekend ongeacht het rechtsterrein. De hierna genoemde kortings- en toeslagregelingen zijn niet toepasselijk, wel de regelingen inzake reistijd en onkosten.

Voor strafcassatiezaken bedraagt de gemiddelde tijdsbesteding blijkens de statistische informatie ca. 6,6 uur. Doorgaans wordt in het huidige stelsel het basisbedrag toegekend, zo leert de ervaring. Het ligt in de rede een zekere differentiatie aan te brengen in de vergoedingen voor strafcassatiezaken, mede in verband met de wetswijziging die thans naar aanleiding van de voorstellen van de Commissie Werkbelasting Strafkamer Hoge Raad (naar zijn voorzitter bekend als de Commissie Haak) wordt voorbereid. Die wetswijziging is er onder meer op gericht om het voorstellen van middelen (de zg. schriftuur) in strafcassatiezaken verplicht te stellen, op straffe van niet-ontvankelijkheid. In de huidige situatie stellen advocaten in één op de drie zaken geen middelen voor, terwijl het intrekken van cassatiezaken weinig voorkomt omdat de dan toegekende vergoeding (25 % van het basisbedrag) niet in verhouding wordt geacht tot de omvang van de werkzaamheden [33]. De Commissie Haak heeft geadviseerd voor wat betreft de vergoeding onderscheid te maken tussen zaken waarin wel, dan wel niet middelen zijn voorgesteld en ook ermee rekening te houden of de zaak een overtreding of een misdrijf betreft. De vergoeding voor de zaak waarin geen middelen zijn voorgesteld zou moeten sporen met de gemiddelde omvang van een cassatie-advies. Dit is temeer van belang omdat het cassatie-advies meer accent krijgt bij invoering van een verplichte schriftuur.

De voorgestelde differentiatie sluit aan bij ervaringsgegevens over de (verschillen in) gemiddelde tijdsbesteding in de hiervoor bedoelde categorieën strafcassatiezaken. Een kort vonnis maakt de beoordeling van de cassatiemogelijkheden minder bewerkelijk. Mede omdat in andere strafzaken wordt onderscheiden tussen zaken die in eerste aanleg voor de meervoudige kamer dienen of hebben gediend, dan wel voor de enkelvoudige kamer, ligt het in de rede een verdeling te maken tussen zg. meervoudige kamerzaken en andere zaken (enkelvoudige kamerzaken en overtredingen). Op grond van deze ervaringsgegevens kan men bij benadering het gewicht voor de verschillende categorieën strafcassatiezaken afleiden van de totaal gemiddelde tijdsbesteding van 6,6 uur. Indien middelen zijn voorgesteld komt men voor meervoudige kamerzaken uit op een gewicht van tien punten, en voor enkelvoudige kamerzaken is het gewicht dan zes punten. Indien geen middelen zijn voorgesteld (louter cassatie-advies of niet-ontvankelijk-

31 Zie *Nota van Toelichting bij vergoedingenbesluit, artikel 8*.

32 *De gemiddelde tijdsbesteding bedraagt ca. 15,2 uur*.

33 Zie *rapport van de Commissie Haak, De toegang tot de cassatierechter in strafzaken, 1996, pp. 68 resp. 60*.

verklaring vanwege het ontbreken van middelen) wordt het gewicht volgens het voorstel met 50 % verlaagd ³⁴. Volledigheidshalve zij opgemerkt dat de in § 5.3.3 behandelde regeling voor voortijdige beëindiging van strafzaken niet van toepassing is, evenmin als de regeling voor gevangenhouding en gerechtelijk vooronderzoek (§ 5.3.4).

De aan strafcassatiezaken toegekende gewichten berusten in belangrijke mate op de hiervoor genoemde ervaringsgegevens en aannames. Te zijner tijd zal moeten worden gezien of deze waardering overeenstemt met de feitelijke omvang van de werkzaamheden. Aandachtspunt is de beheersbaarheid van de uitgaven voor cassatie-adviezen. De bijgestelde vergoeding voor deze adviezen past in een benadering waarin gespecialiseerde cassatie-advocaten voorgelegde zaken op haalbaarheid toetsen en daarmee een belangrijke zeeffunctie hebben. Indien de beoogde specialisering onvoldoende wordt doorgevoerd, kan dat leiden tot een toename van het aantal strafcassatie-adviezen en -procedures.

5.3.2 ZITTINGSTOESLAG EN TEGENSpraak

Voor het geval zich tijdens de procedure bijzondere omstandigheden voordoen, bestaan nu een aantal kortings- en toeslagregelingen. De regelingen die gelden voor civiele en bestuurszaken zijn in hoofdzaak geënt op het civiele procesrecht en haken aan bij bepaalde formele aspecten van de procedure: tussenuitspraak, reconventie en tegenspraak. In de praktijk is er geen sterk verband tussen deze procesomstandigheden en de omvang van de werkzaamheden van de advocaat. De rechtspraktijk per gerecht is verschillend en de inzet van aanvullende procesmiddelen hoeft niet te betekenen dat de zaak significant meer werkzaamheden vergt. Het differentiëren aan de hand van formele criteria kan bovendien in de hand werken dat processtappen worden gezet louter om te bereiken dat aan vergoedingscriteria wordt voldaan. De regeling voor tussenuitspraken geeft problemen in de uitvoeringspraktijk omdat moet worden getoetst of de tussenuitspraak heeft geleid tot "bijzondere werkzaamheden van aanmerkelijke omvang". Deze toets vergt – anders dan het merendeel van de forfaitaire normen – een inhoudelijke beoordeling. Dat is naar zijn aard bewerkelijk en leidt tot de nodige geschillen tussen raad en advocaat. Ook de toepassing van de kortingsregeling voor het geval er geen tegenspraak is geweest, geeft fricties. Dat is ook niet verwonderlijk indien men bedenkt dat de tegenspraak evengoed buiten rechte kan zijn gevoerd, dan wel dat de tegenspraak een uiterst miniem karakter kan hebben. Bovendien leidt toepassing van de regeling voor het ontbreken van tegenspraak tot een aanmerkelijke verlaging van de vergoeding. Uit de statistische data blijkt dat dit niet overeenkomt met het verschil in feitelijke omvang van de werkzaamheden, uitgezonderd de zaken betreffende personen- en familierecht ³⁵.

De commissie meent dat het wenselijk is een differentiatiegrondslag te hanteren die beter aansluit bij het feitelijke gewicht van de zaak en minder belastend is voor de uitvoeringspraktijk. Zoals hieronder nader wordt toegelicht, biedt een toeslag voor het bijwonen van zittingen soelaas. De regelingen voor tussenuitspraken, reconventies en het ontbreken van tegenspraak kunnen vervallen, zij het dat een korting

³⁴ Bij deze waardering is rekening gehouden met het feit dat thans in tweederde van de cassatiezaken middelen worden voorgesteld, en is aangenomen dat ongeveer de helft van de in 1995 vastgestelde vergoedingen voor strafcassatiezaken meevoudige kamerzaken betreft.

³⁵ Voor civiele en bestuurszaken geldt bij ontbreken van tegenspraak in het algemeen een korting van 50 %, de gemiddelde tijdsbesteding bedraagt voor civiele en bestuurszaken met en zonder tegenspraak respectievelijk 9,0 en 7,3 uur. Voor echtscheidingszaken bedraagt de voornoemde korting 25 % en de gemiddelde tijdsbesteding resp. 11,1 en 7,6 uur.

wordt gehandhaafd voor echtscheidingszaken waarin geen tegenspraak is gevoerd. Voor deze zaken wordt een korting met drie punten voorzien overeenkomstig het bovengenoemde verschil in de gemiddelde tijdsbesteding. Een reden voor het handhaven van de onderhavige korting is ook dat deze in een groot aantal zaken wordt toegepast (meer dan 50 % van de echtscheidingszaken zijn verstekzaken). Indien niet langer zou worden onderscheiden tussen echtscheidingen met en zonder tegenspraak zou de vergoeding voor verstekzaken substantieel hoger worden dan de vergoeding voor gemeenschappelijke echtscheidingsverzoeken indien de advocaat slechts voor één partner optreedt.

Indien de advocaat een (extra) zitting heeft bijgewoond, heeft hij daaraan in elk geval (extra) werkzaamheden moeten besteden. Daarbij kan het bijwonen van een zitting eenvoudig worden geregistreerd en gecontroleerd. Derhalve kiest de commissie voor een toeslagregeling voor het bijwonen van een zitting. Niet te ontkennen valt dat de bewerkelijkheid van zaken ook door andere factoren dan (het bijwonen van) zittingen wordt bepaald, zoals de complexiteit van de zaak. Die factoren kunnen echter niet worden herleid tot een werkbaar algemeen differentiatiecriteria zoals dat van de zittingstoelage. De commissie meent dat een extra vergoeding voor het bijwonen van zittingen in het algemeen niet zal leiden tot een toename van het aantal zittingen, mits die vergoeding proportioneel met de extra werkzaamheden is.

Gekozen is voor een zittingstoelage per tweede en volgende zitting. In het gros van de zaken wordt één zitting gehouden. De uitvoeringslast kan aanzienlijk worden beperkt door de eerstbijgewoonde zitting niet apart te vergoeden maar de zaakvergoeding mede die eerste zitting te laten omvatten. Bovendien wordt hierdoor voorkomen dat de advocaat die om redenen van doelmatigheid besluit de (eerste) zitting niet bij te wonen een lagere vergoeding ontvangt.

Aannemend dat het voorbereiden, bijwonen en afwikkelen van een zitting gemiddeld twee uur vergt, is de zittingstoelage bepaald op twee punten ³⁶. De toeslagregeling geldt voor wat betreft civiele en bestuurszaken niet alleen voor zittingen in enge zin, uitgezonderd rolzittingen, maar ook voor comparities, enquêtes, gehoren van de rechter-commissaris in civiele zaken en (hoorzittingen) in het kader van bezwaar-, klacht- en tuchtprocedures. Het zittingsbegrip is voor strafzaken in enge zin beperkt tot de behandeling van een transactieaanbod van het openbaar ministerie en het onderzoek ter terechtzitting, met dien verstande dat bepaalde aanhoudingszittingen buiten beschouwing blijven ³⁷, evenals de zitting waarin uitspraak in de zaak wordt gedaan. Door een transactieaanbod zo te kwalificeren wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat het transactieaanbod niet wordt aanvaard. De advocaat die zich in de transactie-fase inspant de zaak met een schikking te laten eindigen, zou anders het risico dragen dat de zaak toch aan de rechter wordt voorgelegd, met de bijkomende werkzaamheden vandien. Voor verwante strafzaken geldt de behandeling in rechte, bijv. in raadkamer, als zitting. Naar verwachting zal de zittingstoelage veelvuldig worden toegepast. Een nauwkeurige raming van de daarmee gemoeide kosten is niet mogelijk bij gebrek aan statistische informatie. Dat vergt de nodige aandacht bij de invoering van de zittingstoelage.

36 Het gaat om een ruwe schatting waarbij ook rekening is gehouden met het gemiddelde gewicht. Een hoge zittingstoelage zou ten opzichte van de vaste vergoeding buiten proportie zijn.

37 De aanhoudingszitting blijft buiten beschouwing indien tot aanhouding wordt besloten op verzoek van het openbaar ministerie zonder dat de advocaat heeft verzocht de zaak inhoudelijk te behandelen

5.3.3 INTREKKING EN VOORTIJDIGE BEËINDIGING

Een aparte regeling voor ingetrokken zaken ligt voor de hand. Uit de statistische informatie blijkt dat voor verweer ingetrokken zaken substantieel lichter zijn dan andere zaken (nl. een gemiddelde tijdsbesteding van 5,6 resp. 8,6 uur). In het voorstel wordt voor ingetrokken procedures hoofdzakelijk het regime voor advieszaken van toepassing. Voor het oog lijkt dit vooral een voortzetting van de huidige situatie, maar feitelijk zijn er enkele wezenlijke verschillen.

Zoals hierna wordt besproken wordt de vergoeding voor advieszaken anders genormeerd en komt bestaande onevenwichtigheid tussen procedures en advieszaken te vervallen. Dat maakt dat het intrekken van lopende procedures niet langer wordt "gestraft" met een lage uurvergoeding. Tevens wordt voorzien in de toepassing van de adviesregeling op alle zaken waarin geen tussen- of eindvonnis wordt gewezen. Dat is eenvoudig te toetsen en daarmee wordt de uitvoering vereenvoudigd. Volgens de bestaande regeling moet worden beoordeeld of de procedure voor verweer is ingetrokken. Of verweer heeft plaatsgevonden is in de praktijk niet eenduidig te bepalen.

Ook bij strafzaken komt het voor dat zaken voortijdig beëindigd worden, in de regel vóórdat de dagvaarding is uitgebracht. De huidige vergoeding voor dergelijke zaken doet geen recht aan de gemiddelde omvang van de werkzaamheden in deze zaken, zo blijkt uit de statistische informatie [38]. Daarmee wordt een financiële drempel opgeworpen voor de advocaat die mogelijkheden ziet een strafzaak met het openbaar ministerie te schikken. Dat is onwenselijk, temeer daar Justitie maatregelen neemt om de afdoening van zaken door het openbaar ministerie met oplegging van een taak- of werkstraf in meer gevallen mogelijk te maken. Tegen deze achtergrond ziet de commissie reden voortijdig beëindigde strafzaken te waarderen met vijf punten, tenzij het gewicht van de zaak lager is. Toepassingscriterium is of de zaak voor het onderzoek ter terechtzitting is beëindigd, dan wel – in verwante strafzaken – voor de zitting van de betreffende instantie. Een differentiatie tussen bijv. zaken bij de enkelvoudige en de meervoudige strafkamer kan achterwege blijven. In enkelvoudige kamerzaken wordt alleen toegevoegd voordat de dagvaarding is uitgebracht indien dat noodzakelijk is vanwege bijzondere omstandigheden. Bijgevolg gaat het bij voortijdige beëindiging in de zin van het vergoedingenbesluit in de regel niet om enkelvoudige kamerzaken die weinig tijdrovend zijn. Indien het gewicht voor de betreffende strafzaak lager is dan vijf punten, vindt de onderhavige regeling geen toepassing. De regeling is verder niet van toepassing op straffassatiezaken, omdat daarvoor een afzonderlijke regeling geldt (zie § 5.3.1). Volledigheidshalve zij opgemerkt dat de toepasselijkheid van de regeling voor voortijdig beëindigde strafzaken er niet aan in de weg staat dat in dezelfde zaak de toeslagregelingen voor gevangenhouding, gerechtelijk vooronderzoek en opvolging worden toegepast.

5.3.4 GEVANGENHOUDING EN GERECHTELIJK VOORONDERZOEK

Indien de rechtzoekende in een strafzaak gedetineerd is, vergt dat van zijn advocaat extra inspanningen: hij moet voor overleg naar zijn cliënt reizen, en woont in de regel één of meer raadkamerzittingen bij waarin de vrijheidsbeneming van de rechtzoekende aan de orde is [39]. De huidige toeslagregeling is

38 De vergoeding bedraagt 25 % van het basisbedrag; de gemiddelde tijdsbesteding in voortijdig beëindigde zaken en andere zaken bedraagt resp. 10,9/12,0 uur en 6,2/6,3 uur. Zoals aangemerkt in § 5.3 houdt dit verschil niet alleen verband met het feit dat betrokkene gedetineerd is.

39 De gemiddelde tijdsbesteding bij zaken met en zonder inbewaringstelling/gevangenhouding resp. 11,4 en 5,3 uur. Zie overigens de voetnoot bij § 4.3

bedoeld als tegemoetkoming voor het reizen naar de rechtzoekende. De hierna te bespreken reistijdregeling voorziet daarin. Ten aanzien van de raadkamerzittingen is overwogen de zittingstoeslag te laten gelden. Hier is van af gezien omdat het aantal bijgewoonde zittingen niet sterk uiteenloopt, terwijl deze zittingen in de regel minder werk van de advocaat vergen dan terechtzittingen. Gekozen is voor een toeslag voor strafzaken in eerste aanleg waarin betrokkene krachtens een bevel tot gevangenhouding in preventieve hechtenis is gesteld. Deze toeslag dient als compensatie voor de extra werkzaamheden in verband met de habeas corpus-toets, ofwel het bijwonen van de zittingen aangaande de gevangenhouding en verlenging daarvan, beroepsprocedures tegen desbetreffende beslissingen en de aanhoudingszitting die feitelijk ook tot functie heeft de voortgezette gevangenhouding van de verdachte mogelijk te maken. Men mag aannemen dat dat laatste aan de orde is indien het openbaar ministerie verzoekt om aanhouding en de advocaat niet tevoren heeft verzocht de zaak inhoudelijk te behandelen.

Een gerechtelijk vooronderzoek vergt vooral werkzaamheden van de advocaat in verband met getuigenverhoren en – een enkele keer – descentes. De omvang van de werkzaamheden kan navenant variëren. Differentiatie van de vergoeding kan hier plaatsvinden op een vergelijkbare wijze als bij de zittingstoeslag, door een toeslag van één punt toe te kennen per bijgewoond getuigenverhoor en descende.

Evenals bij de zittingstoeslag kan geen nauwkeurige raming worden gemaakt van de verwachte kosten van deze regeling. Bovendien vergt de beheersbaarheid van deze uitgaven aandacht. Nu reeds is sprake van een toename van het aantal getuigenverhoren dat op verzoek van de advocaat wordt gehouden. De toeslagregeling moet niet zodanig uitwerken dat die ontwikkeling nog wordt versterkt.

5.3.5 SAMENHANG

Er doen zich verschillende situaties voor waarin zaken zodanig samenhangen dat de advocaat die in die zaken is toegevoegd, per zaak minder tijd hoeft te besteden. Het gaat zowel om groepszaken, waarin meer dan één persoon gezamenlijk een procedure voeren, als om zaken waarin voor dezelfde persoon meer dan één toevoeging zijn afgegeven die inhoudelijk samenhangen. Of zaken voor wat betreft de rechtsbijstandverlening samenhangen, is niet eenvoudig te bepalen, zo is de ervaring met de huidige regeling [40]. Om die reden verdient het de voorkeur aan te haken bij het verloop van de procedure in rechte. Men mag verwachten dat er sprake is van een zekere samenhang indien de rechter zaken van één en dezelfde advocaat of zijn kantoorgenoot gevoegd, gelijktijdig of aansluitend ter zitting behandelt. Om te vermijden dat de regeling wordt toegepast indien een rechtsbijstandverlener voor verschillende zaken achtereenvolgens de zitting bijwoont zonder dat die zaken onderling verband houden, geldt als aanvullend vereiste dat de zaken verknocht moeten zijn. Samenhang doet zich bijv. voor indien meer dan één rechtzoekende gezamenlijk een vordering instellen, bij bestuurszaken inzake arbeidsongeschiktheid waarin hernieuwde beslissingen omtrent de afschatting in de procedure worden betrokken, bij bestuurszaken waarin bij de uitspraak inzake een voorlopige voorziening ook de hoofdzaak wordt afgedaan en bij strafzaken waarin dagvaardingen gevoegd worden behandeld. De huidige normering van groepszaken met behulp van een glijdende schaal wordt in de voorstellen ongewijzigd overgenomen [41].

40 Dat verklaart mede waarom deze regeling slechts in een gering aantal gevallen wordt toegepast.

41 Daarbij wordt de vergoedingsnorm toegepast op het zaaksgewicht. Dus indien een advocaat voor twee rechtzoekenden twee samenhangende zaken heeft behandeld met een gewicht van 8 punten, waarbij hij twee (niet aaneengesloten) zittingen heeft bijgewoond, ontvangt hij daarvoor volgens het onderhavige voorstel een vergoeding ter waarde van $150\% \times (8 + 2) = 15$ punten.

Bij andere samenhangende zaken wordt – zo mag men aannemen – de gemiddelde tijdsbesteding minder sterk gereduceerd door de samenhang. Bijgevolg wordt de vergoeding in deze zaken in de blauwdruk steeds bepaald op 50 % van het zaaksgewicht [42]. Evenals bij groepszaken wordt uitgegaan van het zaaksgewicht. Het feit dat zaken inhoudelijk samenhangen heeft geen gevolgen voor de toepassing van de reis- en onkostenregelingen [43].

Een bijzondere categorie vormen de gemeenschappelijke echtscheidingsverzoeken. In de huidige situatie wordt een vergoeding van één moduul toegekend aan de betrokken advocaat of advocaten. Of de declarerende advocaat voor beide partners op toevoegingsbasis is opgetreden, is onvoldoende na te gaan. Dat is mede het gevolg van het feit dat – ook al komen zij daarvoor in aanmerking – niet steeds voor beide partners een toevoeging wordt aangevraagd. Om voor gemeenschappelijke echtscheidingsverzoeken te komen tot een evenwichtige en uitvoerbare vergoedingsnorm is het allereerst noodzakelijk de toevoegingspraktijk te uniformeren. Het ligt in de rede per partner een toevoeging en vergoeding toe te kennen. De partner die niet binnen het bereik van de WRB valt, dient zelf zijn of haar (deel van de) advocatenrekening te betalen. Op grond van de samenhangregeling leidt dit voor de advocaat die de belangen van beide partners op toevoegingsbasis behandelt, tot een vergoeding ter waarde van 150 % van het gewicht, ofwel 10,5 punten, terwijl de advocaat die slechts één partner rechtsbijstand verleent een vergoeding ter waarde van 7 punten ontvangt. Deze benadering is in lijn met de aanbevelingen van de Commissie De Ruiter om tussen beide voornoemde situaties een vergoedingstechnisch onderscheid te maken.

5.3.6 PROCUREURSTELLING EN OPVOLGING

Tenslotte moet in een toekomstig vergoedingstelsel rekening worden gehouden met de mogelijkheid van procureurstelling en opvolging door een andere advocaat. In deze situaties gaat het om objectief vaststelbare kosten respectievelijk werkzaamheden, waarvan het niet redelijk is deze ten laste van de toegevoegde advocaat te laten komen. Daarom ligt het in de rede de huidige regelingen op dit punt te continueren. Daartoe bevat de blauwdruk het voorstel een toeslag van twee punten toe te kennen bij wettelijk verplichte procureurstelling of opvolging door een advocaat die niet deel uitmaakt van hetzelfde samenwerkingsverband [44]. De commissie realiseert zich dat op termijn de procureurstelling van karakter zal veranderen of zelfs zal verdwijnen. Overeenkomstig het advies van de Interdepartementale werkgroep domeinmonopolie advocatuur (naar haar voorzitter bekend als de Commissie Cohen) worden maatregelen genomen om de afschaffing van de verplichte procureurstelling mogelijk te maken. Te zijner tijd zal moeten worden gezien of dit gevolgen heeft voor het tijdsbeslag van het voeren van procedures

In het huidige stelsel bestaan kortingsregelingen voor het geval de rechtsbijstandverlening krachtens toevoeging niet de gehele procedure beslaat. De commissie acht het niet zinvol deze regelingen over te nemen in het beoogde forfaitaire stelsel. In de praktijk worden deze regelingen nauwelijks toegepast en is controle niet zonder grote inspanning te realiseren. De commissie meent derhalve dat ook bij

42 Bij gelijktijdige toevoeging wordt uitgegaan van de zaak met het hoogste gewicht.

43 Dat betekent enerzijds dat de vaste onkostentoeslag per toevoeging wordt toegekend en anderzijds dat reistijd en -kosten in verband met een samenhangende zaak slechts één maal kunnen worden gedeclareerd.

44 Met samenwerkingsverband wordt bedoeld op kantoor of kantoorcombinatie. De toeslag voor opvolging bedraagt twee punten ongeacht of in de zaak opvolging meermalen heeft plaatsgevonden.

tussentijds aangevangen of geëindigde zaken de volledige vergoeding kan worden toegekend [45].

5.4 BEWERKELIJKE ZAKEN

Soms doen zich zaken voor die uitzonderlijk veel werkzaamheden vergen. Vanwege feitelijke of juridische complicaties moet een advocaat zoveel tijd aan een zaak besteden dat hij een beduidend risico loopt dat die tijdsbesteding niet uitmiddelt met de tijdsbesteding in andere zaken. Deze zaken worden hieronder aangeduid als bewerkelijke zaken. Het is moeilijk deze categorie van zaken af te bakenen met objectieve criteria anders dan met het criterium van de tijdsbesteding. Daarom moet een voorziening worden getroffen in aanvulling op het forfaitaire regime.

Volgens de huidige regeling worden zaken niet langer forfaitair vergoed indien de werkzaamheden ten minste 30 uur beslaan. Mits de zaak als bewerkelijk kan worden gekwalificeerd wordt een vergoeding toegekend die is afgeleid van de totale tijdsbesteding voor de zaak. Tot 1994 werd alleen bij de declaratie getoetst of de zaak als bewerkelijk kon worden beschouwd. In het sindsdien geldende vergoedingsbesluit (art. 19 en 40) is het zg. toestemmingsvereiste opgenomen, op grond waarvan de raad voor rechtsbijstand vooraf, dat wil zeggen vóór het overschrijden van de grens van 30 uur, moet beoordelen of "de zaak een zodanig karakter heeft dat de behandeling daarvan in redelijkheid niet binnen 30 uren kan plaatsvinden." De huidige regeling kent enkele knelpunten die in het onderstaande worden besproken, alvorens een voorstel voor een andere regeling wordt gedaan.

5.4.1 KNELPUNTEN

Bewerkelijke zaken maken qua aantal en budgettair beslag een steeds groter deel uit van het vergoedingsregime [46]. Onder de moduulbesluiten was reeds sprake van een aanmerkelijke toename van het aantal bewerkelijke zaken, hetgeen reden was om in 1994 het toestemmingsvereiste in te voeren. Gegeven het feit dat het aantal bewerkelijke zaken ook na 1994 is blijven stijgen, zou men op het eerste gezicht concluderen dat het toestemmingsvereiste niet effectief is. Er zijn echter verschillende verklaringen mogelijk voor de huidige stijging, zoals een autonome groei van het aantal complexe zaken, bv. de zg. mega-zaken op het terrein van het strafrecht. Een stringenter beleid ten aanzien van het toevoegingsbereik leidt ertoe dat meer werkzaamheden onder dezelfde toevoeging worden verricht. Het bestaan van een toestemmingsprocedure noodzaakt de advocaat tot meer systematisch tijdschrijven en tot het 'begroten' van de vervolgwerkzaamheden in zijn zaken. Verder stimuleert de aard van de regeling voor bewerkelijke zaken om bij de behandeling van meer tijdrovende zaken daadwerkelijk 30 uur of meer te besteden: indien de werkzaamheden voor een zaak ten minste 30 uur beslaan, wordt de vergoeding al snel verdubbeld omdat dan voor de tijdsbesteding tot 30 uur een ander, gunstiger regime geldt. Het is aannemelijk dat op zijn minst enkele van deze verklaringen naast elkaar relevant zijn. De commissie heeft naar de precieze oorzaken geen diepgaand onderzoek gedaan vanwege de complexiteit van een dergelijk onderzoek en omdat zij voorstellen heeft ontwikkeld die niet beïnvloed worden door de uitkomsten

45 Voorzover de vergoeding afhankelijk is van de omvang van de verrichte werkzaamheden, zijn alleen de werkzaamheden relevant die na de ingangsdatum van de toevoeging zijn verricht.

46 Het volume van bewerkelijke zaken is als volgt gestegen: in 1990 was 0,7 % van de zaken bewerkelijk, in 1996 1,5 %. De bewerkelijke zaken in 1996 besloegen in dat jaar 8,5 % van de uitgaven.

van een dergelijke analyse. Naar haar oordeel moet een nieuwe regeling fungeren als vangnetregeling voor een relatief klein aantal zaken. Bij de vormgeving van de nieuwe regeling heeft de commissie als uitgangspunt genomen dat het huidige percentage bewerkelijke zaken op het totaal aantal zaken, nl. 1,5, niet groter wordt.

Ook geeft de uitvoering van de huidige regeling problemen. Oe toestemmingsprocedure en de vaststelling van de declaratie vergen veel werk van raad en advocaat en leiden over en weer tot fricties. Dat houdt verband met het ontbreken van beoordelingsmogelijkheden en het feit dat de verhouding tussen raad en advocaat juist op dit vlak nogal is gepolariseerd. De advocaat heeft de betalende praktijk als referentiekader waarbij geschreven uren in principe ook te declareren uren zijn. Hij ervaart de toestemmingsprocedure op zijn best, bij een positief besluit, als een onnodige bureaucratische hobbel. Een (dreigende) negatieve beslissing van de raad wordt ervaren als een inbreuk op de professionele status. Voor de declaratieprocedure geldt in mindere mate hetzelfde. De raad heeft daarentegen tot taak eerst te beoordelen of bij doelmatige behandeling de zaak ten minste 30 uren vergt, en vervolgens of de gedeclareerde tijd ook declarabel is en doelmatig besteed is. Maar, hoewel de situatie niet bij elke raad hetzelfde is, heeft de raad onvoldoende mogelijkheden voor de beoordeling of de zaak in redelijkheid niet binnen 30 uur kan worden behandeld en of de gedeclareerde tijd geheel kan worden vergoed. Beoordelingscriteria, juridische kennis en ervaring, en inzicht in het dossier van de zaak ontbreken in veel gevallen. Voorts heeft de advocaat aan wie toestemming voor vervolgwerkzaamheden is gegeven geen zekerheid dat achteraf niet alsnog wordt gekort op de uren die voorafgaand aan de toestemming zijn besteed. De raad moet immers achteraf de vergoeding vaststellen en kan daar formeel geen voorschot op nemen. Voor het wegnemen van deze fricties is het naar het oordeel van de commissie noodzakelijk de wijze waarop de doelmatigheid van de rechtsbijstandverlening wordt getoetst te wijzigen, in samenhang daarmee de communicatie tussen raad en advocaten te verbeteren en tenslotte nadere richtlijnen te ontwikkelen voor het declareren op tijdsbasis.

5.4.2 VERGOEDINGSNORM

Het forfaitaire model impliceert dat schommelingen in de tijdsbesteding per zaak die binnen een zekere bandbreedte blijven, onderling uitmiddelen. Naarmate meer werkzaamheden voor een zaak moeten worden verricht, daalt feitelijk de uurvergoeding in de betreffende zaak van extreem hoog naar extreem laag. Bij de vaststelling van de hoogte van de forfaitaire vergoeding wordt met die variatie rekening gehouden. Een consequente invulling van een forfaitair stelsel betekent dat een vangnetvoorziening de vorm moet krijgen van een aanvullende vergoeding voor de werkzaamheden die niet in de forfaitaire vergoeding zijn verdisconteerd. Een dergelijke regeling voor bewerkelijke zaken leidt – anders dan de huidige regeling – niet tot een uitholling van het forfaitaire stelsel, en doet meer recht aan het feit dat bewerkelijke zaken geen herkenbare "species" vormen. Elke zaak kan zich door feitelijke en juridische complicaties ontwikkelen tot een zeer tijdrovende zaak. En voor de gemiddelde uurvergoeding maakt het in beginsel niet uit of de vangnetregeling een aanvullend karakter krijgt. Dit laatste kan met het navolgende voorbeeld worden verduidelijkt.

Indien een advocaat gedurende een jaar vijftien echtscheidingszaken, waaronder één bewerkelijke zaak, met een tijdsbesteding van 40 uur, ontvangt hij in het huidige stelsel veertien keer een forfaitaire vergoeding ter waarde van één moduul – ervan uitgaand dat er geen reden is een toeslag of korting toe te passen – en één keer een tijdsafhankelijke vergoeding. Deze laatste vergoeding bedraagt 40 % van het basisbedrag per vijf uur,

en komt dus uit op 320 %, ofwel 3,2 moduul. De totale vergoeding kan men derhalve stellen op 17,2 moduul. Bij toepassing van een aanvullende regeling zou het gewicht worden verhoogd tot ca. 1,1 moduul [47]. Voor elke zaak wordt dan een forfaitaire vergoeding toegekend, hetgeen totaal neerkomt op $15 \times 1,1 = 16,5$ moduul - aannemend dat ook in de bewerkelijke zaak geen toeslag aan de orde is. Voor de bewerkelijke zaak ontvangt de advocaat in aanvulling op de forfaitaire vergoeding een vergoeding voor de tijdsbesteding vanaf f 30,- uur. Uitgaand van een vergoeding van 40 % van het basisbedrag per vijf uur, is die vergoeding ter waarde van 0,8 moduul. In totaal ontvangt hij derhalve $16,5 + 0,8 = 17,3$ moduul, hetgeen nagenoeg overeenkomt met de voornoemde uitkomst van de huidige regeling.

Zoals ook overigens binnen een forfaitair stelsel, is deze benadering gericht op advocaten die niet een zeer afwijkend zaakaanbod hebben. Indien een advocaat bijv. regelmatig een bewerkelijke echtscheidingszaak doet, is de voorgestelde aanpak voor hem ongunstiger dan de huidige. Voorkomen moet worden dat kantoren die zich door hun specialisme richten op tijdrovende zaken, in financiële zin worden ontmoedigd. De commissie stelt in verband hiermee voor dat de betreffende kantoren met de raden voor rechtsbijstand afspraken kunnen maken over afwijkende, dat wil zeggen hogere vergoedingen. In § 9.2 wordt hier nader op ingegaan, waarbij het overigens niet noodzakelijkerwijs gaat om bewerkelijke zaken.

Met de keuze voor een aanvullende vergoeding is het des te meer van belang de hiervoor genoemde forfaitaire bandbreedte goed te bepalen. In de huidige situatie ligt de tijdgrens steeds op 30 uur, ongeacht het gewicht van de zaak. Daardoor is de bandbreedte voor zaken met een hoog gewicht veel kleiner dan voor zaken van een laag gewicht. Anders gezegd: voor zaken met een laag gewicht ligt de tijdgrens bijna onbereikbaar "ver", terwijl zaken met een hoog gewicht veel sneller als bewerkelijke zaak worden aangemerkt. Het ligt in de rede die ongelijkheid op te heffen door de tijdgrens te koppelen aan het gewicht van de zaak. In het voorstel wordt de tijdgrens bepaald door het in de bijlage bepaalde gewicht met drie te vermenigvuldigen. Dat betekent voor het merendeel van de zaken een daling ten opzichte van de huidige tijdgrens.

Onder de hierna te bespreken voorwaarden wordt een vergoeding toegekend voor de tijdsbesteding boven de tijdgrens. Mede om aan te sluiten bij wat in de advocatuur gebruikelijk is, ligt het in de rede de vergoeding per uur rechtsbijstandverlening toe te kennen. Daarnaast zijn de voorgestelde onkostenregelingen onverkort van toepassing.

5.4.3 DECLARATIE EN BEGROTING

De aanvaardbaarheid van een vangnetregeling is niet in het minst afhankelijk van de toegangscriteria en de wijze waarop deze worden toegepast. Het is cruciaal voor elke vangnetregeling die aanhaakt bij de door de advocaat bestede en nog te besteden tijd dat sprake is van doelmatige rechtsbijstandverlening en van eenduidige tijdschrijfmethoden.

De commissie kiest voor een model dat in grote lijnen als volgt kan worden samengevat. Tegen de tijd dat de tijdgrens van de betreffende zaak wordt bereikt, dient de advocaat een declaratie in voor de

47 Voor de vergelijkbaarheid wordt hier uitgegaan van de systematiek van het huidige vergoedingsbesluit. De verhoging van het gewicht, in dit voorbeeld naar 1,1 moduul, is het gevolg van het feit dat dit niet langer wordt afgeleid van alleen de gemiddelde tijdsbesteding in forfaitaire zaken, maar van alle tijdsbesteding tot 30 uur ongeacht of het bewerkelijke zaken of andere zaken betreft.

verrichte werkzaamheden en tegelijkertijd een "begroting" van de nog te verrichten werkzaamheden [48]. De declaratie leidt tot de vaststelling van een forfaitaire vergoeding. Ten aanzien van de begroting in samenhang met de opgave van de verrichte werkzaamheden en de bestede tijd beoordeelt de raad of de tijdgrens feitelijk is bereikt en of er aanwijzingen zijn dat de rechtsbijstandverlening ondoelmatig is. Vervolgens besluit de raad om al dan niet, of gedeeltelijk met de begroting in te stemmen. Dan kan de rechtsbijstand gedurende bijv. ten hoogste tien uur worden vervolgd, waarna opnieuw een declaratie en zonodig een begroting moeten worden ingediend.

De eerste declaratie in dit model (betreffende de werkzaamheden tot aan de tijdgrens) wordt door de raad in wezen niet anders getoetst dan andere declaraties op forfaitaire basis: is de zaak in behandeling (geweest), is inderdaad sprake van omstandigheden die aanspraak geven op een toeslag, zoals het meermalen bijwonen van een zitting.

Bij de beoordeling van de begroting moet informatie over de verrichte werkzaamheden en het tijdsbeslag daarvan beschikbaar zijn, opdat de raad kan toetsen of de werkzaamheden onder de tijdgrens, c.q. verricht op grond van de begroting inderdaad de door de advocaat gemotiveerde omvang hebben. In verband hiermee zijn afspraken over de aard van de over te leggen (tijdschrijf)informatie noodzakelijk: de tijdschrijfinformatie moet voor de raden eenvoudig hanteerbaar zijn en helder maken of de geschreven tijd ziet op declarabele werkzaamheden voor de zaak in kwestie. Dit aspect wordt hieronder nader besproken.

Vervolgens dient uit de offerte en de andere zaaksinformatie aannemelijk te worden dat de rechtsbijstandverlening doelmatig is. Naar het oordeel van de commissie blijft wat dat betreft bepalend of de zaak een zodanig karakter heeft dat de behandeling ervan in redelijkheid niet binnen de tijdgrens kan plaatsvinden. Bij de toepassing van dat criterium gaat het om de beoordeling of de te verlenen rechtsbijstand noodzakelijk is en in verhouding tot het belang waarvoor de toevoeging is afgegeven. De commissie meent dat meer concrete criteria niet zijn te geven. Het is noodzakelijk om van geval tot geval te toetsen of de rechtsbijstandverlening doelmatig is; wat dat betreft blijft de huidige situatie onveranderd [49]. Die toets vergt juridische deskundigheid en ervaring, vooral indien een diepgaander beoordeling wenselijk wordt geacht. Dat kan het geval zijn indien er aanwijzingen zijn dat de rechtsbijstand niet doelmatig wordt verleend, of bij aarzelingen daarover, maar ook bij het houden van een steekproef. De raden zullen over daartoe gekwalificeerde medewerkers moeten beschikken. Het is daarbij zaak een (minimale) eenduidigheid van beleid te waarborgen, door onderlinge afstemming, samenwerking of een centrale beoordeling.

De ingediende begroting zal vragen kunnen oproepen die de raad noopt hierover de advocaat te benaderen. Indien de raad toch de indruk behoudt dat de rechtsbijstandverlening disproportioneel dreigt te worden kan hij (gedeeltelijk) met de begroting instemmen maar daarbij het signaal afgeven dat bij ongewijzigde omstandigheden een volgende begroting niet zal worden goedgekeurd.

48 Het is denkbaar dat raden en advocatuur afspraken maken overeenkomstig welke de advocaat de raad ook tussentijds, c.q. periodiek informeert over de stand van zaken. Op die wijze wordt een daaropvolgende begroting in perspectief geplaatst. Bovendien heeft de raad meer zicht op de omvang van zijn financiële verplichtingen.

49 Wel is het mogelijk dat de raden de begroting eerst toetsen met behulp van een lijst van indicaties voor de tijdrovendheid van zaken en dat de uitkomst daarvan mede bepalend is voor de vraag of de begroting nader moet worden beoordeeld.

Ook al biedt de begrotingsmethodiek ruimte voor meer communicatie tussen raad en advocaat, toch is niet uit te sluiten dat zich incidenteel conflicten voordoen, hetzij over de declaratie, hetzij over de begroting. Het verdient aanbeveling dat de raad alsdan advies kan inwinnen bij deskundige derden, zoals de mogelijk in te stellen declaratiegeschillencommissie.

De voorgestelde aanpak gaat er van uit dat de raad op basis van de declaratie de relevante tijdsbesteding zonder veel moeite en discussie kan vaststellen. Daarvoor is essentieel dat afspraken op landelijk niveau worden gemaakt over de aard van de over te leggen (tijdschrijf)informatie, rekening houdend met wat in de advocatuur gebruikelijk is. In de inschrijvingsvoorwaarden kan worden bepaald dat de betrokken advocaat beschikt over een tijdschrijfsysteem dat een goede tijdsregistratie mogelijk maakt. De bij het tijdschrijven gehanteerde eenheden mogen bv. niet te groot zijn, omdat dan geen betrouwbaar beeld ontstaat van de feitelijke tijdsbesteding. De advocaat overlegt in deze visie bij zijn declaratie een uitdraai van het systeem waaruit blijkt welke declarabele tijd hij aan de betreffende zaak heeft besteed. Momenteel is er geen eenstemmigheid over welke werkzaamheden en tijd declarabel zijn. Omdat het begrip declarabele tijd ook overigens binnen de voorstellen van de commissie een rol speelt, wordt daar hieronder afzonderlijk aandacht aan besteed (zie§ 8.3). Volledigheidshalve zij vermeld dat declarabele tijd niet wordt vergoed indien en voorzover blijkt dat sprake is van ondoelmatige rechtsbijstandverlening.

Het voorstel steunt onder meer op het uitgangspunt dat een advocaat geacht kan worden goed en dus doelmatig rechtsbijstand te verlenen. Het komt de communicatie tussen raden en advocatuur ten goede indien de raad bij de beoordeling van begrotingen en declaraties uitgaat van de kwaliteit van de beroepsuitoefening, mede gelet op de mogelijkheid zonodig maatregelen te nemen indien blijkt dat de rechtsbijstand niet doelmatig is verleend. In dat geval dienen de betreffende werkzaamheden niet (volledig) bij de vaststelling van de vergoeding te worden betrokken. Daarnaast is relevant dat de raad de bevoegdheid heeft de inschrijving van een advocaat door te halen bij gebleken ondoelmatigheid of indien niet langer aan de inschrijvingsvoorwaarden wordt voldaan [50]. Indien de raad bij de toepassing van de regeling voor bewerkelijke zaken keer op keer zou constateren dat een advocaat niet voldoet aan de (rand)voorwaarden, ligt het voor de hand een dergelijke, meer structurele maatregel te overwegen.

Met de hiervoor geschetste aanpak wordt beoogd de declaratiemethodiek te moderniseren en gelijktijdig de communicatie tussen raden en advocaten over dit onderwerp te verbeteren. Hierbij is relevant dat ook in betalende zaken alternatieven voor declaratie op tijdsbasis in ontwikkeling komen. De commissie realiseert zich dat dit nog de nodige inspanning vergt van raden en advocatuur.

5.5 RECHTSTERREINEN

De omvang van de werkzaamheden die de advocaat voor een procedure moet verrichten, hangt in belangrijke mate samen met de aard van het geschil en het terzake geldende materiële en procesrecht. De gemiddelde tijdsbesteding voor een alimentatieprocedure is beduidend lager dan die voor een onrechtmatige daadsprocedure, zo wordt ook door de statistische informatie bevestigd. Het ligt voor de hand binnen een forfaitair stelsel dat is geënt op de gemiddelde tijdsbesteding te differentiëren naar rechtsterrein. Evenals in het huidige stelsel wordt in het voorstel het gewicht, ofwel de vergoedingsnorm per rechtsterrein,

50 Deze bevoegdheid is neergelegd in artikel 17 van de WRB

in de bijlage aangegeven. Daarbij hebben de indeling in soorten procedures en de gewichten echter verandering ondergaan.

Nagegaan is of het huidige onderscheid in 120 rechtscategorieën voor het stelsel van vergoedingen steeds functioneel is. Vergoedingstechnisch is er immers geen reden te onderscheiden tussen soorten zaken indien de gemiddelde tijdsbesteding ongeveer dezelfde is. Vanuit die optiek is de commissie gekomen tot een indeling nieuwe stijl, bestaand uit 33 rechtsterreinen. Hierdoor wordt de eenvoud van het systeem verhoogd zonder dat de spreiding in gemiddelde tijdsbesteding noemenswaardig toeneemt. Geschillen over de kwalificering – en daarmee over het toepasselijke gewicht – van zaken zullen minder voorkomen. Wel wordt geconstateerd dat de huidige indeling indirect van belang is voor het verkrijgen van beleidsinformatie. Indien continuering van die informatiestroom wenselijk wordt geacht, ligt het in de rede bij de toevoegingsbeslissing in detail te blijven registreren welke rechtscategorie het betreft. Voor het vergoedingenregime is dat niet relevant.

In het huidige systeem wordt hoofdzakelijk afgerond op 0,25 moduul, vergelijkbaar met ca. 2,5 uur rechtsbijstandverlening. Vertaald naar de voorstellen van de commissie zou handhaving van deze afrondings-eenheden betekenen dat in tal van gevallen de tijdsbesteding die wordt vergoed ca een uur hoger of lager zou uitvallen dan volgens de feitelijke gemiddelde tijdsbesteding redelijk is. De commissie poogt in zijn voorstellen het gewicht van een rechtsterrein beter te doen aansluiten bij de gemiddelde tijdsbesteding. De statistische informatie maakt inzichtelijk hoeveel tijd gemiddeld aan zaken van een bepaalde rechtscategorie wordt besteed. Het is dus mogelijk de forfaitaire vergoeding direct af te leiden van het betreffende aantal uren – daargelaten het hieronder te bespreken effect van toeslag- en kortingsregelingen. Door per uur af te ronden en daarna per uur een punt toe te kennen wordt meer recht gedaan aan het feitelijk gewicht van een rechtscategorie dan in het huidige stelsel. Een verdere verfijning – bijv. afronden per kwartier – wordt niet uitvoerbaar geacht.

De voorgestelde weging van zaken, zoals opgenomen in de bijlage van de blauwdruk, is in bijlage 8 gerelateerd aan de gemiddelde tijdsbesteding per rechtsterrein. Hieruit blijkt dat in het algemeen het gewicht gelijk is aan de gemiddelde tijdsbesteding na afronding op een heel uur. Er zijn echter bepaalde factoren die reden kunnen geven om af te wijken van de gemiddelde tijdsbesteding na afronding. Deze komen hieronder nader aan de orde. Voorzover de voorgestelde gewichten dergelijke afwijkingen bevatten, zijn deze verschillen in bijlage 8 afzonderlijk toegelicht.

Voor de bepaling van het gewicht van zaken per rechtsterrein dient de gemiddelde tijdsbesteding in de betreffende zaken als uitgangspunt te worden genomen. Reeds omdat de populatie per rechtsterrein anders is dan in het huidige stelsel kunnen de in bijlage 4 gepresenteerde gegevens over de gemiddelde tijdsbesteding niet zonder meer worden gebruikt. De populatie, en daarmee de gemiddelde tijdsbesteding, is beïnvloed door de samenvoeging van rechtscategorieën tot rechtsterreinen en door de andere afbakening van het procedure-begrip. Ook het voorstel voor bewerkelijke zaken heeft effect op de populatie. In bijlage 8 is een nadere aanduiding van deze en andere factoren gegeven.

Bij de bepaling van het gewicht per rechtsterrein zijn ook de toeslagen en kortingen relevant. Indien een toeslag wordt toegekend, is het zaaksgewicht en de vergoeding hoger dan het gewicht en de bijbehorende

vergoeding voor de standaardzaak. Indien voor zaken van een bepaald rechtsterrein doorgaans een toeslag wordt toegekend, kan dat reden zijn het gewicht lager vast te stellen. Met een voorbeeld is dit te verduidelijken. Indien gemiddeld tien uur aan een bepaalde procedure wordt besteed en in elke van die procedures twee zittingen worden bijgewoond, moet het gewicht op acht punten worden bepaald om rekening te houden met de zittingstoeslag. Bij toekenning van een gewicht van tien punten zou de (gemiddelde) vergoeding voor de rechtsbijstandverlening ten onrechte uitkomen op twaalf punten.

6.6 PIKET

Het vergoedingsbesluit bevat behalve voor de rechtsbijstand op basis van een toevoeging ook vergoedingsnormen voor de in het kader van een piketregeling verleende rechtsbijstand [51]. De piketrechtsbijstand is afzonderlijk georganiseerd en ook voor de toekenning van piketvergoedingen geldt een andere werkwijze. Omdat bij de declaratie geen opgave van de bestede tijd wordt gevraagd, zijn ook geen statistische gegevens beschikbaar over de gemiddelde tijdsbesteding voor piketzaken. Om die reden heeft de commissie volstaan met een kwalitatieve beoordeling.

De ervaringen met de huidige regeling wijzen er op dat deze in grote lijnen voldoet, voor wat betreft de systematiek, de relatieve hoogte van de vergoedingen en de uitvoerbaarheid. Kenmerkend voor de piketvoorziening is dat de rechtsbijstand op zeer korte termijn moet worden verleend, dat wil zeggen kort nadat een verdachte in verzekering is gesteld, nadat een vreemdeling in bewaring is gesteld of na opname in een psychiatrisch ziekenhuis. De dienstdoende piketadvocaat moet zich beschikbaar houden om binnen enkele uren tot een etmaal rechtsbijstand te verlenen. Bij een dergelijke situatie is het naar het oordeel van de commissie aangewezen de rechtsbijstand per piketoptreden te vergoeden, overeenkomstig de huidige regeling. De inefficiënties die bij piketrechtsbijstand onontkoombaar zijn, met inbegrip van het feit dat de rechtzoekende steeds moet worden bezocht, lijken afdoende in de vergoedingsnormen te zijn verdisconteerd. Een onevenwichtigheid die aanpassing verdient is evenwel dat voor de opname in een psychiatrisch ziekenhuis een lagere vergoeding geldt dan voor de andere piketzaken. Omdat de bewerkelijkheid van de onderscheiden piketzaken niet uiteenloopt, ligt het in de rede deze zaken steeds hetzelfde te waarderen, en wel met 1,5 punt.

Verder wordt voorgesteld ook de huidige regeling voor reiskosten min of meer te continueren. De hoogte van de kilometervergoeding is gerelateerd aan het gebruik van een auto en sluit daarmee aan bij de noodzaak de rechtzoekende snel te kunnen bezoeken. In de regel wordt de piketrechtsbijstand binnen een beperkte afstand verleend, gegeven het belang de rechtsbijstand zo spoedig mogelijk te kunnen verlenen. Mede omdat de piketorganisatie door een aantal raden voor rechtsbijstand op ressortelijke leest is geschoeid, komt het wel voor dat een piketadvocaat ook buiten zijn arrondissement moet optreden. In verband hiermee ligt het in de rede de reiskosten te vergoeden voorzover binnen het ressort is gereisd [52].

51 De hoogte van de vergoeding bedraagt 0,1 of 0,15 moduul.

52 In de ministeriële Beschikking aanwijzing advocaat van 1987, gebaseerd op art. 40 Sv, is bepaald dat alleen de kosten van reizen binnen het arrondissement worden vergoed.

HOOFDSTUK 6

ASIELZAKEN

HOOFDSTUK 6

In 1995 heeft organisatie-adviesbureau Berenschot in opdracht van de Staatssecretaris van Justitie onderzoek verricht inzake de aanpak van knelpunten in de vreemdelingenketen. In het betreffende rapport *153* wordt geconstateerd dat het huidige toevoegings- en vergoedingensysteem "procederen om het procederen" bevordert. De Staatssecretaris heeft daarvan afstand genomen, maar heeft wel naar aanleiding van het rapport de commissie verzocht bij het zoeken naar wegen ter vermindering van de belasting van de rechterlijke macht bijzondere aandacht aan asielzaken te besteden en de mogelijkheid van één (forfaitaire) vergoeding per asielzoeker te onderzoeken. De commissie heeft gezien of er redenen zijn om voor asielzaken andere of verdergaande maatregelen ter bevordering van een efficiënte rechtspleging te nemen dan die in zijn algemeenheid door de commissie worden voorgesteld.

In de huidige situatie krijgen asielzoekers eerst rechtsbijstand in het kader van de spreekuurvoorziening en vervolgens op basis van een toevoeging. Tegenwoordig wordt de spreekuurvoorziening in het Onderzoeks- en opvangcentrum (verder: OC) in het algemeen zo georganiseerd dat de advocaat per dagdeel twee asielzoekers helpt. Doorgaans is vervolghulp nodig voor de besluitvorming in eerste aanleg en vervolgens voor de bezwaarschriftenprocedure, die door dezelfde advocaat wordt gegeven op basis van één toevoeging. De ervaringen met het overlegmodel in de zg. OC-experimenten bevestigen het belang van deze fase en van een inzet van beide partijen om te zien of het geschil buiten rechte kan worden afgewikkeld. Voorts worden ten behoeve van de asielzoeker meestal ook andere toevoegingen afgegeven, voor een voorlopige voorziening, beroep en in verband met inbewaringstelling.

Voor de rechtsbijstandverlening aan asielzoekers bestaan nu twee vergoedingsregimes: voor zijn deelname aan het spreekuur ontvangt de advocaat van de Stichting rechtsbijstand asiel een vergoeding die is geënt op zijn aanwezigheid ter plekke. Voor de rechtsbijstand op basis van een toevoeging geldt het forfaitaire regime. Uit de statistische informatie over toevoegingszaken blijkt dat de vergoeding voor rechtsbijstand in asielzaken op zich resulteert in een gemiddelde uurvergoeding die min of meer overeenkomt met die voor andere procedures. Wel is het zo dat de gemiddelde opbrengst lager is dan voor andere bestuurszaken omdat bezwaarschriftenprocedures op grond van de Vreemdelingenwet als advieszaak zijn gekwalificeerd en het vergoedingenniveau voor advieszaken relatief laag is. Bovendien moet de advocaat vanwege het systeem van centrale opvang en de gecentraliseerde organisatie van de rechtspleging relatief veel reizen, terwijl de bestaande regelingen voor reistijd en -kosten daarvoor slechts zeer beperkt soelaas bieden.

In zijn algemeenheid zijn er twee elementen van het voorstel van de commissie die een efficiënte rechtspleging bevorderen, namelijk het gelijktrekken van het vergoedingenniveau voor advieszaken en procedures, mede door het aanmerken van bezwaarschriftenprocedures als procedures, en het vervallen

53 Onderzoek Beleid en Uitvoering Asielzoekers, TK 94-95, 19637, N141

(of verbeteren) van kortingsregelingen in verband met het procedurele verloop, met name die voor zaken zonder tegenspraak. Deze wijzigingen zijn voor asielzaken direct relevant. De vergoedingen voor de aanvraag- en bezwaarfase en voor rechterlijke procedures zijn hetzelfde. Indien een procedure wordt ingetrokken, wordt de vergoeding afhankelijk gesteld van de bestede tijd. Indien de rechter een voorlopige voorziening en de betreffende bodemzaak gelijktijdig behandelt, wordt de totale vergoeding met 50 % verminderd. Hiermee is een evenwichtig stelsel gecreëerd waarin de advocaat in zijn algemeenheid geen financieel nadeel lijdt door het afdoen van zaken buiten rechte.

Het is de vraag of zich op het terrein van het asielrecht bijzondere omstandigheden voordoen die nopen tot verdergaande wijzigingen in het vergoedingstelsel. De commissie heeft geen aanwijzingen dat voor asielzoekers een significant aantal onnodige procedures wordt gevoerd. Dat veel aanhangig gemaakte asielprocedures worden ingetrokken, houdt primair verband met de constante ontwikkeling van het asielbeleid en met procedurele omstandigheden, zoals het feit dat korte vertrektermijnen worden gegeven die nopen tot het entameren van procedures waarvan de kansrijkheid tevoren onvoldoende kan worden onderzocht. In de aard van de asielproblematiek ligt besloten dat asielzoekers alle procedurele mogelijkheden aangrijpen om een verblijfsstatus te verkrijgen. Waar de individuele omstandigheden veel gewicht in de schaal leggen kan een zaak niet snel op voorhand als kansloos worden beoordeeld door de rechtsbijstandverlener.

Verder is van belang dat in de WRB-systematiek per zaak wordt getoetst of rechtsbijstandverlening wel noodzakelijk is. De raad voor rechtsbijstand geeft bijv. geen toevoeging af indien de betreffende asielzoeker van meer dan één andere advocaat reeds een (negatief) advies heeft gehad. De raad heeft overigens ook tot taak de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening in toevoegingszaken te bewaken, waarvoor de inschrijvingsvoorwaarden een handvat bieden. Indien er concrete aanwijzingen zijn dat nodeloos wordt geprocedeerd, vergt dat aandacht zowel wat betreft het toevoegingsbeleid als wat betreft de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening.

Juist vanuit deze optiek is het niet aan te bevelen over te gaan op een systeem waarin per asielzoeker een toevoeging wordt afgegeven die aanspraak geeft op een gemiddelde vergoeding. Deze optie is uitvoeringstechnisch aantrekkelijk en stimuleert mogelijk meer tot een doelmatige aanpak, maar wekt de onjuiste indruk dat het bevorderen van een snelle afhandeling in overwegende mate door de rechtsbijstandverlener kan worden beïnvloed. Van groter gewicht in deze zaken zijn het beleid van de IND en de positie en verlangens van de asielzoeker. Door de gevolgen daarvan financieel te vertalen naar uitsluitend de rechtsbijstandverlener kan de kwaliteit van de rechtsbijstand ten onrechte onder druk komen te staan.

Wel ziet de commissie reden de vergoeding voor deelname aan de spreekuurvoorziening in de OC's en die voor de toegevoegde zaak in de aanvraag- en bezwaarfase te integreren. Zoals gezegd is er in de regel sprake van samenloop van deze twee vergoedingsregimes hetgeen leidt tot een ondoorzichtig systeem dat qua uitvoerbaarheid te wensen overlaat. Een aanmerkelijk verbetering op dit punt kan worden bereikt door de toevoeging bij de aanvang af te geven en de in het kader van het spreekuur per rechtzoekende bestede tijd, ca. twee uur, te verdisconteren in de gegevens omtrent de gemiddelde tijdsbesteding voor wat nu nog de advieszaken zijn. In deze benadering blijft van belang dat de Stichting rechtsbijstand asiel voorwaarden stelt voor de wijze waarop het spreekuur wordt gehouden, zij het binnen door de raad voor rechtsbijstand te stellen kaders.

Vanuit de advocatuur is bij gelegenheid aandacht gevraagd voor de financiële positie van vooral de asieladvocaten. De onderhavige voorstellen leiden tot een aantal veranderingen in het vergoedingsregime voor asielzaken. De commissie verwacht niet dat hierdoor de totale gemiddelde vergoeding in deze zaken per saldo sterk zal afwijken van de huidige totale gemiddelde vergoeding ⁵⁴. Daarmee is uiteraard geen waarborg gegeven dat niet bepaalde advocatenkantoren bij implementatie van de voorstellen financieel er op achteruitgaan. Volledigheidshalve zij vermeld dat de commissie voorstellen doet voor specifieke vergoedingsafspraken met bepaalde kantoren. Die mogelijkheid staat ook open voor asieladvocaten, voorzover hun kantoren vallen in de termen van de voorstellen (zie § 9.2). Meer structurele effecten van de voorstellen zullen bij de in hoofdstuk 10 besproken evaluatie moeten blijken.

54 Een globale berekening leert dat de gemiddelde zaaksvergoeding voor alle asielzaken (procedures en advieszaken, al dan niet bewerkelijk) ca. f 110,- omhoog gaat, ervan uitgaand dat de in bezwaarschriftzaken gemiddeld gereisde afstand vergelijkbaar is met die in beroepszaken. Omdat de vergoeding voor de spreekuurvoorziening in de nieuwe zaaksvergoeding is verdisconteerd, blijft de gemiddelde zaaksvergoeding ongeveer hetzelfde.

HOOFDSTUK 7

REISTIJD- EN ONKOSTENVERGOEDINGEN

HOOFDSTUK 7

Het uurtarief dat uit de toevoegingsvergoeding wordt verkregen omvat de kosten van de juridische werkzaamheden, met inbegrip van daaraan toe te rekenen, indirecte kosten (zoals van huisvesting, administratieve ondersteuning, en niet aan de zaak gerelateerde werkzaamheden zoals kantooroverleg, algemene studie e.d. Voor reiskosten en administratieve kosten bestaan in het huidige stelsel aparte regelingen. Een advocaat besteedt echter ook tijd aan een zaak anders dan voor juridische werkzaamheden: reizen naar de zitting en wachten in verband met het uitlopen van vorige zittingen. In de huidige situatie wordt voor deze zg. wachttijd geen compensatie toegekend, en voor reistijd alleen in bepaalde gevallen.

De commissie acht het redelijk voor reistijd een algemene vergoedingsregeling te treffen. Het gaat om een verlet dat logischerwijs aan de betreffende zaak is toe te rekenen, zij het niet voor het volle pond. In betalende zaken wordt reistijd doorgaans tegen een lager uurtarief gedeclareerd. Voorts pleit voor een verlaagde uurvergoeding dat een deel van de reistijd ook anderszins functioneel kan worden gemaakt, bijv. voor het bestuderen van een zaak.

In het onderhavige voorstel wordt de reistijd per zaak gecompenseerd. Of een advocaat in het kader van de rechtsbijstandverlening moet reizen, is in belangrijke mate afhankelijk van de ligging van zijn kantoor ten opzichte van de gerechten en de andere procedure-instanties. Een vaste reistoelage per zaak of per rechtsterrein zou daardoor niet voldoende ten goede komen aan de advocaten die de kosten feitelijk hebben gemaakt. Mede vanwege het annexe karakter van reisverlet lijkt de invoering van een algemene reistijdregeling budgettair voldoende beheersbaar. Overigens leidt een verhoging van de uitgaven voor reisverlet ertoe dat van het beschikbare budget een iets kleiner deel beschikbaar is voor de vergoeding van juridische werkzaamheden.

Om de uitvoerbaarheid van de regeling te bevorderen wordt in het voorstel de reistijd gerelateerd aan de in totaal per zaak gereisde kilometers. Ervan uitgaand dat in een uur gemiddeld ca 60 kilometer kan worden gereisd, wordt per 60 kilometer een halve punt toegekend. De gereisde afstand kan objectief worden bepaald met behulp van geautomatiseerde afstandstabellen. Voor de reistijd tot een afstand van 60 kilometer wordt geen afzonderlijke vergoeding toegekend omdat dat een algemene toeslag zou betekenen die niet leidt tot een evenwichtiger verdeling van de beschikbare gelden. Deze reistijd wordt derhalve geacht indirect, via de forfaitaire vergoeding voor de rechtsbijstandverlening, te worden vergoed.

Het gros van de reizen in het kader van de rechtsbijstandverlening betreft reizen naar zittingen – met inbegrip van hoorzittingen in het kader van bezwaarprocedures e.d. – en naar rechtzoekenden die vanwege een vrijheidsbeperkende maatregel ten aanzien van een asielzoeker, detentie, inbewaringstelling e.d. niet in staat zijn hun advocaat te bezoeken. Met het oog op de controleerbaarheid van de regeling wordt de reikwijdte van de regeling beperkt tot deze situaties.

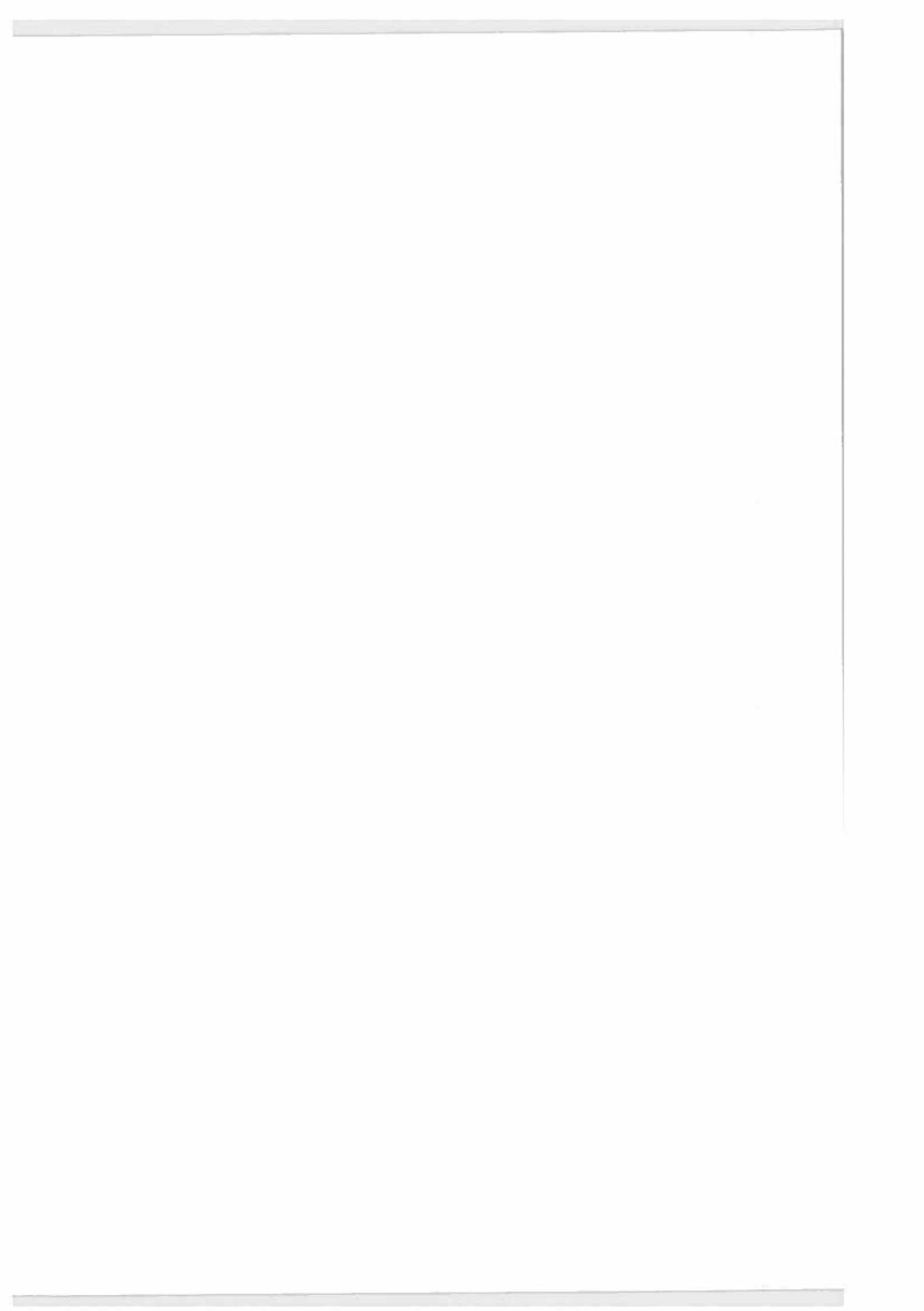
Het kan vóórkomen dat een reis naar het buitenland noodzakelijk is in het kader van de rechtsbijstandverlening. Voorzover het rogatoire verhoren van getuigen betreft die door de Nederlandse rechter-commissaris worden afgenomen, ontvangt de advocaat van de griffie een vergoeding voor het verlet en de kosten van reis en verblijf. Het ligt in de rede in andere gevallen de mogelijkheid te scheppen de reguliere reistijdregeling toe te passen.

De commissie ziet geen aanleiding tot het invoeren van een vergoedingsregeling inzake wachttijd. Degene die een zitting bijwoont, moet rekening houden met de mogelijkheid dat vorige zittingen zijn uitgelopen, hetgeen moet worden geacht te behoren tot hetgeen in de rechtspraktijk gebruikelijk is. Om die reden ligt het niet voor de hand een afzonderlijke vergoeding voor wachttijd toe te kennen, te meer nu het overleg tussen de advocatuur en de rechterlijke instanties er op gericht moet zijn dergelijke wachttijden te voorkomen voor zover deze de grenzen van het redelijke te buiten gaan.

Om voor een vergoeding in aanmerking te komen, moet een toevoeging zijn verkregen. De wettelijke rol die de advocaat als mede-aanvrager is toebedeeld blijkt in de praktijk nog wel eens tijdrovend te zijn: de rechtzoekende levert niet of niet direct de gevraagde informatie of de raad vraagt een betere onderbouwing of documentatie van de aanvraag. Ook hier moet het paard niet achter de wagen worden gespannen door bijv. de tijdsbesteding ter verkrijging van de toevoeging declarabel te maken. De toevoegingsprocedure als zodanig is vrij eenvoudig. Het is denkbaar dat de uitvoeringslast van raden en advocaten kan worden verkleind door meer gebruik te maken van automatisering en elektronische communicatie. Toch blijft het onontkoombaar dat advocaten werkzaamheden ter verkrijging van de toevoeging verrichten. Dat kan tot uitdrukking worden gebracht door de bestaande algemene kostentoeslag te verhogen.

In civiele en strafzaken wordt sinds 1985 een toeslag van f 30,- per zaak toegekend voor de onkosten van de kantoorvoering die niet bij de rechtzoekende in rekening kunnen worden gebracht, zoals kosten van fotokopieën en porti. Het ligt in de rede de regeling als zodanig te handhaven en in elk geval voornoemd bedrag aan te passen aan de prijsstijging, namelijk tot f 35,-. Om ook rekening te houden met de werkzaamheden ter verkrijging van de toevoeging, moet dat bedrag verder worden verhoogd tot f 60,-. Gegeven de aard van de toeslag ziet de commissie geen reden onderscheid tussen rechtsgebieden te maken: voor elke toegevoegde zaak wordt de onkostentoeslag toegekend. Verder ligt het naar het oordeel van de commissie in de rede de onkostentoeslag te indexeren op gelijke wijze als het basisbedrag. De invoering van een hogere algemene toeslag leidt overigens bij gelijkblijvend budget tot een geringere uurvergoeding voor juridische werkzaamheden.

Tenslotte heeft de commissie zich beraden over de vigerende reiskostenregeling. Op grond daarvan wordt per kilometer een bedrag toegekend dat is afgestemd op de kosten van openbaar vervoer. De commissie ziet geen reden hierin verandering te brengen, behalve dat de beperking tot de gereisde afstand buiten de gemeente van vestiging kan vervallen en dat de reiskostenregeling in dezelfde situaties toepasselijk moet zijn als de regeling voor reistijd. Dat betekent dat - als gevolg van de ruimere afbakening van het procedurebegrip - ook in bezwaarschriftenprocedures een reiskostenvergoeding wordt toegekend.

HOOFDSTUK 8

TOEPASSINGSASPECTEN

HOOFDSTUK 8

8.1 VERREKENING

In het huidige en in het voorgestelde regime is de vergoeding die op grond van de vergoedingsnormen wordt bepaald, een netto-vergoeding die bij de vaststelling door de raad wordt vermeerderd met de erover verschuldigde omzetbelasting. Vervolgens wordt de opgelegde eigen bijdrage in mindering gebracht, evenals van derden ontvangen vergoedingen voor de rechtsbijstandverlening. In dit stelsel heeft de advocaat tot taak de eigen bijdrage en de onkosten die hij de rechtzoekende in rekening mag brengen te incasseren. Indien de rechtzoekende niet betaalt, kan op grond hiervan de toevoeging worden beëindigd. In dat geval wordt de vergoeding zonder vermindering met de eigen bijdrage vastgesteld. Daarvoor is wel noodzakelijk dat de advocaat de nodige incasso-inspanningen heeft verricht. De commissie is bekend met het feit dat naar aanleiding van het rapport Weerbarstige marges ^[55] onder meer wordt overwogen de incasso-functie in het algemeen anders vorm te geven. Indien dit zou leiden tot een verlichting van de incasso-taak van de advocaat, verhoogt dat de feitelijke waarde van de vergoeding.

Bij de vaststelling van de vergoeding is ook relevant of de rechtzoekende een vergoeding voor de kosten van rechtsbijstand van de wederpartij heeft ontvangen die hoger is dan de eigen bijdrage. Bij een proceskostenveroordeling in civiele en bestuurszaken komt dat in de regel niet voor, omdat is voorzien in verrekening door de griffier (art. 57b Rv). In geval van een schikking of indien de rechter niet bekend is met het feit dat de rechtzoekende op toevoegingsbasis procedeert, wordt de betaling echter direct aan de rechtzoekende, althans diens advocaat, gedaan. Dan moet worden vermeden dat de staat en de rechtzoekende, voor wat betreft de eigen bijdrage, een vergoeding op grond van de WRB toekennen voor dezelfde werkzaamheden als waar de van een derde ontvangen betaling op ziet. Daarom bevat de huidige regeling een bepaling op grond waarvan die 'derdenvergoeding' wordt verrekend (art. 57 vergoedingenbesluit). Vooralsnog blijft een dergelijke verrekeningsbepaling noodzakelijk ^[56].

8.2 OVERLEGGEN VAN BESCHEIDEN

De toepassing van het huidige vergoedingstelsel vergt een relatief grote inspanning van de raden op het punt van de controle van declaraties – en daarmee ook de nodige administratieve werkzaamheden van de declarant – hetgeen leidt tot veel geschillen met advocaten. De complexiteit van het huidige vergoedingstelsel, respectievelijk een gebrek aan consensus over hoe declaraties moeten worden onderbouwd zijn daarvan de voornaamste oorzaken. De voorgestelde vereenvoudigingen in het vergoedingstelsel zullen voor het eerste aspect een verbetering betekenen. De fricties over declaraties vergen apart aandacht. De omvang van deze fricties verschilt overigens per ressort.

⁵⁵ Rapport van de ambtelijke werkgroep functionele relaties raden-griffies d.d. 1 maart 1996.

⁵⁶ De voornoemde gedachtenvorming over de incasso-functie kan leiden tot een model waarin de proceskostenveroordeling anders wordt uitgevoerd dan in het huidige regime.

De raad moet ervoor zorgen dat de vergoedingen correct worden vastgesteld. Dat houdt in dat de regelgeving goed wordt toegepast en dat er voldoende zekerheid is dat de declaratie overeenkomt met de feitelijk verrichte werkzaamheden. De raad onderscheidt zich wat betreft deze controletaak niet van andere bestuursorganen. De raad moet verantwoording afleggen over de taakuitoefening met inbegrip van de naleving van wetgeving en de besteding van middelen. Het Ministerie van Justitie toetst of oneigenlijk gebruik en misbruik van voorzieningen zoveel mogelijk wordt tegengegaan. Met het oog daarop beoordeelt de accountant of de uitgaven van de raad rechtmatig zijn gedaan.

Gegeven deze controletaak is het zaak het declaratie- en controletraject zo eenvoudig mogelijk te maken. Een forfaitair stelsel biedt op zich daartoe de mogelijkheden. In grote lijnen kan immers worden volstaan met de vaststelling dat de zaak binnen de gestelde vergoedingsnormen valt; is een procedure gevoerd op het betreffende rechtsterrein en hebben zich omstandigheden voorgedaan die nopen tot toekenning van een toeslag. De controle kan goeddeels plaatsvinden met behulp van de uitspraak en andere bescheiden waaruit objectief blijkt van de feitelijke gang van zaken.

De deelname aan het stelsel van de WRB brengt met zich dat de advocaat zijn declaratie toelicht en onderbouwt met relevante bescheiden. Om frekwente discussie met advocaten over de omvang van hun informatieverplichting te vermijden, verdient het aanbeveling zoveel mogelijk in regelgeving vast te leggen welke bescheiden het betreft. Voor wat betreft een declaratie voor een rechterlijke procedure gaat het in elk geval om een kopie van de uitspraak ⁵⁷. Te bezien valt of ook andere bescheiden dan de rechterlijke uitspraak in de regelgeving kunnen worden benoemd. In bewerkelijke zaken en advieszaken van ten minste zes uur dient ook tijdschrijfinformatie te worden overgelegd, evenals een beschrijving van de verrichte c.q. te verrichten werkzaamheden. Voor wat dat betreft wordt hier verwezen naar § 5.4.3.

Zoals gezegd is het aan de advocaat aannemelijk te maken dat hij de bewuste werkzaamheden heeft verricht en kan de raad hem vragen de declaratie met bescheiden te onderbouwen. Dat kan voor de advocaat reden zijn zich op zijn geheimhoudingsplicht te beroepen. Indien de raad dat beroep honoreert, stelt zij de vergoeding vast zonder gevolgen te verbinden aan het ontbreken van de betreffende bescheiden. Naar het oordeel van de commissie gaat het hier om uitzonderlijke situaties. Ten aanzien van rechterlijke uitspraken mag in elk geval duidelijk zijn dat verstrekking daarvan in de verhouding van de advocaat met de raad voor rechtsbijstand niet stuit op bezwaren, waar het hier in beginsel gaat om openbare rechtzittingen. Het zou de uitvoeringspraktijk ten goede komen indien de bedoelde uitzonderingssituaties in samenspraak tussen de advocatuur en de raden voor rechtsbijstand zouden kunnen worden benoemd. In andere gevallen kan worden overwogen om advies te vragen aan deskundige derden zoals de mogelijk in te stellen declaratiegeschillencommissie.

Mede door de voorgestelde vereenvoudiging van het vergoedingstelsel lijkt het in de meeste gevallen niet meer noodzakelijk te zijn dat declaraties ter verificatie aan de griffies worden voorgelegd. Dat komt de snelheid van het vaststellen van de vergoeding ten goede en beperkt de uitvoeringslast van raden en griffies zonder dat dit gepaard gaat met grote inspanningen van de declarerende advocaat.

Indien de raad erop kan en mag vertrouwen dat de declaratie overeenstemt met de verrichte werkzaam-

⁵⁷ Om praktische redenen kan mogelijk worden volstaan met onderdelen van de uitspraak.

heden, kan hij ook volstaan met een vorm van indirecte controle, bijv. achteraf steekproefgewijs toetsen of de opgaven waarheidsgetrouw zijn. In beginsel is het mogelijk daardoor de werklast van advocaat en raad aanzienlijk terug te brengen. Om te kunnen overgaan op een dergelijke methodiek moet de raad hebben vastgesteld dat afwijkingen zich niet of ternauwernood voordoen. In hoofdstuk 10 wordt hier nader op ingegaan.

8.3 DECLARABELE TIJD

In de huidige uitvoeringspraktijk is er vaak onenigheid over de vraag of bepaalde werkzaamheden, althans de tijdsbesteding daarvoor, declarabel zijn. In de betalende praktijk is in principe elk uur declarabel dat aan de zaak is besteed. In de uitvoering van het huidige vergoedingenstelsel wordt het begrip "declarabel" enger afgebakend. Ook in het stelsel zoals voorgesteld door de commissie is dit punt aan de orde.

Zoals ook blijkt uit het feit dat voor reistijd een aparte vergoedingsregeling is voorgesteld, wordt in de voorstellen van de commissie onderscheiden tussen juridische werkzaamheden voor de zaak en ander tijdverlet. Het (zaaks)gewicht is afgestemd op de verwachte gemiddelde tijdsbesteding voor de juridische werkzaamheden ¹⁵⁸. Andere dan juridische werkzaamheden en tijdverlet worden niet afzonderlijk vergoed, behalve reistijd en de werkzaamheden voor de aanvraag van de toevoeging - met het oog waarop de algemene onkostentoeslag is verhoogd. Dat betekent in de systematiek van het stelsel dat de kosten daarvoor in de gemiddelde uurvergoeding zijn verdisconteerd, evenals bijv. de kosten voor administratieve ondersteuning. Dit alles is niet anders bij bewerkelijke zaken, waarbij de feitelijke tijdsbesteding bepalend is voor de hoogte van de vergoeding - in plaats van de gemiddelde tijdsbesteding. Derhalve zijn in de visie van de commissie bij de declaratie voor advieszaken boven zes uur en voor bewerkelijke zaken, alleen de juridische werkzaamheden van belang voor de vraag hoeveel uren aan de zaak zijn besteed. Verder kan alleen afzonderlijk voor reistijd worden gedeclareerd, op basis van de gereisde kilometers.

Soms is niet duidelijk of de door de advocaat geregistreerde werkzaamheden administratief van aard zijn en daarom buiten beschouwing moeten blijven. Zo is er bijv. discussie over hoe de verzending van rolberichten of het kopiëren van een dossier moet worden gekwalificeerd. De commissie meent dat hiervoor in samenspraak met de advocatuur praktische richtsnoeren kunnen worden ontwikkeld. Hetzelfde geldt voor de vraag of de opgegeven studietijd de zaak zelf betreft, dan wel algemeen van aard is. Van een advocaat kan worden verwacht dat hij met inachtneming van dergelijke richtsnoeren zorgvuldig declareert. Zoals hiervoor reeds aan de orde was (zie § 5.4.3), kan de raad voor rechtsbijstand zonodig advocaten ook meer in het algemeen op hun declaratiegedrag aanspreken.

58 Als zodanig worden de werkzaamheden voor de aanvraag hier niet gekwalificeerd.

HOOFDSTUK 9

AANVULLENDE VOORZIENINGEN

HOOFDSTUK 9

Het is de vraag hoe dwingend het vergoedingsregime zoals dat hiervoor is besproken moet zijn. Er kunnen zich onvoorziene omstandigheden voordoen waardoor een vergoedingsnorm in zijn algemeenheid niet langer voldoet of in een specifiek geval leidt tot een onredelijk resultaat. Het vergoedingsregime kan ook serieuze fricties geven op het niveau van de advocatenpraktijk. De praktijk van de rechtsbijstandverlening is immers zeer divers: advocatenkantoren verschillen in omvang, werkterrein, cliëntèle, de mate van specialisatie en het aandeel van toegevoegde zaken [59]. In het navolgende worden de mogelijke knelpunten op dit vlak en de oplossingsrichtingen besproken.

9.1 ALGEMEEN

Het komt voor dat zich zaken voordoen waarin dat model niet voorziet, althans waarbij toepassing van de gegeven vergoedingsnormen leidt tot onbedoelde uitkomsten. Naarmate een vergoedingsregime complexer is, zal het eerder 'systeemfouten' bevatten. Daarnaast is het zo dat het materiële en procesrecht en de omvang van de rechtsbijstandswerkzaamheden in de tijd veranderen. Voor een deel gaat het om een continu proces dat vraagt om een regelmatige toets of de aannames omtrent het gewicht van zaken nog juist zijn. Dit aspect krijgt hieronder apart aandacht (hoofdstuk 10). Voor een deel ook gaat het om concrete veranderingen die vragen om directe aanpassing van de vergoedingsnormen. Indien bijv. een nieuw klachtrecht wordt ingevoerd, kan dat ertoe nopen de betreffende zaken als aparte categorie in de bijlage op te nemen. Aanpassing van het vergoedingsbesluit is vanwege de voorgeschreven wettelijke procedure niet op korte termijn te realiseren.

De commissie meent dat bij deze verschillende onvoorziene omstandigheden de mogelijkheid moet bestaan een afwijkende vergoeding vast te stellen, zij het dat de rechtszekerheid zo min mogelijk in gedrang moet komen. Het toekennen van beleidsvrijheid aan de raden voor rechtsbijstand om zonedig van het vergoedingsbesluit af te wijken, is wat dat betreft minder voor de hand liggend.

De commissie geeft de voorkeur aan een regime waarin op grond van een ministerieel besluit tijdelijk afwijkende vergoedingsnormen kunnen gelden. De geldigheidsduur van een dergelijke regeling zal beperkt kunnen zijn tot bijv. twee jaar. In die periode kan voor nieuwe soorten zaken worden nagegaan of de normstelling strookt met de praktijk en kan het vergoedingsbesluit worden aangepast. Langs deze weg wordt het mogelijk experimenten in de rechtspraak [60] vergoedingstechnisch een basis te geven.

Het lijkt niet noodzakelijk enigerlei hardheidsclausule te handhaven. Het bestaande stelsel kent de zogenaamde

59 Zie ook hierover het onderzoeksrapport *De balie verbreed, Een verkenning van de gevolgen van de wijziging van de verordening op de advocaat in dienstbetrekking, 1997, De Kemp, Klijn, Lijesen, Cozijn.*

60 Zoals thans betreffende de toepassing van het zg. officiersmodel in het arrondissement Amsterdam.

matigingsbevoegdheid, op grond waarvan de raad de vergoeding kan matigen indien de omvang van de verrichte werkzaamheden daarmee in een kennelijk onredelijke verhouding staat. Blijkens de nota van toelichting moet het gaan om situaties waarmee bij de opstelling van de vergoedingsnormen geen rekening kon worden gehouden. Ook met die uitleg past een matigingsbevoegdheid niet goed in een forfaitair systeem, waarin de advocaat immers mag rekenen op een vaste vergoeding. Het doet geen goed aan de rechtszekerheid en het draagvlak voor de regeling indien ad hoc en achteraf de vergoeding neerwaarts kan worden bijgesteld, temeer niet omdat het omgekeerde (een verhoging van de vergoeding) niet mogelijk is.

9.2 VERSCHILLEN TUSSEN RECHTSBIJSTANDVERLENERS

In artikel 37 van de WRB is bepaald dat de vergoeding niet voor alle rechtsbijstandverleners gelijk hoeft te zijn. Op grond hiervan is het onder meer mogelijk te differentiëren tussen bijv. advocaten en anderen met wie de raad voor rechtsbijstand een overeenkomst is aangegaan tot het verlenen van rechtsbijstand op bepaalde rechtsgebieden. Bij de invoering van het huidige vergoedingsbesluit is geen gedifferentieerd regime ingevoerd, omdat onvoldoende zicht was op de wijze waarop dat onderscheid zou moeten vorm krijgen. Een enkele raad heeft inmiddels rechtsbijstandsovereenkomsten afgesloten met gerechtsdeurwaarders. Het aantal zaken dat door deurwaarders wordt behandeld, is nog slechts een fractie van het totaal. Dat neemt niet weg dat de raden meer en meer een actief beleid voeren ten aanzien van het aanbod van rechtsbijstand in hun ressort. Bij de verbreding van het aanbod van rechtsbijstand kan ook de hoogte van de vergoeding een rol spelen, zowel aan de "vraagzijde" als aan de "aanbodzijde". Gegeven het uniforme forfaitaire regime is het thans in financieel opzicht niet aantrekkelijk zaken "uit te besteden" aan rechtsbijstandverleners die de zaken tegen een lagere vergoeding kunnen behandelen, terwijl omgekeerd de uniforme vergoedingsregeling maakt dat rechtsbijstandverleners met bijzondere kwaliteiten die een hogere vergoeding rechtvaardigen, niet in het stelsel kunnen worden betrokken.

De commissie meent dat het toekomstige vergoedingsregime niet in de weg moet staan aan ontwikkelingen en beleid ten aanzien van het aanbod van rechtsbijstand. Om die reden acht zij het zinvol dat zonodig een vergoedingstechnisch onderscheid tussen advocaten en andere rechtsbijstandverleners kan worden gemaakt. Maatstaf daarbij is dat de verrichte werkzaamheden naar hun aard of omvang een dergelijk onderscheid rechtvaardigen. Men kan denken aan de situatie dat een deurwaarder krachtens overeenkomst zaken behandelt die een routinematig karakter hebben. Indien deze zaken - indien zij door een advocaat met een gemiddelde ervaring en deskundigheid zouden zijn behandeld - doorgaans minder tijdrovend zijn dan andere zaken met hetzelfde zaaksgewicht, is er aanleiding tot toekenning van een lagere vergoeding.

Vooralsnog wordt slechts een gering aantal zaken door deurwaarders behandeld. Mede omdat het steeds gaat om rechtsbijstandverlening op basis van een overeenkomst ligt het voor de hand de differentiatie in de hoogte van de vergoeding ad hoc vorm te geven. Men kan bijv. een korting toekennen door de vergoeding met een percentage te vermenigvuldigen. Hierna (§ 9.3 en 9.4) wordt bepleit de mogelijkheid te creëren dat advocaten en raden voor rechtsbijstand over de vergoeding afwijkende afspraken kunnen maken. Op analoge wijze zouden naar het oordeel van de commissie ook met andere rechtsbijstandverleners afwijkende afspraken gemaakt moeten kunnen worden. Op die wijze kan geleidelijk ervaring worden opgedaan met een gedifferentieerd vergoedingenniveau.

De in de WRB bedoelde differentiatie kan op zich ook relevant zijn voor advocaten onderling. Een specialist zal door zijn ervaring een zaak sneller kunnen behandelen dan zijn niet-gespecialiseerde collega. In een forfaitair stelsel wordt zijn specialisme beloond in de vorm van een bovengemiddeld uurtarief. Dit prijsmechanisme werkt niet langer indien alle zaken op een rechtsterrein door specialisten worden gedaan. Dan is de vergoedingsnorm reeds afgestemd op de tijd die een *specialist* gemiddeld nodig heeft voor een zaak. De investering die de specialist heeft gedaan in zijn deskundigheid wordt in deze situatie niet beloond of zelfs afgestraft. Om een correctie toe te kunnen passen, zou men strikt genomen moeten bepalen in hoeverre de specialist zich onderscheidt van de niet-specialist, wat betreft gemiddelde tijdsbesteding en kwaliteit. Zoals eerder reeds aan de orde was, is het moeilijk graadmeters voor kwaliteit te ontwikkelen [61].

Sinds enkele jaren is kwaliteit een sleutelbegrip voor de bedrijfsvoering en de beroepsuitoefening. Ook de advocatuur (en de stichtingen rechtsbijstand) is op verschillende terreinen bezig met kwaliteitsbevordering, zoals permanente opleiding, kantoorvoering en klachtrecht. Op een toenemend aantal rechtsterreinen bestaan specialistenverenigingen die zich inspannen de deskundigheid op een bepaald rechtsterrein op een hoog niveau te brengen en te houden. Juist die steeds toenemende specialisatie maakt het lastig te differentiëren tussen advocaten die meer en minder specialist zijn. Gegeven deze ontwikkeling ligt het naar het oordeel van de commissie op de weg van de advocatuur om zich hierover te buigen in samenspraak met – in elk geval – de raden voor rechtsbijstand.

9.3 SPECIALISTISCHE KANTOREN

Specialisten die zaken doen op een "niet-specialistisch" rechtsterrein ontvangen in beginsel een bovengemiddeld uurtarief, gegeven de vaste vergoeding en een geringere tijdsbesteding per zaak. Het kan echter zijn dat een specialist vooral complexe zaken doet, bijv. omdat minder gespecialiseerde collega's dergelijke zaken naar hem doorverwijzen. Indien die complexiteit niet in de vergoedingsnormen tot uitdrukking komt, door toekenning van toeslagen, wordt de inzet van die specialist structureel onderbetaald ten opzichte van collega's. In wezen bestaat dit knelpunt voor alle advocaten die structureel veel complexe, althans tijdrovende zaken doen. In hoeverre dit zich onder het huidige stelsel feitelijk voordoet, is de commissie niet bekend. Wel staat vast dat bij implementatie van de voorgestelde regeling voor bewerkelijke zaken de problematiek groter kan worden. Dan wordt immers de vergoeding voor die zaken tot aan de tijdgrens steeds forfaitair bepaald, in tegenstelling tot de bestaande regeling.

De kwaliteit van de rechtsbijstandverlening is meer en meer een aandachtspunt voor de raden voor rechtsbijstand en het Ministerie van Justitie [62]. Die kwaliteit krijgt een belangrijke impuls door de deelname van specialisten aan het stelsel van de WRB. En de kwaliteit van het stelsel is ermee gebaat dat ook in complexe zaken de nodige werkzaamheden worden verricht. Voorkomen moet worden dat de vergoedingsregeling stimuleert om af te haken of om in complexe zaken minder goede rechtshulp te

61 In § 2.1 is gesignaleerd dat men niet op grond van bijv. opleiding en ervaring van de advocaat conclusies kan trekken over de kwaliteit van de verleende rechtsbijstand. Om die reden is in zijn algemeenheid de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening als prijsbepalende factor buiten beschouwing gelaten.

62 Zie bijv. het onderzoeksrapport *De toegevoegde kwaliteit. Een ex ante evaluatie van de werking van de inschrijvoorwaarden in de Wet op de rechtsbijstand, 1995*, Van Leeuwen, Klijn, Paulides.

verlenen. Om deze reden is het van belang dat er een aanvullende voorziening is voor advocatenkantoren die veel zware zaken doen.

Het is niet mogelijk in algemene zin aan te geven welke advocaten het betreft. Dat een advocaat uit de toevoegingsvergoedingen gedurende een jaar een lage vergoeding per uur heeft gegenereerd, betekent nog niet dat hij gemiddeld genomen zware zaken heeft gedaan. Het kan zijn dat hij minder ervaren is of minder doelmatig in de rechtsbijstandverlening. Het is derhalve nodig per advocaat en per advocatenkantoor inhoudelijk te beoordelen of zich een knelpunt voordoet, gegeven de in een periode totaal verstrekte vergoedingen, en de daarvoor verrichte werkzaamheden.

Waar de onderhavige problematiek nog nauwelijks in kaart is gebracht, het eventuele knelpunt per advocatenkantoor moet worden beoordeeld en per kantoor verschillend van aard kan zijn, ligt een generieke oplossing niet voor de hand. Daarbij komt dat een dergelijk model ook om andere redenen niet aantrekkelijk is. De ervaringen met de huidige regeling voor bewerkelijke zaken leren dat zich veel fricties voordoen indien de raad voor de toepassing van een gunstiger regime moet beoordelen of aan inhoudelijke – en dus niet strak af te bakenen – criteria is voldaan.

De commissie geeft de voorkeur aan een aanpak waarin raad en advocaat onderling komen tot een afspraak over een aanvullende voorziening in de vorm van een contract [63]. Beide partijen hebben daarbij belang: de raad om kwaliteit aan het stelsel te binden, de advocaat om een vergoeding te bedingen die overeenkomt met de omvang en kwaliteit van zijn werkzaamheden. Men kan denken aan verschillende vergoedingstechnische arrangementen, zoals het hanteren van een hoger bedrag per normpunt, het toekennen van een toeslag voor bovengemiddelde tijdsbesteding, of het verlagen van de tijdgrens voor bewerkelijke zaken. Van geval tot geval zullen raad en advocaat moeten komen tot een optimale keus.

De gevalsbenadering impliceert dat de raad in samenspraak met de advocatuur beleid zal moeten ontwikkelen, vooral ten aanzien van de kwaliteit en het wenselijke aanbod. Zonder een dergelijk referentiekader gaat de uitvoeringspraktijk al snel te zeer uiteenlopen en ontstaan fricties met de betrokken advocaten. Niet alleen de kwaliteit, ook het aanbod zal voor de raad richtinggevend moeten zijn. Niet elke (voldoende) gespecialiseerde advocatenpraktijk heeft bij voorbaat aanspraak op een hogere vergoeding. De raad kiest in deze benadering bewust voor ondersteuning van kwaliteit in een bepaald segment van de markt [64]. Bij de organisatie van de rechtsbijstand en, i.c. de bevordering van een goed aanbod, is de raad gehouden de beschikbare middelen optimaal te besteden. In dit geval ligt het voor de hand dat de toekenning van vergoedingen op contractsbasis wordt gebudgetteerd om te voorkomen dat het opene karakter van de regeling wordt versterkt. Te denken valt aan een budget van (ten hoogste) enkele procenten van de totale toevoegingsuitgaven. Regelmatig zal moeten worden bezien of de voorziening effectief is en niet bijv. ertoe leidt dat een segregatie ontstaat tussen lichte zaken die (op geheel forfaitaire

63 Voor alle duidelijkheid zij opgemerkt dat het hier weliswaar gaat om een contract, maar niet om het contractmodel, dat als zodanig is afgewezen bij de besluitvorming voorafgaand aan de invoering van de WRB. Zie § 2.2. In het rapport van 1989 van de Commissie toekomstige structuur gefinancierde rechtshulp (naar zijn voorzitter bekend als de Commissie Polak) is een dergelijk model beschreven. In deze benadering worden toevoegingszaken exclusief uitbesteed aan gecontracteerde advocaten. Daarvan is i.c. geen sprake. Voornoemd rapport is wel relevant voorzover daarin wordt aangeduid hoe een contract zou kunnen worden ingericht.)

64 Bij een strakke afbakening van het kwaliteitsbegrip zal de raad overigens eerder tot de conclusie komen dat een arrangement met een "gekwalficeerde" advocaat van belang is voor het aanbod.

basis) door niet-gekwalficeerde kantoren worden gedaan en zware zaken die door gekwalficeerde en gecontracteerde kantoren worden gedaan.

De commissie meent dat het creëren van de mogelijkheid van afwijkende vergoedingsafspraken het stelsel ten goede kan komen. Knelpunten kunnen ad hoc en op individuele basis worden aangepakt, waarbij advocaat en raad elk te winnen hebben. Deze benadering vergt onmiskenbaar pionierswerk en de bereidheid van beide partijen het contractsinstrument goed te hanteren.

9.4 TOEVOEGINGSKANTOREN

Een beperkt aantal advocatenkantoren neemt een relatief groot deel van de toevoegingszaken voor zijn rekening. Voor elke zaak afzonderlijk wordt een aanvraag voor de toevoeging en de vergoeding ingediend en behandeld, zodat kan worden vastgesteld dat de betreffende zaak aan de criteria van de WRB voldoet. De uitvoeringslast van dit proces kan worden beperkt door het verder benutten van mogelijkheden van automatisering en elektronische communicatie tussen raad en advocaat. Vooral voor kantoren die hoofdzakelijk toevoegingszaken doen, zal een on line verbinding rendabel kunnen zijn. Ook vanwege de voorziene vereenvoudiging van het stelsel zal het controleren van de declaratie veel minder werk en tijd vergen.

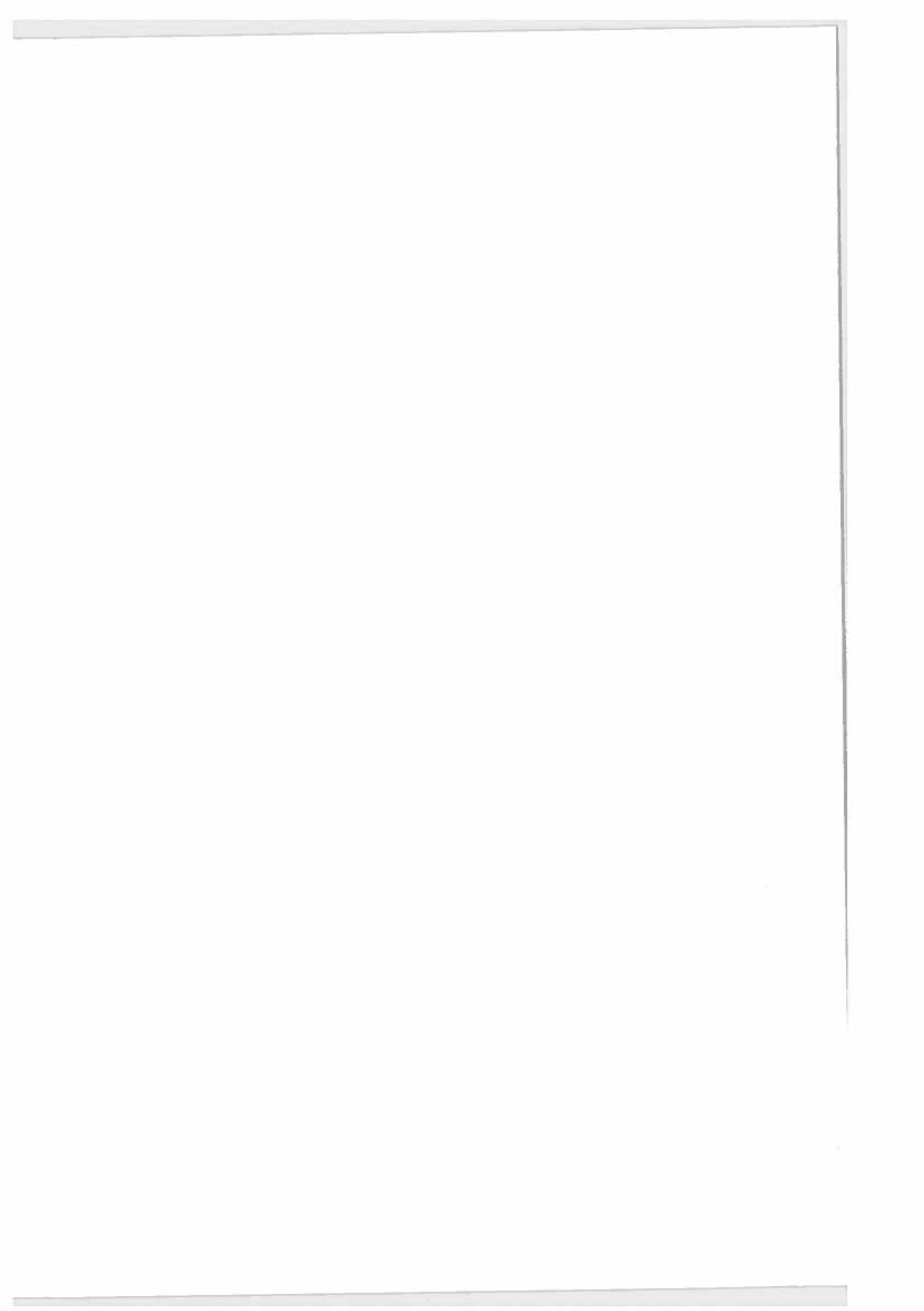
Een verdergaande optie ter verlichting van de uitvoeringslast ligt op het vlak van de controlemethodiek. Indien de raad de ervaring heeft dat declaraties van een bepaald kantoor in de regel kunnen worden gevolgd, kan worden volstaan met een steekproef achteraf. Die steekproef dient ertoe te bevestigen dat het verschil tussen declaratie en vast te stellen vergoeding statistisch verantwoord is.

Waar het voorgaande alleen ziet op de *uitvoering* van het stelsel, kan ook worden overwogen de vergoedingen niet per zaak, maar voor het totaal van zaken van een advocatenkantoor vast te stellen. Indien bijvoorbeeld een advocatenkantoor jaarlijks minstens 200 arbeidszaken op toevoegingsbasis behandelt, terwijl daarvoor gemiddeld een vergoeding van f 1300,- wordt vastgesteld, kan dat basis zijn voor een afspraak tussen dit kantoor en de raad voor rechtsbijstand over de in het komende jaar te declareren vergoedingen. Onder gelijkblijvende omstandigheden kan de vergoeding steeds op f 1300,- worden vastgesteld, waarbij de vaststelling per zaak of voor het totaal van zaken kan plaatsvinden. Uiteraard moet worden getoetst, bv. via een steekproef, of sprake is van gelijkblijvende omstandigheden. Een dergelijke methodiek opent de weg om te bezien of ook bij het toevoegingsproces kan worden gekomen tot specifieke arrangementen die de uitvoeringslast voor alle betrokken partijen beperkt zonder afbreuk te doen aan het principiële karakter van de toevoegingsbeslissing [65].

De commissie acht het van belang ruimte te scheppen voor het maken van dergelijke afspraken ter bevordering van een doelmatige uitvoering van de WRB. Deze sluiten aan bij de in de vorige paragraaf besproken aanvullende voorziening en kunnen daarmee worden gecombineerd. Op die wijze kan maatwerk worden geleverd: de vergoeding wordt afgestemd op het specifieke karakter van het kantoor. Dat vergt naar het oordeel van de commissie een diepte-investering in de relatie tussen advocatenkantoren en raden. Het globaliseren van de vergoedingsrelatie zal stapje voor stapje moeten gebeuren, om

65 Bij de toevoegingsbeslissing wordt vooraleerst de rechtzoekende toegang tot het stelsel verleend tegen betaling van een zekere eigen bijdrage.

onderling vertrouwen te scheppen en te kunnen experimenteren met de juiste vorm. Dat raden en advocaten afspraken kunnen maken over de vergoeding voor een totaal van zaken betekent uitdrukkelijk *niet* een systeem van aanbestedingen dat qua vergoedingenniveau zweeft: de aannames die aan het vergoedingensysteem ten grondslag liggen, moeten ook in dergelijke afspraken tot uitdrukking komen. Dat neemt niet weg dat de efficiency-winst van deze aanpak ten goede komt aan zowel de advocaat als het stelsel.

HOOFDSTUK 10

EVALUATIE

HOOFDSTUK 10

Een forfaitair vergoedingenstelsel is als zodanig gebaseerd op gegevens omtrent de gemiddelde omvang van werkzaamheden op enig moment. Indien zich daarin veranderingen voordoen dient dat ook tot uitdrukking te komen in een wijziging van de vergoedingsnormen. Om die reden moet met regelmaat, bijv. elke drie jaar, worden getoetst of de normen nog overeenkomen met de realiteit. i.c. ligt het voor de hand dit juist ook in de beginfase van een nieuw vergoedingenbesluit na te gaan om onbedoelde effecten van de herziening in een vroeg stadium te kunnen signaleren. De commissie heeft zich immers gebaseerd op statistische informatie over in 1995 vastgestelde vergoedingen, aangevuld met een aantal aannames. Het is niet uit te sluiten dat zich door een combinatie van factoren op onderdelen onevenwichtigheden voordoen. Mochten deze onverhoopt van substantiële omvang zijn, dan dient dit tot aanpassing in de hoogte van de vergoedingsnormen te leiden.

Het ligt voor de hand voor een regelmatige evaluatie van de vergoedingsnormen gebruik te maken van de door de Stichting IRIS te verwerken gegevens. Het is uiteraard zaak dat advocaten daartoe bij hun declaratie steeds opgaaf doen van de door hen aan de zaak bestede tijd. Door die opgaaf te laten steunen op een consequent gebruik van een tijdschrijfsysteem krijgt de hierop gebaseerde statistische informatie een hoog realiteitsgehalte.

Het is vooral in de beginfase wenselijk de aldus verkregen informatie over de gemiddelde tijdsbesteding op hoofdlijnen te kunnen toetsen wat betreft het realiteitsgehalte en daarnaast het zicht op de feitelijk verrichte werkzaamheden te verbreden. Evenals onder het huidige regime zullen - afgezien van de tijdsbesteding - alleen gegevens worden geregistreerd die voor het vaststellen van de vergoeding relevant zijn [66]. De commissie stelt voor tijdschrijfgegevens te betrekken van een zogenoemde referentiegroep van advocaten. Een dergelijk tijdschrijfproject biedt ook de mogelijkheid meer in het algemeen ervaring op te doen met de toepassing van een tijdschrijfsysteem in toevoegingszaken. Tegelijkertijd kan dit project worden benut om meer in het algemeen de ervaringen met het herziene stelsel te kanaliseren en te bundelen, hetgeen ook de evaluatie ten goede komt.

De samenstelling van de referentiegroep vergt de nodige zorgvuldigheid. Met behulp van de Stichting IRIS kan een aselechte groep advocaten worden gekozen. Daarbij kunnen wel bepaalde garanties voor de representativiteit worden ingebouwd, zoals de verhouding tussen de aantallen advocaten per ressort. De omvang van deze groep, gerelateerd aan het aantal behandelde toevoegingszaken, moet waarborgen dat binnen afzienbare tijd na invoering van een herzien stelsel voldoende gegevens beschikbaar zijn om tot verantwoorde uitspraken te kunnen komen over de kernelementen van het stelsel, zoals het

66 Om die reden kan bijv. niet worden vastgesteld hoe vaak in procedures geen zitting is bijgewoond. Wil men voor de evaluatie van de zittingstoelage nagaan of de aanname dat doorgaans één zitting wordt bijgewoond correct is, dan dient men wel over deze informatie te beschikken.

gewicht voor veel voorkomende zaken, de zittingstoelage e.d. Het gaat derhalve niet om een systematisch onderzoek van het gehele stelsel, omdat daarvoor een zeer grote referentiegroep en een omvangrijk tijdschrijfproject noodzakelijk zouden zijn. Daarnaast kan een deel van de referentiegroep op specifieke kenmerken zijn geselecteerd, zoals bijv. de omvang van het kantoor, het aandeel van de toevoegingszaken binnen de praktijk en de mate van specialisatie op één rechtsterrein. Op die wijze wordt aanvullende informatie verkregen die een betere analyse van de totale tijdschrijfinformatie mogelijk maakt. Ook hier dient rekening te worden gehouden met de representativiteit en omvang van de groep.

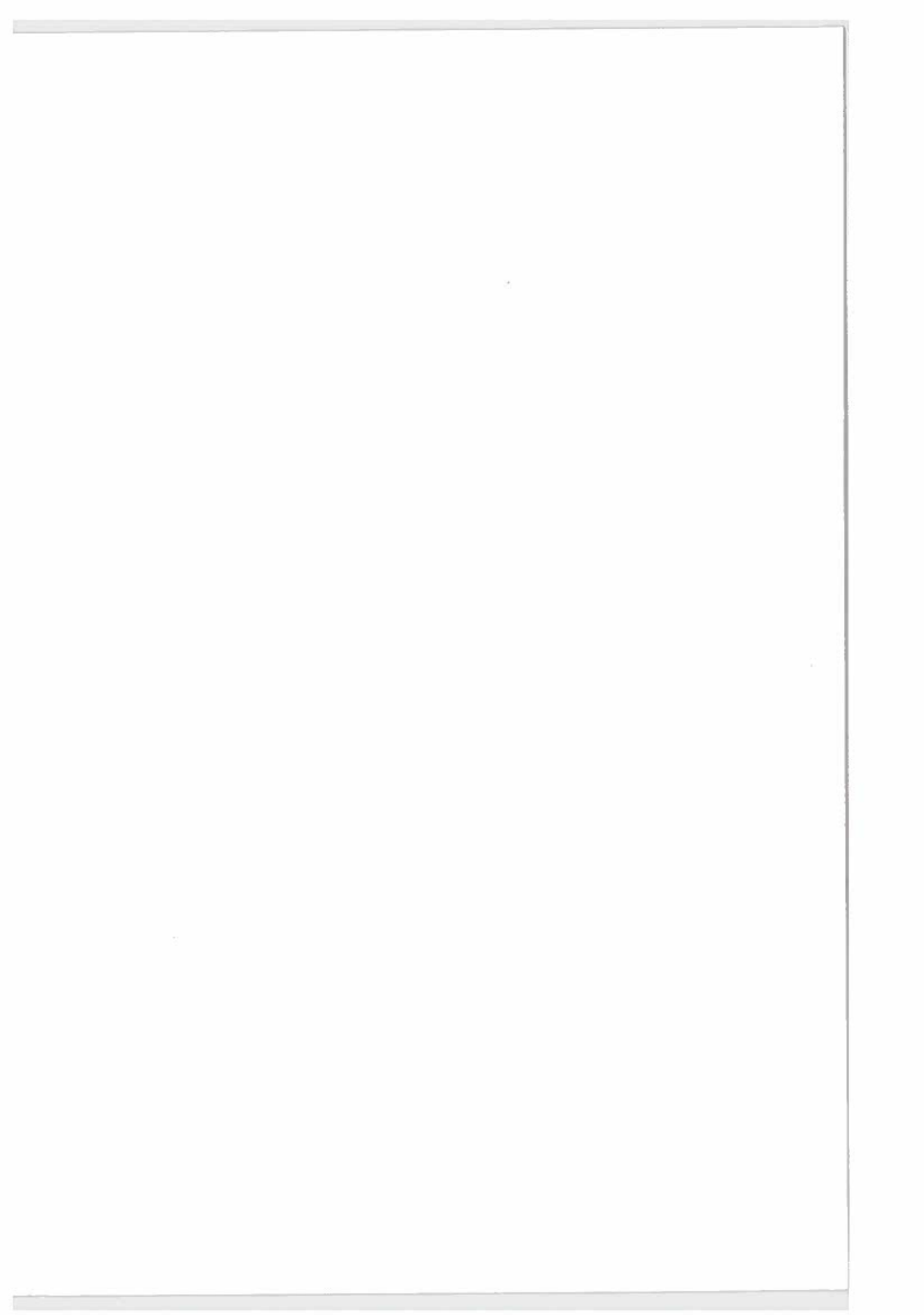
Om verantwoorde conclusies aan tijdschrijfgegevens te kunnen verbinden, moet eenduidigheid bestaan over de wijze waarop tijd wordt geschreven. Vast moet staan welke werkzaamheden onder welke noemer worden gebracht en welke nauwkeurigheid daarbij wordt gehanteerd. Een eenduidige aanpak zou worden bevorderd door binnen het tijdschrijfproject één en hetzelfde tijdschrijfsysteem te hanteren. Dat geeft echter veel kosten en waarborgt overigens nog niet dat het systeem ook op dezelfde wijze wordt toegepast.

Dit tijdschrijfproject vergt in de voorbereidingsfase en tijdens de uitvoering de nodige aandacht. De deelnemende advocaten zullen er tijd aan moeten besteden om een aangepaste tijdschrijfmethode te (leren) hanteren. Deels kan dit mogelijk worden gecompenseerd door programmatuur en begeleiding ter beschikking te stellen. Mede afhankelijk hiervan moet worden overwogen voor deelname aan het tijdschrijfproject een aparte tegemoetkoming toe te kennen.

Het ligt in de rede het tijdschrijfproject op permanente basis te doen begeleiden. Daartoe ware een commissie in te stellen waarin de advocatuur, de raden voor rechtsbijstand, het ministerie van Justitie en onderzoekers zijn vertegenwoordigd. Deze commissie zou tot taak moeten krijgen de randvoorwaarden voor het project uit te werken [67], toe te zien op een goed verloop van het project en zorg te dragen voor rapportages over de uitkomsten. Vanwege het directe verband met de invoering van het herziene stelsel en de evaluatie daarvan, lijkt het aangewezen de commissie aan te merken als coördinatiepunt voor de implementatie de stelselherziening. In elk geval is er een dwarsverband tussen het onderhavige project en de toepassing van de regeling voor bewerkelijke zaken.

De commissie meent dat op deze wijze de invoering en evaluatie van het herziene stelsel op een verantwoorde wijze kan geschieden. Benadrukt zij dat de bedoelde evaluatie niet het karakter van een permanente en algehele herziening moet krijgen. Korte tijd, bv. een jaar, na invoering van het herziene stelsel kan er vanwege de doorlooptijden nog slechts een beperkt beeld van eventuele onevenwichtigheden zijn en dient reparatie slechts plaats te vinden indien een marge van bijv. 40 % wordt overschreden. Na ca. drie jaar zal evaluatie een vollediger karakter kunnen hebben. Bijstellingen zullen dan in beginsel beperkt moeten zijn tot de per rechtsterrein bepaalde gewichten en zullen budgettair neutraal moeten plaatsvinden.

67 De uitwerking ziet op randvoorwaarden t.a.v. o.m. omschrijving van te schrijven werkzaamheden, tijdseenheden, evaluatiemomenten, afwijkingmarges die nog aanvaardbaar zijn, wijze van reparatie.

HOOFDSTUK 11

DE VOORSTELLEN GEWOGEN

HOOFDSTUK 11

11.1 EVENWICHT

Bij de ontwikkeling van haar voorstellen had de commissie behoefte aan een kritische beoordeling door de "gebruikers" van het stelsel: is de statistische informatie correct vertaald in concrete vergoedingsnormen of nopen bepaalde bijzonderheden van materieel of procesrecht tot bijstelling; hoe werkt het stelsel uit voor de rechtspraktijk? Om deze reden is de blauwdruk in de concept-fase voorgelegd aan een panel van deskundigen, afkomstig uit de advocatuur en de raden voor rechtsbijstand. Het panel bestond uit zes advocaten, werkzaam op de belangrijkste rechtsterreinen, en drie medewerkers van de raden. De panelbespreking was deels gericht op de concept-voorstellen als zodanig, deels op de toepassing ervan op concrete casusposities.

Het beoogde stelsel werd in zijn totaliteit door het panel positief gewaardeerd. Aandacht werd gevraagd voor de weging van rechtsterreinen omdat de vergoedingsnorm voor sommige rechtsterreinen relatief hoog of laag werd geacht. Een verdere bewerking van de statistische gegevens heeft nadien nog geleid tot enkele bijstellingen in de weging. Verder werd gesignaleerd dat de vergoeding voor gespecialiseerde advocaten die veel zware zaken doen, relatief laag uitvalt, met het risico dat deze advocaten zich uit het stelsel van de WRB terugtrekken. De commissie heeft hierin steun gezien voor haar voorstel dat in specifieke gevallen maatwerk moet kunnen worden geleverd door het maken van vergoedingsafspraken tussen raad en advocaat. Mede naar aanleiding van de casusbespreking zijn tal van opmerkingen op deelonderwerpen naar voren gebracht. Deze waren reden onder meer de regeling voor samenhangende zaken te verruimen en de aparte regeling voor bestuurszaken die in de oorspronkelijke voorstellen was voorzien, te laten vervallen.

Vanuit delen van de advocatuur is ook aandacht gevraagd voor het risico dat het aanbod van advocaten op een bepaald rechtsterrein onvoldoende zou worden bij implementatie van de herijkingsvoorstellen. Omdat dit uiteindelijk vooral de hoogte van de vergoeding betreft, wordt hier in § 11.3 nader op ingegaan.

11.2 UITVOERBAARHEID

Voorkomen moet worden dat regelingen worden getroffen die naderhand blijken slecht uitvoerbaar te zijn. Temeer omdat de commissie zich heeft gericht op een vereenvoudiging van het huidige stelsel lag het voor de hand de raden voor rechtsbijstand te consulteren over de uitvoerbaarheid van de voorstellen. Desgevraagd hebben de raden commentaar op de concept-blauwdruk geleverd.

In zijn algemeenheid werd geconcludeerd dat door de beperking van het aantal toeslag- en kortingsregelingen de verificatietaak lichter wordt. Een belangrijk element in de commentaar was de wens wettelijk vast te leggen welke bescheiden bij een declaratie moeten worden overgelegd. De commissie heeft zich hier nader over gebogen en is tot de conclusie gekomen dat het aanbeveling verdient zoveel mogelijk

in regelgeving vast te leggen welke bescheiden de declarant bij de declaratie moet overleggen (zie § 8.2). Voorts is een aantal andere kanttekeningen geplaatst die ten dele nog in een later stadium, bij de implementatie, aandacht behoeven. De vormgeving van de regeling voor ingetrokken zaken is naar aanleiding van het commentaar gewijzigd.

11.3 FINANCIËLE GEVOLGEN

Ingevolge het uitgangspunt van budgettaire neutraliteit (zie § 1.3) is van belang of de voorstellen van de commissie leiden tot meer uitgaven, bij overigens gelijkblijvende omstandigheden. De voorstellen van de commissie richten zich op het stelsel van vergoeden en niet op de hoogte van de vergoedingen. Evenals in het huidige stelsel is de feitelijke hoogte van de vergoedingen voor het overgrote deel ^[68] afhankelijk van een nader te bepalen basisbedrag. Door dit bedrag met 1 % bij te stellen wordt het totaal van de uitgaven met ca. 1 % bijgesteld. Budgettaire neutraliteit is derhalve te bereiken door aanpassing van het basisbedrag. Strikt genomen zou de commissie met deze constatering kunnen volstaan. De commissie realiseert zich echter dat haar voorstellen tastbaarder en toetsbaarder worden door een indicatie over de hoogte van de vergoeding bij budgettair neutrale implementatie van de voorstellen.

Met het oog hierop is berekend wat het bedrag per vergoedingspunt zou moeten zijn, uitgaand van de uitgaven voor vergoedingen in 1995 en het totaal van de vergoedingspunten en uitgaven dat bij toepassing van de voorstellen aan de betreffende zaken zou worden toegekend. Hieruit blijkt dat de operatie budgettair neutraal geschiedt indien dit bedrag per vergoedingspunt op ca. f 115,- wordt gesteld. Rekening houdend met de verhogingen van het basisbedrag sinds 1995 met 1,78 % en 3,17 % kan dit bedrag in 1997 op ca. f 121,- worden gesteld. In een zaak die qua werkzaamheden en toepasselijke vergoedingsnormen overeenkomt met het gemiddelde voor de betreffende categorie zaken, ontvangt de advocaat derhalve per uur een vergoeding van ca. f 121,-. Bij verhoging van dat bedrag met 1 % worden de uitgaven voor toevoegingszaken ook met 1 %, ofwel ca. 3 miljoen verhoogd.

Bij de voornoemde berekening is uitgegaan van het bestand van in 1995 vastgestelde vergoedingen, en dus van overigens gelijkblijvende omstandigheden. Omdat de voorstellen van de commissie op zijn vroegst in de loop van 1998 kunnen worden ingevoerd, moet worden bezien in hoeverre de omstandigheden dan gewijzigd zijn. In elk geval ligt het in de rede rekening te houden met de effecten van de bestaande (en te continueren) indexeringsbepaling.

Zoals eerder reeds aan de orde was (zie § 1.3) leidt budgettair neutrale implementatie van de voorstellen ertoe dat de vergoeding voor sommige zaaktypen hoger wordt en voor andere lager. Afhankelijk van dat effect per rechtsterrein, heeft dat gevolgen voor individuele advocaten, al naar gelang hun zaaksaanbod. Omdat de voorstellen verder gaan dan alleen het bijstellen van de vergoedingsnorm per rechtscategorie, kunnen de effecten per rechtsterrein niet worden bepaald door alleen de huidige wegingsfactoren met de nieuwe te vergelijken. Voor de gemiddelde vergoeding per rechtsterrein zijn ook onder meer de verschillen in de toeslag- en kortingsregelingen relevant, en de voorstellen betreffende advieszaken en een generieke reistijdregeling. De kortingsregelingen vervallen, de toeslagregelingen krijgen mogelijk een groter budgettair beslag, advieszaken worden gemiddeld beter vergoed en het voor rechtsbijstand in enge zin

68 Dit geldt niet voor de onkosten en reiskostenvergoedingen.

beschikbare budget wordt verkleind door de verruiming van de bestaande reistijd- en onkostenregelingen. Grosso modo leidt dit ertoe dat de gemiddelde vergoeding voor een standaard-procedure enigszins wordt verlaagd, welk effect overigens weer wordt beperkt door de aangepaste regeling voor bewerkelijke zaken.

11.4 EINDBEOORDELING

De commissie heeft bij de ontwikkeling van haar voorstellen enkele, deels onderling conflicterende uitgangspunten gehanteerd. Hieronder worden de voorstellen in hun totaliteit beoordeeld tegen het licht van deze uitgangspunten, waarna enkele mogelijke neveneffecten van de voorstellen aan de orde komen.

De commissie is in haar voorstellen gekomen tot een opzet voor een herzien forfaitair stelsel dat uitgaand van de beschikbare statistische informatie evenwichtig van opbouw is. De nieuwe vergoedingsnormen sluiten aan bij de geregistreerde gemiddelde tijdsbesteding en waarborgen derhalve dat de gemiddelde advocatenpraktijk over een jaar gezien een gemiddelde vergoeding per zaak ontvangt. Waar als gevolg van de aard van de zaak of van de door een kantoor behandelde zaken een zeer onredelijke vergoeding wordt gegenereerd, is gekozen voor een aanvullende voorziening. De regeling voor bewerkelijke zaken voorkomt dat de advocaat in een bepaalde zaak een te groot risico loopt dat lichte en zware zaken zich qua tijdsbesteding niet uitmiddelen. De mogelijkheid van afwijkende afspraken over de vergoedingen tussen advocaat en raad wordt voorgesteld ten behoeve van kantoren die overwegend zware zaken behandelen. Op deze wijze wordt zoveel mogelijk gewaarborgd dat de gemiddelde vergoeding overeenkomt met de gemiddelde omvang van de werkzaamheden. Daarmee wordt voorkomen dat de kwaliteit van de rechtsbijstand negatief kan worden beïnvloed door de hoogte van de vergoeding.

De beheersbaarheid van de uitgaven onder het nieuwe stelsel is over de hele linie vergroot door de gewijzigde opzet voor de vergoedingsregelingen voor advieszaken en bewerkelijke zaken en door de vermindering van het aantal toeslagregelingen. Dit effect wordt wel gematigd door de invoering van de regeling voor compensatie van reistijd en voornoemde aanvullende voorzieningen, terwijl de effecten van de zittingstoelage op dit moment nog niet goed te begroten zijn.

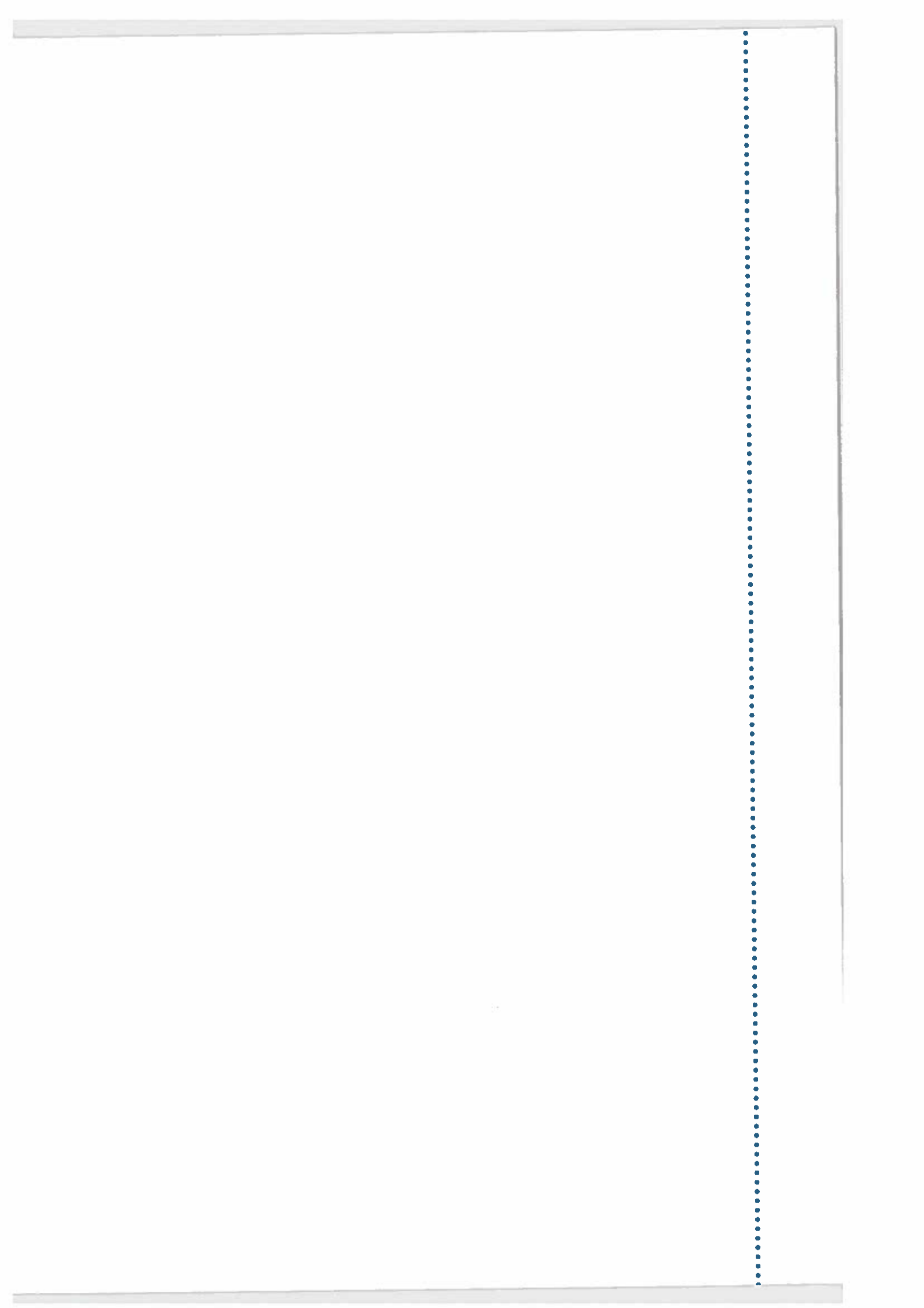
Door de vereenvoudiging van het stelsel neemt de uitvoeringslast af en de controleerbaarheid toe. Het lijkt mogelijk tijd die nu moet worden besteed aan controle en verificatie, voor een deel te gaan investeren in de functionele relatie tussen raden en advocaten. Het voorstel dat raden en kantoren afspraken kunnen maken voor een doelmatiger werkwijze bij de vaststelling van vergoedingen biedt daarvoor een handvat. Die investering is nodig om te komen tot werkbare afspraken, zoals genoemd in het voorstel voor aanvullende voorzieningen en in de voorstellen voor bewerkelijke zaken en het tijdschrijfproject. Bovendien, een goede functionele relatie verhoogt de controleerbaarheid indirect. Vanwege de herijking van de vergoedingsnormen aan de tijdsbestedingsgegevens betekent het afdoen van zaken buiten rechte voor de advocaat niet langer dat hij een gemiddeld lagere vergoeding ontvangt. Bovendien is de vormgeving van de regeling voor advieszaken en die van de toeslag- en kortingsregelingen zodanig dat zich minder keuzemomenten voordoen waarin het niet overgaan tot (verdere) proceshandelingen financieel nadelig is.

De commissie realiseert zich dat de inkomsten van advocaten die op thans relatief hoog gewaardeerde

rechtsterreinen werkzaam zijn, gemiddeld genomen zullen dalen. Deze "pijn" is onontkoombaar bij een budgettair neutrale herijkingsoperatie. Hiervoor, in § 11.3, is reeds aangegeven welke rechtsterreinen het vooral betreft. De gewijzigde prijsstelling zal effecten kunnen hebben voor de kantoorvoering van de betreffende advocaten. Het is mogelijk dat advocaten kiezen voor het verleggen van hun werkzaamheden naar andere rechtsterreinen. Of dit feitelijk gebeurt en of dit vervolgens leidt tot een gebrek aan deskundig aanbod op het betreffende rechtsterrein is afhankelijk van de "marktsituatie". Een dergelijk tekort dat zich ook vanwege andere (autonome) ontwikkelingen kan voordoen, vergt uiteraard aandacht. Bezien moet dan worden wat de oorzaken zijn van een dergelijk tekort en hoe dat aan te pakken. Bij een evenwichtig vergoedingensysteem kan de prijs van de werkzaamheden op zich geen verklaring vormen voor het feit dat op het ene rechtsterrein wel voldoende aanbod is en op het andere niet.

Hierboven, in § 5.1, is reeds het verband gelegd tussen vergoeding en toevoegbereik. Een helder en uniform beleid ter zake van het toevoegingsbereik voorkomt dat het vergoedingenniveau langs die weg beïnvloed wordt. Aandacht verdient ook dat de voorstellen zekere gevolgen hebben voor de heffing van eigen bijdragen. Voorzover het bereik van zaken wordt verkleind in het kader van de gewijzigde afbakening van het procedurebegrip en daadwerkelijk een tweede toevoeging wordt afgegeven, zal de rechtzoekende opnieuw een eigen bijdrage verschuldigd zijn ⁶⁹. Daarnaast heeft elke wijziging in de hoogte van de vergoeding potentieel gevolgen voor de hoogte van de eigen bijdrage omdat de eigen bijdrage nooit meer bedraagt dan de vergoeding. Vooral de verhoging van het vergoedingenniveau voor advieszaken kan voor rechtzoekenden uit de hogere inkomenscategorieën betekenen dat de hiervoor bedoelde maximering zich minder zal voordoen.

69 In dit kader is ook relevant dat de Staatssecretaris van Justitie de Tweede Kamer bij brief van 10 juni 1997 heeft bericht te bezien hoe de huidige regeling ter beperking van de cumulatie van eigen bijdragen kan worden verruimd.

BIJLAGE 1

D.Rh.
Nr. 488612/895

DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE,

Overwegende, dat het gewenst is dat een herijking plaatsvindt van het vergoedingstelsel zoals neergelegd in het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 1994 (Besluit van 11 januari 1994, Stb. nr 31), verder te noemen vergoedingenbesluit, en dat een commissie wordt ingesteld die terzake op basis van onderzoek aanbevelingen doet,

B e s l u i t:

artikel 1

1. De Commissie herijking vergoedingstelsel wordt ingesteld, hierna te noemen de commissie.
2. De commissie heeft tot taak te onderzoeken of, en in hoeverre de vergoedingsnormen die zijn neergelegd in het vergoedingenbesluit aanpassing behoeven, en of de systematiek die ten grondslag ligt aan het vergoedingenbesluit wijziging dient te ondergaan. De commissie neemt daarbij tot uitgangspunt dat wijzigingen niet leiden tot een verhoging van de uitgaven. Als referentiekader geldt dat de vergoedingsnormen:
 - elk afzonderlijk moeten zijn afgestemd op de actuele rechtspraktijk;
 - in hun onderling verband evenwichtig moeten zijn;
 - met het oog op de uitvoering bij voorkeur eenvoudig toepasbaar dienen te zijn;
 - waar mogelijk een efficiënte rechtspleging moeten bevorderen.
3. De commissie kan zich bij haar onderzoek laten bijstaan door externe deskundigen. De kosten van extern onderzoek worden zoveel mogelijk gedragen uit het door de Nederlandse Orde van Advocaten beheerde NBW-fonds.
4. De commissie doet aanbevelingen ten aanzien van de systematiek die ten grondslag ligt aan de vergoedingsnormen en ten aanzien van de vergoedingsnormen zelf.

artikel 2

De commissie kan tussenrapporten uitbrengen. De commissie brengt haar eindrapport uit op een zodanig tijdstip dat de aanbevolen wijzigingen in het vergoedingstelsel uiterlijk op 1 januari 1997 kunnen zijn ingevoerd.

artikel 3

De commissie is als volgt samengesteld:

Lid, tevens voorzitter:

- **mr. E.A. Maan**
president van de arrondissementsrechtbank te Zwolle

Leden:

- **mr. PH.B. Littooy**
rechter bij de arrondissementsrechtbank te Alkmaar
- **mevrouw mr. E.E. Minkjan**
hoofd juridische zaken van het bureau van de Nederlandse Orde van Advocaten
- **mr. FH. Koers**
advocaat en procureur te Amsterdam
- **mr. C.L.J.M. de Waal**
advocaat en procureur te Utrecht
- **mr. P. Huisman**
directeur van de Raad voor rechtsbijstand te Leeuwarden
- **mr. drs. J.M. Schoenmakers**
directeur van de Raad voor rechtsbijstand te Den Haag
- **mr. M.M.J.G. Janssen**
directeur van de Stichting Rechtsbijstand te Eindhoven
- **mr. J.A.B. Janus**
raadsadviseur bij het directoraat-generaal Wetgeving van het ministerie van Justitie
- **mr. N.P. Levenkamp**
waarnemend hoofd van de directie Rechtshulp van het ministerie van Justitie
- **B. Riemens**
coördinator financieel-economisch beleid bij de directie Rechtshulp van het ministerie van Justitie

Lid, tevens secretaris:

- **mr. M.C. Boerlage**
juridisch beleidsmedewerker bij de directie Rechtshulp van het ministerie van Justitie

Dit besluit zal worden gepubliceerd in de Staatscourant.

's-Gravenhage , 9 mei 1995
De Staatssecretaris voornoemd,

D.Rh.
Nr. 508313/895

DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

B e s l u i t:

De samenstelling van de Commissie herijking vergoedingen rechtsbijstand, ingesteld bij besluit van 9 mei 1995, wordt als volgt gewijzigd:

1. Als nieuw lid wordt benoemd mr H.E.H. Peters, namens de Raad voor rechtsbijstand te Den Bosch;
2. Mr. drs. J.M. Schoenmakers vervult zijn lidmaatschap in de hoedanigheid van plaatsvervangend hoofd van de directie Rechtshulp van het Ministerie van Justitie;
3. Mr N.P. Levenkamp wordt van zijn taak als lid van de commissie ontheven.

Dit besluit zal worden gepubliceerd in de Staatscourant.

's-Gravenhage , 25 juli 1995

De Minister voornoemd, a.i.

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Wetgeving, Rechtshandhaving en Rechtspleging
Directie Strafrechtelijke Handhaving

BIJLAGE 2

BIJLAGE 2

Postadres Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Voorzitter van de Commissie herijking
vergoedingen rechtsbijstand
De heer mr. E.A. Maan
8000 GB ZWOLLE

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 00
Telex 34554 mvj nl

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

afdeling Beleid
M.C. Boerlage
(070) 3 70 77 66
11 december 1995
529973/895
1
vergoedingen voor asielzaken

Bij beantwoording
de datum en ons
kenmerk vermelden.

Geachte heer Maan,

Recentelijk heeft bureau Berenschot het onderzoeksrapport "Beleid en uitvoering asielzoekers" uitgebracht. Het rapport bevat onder meer een passage waarin wordt gesteld dat het systeem van toevoegingen (en vergoedingen) prikkelt tot ongeclausuleerd doorprocederen (bijlage). Aanbevolen wordt te zoeken naar een alternatief systeem.

Ik heb geen reden de voornoemde stelling in zijn algemeenheid te onderschrijven. Dat neemt niet weg dat ik het zinvol vind te bezien of langs de weg van de vergoedingsregeling kan worden bevorderd dat (asiel)zaken eenvoudig worden afgedaan, met een minimale belasting van de rechterlijke macht. Uiteraard dient de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening hierdoor niet te worden geschaad.

Uw commissie heeft tot taak oplossingen te ontwikkelen voor onevenwichtigheden in het bestaande vergoedingenbesluit. In het kader daarvan is ook relevant langs welke weg het vergoedingensysteem de belasting van de rechterlijke macht kan verminderen. Ik verzoek u daarbij bijzondere aandacht te besteden aan asielzaken en in elk geval de mogelijkheid te onderzoeken van een forfaitaire vergoeding voor de rechtsbijstandverlening aan een asielzoeker ter zake van zijn verblijf in Nederland, ongeacht het aantal adviezen of procedures dat voor die asielzoeker wordt behandeld.

De Staatssecretaris van Justitie,
Namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Directie Rechtsbijstand
en Juridische Beroepen,

N.P. Levenkamp

BIJLAGE 3 BESLUIT VERGOEDINGEN RECHTSBIJSTAND 1994

Besluit van 11 januari 1994, Stb 31, tot vaststelling van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 1994, zoals dit besluit is gewijzigd bij de Besluiten van 30 mei 1996, Stb 278, 18 juli 1996, Stb 422, 23 juli 1996, Stb 418

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 20 oktober 1993, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht nr. 401645/93/6, gedaan mede namens de Staatssecretaris van Justitie; Gelet op de artikelen 37, 39 en 41 van de Wet op de rechtsbijstand; De Raad van State gehoord (advies van 24 december 1993, no. W03.93.0703); Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie van 3 januari 1994, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht nr. 419549/93/6, uitgebracht mede namens de Staatssecretaris van Justitie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Hoofdstuk I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 begripsbepaling

In dit besluit wordt verstaan onder:

- de wet: de Wet op de rechtsbijstand;
- basisbedrag: het in artikel 3 bedoelde bedrag;
- grondslag: het basisbedrag vermenigvuldigd met de in artikel 4 bedoelde wegingsfactor;
- procedures: zaken die dienen voor
 - een gerecht behorende tot de rechterlijke macht;
 - de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State;
 - de Centrale Raad van Beroep;
 - het College van Beroep voor het bedrijfsleven;
 - het College van beroep studiefinanciering;
- strafzaken:
 - zaken waarin een advocaat is toegevoegd aan een verdachte in de zin van artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering;
 - zaken waarin rechtsbijstand wordt verstrekt in het kader van een piketregeling als bedoeld in hoofdstuk III, paragraaf 4;
 - zaken als vermeld in de bijlage onder II B bij dit besluit.

Artikel 2 kosten rechtzoekende

- Rechtsbijstandverleners die rechtsbijstand hebben verleend op grond van een piketregeling als bedoeld in hoofdstuk III, paragraaf 4, of op grond van een toevoeging krachtens de wet, ontvangen daarvoor een vergoeding overeenkomstig de bepalingen van dit besluit.
- Zij mogen, onverminderd de eigen bijdrage, aan de rechtzoekende geen andere kosten in rekening brengen dan die ter zake van:
 - griffierechten;
 - getuigen en deskundigen;
 - uittreksels uit de openbare registers;
 - telegrammen, internationale telex, internationale telefax en internationale telefoongesprekken;
 - rolverrichtingen in kantongerechtszaken;
 - verschotten van de procureur aan wie op grond van artikel 25 een bijzondere vergoeding wordt toegekend, voorzover die verschotten kunnen worden aangemerkt als kosten in de zin van de onderdelen a tot en met e.
- De in het tweede lid bedoelde kosten worden steeds aan de rechtzoekende gespecificeerd.

Artikel 3 basisbedrag

- Het basisbedrag is:
 - f 1125,- voor strafzaken;
 - f 1260,- voor andere zaken.
- Het basisbedrag wordt jaarlijks gewijzigd overeenkomstig de

norm die Onze Minister heeft vastgesteld voor de financiële ruimte voor de arbeidsvoorwaardenontwikkeling voor de stichtingen rechtsbijstand. Het basisbedrag wordt afgerond op het naastliggende veelvoud van f 1,-.

- De aanpassing van het basisbedrag vindt plaats met ingang van de eerste dag van de maand volgend op de datum waarop de in het tweede lid bedoelde norm is vastgesteld. Indien de norm wordt vastgesteld op een eerder tijdstip dan de datum waarop zij in werking treedt, wordt het basisbedrag aangepast per laatstbedoelde datum.

- De vaststelling van de vergoeding vindt plaats met toepassing van het basisbedrag dat gold ten tijde van de afgifte van de toevoeging op grond waarvan de rechtsbijstand is verleend.

Artikel 4 wegingsfactoren

Voor de bepaling van de grondslag gelden voor de verschillende soorten zaken de in de bijlage onder I A en II bij dit besluit vermelde wegingsfactoren.

Hoofdstuk II

VERGOEDINGEN VOOR RECHTSBIJSTAND IN CIVIELE EN BESTUURSRECHTELIJKE ZAKEN

§ 1 Algemeen

Artikel 5 bereik van hoofdstuk II

- Dit hoofdstuk is van toepassing op rechtsbijstand verleend in andere zaken dan strafzaken.
- In de bijlage bij dit besluit kunnen in afwijking van dit hoofdstuk voor daarbij aan te wijzen soorten zaken bijzondere vergoedingen worden vastgesteld, alsmede nadere voorschriften worden gegeven voor de wijze waarop de vaststelling van die vergoedingen plaatsvindt.

§ 2 Vergoedingen voor rechtsbijstand in procedures

Artikel 6 bereik van paragraaf 2

Voor zover niet anders is bepaald, is deze paragraaf uitsluitend van toepassing op rechtsbijstand verleend in procedures.

Artikel 7 eerste aanleg

- Voor de rechtsbijstand verleend in zaken die in eerste aanleg hebben gediend, is de vergoeding gelijk aan de voor die zaken geldende grondslag.
- Indien de rechtsbijstand, bedoeld in het eerste lid, is verleend in kort geding of ter zake van een vordering tot een voorlopige voorziening op grond van artikel 116, tweede lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, of ter zake van een verzoek om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 881 van de Algemene wet bestuursrecht, is de vergoeding gelijk aan de voor die zaken geldende grondslag tot ten hoogste het basisbedrag.
- Indien tijdens of na afloop van een procedure op grond van artikel 116, tweede lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering rechtsbijstand wordt verleend in de hoofdzaak, wordt voor beide procedures tezamen een vergoeding toegekend ter hoogte van anderhalf maal de voor die zaak geldende grondslag.
- Indien op grond van artikel 886 van de Algemene wet bestuursrecht onmiddellijk uitspraak in de hoofdzaak is gedaan, wordt voor de hoofdzaak en de voorlopige voorziening tezamen een vergoeding toegekend gelijk aan eenmaal de voor die zaken geldende grondslag.

Artikel 8 hoger beroep

- Voor rechtsbijstand verleend in zaken die in hoger beroep hebben gediend, bedraagt de vergoeding 85 % van de voor die zaken geldende grondslag.
- Indien het zaken betreft waarbij hoger beroep is ingesteld tegen een uitspraak in kort geding, bedraagt de vergoeding 85 % van de krachtens artikel 7, tweede lid, vast te stellen vergoeding.

3. Indien in hoger beroep op grond van artikel 8:86 van de Algemene wet bestuursrecht onmiddellijk uitspraak in de hoofdzaak is gedaan, wordt voor de hoofdzaak en de voorlopige voorziening tezamen een vergoeding toegekend gelijk aan 85 % van de voor die zaken geldende grondslag.

Artikel 9 cassatie

Voor rechtsbijstand verleend in zaken die in cassatie hebben gediend, bedraagt de vergoeding tweemaal de voor die zaken geldende grondslag tot ten hoogste tweemaal het basisbedrag. Artikel 12 is niet van toepassing.

Artikel 10 tussenuitspraken

Indien de uitvoering van in een zaak gegeven tussenuitspraken bijzondere werkzaamheden van aanmerkelijke omvang voor de betrokken rechtsbijstandverlener meebrengt, wordt de overeenkomstig deze paragraaf vast te stellen vergoeding verhoogd met een bijzondere vergoeding van 25 % van de voor die zaak geldende grondslag.

Artikel 11 vorderingen in reconventie

1. Indien in een zaak, niet betrekking hebbend op het personen- en familierecht, een vordering in reconventie wordt ingesteld, ontvangt de rechtsbijstandverlener die deze vordering heeft ingesteld of daartegen verweer heeft gevoerd, behalve de vergoeding voor de vordering of het verweer in conventie, een bijzondere vergoeding van 25 % van de voor die zaak geldende grondslag.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing in geval van het instellen van incidenteel hoger beroep of incidenteel beroep in cassatie.

Artikel 12 geen tegenspraak

1. Indien in een zaak geen tegenspraak, daaronder begrepen een gave referte bij antwoord of verweerschrift, is gevoerd, bedraagt de vergoeding de helft van de voor die zaak geldende grondslag, met dien verstande dat voor zaken betrekking hebbend op het personen- en familierecht de vergoeding 75 % van de voor die zaak geldende grondslag bedraagt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing in de gevallen waarin de verleende rechtsbijstand betrekking had op een zaak genoemd in de bijlage onder I A P.020, P.060, P.080 of P.090 bij dit besluit.

Artikel 13 intrekking, royement

Indien in een zaak, voordat enig verweer wordt gevoerd, de vordering of het verzoek is geroeyerd of ingetrokken of het beroepschrift is ingetrokken, wordt de vergoeding vastgesteld overeenkomstig paragraaf 3.

Artikel 14 vereenvoudigde behandeling, verzet

1. Indien geen verzet is gedaan tegen een uitspraak als bedoeld in artikel 8:54, eerste lid, aanhef en onder a, b of c, van de Algemene wet bestuursrecht, dan wel zodanige uitspraak na verzet in stand is gebleven, bedraagt de vergoeding voor de verleende rechtsbijstand 25 % van de voor die zaak geldende grondslag.
2. Indien een uitspraak is gedaan als bedoeld in artikel 8:54, eerste lid, aanhef en onder d, van de Algemene wet bestuursrecht, bedraagt de vergoeding voor de verleende rechtsbijstand 50 % van de voor die zaak geldende grondslag.
3. Indien na verzet tegen een uitspraak als bedoeld in artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht die uitspraak is vervallen, wordt de overeenkomstig deze paragraaf vast te stellen vergoeding verhoogd met een bijzondere vergoeding van 25 % van de voor die zaak geldende grondslag, voor zover het verzet bijzondere werkzaamheden van aanmerkelijke omvang voor de betrokken rechtsbijstandverlener heeft meegebracht.

Artikel 15 opvolging van rechtsbijstandverleners

Indien in een zaak achtereenvolgens door twee of meer rechtsbijstandverleners niet werkzaam in hetzelfde samenwerkingsverband rechtsbijstand is verleend, wordt de overeenkomstig deze paragraaf vast te stellen vergoeding eenmaal vermeerderd met een bijzondere vergoeding van 25 % van de grondslag.

Artikel 16 tussentijds einde van toevoeging

1. Indien een rechtsbijstandverlener krachtens een beslissing van

het bureau als bedoeld in artikel 33, eerste lid, van de wet de verlening van rechtsbijstand tussentijds heeft beëindigd, bedraagt de vergoeding de helft van de voor die zaak geldende grondslag.
2. Indien de tussentijdse beëindiging van de toevoeging, bedoeld in het eerste lid, het gevolg is van omstandigheden die aan de rechtsbijstandverlener zijn toe te rekenen, wordt geen vergoeding toegekend.

Artikel 17 tussentijds begin van toevoeging

1. Indien de verlening van rechtsbijstand tussentijds aanvangt, bepaalt het bureau, afhankelijk van de omvang van de werkzaamheden die na datum van verstrekking van de toevoeging zijn verricht, de vergoeding op een evenredig deel van het overeenkomstig deze paragraaf vast te stellen bedrag.
2. Het bureau kan bepalen dat, indien de betrokken rechtsbijstandverlener voordat hij werd toegevoegd van de rechtzoekende reeds een voorschot heeft ontvangen, dit gedeeltelijk teruggestort dient te worden.

Artikel 18 samenhangende zaken

1. Onder samenhangende zaken worden verstaan: zaken waarin door één rechtsbijstandverlener of door meer rechtsbijstandverleners die deel uitmaken van hetzelfde samenwerkingsverband, rechtsbijstand wordt verleend aan rechtzoekenden met zodanig gelijksoortige en samenhangende rechtsbelangen dat die bijstand in elk van die zaken gelijke of nagenoeg gelijke verrichtingen inhoudt en gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig aan de rechtzoekenden is of kon worden verleend.
2. Bij rechtsbijstand in samenhangende zaken worden de overeenkomstig deze paragraaf vast te stellen vergoedingen en bijzondere vergoedingen verminderd tot:

- anderhalf maal de vergoeding bij meer dan één en minder dan vier rechtzoekenden;
- twee maal de vergoeding bij meer dan drie en minder dan zeven rechtzoekenden;
- drie maal de vergoeding bij meer dan zes en minder dan elf rechtzoekenden;
- vier maal de vergoeding bij meer dan tien en minder dan zes tien rechtzoekenden;
- vijf maal de vergoeding bij meer dan vijftien en minder dan 22 rechtzoekenden;
- vervolgens één maal de vergoeding voor ieder tiental rechtzoekenden meer dan 21.

Artikel 19 bewerkelijke zaken

1. Indien aan de rechtsbijstand met voorafgaande toestemming van het bureau 30 uren of meer zijn besteed, bedraagt de vergoeding 40 % van het basisbedrag voor elke volle vijf uren die aan de zaak zijn besteed.
2. Het bureau verleent toestemming voor het besteden van meer dan 30 uren aan een zaak indien de zaak een zodanig karakter heeft dat de behandeling ervan in redelijkheid niet binnen 30 uren kan plaatsvinden.
3. Voor de verkrijging van toestemming dient de rechtsbijstandverlener tijdig een verzoek in overeenkomstig een door Onze Minister vast te stellen model bij het bureau.
4. Bij het verlenen van toestemming bepaalt het bureau gedurende hoeveel uren de rechtsbijstand ten hoogste kan worden voortgezet. Het bureau kan deze periode desgevraagd verlengen.

§ 3 Vergoedingen voor rechtsbijstand in andere zaken dan procedures

Artikel 20 bereik van paragraaf 3

Voor zover niet anders is bepaald, is deze paragraaf uitsluitend van toepassing op rechtsbijstand verleend in andere zaken dan procedures.

Artikel 21 advieszaken tot vijftien uur

1. Indien aan de rechtsbijstand minder dan drie uren zijn besteed, bedraagt de vergoeding 20 % van het basisbedrag. Indien aan de rechtsbijstand drie uren of meer doch minder dan acht uren zijn besteed, bedraagt de vergoeding 40 % van het basisbedrag.
2. Indien aan de rechtsbijstand ten minste acht uren en minder dan vijftien uren zijn besteed en indien naar zijn oordeel de aan-

merkelijke omvang van de voor de zaak verrichte werkzaamheden dat rechtvaardigt, kan het bureau op verzoek van de rechtsbijstandverlener de vergoeding vaststellen op 80 % van het basisbedrag.

Artikel 22 bewerkelijke advieszaken

1. Indien aan de rechtsbijstand met voorafgaande toestemming van het bureau vijftien uren of meer zijn besteed, bedraagt de vergoeding 120 % van het basisbedrag. Vervolgens wordt deze vergoeding met 40 % van het basisbedrag verhoogd voor elke volle vijf uren die meer dan vijftien uren aan de zaak zijn besteed.

2. Artikel 19, tweede, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 23 opvolging en samenhang bij advieszaken

Indien in een zaak achtereenvolgens door twee of meer rechtsbijstandverleners niet werkzaam in hetzelfde samenwerkingsverband rechtsbijstand is verleend, of indien sprake is van samenhangende zaken overeenkomstig artikel 18, eerste lid, wordt één vergoeding toegekend. Bij de toepassing van de artikelen 21 en 22 op deze zaken wordt uitgegaan van de tijd die is besteed door de rechtsbijstandverleners gezamenlijk, onderscheidenlijk de tijd die is besteed aan de samenhangende zaken tezamen.

Artikel 24 advieszaken met vaste vergoedingen

1. In de bijlage bij dit besluit kunnen gevallen worden aangewezen waarin, ongeacht het aantal uren dat aan de rechtsbijstand is besteed, een vergoeding als bedoeld in artikel 21 wordt toegekend.

2. Op de in het vorige lid bedoelde vergoedingen zijn de artikelen 15, 18 en 19 van overeenkomstige toepassing.

§ 4 Vergoedingen voor bijstand van procureurs en deurwaarders en voor publikaties

Artikel 25 procureurs

1. In geval van wettelijk verplichte procureurstelling ontvangt de procureur die een advocaat in een ander arrondissement behulpzaam is geweest, daarvoor een bijzondere vergoeding van 20 % van het basisbedrag.

2. De bijzondere vergoeding wordt voldaan aan de advocaat aan wie de in het eerste lid bedoelde bijstand is verleend.

Artikel 26 deurwaarders

Gerechtsdeurwaarders aan wie in een zaak waarin op grond van een toevoeging rechtsbijstand wordt verleend, het uitbrengen van een exploit of het opmaken van een proces-verbaal is opgedragen, of die bijstand hebben verleend bij de tenuitvoerlegging van de in een zodanige zaak gegeven uitspraak, ontvangen van rijkswege 75 % van het bedrag dat zij volgens het Deurwaardersreglement zouden hebben mogen berekenen, met dien verstande dat de verschotten voor rekening van de opdrachtgever blijven.

Artikel 27 publikaties

De dag- en nieuwsbladen ontvangen van rijkswege een vergoeding voor de door hen geplaatste oproepingen of aankondigingen, bedoeld in artikel 39 van de wet, ten bedrage van het normale in rekening te brengen advertentietarief voorzover niet een afwijkend tarief met die bladen overeen is gekomen.

§ 5 De vergoedingen voor reis- en overige kosten

Artikel 28 reiskosten

1. Rechtsbijstandverleners aan wie een vergoeding voor het verlenen van rechtsbijstand als bedoeld in dit hoofdstuk is toegekend, ontvangen een vergoeding voor de ten behoeve van het verlenen van rechtsbijstand gemaakte reiskosten.

2. Indien de rechtsbijstand werd verleend in een procedure of in een zaak als bedoeld in artikel 24, eerste lid, bedraagt de reiskostenvergoeding negentien cent per kilometer, met dien verstande dat reizen binnen de gemeente waar de rechtsbijstandverlener is gevestigd, buiten beschouwing blijven.

3. Indien de rechtsbijstand werd verleend in een andere zaak dan een procedure, met uitzondering van zaken als bedoeld in artikel 24, eerste lid, bedraagt de vergoeding voor reiskosten f 7,50 ongeacht het aantal daadwerkelijk afgelegde kilometers.

Artikel 29 reistijdvergoeding

1. Indien de rechtzoekende rechtens zijn vrijheid is ontnomen en zich bevindt buiten het arrondissement waarin de rechtsbijstandverlener is gevestigd, ontvangt de rechtsbijstandverlener bovendien een vergoeding voor de ten behoeve van het bezoeken van de rechtzoekende in totaal bestede reistijd, mits de reistijd meer heeft bedragen dan één uur.

2. De vergoeding, bedoeld in het eerste lid, wordt na aftrek van het eerste van de in totaal aan de reizen bestede uren, berekend overeenkomstig artikel 21, eerste en tweede lid, en artikel 22.

Artikel 30 overige kosten

1. De vergoeding wordt verhoogd met een toeslag van f 30 voor kosten van de rechtsbijstandverlener die niet aan de rechtzoekende in rekening mogen worden gebracht.

2. In afwijking van het eerste lid wordt de vergoeding verhoogd met een toelage van f 130 indien de rechtsbijstand is verleend in een zaak als bedoeld in de bijlage onder I A VO40 bij dit besluit.

3. Het bureau kent de rechtsbijstandverlener een aanvullende vergoeding toe voor reiskosten die voortvloeien uit noodzakelijk gebruik van tolwegen of veerdiensden.

Hoofdstuk III

VERGOEDINGEN VOOR RECHTSBIJSTAND IN STRAFZAKEN

§ 1 Algemeen

Artikel 31 bereik van hoofdstuk III

1. Dit hoofdstuk is van toepassing op rechtsbijstand verleend in strafzaken.

2. Voorzover niet anders is bepaald, zijn de paragrafen 2 en 3 uitsluitend van toepassing op rechtsbijstand verleend in zaken waarin een advocaat anders dan ingevolge een piketregeling is toegevoegd aan een persoon die verdachte is in de zin van artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering.

3. In de bijlage bij dit besluit kunnen in afwijking van dit hoofdstuk voor daarbij aan te wijzen soorten zaken bijzondere vergoedingen worden vastgesteld, alsmede nadere voorschriften worden gegeven voor de wijze waarop die vaststelling plaatsvindt.

§ 2 Vergoedingen voor rechtsbijstand in procedures

Artikel 32 eerste aanleg

Voor rechtsbijstand verleend in zaken die in eerste aanleg hebben gediend, is de vergoeding gelijk aan de voor die zaken geldende grondslag.

Artikel 33 hoger beroep

Voor rechtsbijstand verleend in zaken die in hoger beroep hebben gediend, bedraagt de vergoeding 75 % van de voor die zaken geldende grondslag.

Artikel 34 cassatie

Voor rechtsbijstand verleend in zaken die in cassatie hebben gediend, bedraagt de vergoeding eenmaal het basisbedrag. Het bureau kan de vergoeding verhogen tot anderhalf- of tweemaal het basisbedrag, indien naar zijn oordeel de werkzaamheden die voor de zaak zijn verricht in aanzienlijke mate omvangrijker zijn dan in een dergelijke zaak normaal is te achten.

Artikel 35 nevenwerkzaamheden

Onder de overeenkomstig de artikelen 32, 33 en 34 vast te stellen vergoeding is steeds begrepen de vergoeding voor werkzaamheden ten behoeve van dezelfde persoon die voortvloeien uit de betrokken zaak en die zich voordoen tijdens de behandeling van die zaak.

Artikel 36 afwezigheid rechtsbijstandverlener ter terechtzitting

Indien de rechtsbijstandverlener niet ter terechtzitting is verschenen, bedraagt de vergoeding voor rechtsbijstand verleend in zaken die in eerste aanleg of in hoger beroep hebben gediend, 50 % van de grondslag.

Artikel 37 langdurige zittingen

1. In een zaak waarvan de behandeling op de terechtzitting een of meer volle zittingsdagen vordert, bedraagt de vergoeding voor verleende rechtsbijstand zoveel maal het basisbedrag als de behandeling volle zittingsdagen heeft geduurd, indien de rechtsbijstandverlener telkens ter zitting is verschenen.
2. Vordert een zaak als bedoeld in het eerste lid behalve een of meer volle zittingsdagen, ook nog een gedeelte van een dag, dan is de vergoeding daarvoor gelijk aan die voor een volle dag indien dat gedeelte zowel in de ochtend als in de middag valt en is zij gelijk aan de helft daarvan in de overige gevallen.
3. Artikel 44 is niet van toepassing.

Artikel 38 voortijdige beëindiging van procedure

De vergoeding bedraagt 25% van het basisbedrag, indien:

- a. de zaak wordt beëindigd vóór de behandeling in raadkamer of ter terechtzitting, of
- b. de nietigheid van de dagvaarding wordt uitgesproken wegens strijd met artikel 590, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, of
- c. de toegevoegde rechtsbijstandverlener voor de behandeling in raadkamer of ter terechtzitting wordt opgevolgd door een gekozen rechtsbijstandverlener,

Artikel 39 samenhangende zaken

1. Onder samenhangende zaken worden verstaan: zaken waarin door één rechtsbijstandverlener of door meer rechtsbijstandverleners die deel uitmaken van hetzelfde samenwerkingsverband, rechtsbijstand wordt verleend aan een of meer rechtzoekenden ter zake van hetzelfde feit of gelijksoortige feiten, terwijl die bijstand in elk van die zaken gelijke of nagenoeg gelijke verrichtingen inhield en gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig is verleend.
2. Bij rechtsbijstand in samenhangende zaken worden de overeenkomstig deze paragraaf en paragraaf 3 daarvoor vast te stellen vergoedingen verminderd tot:
 - anderhalf maal de vergoeding bij meer dan één en minder dan vier toevoegingen;
 - twee maal de vergoeding bij meer dan drie en minder dan zeven toevoegingen;
 - drie maal de vergoeding bij meer dan zes en minder dan elf toevoegingen;
 - vier maal de vergoeding bij meer dan tien en minder dan zes tien toevoegingen;
 - vijf maal de vergoeding bij meer dan vijftien en minder dan 22 toevoegingen;
 - vervolgens één maal de vergoeding voor ieder tiental toevoegingen meer dan 21.
3. Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing op de vergoedingen bedoeld in de artikelen 46, 48 en 49.

Artikel 40 bewerkelijke zaken

Artikel 19 is van overeenkomstige toepassing op strafzaken als bedoeld in deze paragraaf en in paragraaf 3.

§ 3 Bijzondere omstandigheden**Artikel 41 vrijheidsontneming van rechtzoekende**

1. Indien in een zaak de rechtzoekende krachtens een bevel tot bewaring zijn vrijheid is ontnomen, wordt de overeenkomstig paragraaf 2 vast te stellen vergoeding verhoogd met 10% van het basisbedrag.
2. Indien in een zaak de rechtzoekende krachtens een bevel tot gevangenhouding of gevangenneming zijn vrijheid is ontnomen, wordt de overeenkomstig paragraaf 2 vast te stellen vergoeding verhoogd met 25% van het basisbedrag.

Artikel 42 gerechtelijk vooronderzoek

Indien in een zaak een gerechtelijk vooronderzoek of daarmee gelijkgesteld onderzoek is ingesteld, wordt de overeenkomstig paragraaf 2 vast te stellen vergoeding verhoogd met 25% van het basisbedrag, tenzij het gerechtelijk vooronderzoek slechts is ingesteld ten behoeve van het uitbrengen van een reclasseringsrapport of psychiatrisch rapport.

Artikel 43 opvolging van rechtsbijstandverleners

Indien in een zaak achtereenvolgens door twee of meer rechtsbijstandverleners, niet werkzaam in hetzelfde samenwerkingsverband, rechtsbijstand is verleend, wordt de overeenkomstig paragraaf 2 vast te stellen vergoeding eenmaal vermeerderd met een bijzondere vergoeding van 25% van de grondslag.

Artikel 44 aangehouden zaken

1. Indien tijdens de behandeling ter terechtzitting een zaak door de rechter is aangehouden tot een volgende zittingsdag, wordt de overeenkomstig paragraaf 2 vast te stellen vergoeding eenmaal verhoogd met een bijzondere vergoeding van 25% van het basisbedrag, indien de rechtsbijstandverlener telkens ter terechtzitting is verschenen.

2. Indien een zaak, tijdens de behandeling door de politierechter of de kinderrechter, ter verdere behandeling wordt overgedragen aan de meervoudige kamer van de rechtbank, wordt de overeenkomstig paragraaf 2 vast te stellen vergoeding eenmaal verhoogd met een bijzondere vergoeding van 25% van het basisbedrag.

Artikel 45 terechtzittingen buiten werkdagen

Indien in een zaak de behandeling ter terechtzitting heeft plaatsgevonden op een zaterdag, een zondag, een algemeen erkende feestdag of een bij of krachtens de Algemene termijnenwet met algemeen erkende feestdagen gelijkgestelde dag, wordt de overeenkomstig paragraaf 2 vast te stellen vergoeding vermeerderd met een bijzondere vergoeding van 5% van het basisbedrag.

§ 4 Piket- en overige zaken**Artikel 46 strafpiket**

Rechtsbijstandverleners die ingevolge artikel 40 van het Wetboek van Strafvordering rechtsbijstand hebben verleend aan in verzekering gestelde verdachten, ontvangen voor iedere persoon die zij hebben bijgestaan een vergoeding van 15% van het basisbedrag in geval van:

- a. verlening van rechtsbijstand in het politiebureau;
- b. verlening van rechtsbijstand tijdens een voorgeleiding voor de rechter-commissaris;
- c. hoger beroep van de officier van justitie tegen de beschikking tot onmiddellijke invrijheidstelling van de verdachte.

Artikel 47 snelrecht

Indien de zaak wordt behandeld vóór de afloop van de termijn van Inverzekeringstelling, ontvangt de in de artikel 46 bedoelde rechtsbijstandverlener voor de bijstand aan de verdachte tijdens de terechtzitting, naast de hem toekomende bijzondere vergoeding, een vergoeding overeenkomstig paragraaf 2.

Artikel 48 psychiatrische-patiëntenpiket

De rechtsbijstandverlener die rechtsbijstand heeft verleend in het kader van een door de raad ter uitvoering van artikel 22 van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen getroffen regeling voor het beurtelings verlenen van rechtsbijstand, ontvangt voor iedere persoon die hij heeft bijgestaan een vergoeding van 10 % van het basisbedrag.

Artikel 49 vreemdelingenpiket

De rechtsbijstandverlener die rechtsbijstand heeft verleend in het kader van een door de raad getroffen regeling voor het beurtelings verlenen van rechtsbijstand aan personen die krachtens de Vreemdelingenwet in hun vrijheid zijn beperkt of van wie krachtens de Vreemdelingenwet de vrijheid is ontnomen, ontvangt voor iedere persoon die hij heeft bijgestaan een vergoeding van 15 % van het basisbedrag.

Artikel 50 piketwerkzaamheden buiten werkdagen

De bijzondere vergoedingen ingevolge de artikelen 46, 48 en 49 worden verhoogd met een toeslag van 5% van het basisbedrag, indien rechtsbijstand is verleend op een zaterdag, een zondag, een algemeen erkende feestdag of een bij of krachtens de Algemene termijnenwet met algemeen erkende feestdagen gelijkgestelde dag.

Artikel 51 vergoedingen in overige zaken

Op de vergoedingen voor rechtsbijstand in de zaken die zijn aangeduid in de bijlage onder II B bij dit besluit is het bepaalde in de paragrafen 2 en 3 niet van toepassing, tenzij in de bijlage anders is aangegeven.

§ 5 Vergoedingen voor reis- en overige kosten

Artikel 52 reiskosten

1. Rechtsbijstandverleners aan wie een vergoeding voor het verlenen van rechtsbijstand als bedoeld in dit hoofdstuk is toegekend, ontvangen een vergoeding voor de ten behoeve van het verlenen van rechtsbijstand gemaakte reiskosten.
2. Indien de rechtsbijstand werd verleend in een zaak als bedoeld in paragraaf 2 of in artikel 51 bedraagt de reiskostenvergoeding negentien cent per kilometer, met dien verstande dat reizen binnen de gemeente waar de rechtsbijstandverlener is gevestigd, buiten beschouwing blijven.
3. Indien de rechtsbijstand werd verleend in een zaak als bedoeld in de artikelen 46, 48 en 49 ontvangt de rechtsbijstandverlener als vergoeding voor de reiskosten een kilometervergoeding, die, ongeacht het bezigde middel van vervoer, gelijk is aan die welke voor het gebruik van personenauto's wordt toegekend op grond van artikel 7 van het Reisbesluit binnenland. Artikel 53 is niet van toepassing.
4. Indien de rechtsbijstand werd verleend in een zaak als bedoeld in artikel 38, bedraagt de vergoeding voor reiskosten f 7,50 ongeacht het aantal daadwerkelijk afgelegde kilometers.

Artikel 53 reistijdvergoeding

1. Indien de rechtsbijstand werd verleend aan een persoon, wiens vrijheid rechte is ontnomen en die zich bevindt buiten het arrondissement waarin de rechtsbijstandverlener is gevestigd, dan wel indien de zaak wordt behandeld buiten het arrondissement waarin de rechtsbijstandverlener is gevestigd, ontvangt de rechtsbijstandverlener bovendien een vergoeding voor de ten behoeve van het bezoeken van de rechtzoekende of het bijwonen van de behandeling in totaal bestede reistijd, mits deze reistijd meer heeft bedragen dan één uur.
2. De vergoeding, bedoeld in het eerste lid, wordt na aftrek van het eerste van de in totaal aan de reizen bestede uren, berekend overeenkomstig het bepaalde in artikelen 21 en 22.

Artikel 54 overige kosten

Het bureau kent de rechtsbijstandverlener een aanvullende vergoeding toe voor reiskosten die voortvloeien uit noodzakelijk gebruik van tolwegen of veerdiensten.

Artikel 55 tolken

Aan de rechtsbijstandverlener die bij de verlening van rechtsbijstand zich van een tolk heeft moeten bedienen, worden de kosten daarvan vergoed tot ten hoogste het bedrag waarop een tolk ingevolge het Besluit tarieven in strafzaken aanspraak heeft.

§ 6 Verhaal

Artikel 56 verhaal op rechtzoekende

1. Het verhaal van de aan een rechtsbijstandverlener toegekende vergoeding op de goederen van de persoon aan wie rechtsbijstand is verleend, geschiedt uit kracht van een aan Onze Minister door de rechter of, in voorkomende gevallen, door de voorzitter van het gerecht, waarvoor de zaak heeft gediend of had moeten dienen, af te geven bevelschrift van tenuitvoerlegging.
2. Dit bevelschrift wordt slechts na machtiging van Onze Minister in naam van het openbaar ministerie bij het gerecht, welks voorzitter of rechter het bevelschrift heeft afgegeven, ten uitvoer gelegd op de wijze als voor vonnissen of arresten, houdende veroordeling tot geldboete, is bepaald.

Hoofdstuk IV

BEPALINGEN BETREFFENDE DE TOEPASSING VAN DIT BESLUIT

§ 1 Algemeen

Artikel 57 relatie van vergoedingen met eigen bijdragen

1. De overeenkomstig dit besluit vastgestelde vergoedingen worden voldaan met inachtneming van het bepaalde in artikel 37, tweede lid, van de wet.

2. In zaken, waarin krachtens een besluit van het bureau als bedoeld in artikel 33, eerste lid, onder c van de wet de verlening van rechtsbijstand tussentijds is beëindigd, is het bepaalde in het voorgaande lid slechts van toepassing voor zover de rechtzoekende het van hem verlangde voorschot, of de verhoging daarvan, heeft voldaan.
3. Indien de rechtsbijstandverlener bijkens zijn opgave aan het bureau recht heeft op betalingen van derden voor de kosten van de verlening van rechtsbijstand, anders dan op de voet van artikel 57b, tweede lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering of van artikel 8:75, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, worden deze bedragen tot ten hoogste het bedrag van de overeenkomstig dit besluit vastgestelde vergoeding op die vergoeding in mindering gebracht.

Artikel 58 relatie van vergoedingen met BTW-heffing

De overeenkomstig dit besluit vastgestelde vergoedingen worden verhoogd met de daarover verschuldigde omzetbelasting.

Artikel 59 indiening van declaraties

1. Na beëindiging van de verlening van de rechtsbijstand vraagt de rechtsbijstandverlener bij het bureau de vergoeding aan met een formulier overeenkomstig een door Onze Minister vast te stellen model. De aanvraag gaat vergezeld van de voor de verificatie benodigde bescheiden.
2. Het in het eerste lid bedoelde model voorziet in elk geval in de verstrekking van gegevens over:
 - de kosten die overeenkomstig artikel 2, tweede lid, aan de rechtzoekende in rekening zijn gebracht;
 - de aan de zaak bestede tijd;
 - de wijze waarop de zaak is behandeld;
 - de eventuele samenhang met andere zaken;
 - de verrichting van werkzaamheden door een procureur of tolk in opdracht van de rechtsbijstandverlener;
 - de reis- en overige kosten.
3. Op verzoek van het bureau zendt de rechtsbijstandverlener aanvullende bescheiden in op grond waarvan aanmerkelijk wordt dat de werkzaamheden die aan de aanvraag ten grondslag liggen, zijn verricht.

Artikel 60 vaststelling van vergoedingen

1. Het bureau stelt de vergoeding vast met inachtneming van de overeenkomstig artikel 59 verstrekte gegevens.
2. Alvorens de vergoeding vast te stellen kan het bureau in een voorkomend geval informatie inwinnen bij de griffie of de secretarie van de instantie waarvoor de zaak heeft gediend.
3. Het bureau kan bepalen dat de overeenkomstig dit besluit vast te stellen vergoeding met een door hem daarbij aan te geven deel wordt verminderd, indien het van oordeel is dat de geringe omvang van de door de rechtsbijstandverlener verrichte werkzaamheden in een kennelijk onredelijke verhouding tot de vergoeding staat.

Artikel 61 uitbetaling

1. Het bureau draagt zorg voor de uitbetaling van de vergoeding onder verrekening van overeenkomstig artikel 65 gegeven voorschotten.
2. Indien in een zaak achtereenvolgens door twee of meer rechtsbijstandverleners, niet werkzaam in een samenwerkingsverband, rechtsbijstand is verleend, wordt de vergoeding voldaan aan de rechtsbijstandverlener die het laatst is toegevoegd. Zij wordt in onderling overleg naar verhouding van de verrichte werkzaamheden verdeeld.
3. Indien bij de verlening van rechtsbijstand als bedoeld in het tweede lid zowel een of meer medewerkers van een stichting als een of meer rechtsbijstandverleners niet zijnde medewerker van een stichting zijn betrokken, stelt het bureau vast welk deel van de vergoeding toekomt aan de laatstgenoemde rechtsbijstandverlener en draagt het zorg voor de uitbetaling daarvan met overeenkomstige toepassing van het bepaalde in het eerste en tweede lid.

Artikel 62 rechtsbijstandverlening door stichtingen rechtsbijstand

1. Indien rechtsbijstand is verleend door een medewerker van een stichting op grond van artikel 19, eerste lid onder c van de wet, zijn de artikelen 57 tot en met 61 niet van toepassing tenzij anders is bepaald.

2. De stichting informeert het bureau na beëindiging van de rechtsbijstand over de verrichte werkzaamheden overeenkomstig het bepaalde in artikel 59.

3. Het bureau stelt overeenkomstig artikel 38, tweede lid, van de wet vast op grond van de in het tweede lid bedoelde informatie welke eigen bijdrage ten hoogste aan de rechtzoekende in rekening kan worden gebracht, en bericht de stichting hierover.

4. Indien het bureau heeft beslist dat na de verlening van rechtsbijstand door een medewerker van een stichting op grond van een voorwaardelijke toevoeging geen definitieve toevoeging wordt afgegeven, bepaalt het bureau het bedrag dat door de stichting aan de rechtzoekende voor de verleende rechtsbijstand in rekening moet worden gebracht, en bericht de stichting hierover.

Artikel 63 bijzondere regeling voor deurwaarders

Gerechtsdeurwaarders die overeenkomstig artikel 26 aan een rechtsbijstandverlener bijstand hebben verleend, zenden met een afschrift van het exploit of de akte, vermeldende dat in de desbetreffende zaak rechtsbijstand is verleend, een aanvraag in voor vergoeding van de verrichte werkzaamheden bij een door Onze Minister aan te wijzen instantie. Deze instantie draagt zorg voor de uitbetaling van de vergoeding.

Artikel 64 bijzondere regeling ten aanzien van publikaties

Indien een rechtsbijstandverlener een dag- of nieuwsblad opdracht heeft gegeven tot het krachtens wettelijk voorschrift of rechterlijk bevel plaatsen van een oproeping of mededeling, zendt hij - onder overlegging van een exemplaar van de editie, waarin de oproeping of aankondiging is opgenomen - de nota in bij een door Onze Minister aan te wijzen instantie. Deze instantie draagt zorg voor de uitbetaling van de vergoeding.

§ 2 Voorschotten

Artikel 65 voorschotregeling

1. Advocaten die door de raad zijn ingeschreven op grond van artikel 14 van de wet ontvangen van het bureau in de eerste maand van elk kwartaal een voorschot voor de krachtens dit besluit toe te kennen vergoedingen.
2. Het bureau bepaalt voor elk jaar de hoogte van het kwartaalvoorschot door vermenigvuldiging van het door Onze Minister vast te stellen normbedrag met een vierde deel van het aantal toevoegingen dat aan de betrokken advocaat is afgegeven in de periode van 1 september van het voorlaatste jaar tot 1 september van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor het voorschot wordt vastgesteld.
3. Een tussentijdse wijziging van het normbedrag leidt tot een dienovereenkomstige aanpassing van het kwartaalvoorschot met ingang van het eerstvolgende kwartaal. Het bureau past hiertoe de hoogte van het kwartaalvoorschot aan.
4. Het voorschot bedraagt ten hoogste een door Onze Minister te bepalen bedrag. Het voorschot wordt op nihil gesteld indien het aantal toevoegingen als bedoeld in het tweede lid blijft beneden een door Onze Minister te bepalen aantal.

Artikel 66 verlaging van voorschotten

De raad kan besluiten de hoogte van de voorschotten te verlagen met ten hoogste 10% indien het door Onze Minister voor de raad vastgestelde budget dreigt te worden overschreden.

Artikel 67 terugbetaling van voorschotten

Indien de inschrijving van de advocaat door de raad wordt doorgehaald overeenkomstig artikel 17 van de wet, is de advocaat gehouden op vordering van het bureau het verleende voorschot met verrekening van de toegekende vergoedingen terug te betalen.

Artikel 68 garantiefonds

1. Het bureau kan een vordering jegens een advocaat als bedoeld in artikel 67 overdragen aan een door Onze Minister voor dit doel erkende rechtspersoon indien de advocaat niet voldoet aan zijn betalingsverplichting.
2. Advocaten die een voorschot ontvangen, zijn jaarlijks een nader door Onze Minister te bepalen bedrag verschuldigd aan de in het eerste lid bedoelde rechtspersoon.

Hoofdstuk V

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikelen 69-71

[Deze artikelen bevatten wijzigingen in andere regelgeving.]

Artikel 72 geldend recht voor oude toevoegingen

1. Het Besluit vergoedingen rechtsbijstand, met uitzondering van de hoofdstukken V en VI, blijft van toepassing op toevoegingen afgegeven vóór 1 januari 1994.
2. Het Besluit vergoedingen rechtsbijstand in strafzaken, met uitzondering van de hoofdstukken VII en VIII, blijft van toepassing op toevoegingen afgegeven vóór 1 januari 1994.

Artikel 73 interim-voorschotregeling

Voor de toekenning van voorschotten in de jaren 1994 en 1995 geldt in plaats van het eerste en tweede lid van artikel 65 de volgende regeling:

1. Advocaten die door de raad zijn ingeschreven op grond van artikel 14 van de wet ontvangen van het bureau in de eerste maand van elk kwartaal een voorschot voor de krachtens dit besluit toe te kennen vergoedingen.
2. Het onder 1 bepaalde is van overeenkomstige toepassing op advocaten die vóór een door de raad te bepalen tijdstip een verzoek om inschrijving hebben gedaan. Zij komen in aanmerking voor de toekenning van voorschotten voor de duur van de behandeling van het verzoek. In geval van afwijzing van het verzoek is de advocaat gehouden tot terugbetaling van het verleende voorschot overeenkomstig artikel 67.
3. Het bureau bepaalt de hoogte van het kwartaalvoorschot aan de hand van het door Onze Minister vast te stellen normbedrag en de in het vierde lid bedoelde informatie over het aantal toevoegingen.
4. Bij de bepaling van de hoogte van het kwartaalvoorschot betreft het bureau de volgende informatie over het aantal toevoegingen:
 - a. voor het eerste en het tweede kwartaal van 1994: het aantal toevoegingen dat door de advocaat is aangevraagd in de periode van 1 september 1992 tot 1 september 1993;
 - b. voor het derde en het vierde kwartaal van 1994: het aantal toevoegingen dat in de periode van 1 januari 1994 tot 1 juli 1994 aan de advocaat is afgegeven;
 - c. voor 1995: het aantal toevoegingen dat in de periode van 1 januari 1994 tot 1 oktober 1994 aan de advocaat is afgegeven.

Artikel 74 inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgave van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, en werkt terug tot en met 1 januari 1994.

Artikel 75 citeertitel

1. Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit vergoedingen rechtsbijstand 1994.

Lasten en bevelen dat dit besluit en de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 11 januari 1994

Beatrix

De Minister van Justitie, E. M. H. Hirsch Ballin

De Staatssecretaris van Justitie, A. Kosto

Uitgegeven de achttiende januari 1994

De Minister van Justitie, E. M. H. Hirsch Ballin

**BIJLAGE BIJ HET BESLUIT VERGOEDINGEN
RECHTSBIJSTAND 1994**

**I. CIVIELE EN BESTUURSRECHTELIJKE
PROCEDURES**

**A. Wegingsfactoren voor procedures waarin
rechtsbijstand wordt verleend**

Omschrijving	Wegingsfactor
Procedures die betrekking hebben op geschillen voortvloeiend uit een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.	
A.010 Procedures betreffende de beëindiging van een arbeidsovereenkomst, met uitzondering van onder A.020 begrepen procedures, waaronder	1,25
A.011 procedures betreffende de kennelijk onredelijke beëindiging van een arbeidsovereenkomst (art. 7 A:1639 s BW).	1,5
A.020 Procedures betreffende de beëindiging van een arbeidsovereenkomst wegens gewichtige redenen (art. 7 A: 1639 w BW).	1
A.030 Overige procedures betreffende een arbeidsovereenkomst, waaronder procedures betreffende betaling van een schadevergoeding (opgrond van art. 7 A: 1639 o BW).	1
A.031 die betrekking hebben op het loon of	1
A.032 die verband houden met een bedrijfsongeval.	1
Procedures die betrekking hebben op geschillen betreffende de huur en verhuur van woon- en bedrijfsruimte.	
H.010 Procedures betreffende de beëindiging van een huurovereenkomst, waaronder	1
H.011 procedures betreffende de uitvoering van een vonnis inzake de ontruiming van een onroerend goed (art. 41 Wet op de rechterlijke organisatie).	1
H.020 Procedures betreffende het onderhoud van het gehuurde.	1,25
H.030 Procedures betreffende de huurprijs.	0,75
H.040 Overige procedures betreffende de huur en verhuur 0,75 van woonruimte, waaronder	0,75
H.041 procedures betreffende medehuuderschap (art. 7 A: 0,75 1623 h BW), en	
H.042 procedures betreffende het herstel van het gehuurde in de oude staat (art. 7 A: 1598, 1599 BW).	
H.050 Procedures betreffende de huur en verhuur van bedrijfsruimte.	1
Procedures die betrekking hebben op het personen en familierecht.	
P.010 Eenzijdige verzoeken tot echtscheiding en tot scheiding van tafel en bed, met inbegrip van de nevenvoorzieningen en de voorlopige voorzieningen betreffende de voogdij, ouderlijke macht, boedelscheiding en levensonderhoud;	1
P.011 eenzijdige verzoeken tot ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;	1
P.012 procedures van niet-huwelijkse partners betreffende beëindiging van de samenwoning, met nevenvoorzieningen.	1
P.020 Gemeenschappelijke verzoeken tot echtscheiding, scheiding van tafel en bed en ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, met inbegrip van nevenvoorzieningen.	1 (*)
P.030 Verzoeken strekkende tot bepaling van een uitkering tot levensonderhoud, die geen deel uitmaken van een echtscheidingsprocedure	0,5

(als bedoeld onder P.010 en P.020)	
P.040 Verzoeken betreffende de ouderlijke macht en voogdij die geen deel uitmaken van een echtscheidingsprocedure (als bedoeld onder P.010 en P.020) waaronder	0,5
P.041 verzoeken betreffende het recht van omgang	0,5
P.050 Verzoeken betreffende de opheffing van een gemeenschap van goederen, met inbegrip van de zwanghedenprocedure, die geen deel uitmaken van een echtscheidingsprocedure (als bedoeld onder P.010 en P.020).	1
P.060 Verzoeken met betrekking tot adoptie.	0,5
P.070 Vorderingen met betrekking tot de artt. 7 A: 198, 199 en 394 BW (vordering tot ontkenning van het vaderschap, vaderschapsactie)	0,75
P.080 Verzoeken strekkende tot voornaamswijziging.	0,25
P.090 Verzoeken met betrekking tot curatele.	0,5
P.100 Niet onder P.010-P.090 begrepen procedures die betrekking hebben op het personen- en familierecht, waaronder	0,5
P.101 procedures betreffende de terugvordering van eigendommen voorzover deze voortvloeien uit een echtscheiding	0,5

* D P.020 vastgestelde grondslag wordt pro rato verdeeld indien aan beide partijen een rechtsbijstandverlener is toegevoegd. In die gevallen geschiedt de uitkering van de vergoeding aan de procureur van de vrouw

Procedures die betrekking hebben op het erfrecht.

E.010 Procedures met betrekking tot het erfrecht (algemeen).	1

Procedures die betrekking hebben op het verbintenissenrecht (voor zover niet begrepen onder een voorgaande categorie).

O.010 Procedures voortvloeiend uit een onrechtmatige daad of betreffende medisch handelen, niet zijnde een procedure als bedoeld onder O.040, waaronder	1,25
O.011 verzoeken tot stopzetting van hinderlijk gedrag, strekkende tot een straat- of contactverbod;	1,25
O.012 procedures voortvloeiend uit een onrechtmatige daad waarbij politioptreden in het geding is.	1,25
O.020 Procedures voortvloeiend uit een verzekeringsovereenkomst.	1,25
O.030 Overige procedures betreffende het verbintenissenrecht, met uitzondering van procedures betreffende medisch handelen	1
O.040 Procedures voortvloeiend uit een onrechtmatige daad of betreffende medisch handelen waarbij het veroorzaken van ernstig lichamelijk letsel of de dood in het geding is.	1,75

Procedures die betrekking hebben op faillissement.

I.010 Procedures met betrekking tot het faillissementsrecht (algemeen).	0,75

Procedures die betrekking hebben op het goederenrecht.

G.010 Procedures met betrekking tot het eigendomsrecht of een beperkt zakelijk recht, waaronder	1
G.011 procedures betreffende de terugvordering van eigendommen.	1
G.020 Procedures met betrekking tot het recht van hypotheek en andere zakelijke zekerheidsrechten	1
G.030 Procedures met betrekking tot het burenrrecht en het recht van erfdiensbaarheid.	1

Privaatrechtelijke procedures die niet vallen onder een voorgaande categorie.

R.010	Algemene restgroep, waaronder	0,75			
R.011	procedures betreffende de executie of de schorsing van executie,	0,75			
R.012	en aanvragen van faillissement met het oog op de executie die niet betrekking hebben op de executie in een zaak waarvoor afzonderlijk een vergoeding wordt toegekend.	0,75			
Procedures die betrekking hebben op de rechtspositie van ambtenaren.					
M.010	Procedures betreffende de schorsing en het ontslag van ambtenaren.	1,25			
M.020	Overige zaken betrekking hebbend op de rechtspositie van ambtenaren, waaronder	0,75			
M.021	procedures betreffende de toekenning van wachtgeld en pensioen.	0,75			
Procedures die betrekking hebben op sociale voorzieningen.					
C.010	Procedures betreffende de toepassing van de Algemene Bijstandswet, waaronder	1			
C.011	procedures betreffende de terugvordering van kosten van bijstand;	1			
C.012	procedures betreffende het verhaal van kosten van bijstand;	1			
C.013	procedures betreffende een beslissing strekkende tot beëindiging van de verlening van bijstand;	1			
C.014	procedures betreffende de oplegging van een sanctiemaatregel.	1			
C.020	Procedures betreffende de toepassing van de Wet uitkering vervolgingslachtoffers 1940-1945.	1			
C.030	Procedures betreffende de toepassing van overige sociale voorzieningen, voor zover niet onder een andere categorie begrepen, waaronder	0,75			
C.031	procedures betreffende de studiefinanciering.	0,75			
Procedures die betrekking hebben op de sociale verzekeringswetgeving.					
D.010	Procedures betreffende de toepassing van de Werkloosheidswet;	1			
D.011	zaken betreffende de toepassing van de Ziektewet.	1			
D.020	Procedures betreffende de toepassing van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet, met uitzondering van procedures, bedoeld onder D.030.	1,5			
D.030	Procedures betreffende de toepassing van de art. 57 en 58 van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet	0,75			
D.040	Procedures betreffende de toepassing van de Algemene Ouderdomswet.	0,75			
D.041	zaken betreffende de toepassing van de Algemene Weduwen- en Wezenwet dan wel de Algemene nabestaandenwet.	0,75			
D.050	Procedures betreffende de toepassing van de Wet werkloosheidsvoorziening.	1			
D.060	Zaken betreffende de toepassing van de Wet sociale werkvoorziening.	1,25			
D.070	Overige zaken betreffende de toepassing van de sociale verzekeringswetgeving, waaronder	0,75			
D.071	zaken betreffende de toepassing van de Algemene Kinderbijslagwet;	0,75			
D.072	zaken betreffende de toepassing van de Ziekenfondswet.	0,75			
Procedures die betrekking hebben op de toepassing van de Huisvestingswet, de Woningwet en subsidieregelingen op het gebied van de volkshuisvesting en stadsvernieuwing.					
W.010	Algemene categorie Volkshuisvesting, waaronder	0,75			
W.011	procedures betreffende de afgifte van een woonvergunning;	0,75			
W.012	procedures betreffende de urgentiebepaling met het oog op de toewijzing van een woning;	0,75			
W.013	procedures betreffende de toekenning van een voorziening in het belang van de volkshuisvesting.	0,75			
W.020	Procedures betreffende de ontruiming van woningen en betreffende de huur en verhuur van leeg staande woningen en gebouwen op grond van de Leegstandwet.	0,75			
Procedures betrekking hebbend op de Vreemdelingenwet, de Wet arbeid buitenlandse werknemers en de Wet op het Nederlanderschap.					
V.010	Procedures betreffende de toepassing van de Vreemdelingenwet - met uitzondering van de onder V.040 genoemde procedures - waaronder;	1			
V.011	procedures betreffende het verblijfsrecht van EG onderdanen;	1			
V.012	procedures betreffende het verblijfsrecht van andere vreemdelingen dan EG onderdanen;	1			
V.013	procedures betreffende het verblijfsrecht van gezinsleden van in Nederland verblijvende vreemdelingen.	1			
V.020	Procedures betreffende de toepassing van de Wet arbeid buitenlandse werknemers.	0,75			
V.030	Procedures betreffende de toepassing van de Wet op 1 het Nederlanderschap en ingezetenschap, alsmede de Wet betreffende de positie van Molukkers.	0,75			
V.040	Procedures die betrekking hebben op verzoeken om toelating als vluchteling.	1			
Procedures dienende voor de belastingrechter.					
F.010	Algemene categorie belastingzaken, waaronder	0,5			
F.011	procedures betreffende de loonheffing;	0,5			
F.012	procedures betreffende de motorrijtuigenbelasting	0,5			
Overige bestuursrechtelijke procedures.					
B.010	Algemene categorie bestuursrecht, waaronder	0,75			
B.011	procedures betreffende een wijziging van de geslachtsnaam;	0,75			
B.012	procedures betreffende ongeldigverklaring van het rijbewijs;	0,75			
B.013	procedures betreffende de toepassing van de Dienstplichtwet.	0,75			
B.020	Procedures betreffende de weigering of intrekking van een vergunning.	0,75			
B.030	Procedures betreffende de toepassing van de Wet op de Ruimtelijke Ordening	0,75			
B.040	Procedures betreffende de toepassing van de Wet Milieubeheer	0,75			
B.050	Procedures betreffende de toepassing van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften.	0,25			
B. GEVALLEN WAARIN, ONGEACHT HET AANTAL UREN DAT AAN DE RECHTSBIJSTAND IS BESTEED, EEN VERGOEDING ALS BEDOELD IN ARTIKEL 24 VAN HET BESLUIT WORDT TOEGEKEND.					
Een vergoeding ten bedrage van 80% van het basisbedrag wordt, ongeacht het aantal uren dat aan de rechtsbijstand is besteed, toegekend indien:					
- een geschil onderworpen is aan arbitrage of bindend advies;					
- een verweer is gevoerd tegen een verzoek aan de Regionaal Directeur voor de Arbeidsvoorziening, een beslissing te nemen ex art. 6 BBA 1945, tenzij voordien of nadien op dezelfde gronden verweer is gevoerd in een procedure als bedoeld in hoofdstuk I A onder A.010 en A.020 van deze bijlage;					
- bezwaar is gemaakt of administratief beroep is ingesteld als					

bedoeld in artikel 15, eerste en tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht en de rechtsbijstandverlener bij het horen aanwezig is geweest, met uitzondering van zaken betreffende de Vreemdelingenwet,
 - een zaak is behandeld voor een bij of krachtens de wet ingesteld tuchtrechtelijk college.

II. Strafzaken

A. Wegingsfactoren voor procedures, waarvan de kennisneming in eerste aanleg heeft of zou hebben plaatsgevonden door:

S.010	de kantonrechter, waaronder	0,7
S.011	procedures betreffende verkeerszaken.	0,7
S.020	de enkelvoudige kamer van de arrondissementsrechtbank voor de behandeling van kinderzaken.	0,7
S.030	de enkelvoudige kamer van de arrondissementsrechtbank, voor zover betrekking hebbend op zaken betreffende overtreding van artikel 26 van de Wegenverkeerswet.	0,5
S.040	de enkelvoudige kamer van de arrondissementsrechtbank, voor zover betrekking hebbend op andere zaken dan onder S.020 en S.030 genoemd.	0,7
S.050	de meervoudige kamer van de arrondissementsrechtbank.	1

B. Wegingsfactoren voor overige strafzaken - voor zover daarop niet het bepaalde in artikel 35 van het besluit van toepassing is - betreffende:

Z.010	de Uitleveringswet.	1
Z.020	een verzoek of vordering tot afgifte van een rechterlijke machtiging tot plaatsing in een psychiatrisch ziekenhuis.	1
Z.030	een nader verzoek of requisitoir tot verlenging van een machtiging tot plaatsing in een psychiatrisch ziekenhuis.	0,25
Z.040	een vordering tot voortzetting van een inbewaringstelling krachtens de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen, met inbegrip van de eventuele ambtshalve verlenging van de termijn van inbewaringstelling.	0,5
Z.050	overige verzoeken betreffende de toepassing van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen.	0,30
Z.060	voortzetting of beëindiging van de terbeschikkingstelling van de regering.	0,75
Z.070	een vordering tot uitstel of achterwege laten van vervroegde invrijheidstelling.	0,5
Z.080	de Beginselenwet gevangeniswezen, waaronder	0,3
Z.081	klachten bij de beklagcommissie,	0,3
Z.082	klachten bij de Centrale Raad voor Strafrechtstoepassing.	0,3
Z.090	de Wet op de jeugdhulpverlening, Hoofdstuk XV; de Beginselenwet voor de kinderveiligheidsbescherming (voor zover het betreft vóór 1 juli 1989 op grond van artikel 26g van deze wet verleende toevoegingen).	0,3
Z.100	een verzoek tot teruggave van het rijbewijs (artikel 164 Wegenverkeerswet 1994).	0,25
Z.110	een vordering van een beledigde partij.	0,25
Z.120	een klaagschrift betreffende inbeslagname, anders dan bedoeld onder Z.100.	0,25
Z.130	een verzoek tot het verlenen van gratie.	0,25
Z.140	een verzoek tot opheffing van een krachtens de Vreemdelingenwet genomen maatregel strekkende tot vrijheidsbeperking of vrijheidsontneming.	0,35
Z.150	een vordering tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke veroordeling.	0,5
Z.160	een verzoek ex artikel 89 Wetboek van Strafvordering.	0,25
Z.170	een verzoek ex artikel 591 of 591a Wetboek van Strafvordering.	0,25

Z.180	een verzoek ex artikel 12 Wetboek van Strafvordering tenzij het hof zich onbevoegd verklaart of, met toepassing van artikel 12c. Wetboek van Strafvordering, zonder nader onderzoek de klager niet-ontvankelijk of het beklag ongegrond verklaart.	0,25
Z.190	een vordering ex artikel 10 van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen.	1,5
Z.200	een vordering ex artikel 18 van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen.	1,5
Z.210	een bezwaarschrift ex artikel 52, tweede lid, van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen.	1,5
Z.220	een verklaring ex artikel 3 van het Besluit tot uitvoering van artikel 58 van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen.	0,25
Z.230	een vordering ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel als bedoeld in artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht, behandeld door de enkelvoudige kamer van de arrondissementsrechtbank.	0,25
Z.240	een vordering ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel als bedoeld in artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht, behandeld door de meervoudige kamer van de arrondissementsrechtbank.	0,75

Voor de vaststelling van de onder Z.010 t/m Z.180 van II B genoemde vergoedingen zijn de artikelen 39, 40, 43 en 44 van het besluit van overeenkomstige toepassing. Voor de vaststelling van de overige onder II B genoemde vergoedingen zijn de artikelen 39, 40 en 41 tot en met 44 van het besluit van overeenkomstige toepassing.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

BIJLAGE 4

STATISTISCHE OVERZICHTEN VAN ONDER MEER DE GEMIDDELDE TIJDSBESTEDING PER RECHTSCATEGORIE

de in deze bijlage opgenomen tabellen bevatten statistische gegevens over de gemiddelde zaak per rechts categorie, de indeling in rechtscategorieën is dezelfde als die in de bijlage bij het huidige vergoedingsbesluit.

Er zijn afzonderlijke tabellen voor procedures, advieszaken en bijlage B-zaken, onderscheiden naar niet-bewerkelijke zaken en bewerkelijke zaken. De tabellen over procedures omvatten de ingetrokken procedures waarop het regime voor advieszaken van toepassing is. De tabellen over bewerkelijke zaken omvatten zaken waarin meer dan 30 resp. vijftien uren zijn opgegeven, maar waarin niet de regeling voor bewerkelijke zaken is toegepast. Het betreft bijv. zaken waarin de vergoeding forfaitair is vastgesteld of waarin door een typefout bv. 3000 in plaats van 30 uur voor de tijdsbesteding in een zaak is ingevoerd.

PER RECHTSCATEGORIE ZIJN IN DE TABELLEN ACHTEREENVOLGENS DE VOLGENDE GEGEVENS VERMELD:

1. **het aantal zaken:** de tabellen betreffen zaken waarvoor in 1995 een vergoeding is toegekend. Indien een vergoeding op nihil is gesteld, maakt de betreffende zaak geen deel uit van de populatie.
2. **de wegingsfactor:** bij de opstelling van het Moduulbesluit van 1983 werd de echtscheidingszaak als referentiepunt genomen, uitgaand van een gemiddelde tijdsbesteding van acht uur. Ten behoeve van de verhoging van het basisbedrag in 1994 is het totaal van de in 1991 toegekende moduulpunten bepaald, evenals de totaal vastgestelde tijdsbesteding. Hieruit bleek dat gemiddeld voor één moduulpunt gemiddeld 10,5 uur rechtsbijstand werd verleend in civiele en bestuurszaken, en gemiddeld 9,4 uur in strafzaken. Aan de hand van die gegevens is de wegingsfactor, zoals aangegeven in de bijlage bij het geldende vergoedingsbesluit, omgerekend in uren. Dit aantal figureert in de tabellen als "wegingsfactor". Een wegingsfactor van 1,5, 1,25, 1 of 0,75 correspondeert bijv. met een "wegingsfactor" in de tabellen van 15,75, 13,13, 10,5 resp. 7,88.
3. **gemiddelde normuren:** op grond van het huidige vergoedingsbesluit wordt de vergoeding steeds bepaald door een aantal moduulpunten te vermenigvuldigen met het basisbedrag. Door het aantal gemiddelde moduulpunten per zaak te relateren aan de hiervoor genoemde tijdsbesteding per moduul, wordt het aantal "gemiddelde normuren" bepaald. Zo is bijv. voor niet-bewerkelijke A010-procedures (beëindiging arbeidsovereenkomst) het gemiddelde aantal normuren 13,96 (in deze zaakspopulatie wordt derhalve gemiddeld ca 1,3 moduulpunt per zaak toegekend). In vergelijking met de wegingsfactor, 15,75, betekent dit dat gemiddeld vaker kortingen worden toegepast dan toeslagen.
4. **standaarddeviatie normuren:** de standaarddeviatie van een populatie is een maatstaf voor de spreiding rond het gemiddelde: twee derde van de populatie bevindt zich binnen een bandbreedte die loopt van het gemiddelde verminderd met de standaarddeviatie tot het gemiddelde vermeerderd met de standaarddeviatie. De hiervoor genoemde A010-categorie heeft bijv. een standaarddeviatie van 5,17. Dat betekent concreet dat in twee derde van de betreffende zaken het aantal normuren ligt tussen $(13,96 - 5,17 =) 8,79$ en $(13,96 + 5,17 =) 19,13$. De overige zaken, behorend tot deze categorie heeft een aantal normuren dat lager ligt dan 8,79 of hoger dan 19,13.
5. **gemiddeld vastgestelde uren:** het betreft de gemiddelde tijdsbesteding per zaak, berekend op basis van de door de raden voor rechtsbijstand geregistreerde gegevens, welke zijn vastgesteld op basis van de opgave van de advocaat. Omdat in de praktijk geen opgave wordt gedaan van de tijdsbesteding van een eventuele procureur, is die tijdsbesteding niet verdisconteerd in het onderhavige gegeven.
6. **standaarddeviatie vastgestelde uren:** in het rapport aangeduid als een indicatie van de spreiding rond de gemiddelde tijdsbesteding. Zie de voornoemde omschrijving van de standaarddeviatie. Voor de voornoemde A010-categorie betekent dit dat de gemiddelde tijdsbesteding in twee derde van de zaken ligt tussen $(10,96 - 6,23 =) 4,73$ uur en $(10,96 + 6,23 =) 17,19$ uur.
7. **eerste kwartiel vastgestelde uren:** ook dit is een indicatie van de spreiding rond de gemiddelde tijdsbesteding. Met het eerste kwartiel wordt bedoeld het aantal eenheden waaronder 25 % van de

populatie zich bevindt. In concreto: van de voornoemde A010-zaken heeft 25 % een tijdsbesteding onder 7,00 uur. Derhalve is in de overige 75 % van de zaken de tijdsbesteding hoger.

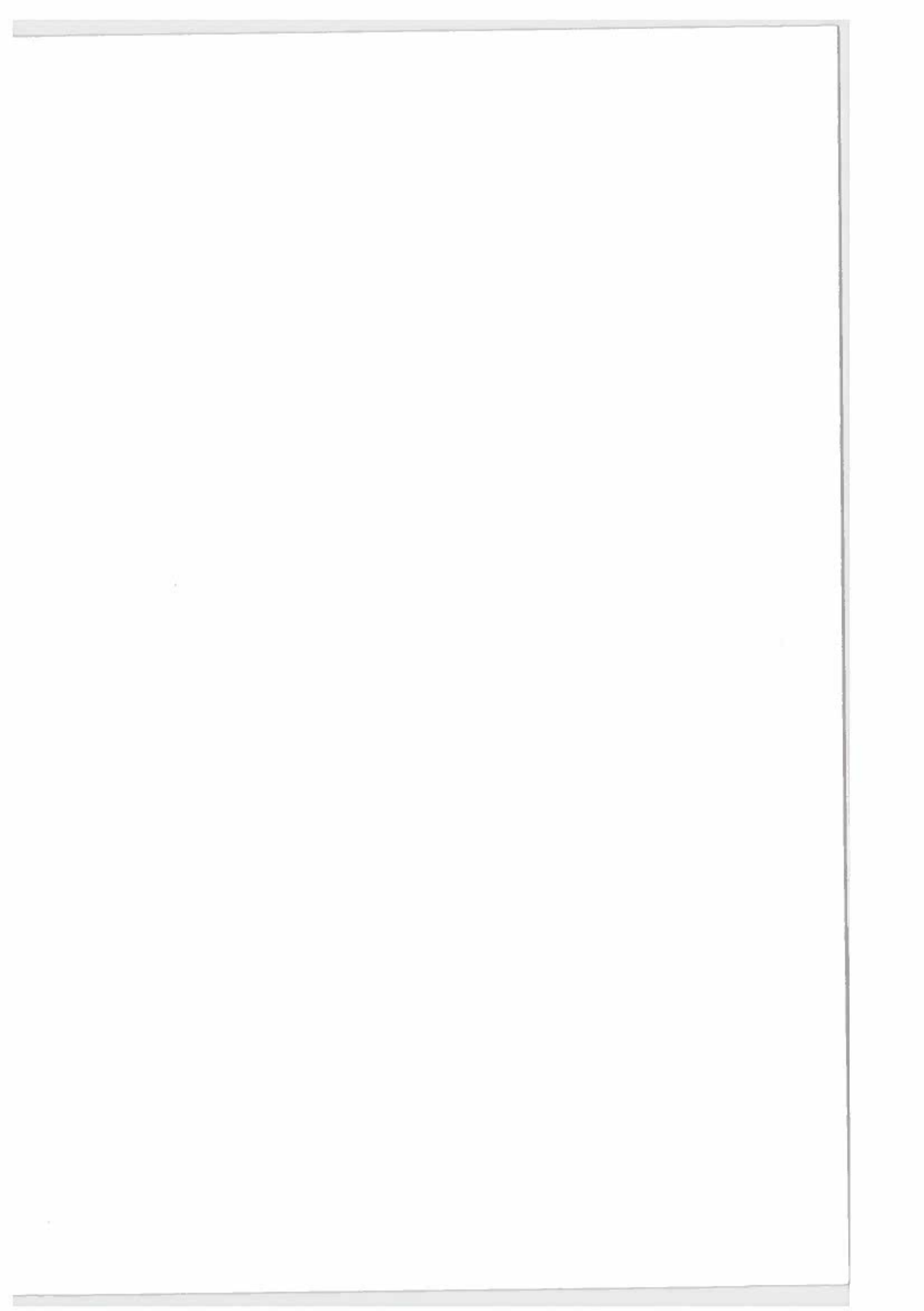
8. mediaan vastgestelde uren: met de mediaan wordt bedoeld het aantal eenheden waaronder 50 % van de populatie zich bevindt. In concreto: van de voornoemde A010-zaken heeft 50 % een tijdsbesteding onder 9,00 uur.

9. 3e kwartiel vastgestelde uren: met het derde kwartiel wordt bedoeld het aantal eenheden waaronder 75 % van de populatie zich bevindt. In concreto: van de voornoemde A010-zaken heeft 75 % een tijdsbesteding onder 15,00 uur.

10. gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding: deze bedragen zijn bepaald door de in 1995 toegekende netto-vergoedingen, excl. de algemene onkostentoeslag en reistijd- en reiskostenvergoedingen, te delen door de gemiddelde tijdsbesteding per zaak.

11. gewogen gemiddeld berekende gecorrigeerde uurvergoeding: dit gegeven wijkt af van het vorige omdat niet is uitgegaan van de in 1995 daadwerkelijk toegekende vergoedingen, maar van de vergoedingen die zouden zijn toegekend indien voor de zaken waarin een toevoeging is afgegeven vóór 1994 (de zg. WROM-zaken), de basisvergoeding van 1994 zou hebben gegolden. In die zaken wordt namelijk overeenkomstig het overgangsrecht het oude vergoedingenregime (de Moduulbesluiten) toegepast. Verreweg het belangrijkste verschil tussen het oude en het huidige vergoedingenregime betreft het basisbedrag dat aan de vaststelling van de vergoeding ten grondslag ligt. Dat bedrag is bij de invoering van de WRB met gemiddeld 25 % verhoogd.

De onderhavige correctie maakt inzichtelijk wat de uurvergoeding is indien het huidige stelsel op alle zaken wordt toegepast. Het aandeel WROM-zaken dat in 1995 ca 30 % betrof, is overigens anno 1997 reeds aanzienlijker kleiner.

PROCEDURES

excl uiterst beaverfelijke zaken op uren >= 30

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorriceerd uurvergoeding
VERVALLEN	23	**	3,99	2,04	5,27	5,32	3,00	4,00	6,00	f 71,24	f 91,94
ARBEIDSRECHT EN ONTSLAG	10309		11,18	4,12	9,81	5,78	6,00	8,00	12,00	f 129,59	f 138,60
A.010 BEEINDIGING ARBEIDSOVEREENKOMST	3096	15,75	13,96	5,17	10,96	6,23	7,00	9,00	15,00	- 139,89	- 154,93
A.011 KENNELIJK ONREDELIJK ONTSLAG	155	15,75	14,98	4,67	10,81	5,60	7,00	9,00	14,00	- 168,54	- 168,49
A.012 ONTSLAGVERGUNNING	22	10,50	14,08	3,19	8,95	5,83	5,00	7,00	12,00	- 191,32	- 191,32
A.020 ONTBINDING ARBEIDSOVEREENKOMST (1639w)	4126	10,50	9,76	2,20	8,26	4,73	5,00	7,00	10,00	- 144,01	- 143,75
A.030 GESCHIL ARBEIDSOVEREENKOMST	1567	10,50	10,64	3,01	11,76	6,46	7,00	10,00	16,00	- 87,82	- 110,04
A.031 LOONVORDERING	1335	10,50	9,26	3,28	9,53	5,45	6,00	8,00	12,00	- 118,17	- 118,16
A.032 BEDRIJFSONGEVAL	8	10,50	9,45	2,56	13,13	8,71	5,50	12,50	18,00	- 83,76	- 87,53
BESTUURSRECHT	897		6,71	2,82	8,68	5,54	5,00	7,00	11,00	f 80,30	f 93,98
B.010 BESTUURSRECHT	783	7,88	6,69	2,90	8,70	5,61	5,00	7,00	11,00	- 77,89	- 93,54
B.011 WIJZIGING ACHTERNAAM	10	7,88	6,14	1,93	6,40	2,95	4,00	5,50	8,00	- 116,73	- 116,73
B.012 ONGELDIGVERKLARING RIJBEWIJS	17	7,88	6,62	2,39	6,35	1,80	5,00	6,00	8,00	- 127,00	- 126,72
B.013 DIENSTPlichtwet	9	7,88	7,03	1,68	9,56	5,66	6,00	8,00	11,00	- 89,48	- 89,42
B.020 WEIGERING/INTREKKING VAN VERGUNNING	47	7,88	7,06	2,01	9,00	5,43	6,00	8,00	10,00	- 95,47	- 95,44
B.030 RIJMTIELIJKE ORDENING	25	7,88	7,09	2,18	9,56	6,31	6,00	8,00	13,00	- 90,36	- 90,23
B.040 WET MILIEUBEHEER	2	7,88	7,88	0,00	8,50	2,12	7,00	8,50	10,00	- 112,68	- 112,68
B.050 HANDHAVING VERKEERSVOORSCHRIFTEN (WET MULDER)	4	2,63	3,74	3,17	9,75	3,30	7,50	11,00	12,00	- 46,66	- 46,66
SOCIALE VOORZIENINGEN	6365	10,50	9,19	2,81	7,66	4,37	5,00	7,00	9,00	f 138,29	f 145,85
C.010 ALGEMENE BIJSTANDSWET	2463	10,50	9,01	2,98	7,51	4,55	5,00	7,00	9,00	- 129,66	- 145,97
C.011 TERUGVORDERING BIJSTAND	1591	10,50	9,96	2,31	7,66	4,00	5,00	7,00	9,00	- 158,31	- 158,21
C.012 VERHAAL BIJSTAND	945	10,50	10,36	2,04	7,89	4,17	5,00	7,00	9,00	- 159,68	- 159,65
C.013 (GEDEELTELIJKE) BEEINDIGING BIJSTAND	525	10,50	8,28	3,13	6,75	4,04	4,00	6,00	8,00	- 149,41	- 149,22
C.014 OPLEGGING SANCTIEMAATREGEEL	95	10,50	8,65	2,79	7,51	3,82	5,00	7,00	10,00	- 140,25	- 140,15
C.020 WET UITKERING VERVOLGINGSBLACHTOFFERS	153	7,88	9,08	2,26	10,73	5,36	6,00	11,00	14,00	- 92,10	- 102,87
C.030 SOCIALE VOORZIENING	374	7,88	7,03	2,49	8,14	4,89	5,00	7,00	10,00	- 88,09	- 105,06
C.031 STUDIEFINANCIERING	219		6,58	2,22	7,49	3,79	5,00	7,00	9,00	106,81	106,79
SOCIALE VERZEKERINGEN	10754		10,86	4,61	8,18	4,73	5,00	7,00	10,00	f 137,41	f 161,40
D.010 WERKLOOSHEIDSWET (WW)	323	10,50	8,43	2,97	7,48	4,36	5,00	7,00	9,00	- 135,20	- 136,99
D.011 ZIEKTEWET (ZW)	2559	10,50	8,69	2,92	7,82	4,54	5,00	7,00	10,00	- 113,24	- 135,19
D.020 ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSWET (WAO/AAW)	6743	15,75	12,41	4,69	8,35	4,78	5,00	7,00	10,00	- 153,84	- 180,77
D.030 AAW-VOORZIENING	543	7,88	6,64	2,04	7,51	4,34	5,00	7,00	9,00	- 89,96	- 107,59
D.040 ALG. OUDERDOMSWET (AOW)	78	7,88	7,60	7,06	9,54	5,80	5,00	8,00	12,00	- 78,37	- 96,94
D.041 ALG. WEDUWEN- EN WEZENWET (AWW)	16	7,88	7,57	2,41	8,69	4,51	5,00	9,00	11,00	- 105,97	- 105,97
D.060 WET SOCIALE WERKVOORZIENING (WSW)	66	13,13	12,11	2,67	9,24	5,04	6,00	8,00	12,00	- 141,98	- 159,04
D.070 SOCIALE VERZEKERING	295	7,88	7,16	2,06	9,21	5,65	6,00	8,00	12,00	- 74,41	- 94,54
D.071 ALGEMENE KINDERBIJSLAGWET	89	7,88	6,42	2,10	6,96	3,10	5,00	7,00	8,00	- 112,23	- 112,23
D.072 ZIEKENFONDWSW/AWBZ	41	7,88	6,58	2,18	7,61	4,27	5,00	6,00	9,00	- 105,13	- 105,13

PROCEDURES

1995

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorriceerd berekende uurvergoeding
ERFRECHT	239		11,66	3,79	12,73	6,84	7,00	12,00	17,00	f 91,85	f 111,37
E.010 GESCHILLEN M.B.T. HET ERFRECHT	239	10,50	11,66	3,79	12,73	6,84	7,00	12,00	17,00	f 91,85	f 111,37
FISCAAL RECHT	227		5,63	3,35	8,42	5,69	5,00	7,00	10,00	f 69,62	f 81,33
F.010 BELASTINGZAKEN	158	5,25	5,82	3,64	8,98	6,11	6,00	7,00	10,00	- 63,11	- 78,89
F.011 INKOMSTENBELASTING/PREMIHEFFING	23	5,25	4,80	1,31	6,96	3,69	4,00	6,00	9,00	- 83,99	- 83,96
F.012 MOTORRIJTUIGENBELASTING	46	5,25	5,38	2,99	7,22	4,69	5,00	6,00	9,00	- 90,55	- 90,55
GOEDERENRECHT	631		11,02	3,18	11,83	6,82	7,00	10,00	16,00	- 98,03	- 113,30
G.010 EIGENDOMSRECHT/BEPERKT ZAKELIJK RECHT	293	10,50	11,36	3,09	12,46	7,37	7,00	10,00	18,00	- 89,06	- 110,86
G.011 TERUGVORDERING EIGENDOM	149	10,50	10,58	3,69	9,97	5,86	6,00	12,00	12,00	- 128,85	- 129,04
G.020 HYPOTHEEK/ZAKELIJKE ZEKERHEIDRECHTEN	27	10,50	9,51	3,53	10,37	7,54	6,00	7,00	14,00	- 100,87	- 111,51
G.030 BURENRECHT/EREDIENSTBAARHEID	162	10,50	11,07	2,65	12,62	6,14	8,00	12,00	17,00	- 91,44	- 106,69
HUUR EN VERHUUR	5500		9,89	3,10	9,58	5,50	6,00	8,00	12,00	f 116,02	f 125,61
H.010 BEEINDIGING HUUROVEREENKOMST	3128	10,50	10,44	2,85	9,39	5,50	6,00	8,00	12,00	- 125,53	- 135,28
H.011 EXECUTIEGESCHIL ONTRUIMINGSVONNIS	267	10,50	10,14	3,13	8,83	4,73	7,00	8,00	11,00	- 139,68	- 139,72
H.020 GESCHIL BETREFFENDE HET ONDERHOUD	320	13,13	13,54	3,65	11,54	5,79	7,00	10,00	15,00	- 120,83	- 142,75
H.030 HUURPRIJGESCHIL	524	7,88	8,04	2,12	9,45	5,30	6,00	8,00	12,00	- 95,58	- 103,42
H.040 GESCHIL (VER-)HUUR WOORUIMTE	904	7,88	7,94	2,22	9,64	5,45	6,00	8,00	12,00	- 90,90	- 100,16
H.041 MEDEHUURDERSCHAP	45	7,88	8,40	2,94	8,71	5,24	5,00	7,00	11,00	- 117,32	- 117,27
H.042 HERSTEL OUDE STAAT	172	7,88	7,97	1,95	8,72	4,36	6,00	8,00	11,00	- 111,24	- 111,22
H.050 GESCHIL (VER-)HUUR BEDRIJFSRUIMTE	140	10,50	11,20	3,15	12,26	6,80	7,00	11,00	16,50	- 100,29	- 111,07
FAILLISEMENTEN	326		7,15	2,87	8,59	5,68	5,00	7,00	11,00	f 92,50	f 101,21
I.010 FAILLISEMENTSRECHT	326	7,88	7,15	2,87	8,59	5,68	5,00	7,00	11,00	- 92,50	- 101,21
AMBTENARENRECHT	350		8,77	3,55	10,16	6,05	6,00	9,00	14,00	- 86,85	- 105,00
M.010 SCHORING/ONTSLAG	139	13,13	11,42	3,38	11,24	6,21	7,00	10,00	15,00	- 102,69	- 123,61
M.020 RECHTSPOSITIE AMBTENAAR	175	7,88	7,09	2,53	9,57	6,06	6,00	8,00	12,00	- 71,06	- 90,07
M.021 WACHTGELD/PENSIOEN	36	7,88	6,72	1,63	8,86	4,76	5,50	8,00	11,00	- 92,18	- 92,18
VERBINTENISSENRECHT	10163		11,03	3,48	10,35	6,08	6,00	8,00	14,00	f 112,69	f 129,66
O.010 GESCHIL ONRECHTMATIGE DAAD	2651	13,13	12,29	3,94	11,05	6,16	7,00	10,00	15,00	- 115,20	- 135,32
O.011 STRAAT- EN/OF CONTACTVERBOD	659	13,13	9,76	2,30	8,60	4,76	6,00	7,00	10,00	- 138,38	- 138,06
O.012 GESCHIL POLITIE-OPTREDEN	5	13,13	8,27	3,72	8,40	4,16	6,00	8,00	9,00	- 119,72	- 119,72
O.013 GESCHIL MEDISCH HANDELEN	23	13,13	12,50	5,23	11,39	7,42	6,00	8,00	16,00	- 133,57	- 133,44
O.020 VERZEKERINGSGESCHIL	434	13,13	13,29	3,54	11,44	6,52	7,00	10,00	16,00	- 122,03	- 141,25
O.030 GESCHIL VERBINTENISSENRECHT	6303	10,50	10,45	3,08	10,14	6,05	6,00	8,00	14,00	- 108,31	- 125,36
O.032 GESCHIL RECHTSBIJSTANDSVERLENING	13	10,50	10,70	2,18	13,62	7,09	9,00	13,00	15,00	- 95,56	- 95,56
O.033 SCHULDSANERING/BETALINGSREGELING	29	10,50	9,96	3,32	13,03	7,50	7,00	10,00	18,00	- 92,94	- 92,94
O.040 LETSELSCHADE	46	18,38	15,43	5,87	11,98	6,90	7,00	10,50	17,00	- 135,06	- 156,68

PROCEDURES

1995

excl uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartaal vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartaal vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding	
PERSOEN- & FAMILIERECHT												
P.010	57393		7,90	2,47	8,78	5,40	5,00	7,00	11,00	f 102,52	f 109,44	
	33144	10,50	9,08	1,80	9,14	5,56	5,00	7,00	11,00	- 113,09	- 120,87	
P.011	126	10,50	8,94	1,69	6,92	3,96	4,00	6,00	8,00	- 157,18	- 157,16	
P.012	592	10,50	9,82	2,18	9,33	5,38	6,00	8,00	12,00	- 127,99	- 127,97	
P.020	1931	10,50	10,58	0,65	7,30	3,86	5,00	7,00	8,00	- 174,10	- 176,23	
P.030	9057	5,25	5,37	1,18	8,30	4,99	5,00	7,00	10,00	- 74,89	- 78,64	
P.040	3607	5,25	5,10	1,21	7,58	4,80	4,00	6,00	9,00	- 77,70	- 81,81	
P.041	2591	5,25	5,44	1,03	8,01	4,58	5,00	7,00	10,00	- 82,59	- 82,54	
P.050	1561	10,50	10,55	2,51	11,71	6,75	7,00	10,00	15,00	- 92,27	- 109,53	
P.060	263	5,25	5,77	0,95	7,27	4,21	4,00	6,00	9,00	- 88,00	- 96,58	
P.070	1228	7,88	6,83	1,47	6,95	4,34	4,00	6,00	8,00	- 110,38	- 119,48	
P.080	208	2,63	2,92	0,88	5,21	3,59	3,00	4,00	7,00	- 63,46	- 68,16	
P.090	433	5,25	5,57	1,06	7,12	4,53	4,00	6,00	8,00	- 91,89	- 95,21	
P.100	2588	5,25	5,49	1,28	9,21	5,81	5,00	7,00	12,00	- 60,71	- 72,54	
P.101	64	5,25	5,01	0,91	7,16	3,80	5,00	6,00	7,50	- 85,22	- 85,14	
RESTGROEP PRIVAATRECHT												
R.010	316		7,84	2,37	9,02	5,46	5,00	7,00	11,50	f 105,77	f 105,67	
	211	7,88	8,02	2,27	8,91	5,10	6,00	7,00	11,00	- 109,59	- 109,53	
R.011	66	7,88	7,93	2,21	10,47	6,10	6,00	9,00	14,00	- 92,29	- 92,10	
R.012	39	7,88	6,67	2,86	7,18	5,68	3,00	6,00	8,00	- 113,11	- 112,98	
R.013	0	7,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
STRAFZAKEN (VERDACHTEN)												
S.010	48661		8,57	4,21	7,33	5,23	4,00	6,00	9,00	f 140,81	f 141,84	
	252	6,58	5,98	2,95	5,03	2,96	3,00	4,00	6,00	- 138,89	- 144,22	
S.011	185	6,58	6,54	1,90	5,38	3,03	3,00	5,00	7,00	- 147,60	- 147,47	
S.020	6221	6,58	8,03	3,29	6,71	4,57	4,00	6,00	8,00	- 144,15	- 145,22	
S.030	2413	4,70	5,15	1,53	5,24	2,83	3,00	5,00	6,00	- 118,71	- 119,26	
S.040	27329	6,58	7,34	2,58	6,03	3,69	4,00	5,00	7,00	- 146,94	- 147,79	
S.050	12130	9,40	12,39	5,40	11,07	6,88	6,00	9,00	15,00	- 134,64	- 135,91	
S.051	131	6,58	5,65	2,12	5,64	3,09	4,00	5,00	7,00	- 121,61	- 121,50	
VREEMDELINGENRECHT												
V.010	15973		7,27	3,59	6,13	4,09	3,00	5,00	8,00	f 133,94	f 144,28	
	1936	10,50	8,16	3,53	6,98	4,44	4,00	6,00	8,00	- 110,09	- 142,14	
V.011	71	10,50	6,29	2,99	5,51	2,38	4,00	5,00	7,00	- 138,50	- 138,89	
V.012	2999	10,50	7,26	3,33	6,52	3,78	4,00	6,00	8,00	- 135,45	- 135,38	
V.013	804	10,50	7,07	3,24	6,42	3,81	4,00	6,00	8,00	- 133,92	- 133,84	
V.020	55	7,88	7,93	3,09	5,42	4,72	3,00	3,00	6,00	- 144,28	- 177,94	
V.030	69	10,50	7,69	3,64	6,84	3,79	4,00	6,00	8,00	- 128,93	- 136,71	
V.040	10039	10,50	7,12	3,68	5,83	4,10	3,00	5,00	7,00	- 138,90	- 148,59	

PROCEDURES

1995

excl uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddelde vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
WOMEN	364		6,78	2,25	8,65	5,10	5,00	7,00	10,00	f 85,43	f 95,28
W.010 VOLKSHUISVESTING	186	7,88	6,54	2,32	8,70	5,39	5,00	7,00	11,00	- 72,24	- 91,48
W.011 WOONVERGUNNING	13	7,88	7,09	1,71	8,62	5,08	6,00	7,00	9,00	- 100,00	- 100,00
W.012 URGENTIE/TOEWIJZING WONING	71	7,88	6,68	2,15	8,21	4,76	5,00	7,00	10,00	- 99,02	- 98,97
W.013 WOON-/HUURSUBSIDIE	63	7,88	6,70	2,17	8,37	4,62	5,00	7,00	10,00	- 97,39	- 97,35
W.020 LEEGSTANDSWET/ONTRUIMING IN KRAAKZAKEN	31	7,88	8,42	1,80	9,90	5,06	6,00	9,00	13,00	- 103,65	- 103,40
RESTGROEP ALGEMEEN	158		7,90	2,35	10,18	6,60	6,00	8,00	13,00	f 70,29	f 94,37
Y.010 RESTGROEP ALGEMEEN	158	10,50	7,90	2,35	10,18	6,60	6,00	8,00	13,00	- 70,29	- 94,37
STRAF (GEEN VERDACHTEN)	18326		5,08	2,71	3,89	2,80	2,00	3,00	5,00	f 158,14	f 158,42
Z.010 UITLEVERINGSWET	158	9,40	10,63	3,83	8,91	6,50	4,00	7,00	11,00	- 143,77	- 144,81
Z.020 MACTHIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	2653	9,40	9,48	0,59	3,55	2,18	2,00	3,00	5,00	- 324,45	- 324,25
Z.030 VERLENGING MACTHIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	1304	2,35	2,49	0,61	3,26	2,13	2,00	3,00	4,00	- 92,79	- 92,55
Z.040 VOORTZETTING INBEWARINGSTELLING PSYCH. ZIEKENHUIS	4742	4,70	4,71	0,38	3,01	1,82	2,00	3,00	4,00	- 189,87	- 189,99
Z.050 VERZOEK OPNAME/ONTSLAG PSYCH. ZIEKENHUIS	283	2,82	3,00	0,66	4,71	3,55	3,00	4,00	6,00	- 77,31	- 77,38
Z.060 VOORTZETTING/BEEINDIGING TBR	521	7,05	9,77	2,57	7,00	3,85	3,00	4,00	8,00	- 169,53	- 169,39
Z.070 VERVROEGDE INVRIJHEIDSTELLING	7	4,70	5,77	1,83	5,14	3,34	4,00	5,00	5,00	- 132,85	- 136,36
Z.080 RECHTSPOSITIE GEDETINEERDEN	105	2,82	4,06	2,19	5,30	3,75	3,00	4,00	6,00	- 90,64	- 92,97
Z.081 KLACHT BIJ BEKLAGCOMMISSIE	223	2,82	3,78	1,61	4,95	2,91	3,00	4,00	6,00	- 92,78	- 92,58
Z.082 KLACHT BIJ CENTRALE RAAD STRAFRECHTSTOEPPASSING	143	2,82	3,81	1,38	4,34	2,43	3,00	4,00	6,00	- 106,71	- 106,54
Z.090 BEKLAG/BEROEP JUSTITIELE JEUGDIRICHTING	2	2,82	4,94	2,99	3,50	0,71	3,00	3,50	4,00	- 171,62	- 171,15
Z.100 BEZWAAR WEIGERING TERUGGAVE RIJBEWIJS	350	2,35	2,60	0,85	4,27	2,49	3,00	4,00	5,00	- 73,35	- 73,89
Z.110 VORDERING BENADEELDE PARTIJ IN STRAFPROCES	736	2,35	2,76	1,06	5,23	3,20	3,00	4,00	6,00	- 62,45	- 64,14
Z.120 TERUGGAVE INBESLAGGENOMEN GOEDEREN	714	2,35	2,77	1,16	4,87	3,41	3,00	4,00	6,00	- 68,04	- 69,05
Z.130 GRATIEVERLENING	766	2,35	2,41	0,56	4,20	2,71	3,00	4,00	5,00	- 68,04	- 69,72
Z.140 OPHEFFING VREEMDELINGENBEWARING	3088	3,29	4,22	1,54	3,64	2,36	2,00	3,00	5,00	- 141,30	- 140,88
Z.150 TEN UITVOERLEGGING VOORWAARDELUIKE STRAF	1826	4,70	5,29	1,27	4,02	3,10	2,00	3,00	5,00	- 159,35	- 159,71
Z.160 SCHADEVERGOEDING NA VOORLOPIGE HECHTENIS	379	2,35	2,92	1,30	4,88	3,09	3,00	4,00	6,00	- 71,85	- 72,75
Z.170 SCHADEVERGOEDING PROCESKOSTEN	18	2,35	2,70	0,80	3,50	0,92	3,00	4,00	4,00	- 92,79	- 93,50
Z.180 BEKLAG NIET VERVOLGING	197	2,35	3,02	1,19	5,93	4,07	3,00	5,00	7,00	- 60,45	- 61,74
Z.190 ART. 10 WET OVERDRACHT TUL- STRAFVONNIS	52	14,10	15,45	3,94	8,65	5,02	5,50	7,00	11,00	- 213,90	- 216,80
Z.200 ART. 18 WET OVERDRACHT TUL- STRAFVONNIS	31	14,10	14,32	3,58	7,97	6,30	4,00	7,00	9,00	- 215,68	- 218,07
Z.210 ART. 52/2 WET OVERDRACHT TUL- STRAFVONNIS	23	14,10	14,30	5,03	7,48	3,37	5,00	6,00	10,00	- 232,32	- 231,98
Z.220 ART. 3 BESLUIT OVERDRACHT TUL- STRAFVONNIS	5	2,35	3,13	0,97	4,00	2,92	2,00	5,00	6,00	- 92,01	- 94,85
TOTAAL-GENERAAL	186974		8,37	3,80	7,81	5,34	4,00	6,00	10,00	f 122,72	f 130,27

bijlage 4: tabel 2

1995

ADVIEZEN

excl. uiterst bevernelijke zaken op uren >= 15
(excl. BIJLAGE B)

BIJLAGE 4

VERVALLEN

Aantal	Wegingsfactor	Gemiddelde normuren	Standaarddeviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaarddeviatie vastgestelde uren	1e kwartaal vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartaal vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
779	**	4,87	2,48	5,27	3,13	3,00	5,00	7,00	f 79,83	f 106,34
ARBEIDSRECHT EN ONTSLAG										
6546		4,89	2,3	9,81	2,65	3,00	5,00	7,00	f 105,51	f 113,38
2701		4,86	2,32	10,96	2,64	3,00	5,00	7,00	- 105,06	- 112,94
149		5,04	1,90	10,81	2,80	4,00	5,00	7,00	- 107,19	- 107,11
222		5,16	2,57	8,95	2,74	3,00	5,00	7,00	- 120,44	- 120,35
261		5,54	3,41	8,26	2,90	3,00	5,00	7,00	- 128,53	- 128,45
1503		4,97	2,48	11,76	2,71	4,00	5,00	7,00	- 93,35	- 113,33
1645		4,75	1,84	9,53	2,53	3,00	4,00	6,00	- 112,03	- 111,94
65		4,62	1,63	13,13	2,64	3,00	4,00	6,00	- 110,36	- 110,61

BESTUURSRECHT

1295		4,92	2,40	8,68	2,81	3,00	5,00	7,00	f 98,40	f 111,68
1044		4,94	2,38	8,70	2,89	3,00	5,00	7,00	- 94,61	- 110,95
14		4,65	1,68	6,40	2,16	4,00	4,50	7,00	- 107,05	- 106,91
102		4,26	1,49	6,35	2,08	3,00	4,00	6,00	- 114,79	- 114,67
13		5,01	2,02	9,56	3,31	3,00	5,00	7,00	- 104,18	- 104,11
63		4,90	2,29	9,00	2,54	4,00	5,00	7,00	- 112,71	- 112,65
43		6,01	4,07	9,56	2,71	3,00	5,00	7,00	- 127,87	- 127,72
7		6,49	3,07	8,50	3,40	4,00	4,00	9,00	- 125,44	- 125,44
9		4,90	2,10	9,75	2,76	4,00	5,00	7,00	- 101,37	- 101,18

SOCIALE VOORZIENINGEN

6872		4,72	2,09	7,66	2,58	3,00	4,00	6,00	f 107,12	f 115,05
3213		4,65	2,07	7,51	2,43	3,00	4,00	6,00	- 104,17	- 116,37
870		4,60	2,05	7,66	2,41	3,00	4,00	6,00	- 119,92	- 119,82
593		4,47	1,75	7,89	2,27	3,00	4,00	6,00	- 114,64	- 114,59
669		4,83	2,60	6,75	2,43	3,00	4,00	6,00	- 121,70	- 121,59
160		4,41	2,22	7,51	2,03	3,00	4,00	5,00	- 124,02	- 123,87
188		6,51	2,11	10,73	3,93	5,00	8,00	13,00	- 84,98	- 89,49
676		4,91	2,01	8,14	2,75	3,00	5,00	7,00	- 91,41	- 112,28
593		4,67	1,63	7,49	2,37	3,00	5,00	6,00	- 111,29	- 111,30

SOCIALE VERZEKERINGEN

3151		4,70	2,36	8,18	2,38	3,00	4,00	6,00	f 108,17	f 117,94
1028		4,40	1,58	7,48	2,22	3,00	4,00	6,00	- 113,94	- 113,91
630		4,70	2,11	7,82	2,36	3,00	4,00	6,00	- 99,35	- 120,59
676		5,27	3,77	8,35	2,62	3,00	4,00	6,00	- 115,33	- 129,86
80		4,98	2,13	7,51	2,59	4,00	5,00	7,00	- 102,16	- 113,50
46		4,70	1,67	9,54	2,54	4,00	5,00	6,00	- 102,81	- 109,98
21		4,30	1,04	8,69	1,40	3,00	4,00	5,00	- 118,11	- 118,05
42		4,40	1,21	9,24	1,90	4,00	4,00	5,00	- 107,77	- 117,61
267		4,59	1,68	9,21	2,35	3,00	5,00	6,00	- 89,19	- 110,94
282		4,67	1,66	6,96	2,49	3,00	5,00	7,00	- 109,73	- 109,63
79		4,25	1,16	7,61	2,03	3,00	4,00	6,00	- 112,05	- 111,96

ADVIEZEN

1995

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 15
(EXCL. BIJLAGE B)

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekenende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekenende uurvergoeding
ERFRECHT	522		5,44	2,99	6,14	3,22	4,00	5,00	8,00	f 94,52	f 107,68
E.010	522		5,44	2,99	6,14	3,22	4,00	5,00	8,00	f 94,52	107,68
GESCHILLEN M.B.T. HET ERFRECHT											
FISCAAL RECHT	447		4,83	1,74	5,55	2,73	4,00	5,00	7,00	f 95,26	f 105,86
F.010	325		4,80	1,74	5,57	2,87	4,00	5,00	7,00	f 90,17	104,73
F.011	66		4,90	1,58	5,44	2,05	4,00	5,00	7,00	109,63	109,55
F.012	56		4,95	1,90	5,55	2,64	4,00	5,00	7,00	108,54	108,47
MOTORRIJTUIGENBELASTING											
GOEDERENRECHT	758		4,68	2,01	5,14	2,81	3,00	4,00	6,00	- 99,04	- 110,84
G.010	288		4,76	2,22	5,15	3,00	3,00	4,00	6,50	- 92,89	- 112,48
G.011	216		4,48	1,59	4,80	2,41	3,00	4,00	6,00	- 113,71	- 113,62
G.020	39		4,58	1,59	5,31	2,82	3,00	4,00	7,00	- 92,83	- 104,83
G.030	215		4,80	2,14	5,42	2,92	3,00	5,00	7,00	- 95,24	- 107,72
BURENRECHT/ERFDIENSTBAARHEID											
HUUR EN VERHUUR	5242		4,86	2,34	5,10	2,63	3,00	4,00	6,00	f 106,01	f 115,91
H.010	1940		4,83	2,54	5,00	2,61	3,00	4,00	6,00	- 107,90	- 117,53
H.011	220		4,60	1,62	4,85	2,44	3,00	4,00	6,00	- 115,54	- 115,37
H.020	731		5,05	2,55	5,49	2,65	4,00	5,00	7,00	- 98,09	- 111,93
H.030	480		5,23	2,79	5,32	2,76	3,50	5,00	7,00	- 106,41	- 119,60
H.040	1433		4,76	1,92	5,09	2,66	3,00	4,00	6,00	- 103,32	- 113,84
H.041	63		4,80	2,55	4,52	2,69	3,00	4,00	6,00	- 129,40	- 129,21
H.042	267		4,44	1,43	4,49	2,05	3,00	4,00	5,00	- 120,28	- 120,16
H.050	108		5,31	2,46	6,04	3,04	4,00	5,00	7,50	- 98,54	- 106,90
MEDEHUURDERSCHAP											
FAILISEMENTEN	249		5,01	2,17	5,93	3,26	4,00	5,00	7,00	f 92,06	f 102,73
I.010	249		5,01	2,17	5,93	3,26	4,00	5,00	7,00	f 92,06	102,73
FAILISSEMENTSRECHT											
AMBTENARENRECHT	263		5,35	2,37	6,16	3,08	4,00	6,00	8,00	- 94,14	- 105,69
M.010	86		5,52	2,81	6,35	2,92	4,00	6,00	8,00	- 94,87	- 105,65
M.020	120		5,38	2,23	6,20	3,14	4,00	5,50	8,00	- 88,30	- 105,56
M.021	57		5,05	1,90	5,77	3,20	4,00	5,00	7,00	- 106,44	- 106,39
WACHTGELD/PENSIOEN											
VERBINTENISSENRECHT	15437		4,71	2,02	5,14	2,69	3,00	4,00	6,00	f 99,28	f 111,37
O.010	5800		4,75	2,12	5,20	2,73	3,00	5,00	7,00	- 97,08	- 111,01
O.011	555		4,27	1,73	4,29	2,27	3,00	4,00	5,00	- 121,05	- 120,94
O.012	82		4,65	2,18	5,01	2,76	3,00	4,00	7,00	- 112,84	- 112,84
O.013	150		4,80	1,95	5,29	2,56	4,00	5,00	7,00	- 110,13	- 110,40
O.020	1508		4,73	1,80	5,25	2,69	3,00	5,00	7,00	- 101,33	- 109,50
O.030	6591		4,67	1,99	5,04	2,63	3,00	4,00	6,00	- 99,71	- 112,72
O.032	37		5,16	1,89	6,78	2,92	5,00	6,00	7,00	- 92,83	- 92,65
O.033	273		5,34	2,04	6,59	3,33	4,00	6,00	9,00	- 98,57	- 98,52
O.040	441		4,75	1,84	5,30	2,62	3,00	5,00	7,00	- 90,77	- 109,08
LETSELSCHADE											

BIJLAGE 4

ADVIEZEN

1995

BIJLAGE 4

excluserst bewerkelijke zaken op uren >= 15
(EXCL. BIJLAGE B)

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1 e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
PERSONEN- & FAMILIERECHT	13774		4,40	1,75	4,60	2,52	3,00	4,00	6,00	f 106,58	f 116,26
P.010 ECHTSCHIEDING MET NEVENVORDERINGEN	4045		4,19	1,69	4,13	2,25	3,00	4,00	5,00	- 114,30	- 123,26
P.011 ONTBINDING HUWLIJK NA SCHEIDING VAN TAFEL EN BED	16		4,07	1,43	3,63	1,67	3,00	3,00	4,00	- 136,50	- 136,32
P.012 BEEINDIGING SAMENWONING/NEVENVORDERINGEN	1066		4,58	1,64	5,05	2,63	3,00	4,00	6,00	- 110,26	- 110,21
P.020 ECHTSCHIEDING GEMEENSCHAPPELIJK VERZOEK	122		8,82	3,99	5,35	2,44	4,00	5,00	7,00	- 198,83	- 200,48
P.030 ALIMENTATIE/LEVENSONDERHOUD	2848		4,36	1,59	4,60	2,48	3,00	4,00	6,00	- 106,27	- 115,33
P.040 OUDERLIJKE MACHT/VOOGDIJ	881		4,20	1,48	4,33	2,35	3,00	4,00	5,00	- 107,79	- 117,94
P.041 OMGANGSREGELING	1256		4,07	1,32	4,13	2,13	3,00	4,00	5,00	- 119,87	- 119,80
P.050 BOEDELSCHIEDING	1806		4,85	1,89	5,68	2,94	4,00	5,00	7,00	- 89,24	- 103,89
P.060 ADOPTIE	59		4,07	1,48	4,05	2,45	3,00	4,00	5,00	- 104,82	- 122,12
P.070 VADERSCHAPSACTIE/ONTKENNING	174		4,28	1,79	4,15	2,29	3,00	4,00	5,00	- 115,38	- 125,29
P.080 VOORNAAMSWIJZIGING	64		4,32	1,61	4,80	2,67	3,00	4,00	5,00	- 88,33	- 109,53
P.090 CURATELE/ONDERBEWINDSTELLING	95		4,47	1,79	4,86	2,96	3,00	4,00	6,00	- 101,74	- 111,95
P.100 GESCHIL PERSONEN/ FAMILIERECHT	1308		4,42	1,64	4,82	2,57	3,00	4,00	6,00	- 90,38	- 111,45
P.101 TERUGVORDERING EIGENDOM VOORVLOEIEND UIT E.S.	34		4,69	1,64	5,53	2,78	4,00	5,00	7,00	- 103,32	- 103,24
RESTGROEP PRIVAATRECHT	359		4,56	1,78	5,01	2,76	3,00	4,00	6,00	f 110,86	f 110,76
R.010 PRIVAATRECHTELIJK GESCHIL	249		4,65	1,74	5,21	2,83	3,00	4,00	6,00	- 108,57	- 108,50
R.011 SCHORSING EXECUTIE/ EXECUTIEGESCHIL	72		4,22	1,74	4,44	2,65	3,00	4,00	5,00	- 115,84	- 115,70
R.012 FAILLISSEMENT BIJ WIJZE VAN EXECUTIEMAATREGEL	18		5,61	2,64	5,56	2,68	4,00	5,00	6,00	- 122,96	- 122,65
R.013 STRAFZAAK IN HET BUITENLAND	20		3,78	0,86	4,10	1,65	3,00	4,00	5,00	- 112,25	- 112,13
STRAFZAKEN (VERDACHTEN)	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
S.010 OVERTREDING KANTONGERECHT ALGEMEEN	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.011 OVERTREDING KANTONGERECHT VERKEER	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.020 KINDERSTRAFZAKEN (ENKELVOLDIGE KAMER)	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.030 RIJDEN ONDER INVLOED	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.040 MISDRUIVEN ENKELVOLDIGE KAMER	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.050 MISDRUIVEN MEERVOLDIGE KAMER	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.051 HOGER BEROEP OVERTREDINGSZAKEN	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
VREEMDELINGENRECHT	19653		5,00	2,32	5,46	2,78	3,00	5,00	7,00	f 102,56	f 111,42
V.010 VREEMDELINGENWET	3898		5,12	2,77	5,65	2,82	4,00	5,00	7,00	- 86,58	- 110,12
V.011 VERBLIJF EG-ONDERDANEN	88		4,99	2,05	5,85	2,79	4,00	5,00	7,00	- 103,77	- 103,69
V.012 VERBLIJF NIET-EG-ERS	2800		5,13	2,07	5,86	2,80	4,00	5,00	7,00	- 106,48	- 106,46
V.013 VERBLIJF GEZINSLEDEN	1224		5,19	2,01	6,05	2,81	4,00	6,00	7,00	- 104,45	- 104,39
V.020 TEWERKSTELLINGSVERGUNNING	53		4,83	2,04	5,19	3,14	3,00	5,00	7,00	- 95,12	- 113,16
V.030 NATURALISATIE	355		4,43	1,38	4,70	2,17	3,00	4,00	6,00	- 108,77	- 114,61
V.040 TOELATING ALS VLUCHTELING	11235		4,93	2,26	5,26	2,74	3,00	5,00	7,00	- 106,89	- 113,97

ADVIEZEN

1995

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 15
(EXCL. BIJLAGE B)

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddelde vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
WONEN	1121		4,76	1,82	5,14	2,53	3,00	4,00	6,00	f 105,13	f 112,60
W.010 VOLKSHUISVESTING	388		4,76	1,80	5,08	2,46	3,00	4,00	6,00	f 91,91	f 113,95
W.011 WOONVERGUNNING	36		4,72	2,03	5,36	2,60	4,00	5,00	7,00	f 107,28	f 117,21
W.012 URGENTIE/TOEWIJZING WONING	201		4,69	1,73	4,93	2,55	3,00	4,00	6,00	f 115,90	f 115,76
W.013 WOON-/HUURSUBSIDIE	438		4,64	1,64	5,22	2,49	3,00	5,00	7,00	f 108,19	f 108,09
W.020 LEEGSTANDSWET/ONTRUIMING IN KRAAKZAKEN	58		5,90	2,85	5,55	3,02	4,00	5,00	7,00	f 129,47	f 129,34
RESTGROEP ALGEMEEN	532		4,98	2,08	5,48	2,86	3,00	5,00	7,00	f 82,23	f 110,42
Y.010 RESTGROEP ALGEMEEN	532		4,98	2,08	5,48	2,86	3,00	5,00	7,00	f 82,23	f 110,42
STRAF (GEEN VERDACHTEN)	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.010 UITLIEVERINGSWET	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.020 MACTHIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.030 VERLENGING MACTHIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.040 VOORTZETTING INBEWARINGSTELLING PSYCH. ZIEKENHUIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.050 VERZOEK OPNAME/ONTSLAG PSYCH. ZIEKENHUIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.060 VOORTZETTING/BEËINDIGING TBR	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.070 VERVROEGDE INVRIJHEIDSTELLING	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.080 RECHTSPOSITIE GEDETINEERDEN	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.081 KLACHT BIJ BEKLAGCOMMISSIE	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.082 KLACHT BIJ CENTRALE RAAD STRAFRECHTSTOEPASSING	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.090 BEKLAG/BEROEP JUSTITIELE JEUGDINRICHTING	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.100 BEZWAAR WEIGERING TERUGGAVE RIJBEWIJS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.110 VORDERING BENADELDE PARTIJ IN STRAFPROCES	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.120 TERUGGAVE INBESLAGGENOMEN GOEDEREN	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.130 GRATIEVERLENING	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.140 OPHEFFING VREEMDELINGENBEWARING	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.150 TEN UITVOERLEGGING VOORWAARDELIJKE STRAF	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.160 SCHADEVERGOEDING NA VOORLOPIGE HECHTENIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.170 SCHADEVERGOEDING PROCESKOSTEN	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.180 BEKLAG NIET VERVOLGING	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.190 ART. 10 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.200 ART. 18 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.210 ART. 52/2 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.220 ART. 3 BESLUIT OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
TOTAAL-GENERAAL	77000		4,77	2,15	5,13	2,69	3,00	4,00	6,00	f 103,06	f 113,09

BIJLAGE B-ZAKEN

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegingsfactor	Gemiddelde normuren	Standaarddeviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaarddeviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd uurvergoeding
VERVALLEN	32	**	8,40	0,00	8,94	5,17	5,50	8,00	11,00	f 85,93	f 114,27
ARBEIDRECHT EN ONTSLAG	1685		8,42	0,30	6,61	3,82	4,00	6,00	8,00	f 151,08	f 154,86
A.010 BEEINDIGING ARBEIDSOVEREENKOMST	208	8,40	8,42	0,27	7,81	4,81	5,00	7,00	8,50	- 116,15	- 131,11
A.011 KENNELIJK ONREDELIJK ONTSLAG	3	8,40	8,40	0,00	7,33	1,53	6,00	7,00	9,00	- 139,85	- 139,37
A.012 ONTSLAGVERGUNNING	1325	8,40	8,42	0,32	6,32	3,52	4,00	6,00	8,00	- 162,26	- 162,00
A.020 ONTBINDING ARBEIDSOVEREENKOMST (1639w)	27	8,40	8,40	0,00	8,00	3,59	5,00	7,00	11,00	- 127,85	- 127,70
A.030 GESCHIL ARBEIDSOVEREENKOMST	108	8,40	8,40	0,00	7,29	4,59	5,00	6,00	8,50	- 114,60	- 140,14
A.031 LOONVORDERING	14	8,40	8,40	0,00	8,36	3,05	6,00	7,50	11,00	- 122,20	- 122,20
A.032 BEDRIJFSONGEVAL	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
BESTUURSRECHT	340		8,44	0,31	7,98	4,25	6,00	7,00	9,00	f 122,43	f 128,57
B.010 BESTUURSRECHT	223	8,40	8,45	0,36	8,25	4,63	6,00	7,00	9,00	- 115,40	- 124,50
B.011 WIJZIGING ACHTERMAAM	4	8,40	8,40	0,00	8,25	2,87	6,00	7,50	10,50	- 123,83	- 123,83
B.012 ONGELDIGVERKLARING RIJBEWIJS	32	8,40	8,46	0,35	7,47	2,79	5,50	7,50	8,50	- 137,76	- 137,76
B.013 DIENSTPLICHTWET	1	8,40	8,40	0,00	7,00	0,00	7,00	7,00	7,00	- 145,94	- 145,94
B.020 WEIGERING/INTREKING VAN VERGUNNING	50	8,40	8,40	0,00	7,48	4,07	5,00	7,00	8,00	- 136,66	- 136,58
B.030 RIJMETELIJKE ORDENING	29	8,40	8,40	0,00	7,34	2,89	6,00	7,00	9,00	- 139,38	- 139,18
B.040 WET MILIEUBEHEER	1	8,40	8,40	0,00	7,00	0,00	7,00	7,00	7,00	- 145,94	- 145,94
B.050 HANDHAVING VERKEERSVOORSCHRIFTEN (WET MULDER)	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
SOCIALE VOORZIENINGEN	2903		8,43	0,31	6,71	3,36	5,00	6,00	8,00	f 146,74	f 152,86
C.010 ALGEMENE BIJSTANDSWET	1709	8,40	8,44	0,34	6,71	3,45	5,00	6,00	8,00	- 145,20	- 152,96
C.011 TERUGVORDERING BIJSTAND	110	8,40	8,42	0,25	7,18	4,14	5,00	6,00	8,00	- 142,82	- 142,70
C.012 VERHAAL BIJSTAND	10	8,40	8,40	0,00	5,50	2,37	4,00	5,50	7,00	- 185,75	- 185,75
C.013 (GEDEELTELIJKE) BEEINDIGING BIJSTAND	517	8,40	8,42	0,27	6,73	2,94	5,00	6,00	8,00	- 152,36	- 152,22
C.014 OPLEGGING SANCTIEMAATREGEL	223	8,40	8,42	0,25	6,05	2,38	4,00	6,00	7,00	- 169,49	- 169,34
C.020 WET UITKERING VERVOLGINGSGLACHTOFFERS	18	8,40	8,55	0,62	8,22	5,41	4,00	7,00	9,00	- 120,65	- 126,44
C.030 SOCIALE VOORZIENING	306	8,40	8,42	0,23	6,83	3,55	5,00	6,00	8,00	- 135,48	- 149,97
C.031 STUDIEFINANCIERING	10	8,40	8,60	0,62	9,80	3,79	6,00	10,00	14,00	106,69	106,69
SOCIALE VERZEKERINGEN	1108		8,42	0,20	6,95	3,20	5,00	6,00	8,00	f 146,61	f 147,27
D.010 WERKLOOSHEIDSWET (WW)	707	8,40	8,42	0,20	6,78	3,13	5,00	6,00	8,00	- 151,07	- 150,95
D.011 ZIEKTWET (ZW)	25	8,40	8,40	0,00	7,48	2,57	6,00	7,00	8,00	- 118,39	- 136,58
D.020 ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSWET (WAO/AAW)	18	8,40	8,40	0,00	7,11	2,81	5,00	6,50	8,00	- 143,68	- 143,68
D.030 AAW-VOORZIENING	27	8,40	8,40	0,00	6,63	3,21	4,00	6,00	9,00	- 152,68	- 154,09
D.040 ALG. OUDERDOMSWET (AOW)	23	8,40	8,40	0,00	8,00	5,24	5,00	7,00	10,00	- 127,98	- 127,70
D.041 ALG. WEDUWEN- EN WEZENWET (AWW)	8	8,40	8,40	0,00	8,25	3,49	6,50	8,00	8,50	- 123,83	- 123,83
D.060 WET SOCIALE WERKVOORZIENING (WSW)	43	8,40	8,48	0,50	7,07	3,86	5,00	6,00	7,00	- 139,97	- 145,81
D.070 SOCIALE VERZEKERING	20	8,40	8,40	0,00	8,70	4,31	6,00	7,50	10,00	- 114,54	- 117,43
D.071 ALGEMENE KINDERBIJSLAGWET	231	8,40	8,42	0,18	7,12	2,99	5,00	7,00	8,00	- 143,91	- 143,77
D.072 ZIEKENFONDSWET/AWBZ	6	8,40	8,40	0,00	6,33	2,07	5,00	7,00	7,00	- 161,66	- 161,39

BIJLAGE B-ZAKEN

1995

excl uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddelde vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
ERFRECHT											
E.010	1	8,40	8,40	0,00	21,00	0,00	21,00	21,00	21,00	f 48,65	f 48,65
	1	8,40	8,40	0,00	21,00	0,00	21,00	21,00	21,00	48,65	48,65
FISCAAL RECHT											
F.010	3	8,40	8,40	0,00	9,00	4,36	6,00	7,00	14,00	f 103,82	f 113,51
F.011	2	8,40	8,40	0,00	10,50	4,95	7,00	10,50	14,00	- 84,84	- 97,30
F.012	1	8,40	8,40	0,00	6,00	0,00	6,00	6,00	6,00	- 170,27	- 170,27
	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
GOEDERENRECHT											
G.010	3	8,40	8,40	0,00	12,00	9,17	2,00	14,00	20,00	- 77,87	- 85,13
G.011	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
G.020	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
G.030	3	8,40	8,40	0,00	12,00	9,17	2,00	14,00	20,00	- 77,87	- 85,13
HUUR EN VERHUUR											
H.010	67	8,40	8,40	0,00	7,27	3,68	5,00	7,00	8,00	f 128,77	f 140,52
H.011	10	8,40	8,40	0,00	8,60	3,13	7,00	9,00	10,00	- 118,79	- 118,79
H.020	7	8,40	8,40	0,00	8,00	6,83	4,00	6,00	8,00	- 127,70	- 127,70
H.030	4	8,40	8,40	0,00	8,75	5,25	5,00	7,50	12,50	- 116,75	- 116,75
H.040	28	8,40	8,40	0,00	6,32	3,10	5,00	6,00	7,00	- 143,91	- 161,65
H.041	17	8,40	8,40	0,00	7,41	2,83	5,00	7,00	8,00	- 117,27	- 137,87
H.042	1	8,40	8,40	0,00	7,00	0,00	7,00	7,00	7,00	- 145,94	- 145,94
H.050	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
FAILLISEMENTEN											
F.010	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
AMBTENARENRECHT											
M.010	82	8,40	8,42	0,22	9,46	4,94	7,00	8,00	11,00	- 105,28	- 108,30
M.020	49	8,40	8,40	0,00	9,76	5,43	6,00	8,00	11,00	- 103,71	- 104,67
M.021	17	8,40	8,52	0,48	10,88	4,81	7,00	10,00	12,00	- 84,96	- 95,19
	16	8,40	8,40	0,00	7,05	1,98	6,00	7,00	7,50	- 144,79	- 144,70
VERBINTENISSENRECHT											
V.010	213	8,40	8,44	0,36	10,82	6,13	6,00	9,00	15,00	f 86,98	f 94,90
V.011	81	8,40	8,40	0,00	11,35	6,01	7,00	10,00	15,00	- 76,93	- 90,01
V.012	1	8,40	8,40	0,00	5,00	0,00	5,00	5,00	5,00	- 204,32	- 204,32
V.013	3	8,40	8,40	0,00	6,33	3,06	3,00	7,00	9,00	- 161,39	- 161,39
V.020	51	8,40	8,53	0,64	10,08	6,61	5,00	8,00	14,00	- 102,90	- 102,90
V.030	7	8,40	8,40	0,00	7,14	3,39	5,00	6,00	8,00	- 132,82	- 143,08
V.032	47	8,40	8,46	0,38	12,21	6,45	7,00	11,00	16,00	- 80,14	- 84,23
V.033	9	8,40	8,40	0,00	9,78	5,19	7,00	9,00	12,00	- 104,46	- 104,46
V.040	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
	14	8,40	8,40	0,00	9,71	5,04	6,00	10,50	13,00	- 80,19	- 105,21

BIJLAGE B-ZAKEN

1995

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
PERSONEN- & FAMILIERECHT											
P.010	5	8,40	7,56	1,88	8,80	1,92	8,00	9,00	10,00	f 104,48	f 104,48
P.011	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.012	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.020	1	8,40	8,40	0,00	8,00	0,00	8,00	8,00	8,00	- 127,70	- 127,70
P.030	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.040	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.041	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.050	1	8,40	4,20	0,00	6,00	0,00	6,00	6,00	6,00	- 85,13	- 85,13
P.060	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.070	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.080	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.090	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.100	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.100	3	8,40	8,40	0,00	10,00	1,00	9,00	10,00	11,00	- 102,16	- 102,16
P.101	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
RESTGROEP PRIVAATRECHT											
R.010	2	8,40	8,40	0,00	8,00	1,41	7,00	8,00	9,00	f 127,70	f 127,70
R.011	2	8,40	8,40	0,00	8,00	1,41	7,00	8,00	9,00	- 127,70	- 127,70
R.012	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
R.013	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
STRAFZAKEN (VERDACHTEN)											
S.010	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
S.011	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.020	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.030	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.040	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.050	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.051	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
VREEMDELINGENRECHT											
V.010	372	8,40	8,52	0,57	8,06	4,38	5,00	7,00	10,00	f 115,65	f 128,62
V.011	193	8,40	8,60	0,72	8,11	4,36	5,00	7,00	9,00	- 107,53	- 128,95
V.012	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
V.013	53	8,40	8,45	0,36	7,30	3,89	4,00	7,00	10,00	- 140,77	- 140,77
V.020	63	8,40	8,40	0,00	8,29	4,37	5,00	8,00	10,00	- 123,25	- 123,23
V.030	25	8,40	8,40	0,00	8,40	4,86	6,00	7,00	10,00	- 112,90	- 121,62
V.040	16	8,40	8,40	0,00	7,06	3,42	5,00	5,50	9,00	- 142,48	- 144,70
V.040	22	8,40	8,64	0,77	9,14	5,77	5,00	7,50	13,00	- 98,52	- 114,95

BIJLAGE B-ZAKEN 1995

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekenende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekenende uurvergoeding
WONEN	299		8,41	0,11	7,58	3,73	5,00	7,00	9,00	f 129,45	f 134,88
W.010 VOLKSHUISVESTING	71	8,40	8,40	0,00	8,15	4,40	6,00	7,00	9,00	- 103,75	- 125,35
W.011 WOONVERGUNNING	17	8,40	8,40	0,00	7,00	2,52	5,00	7,00	9,00	- 145,94	- 145,94
W.012 URGENTIE/TOEWIJZING WONING	161	8,40	8,41	0,16	7,25	3,31	5,00	7,00	8,00	- 141,25	- 141,12
W.013 WOON-/ HUURSUBSIDIE	49	8,40	8,40	0,00	8,00	4,28	5,00	7,00	9,00	- 127,70	- 127,70
W.020 LEEGSTANDSWET/ ONTRUIMING IN KRAAKZAKEN	1	8,40	8,40	0,00	8,00	0,00	8,00	8,00	8,00	- 127,70	- 127,70
RESTGROEP ALGEMEEN	5		8,40	0,00	12,80	5,93	10,00	14,00	18,00	f 59,38	f 79,81
Y.010 RESTGROEP ALGEMEEN	5	8,40	8,40	0,00	12,80	5,93	10,00	14,00	18,00	- 59,38	- 79,81
STRAF (GEEN VERDACHTEN)	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.010 UITLEVERINGSWET	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.020 MACHTINGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.030 VERLENGING MACHTINGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.040 VOORTZETTING INBEWARINGSTELLING PSYCH. ZIEKENHUIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.050 VERZOEK OPNAME/ONTSLAG PSYCH. ZIEKENHUIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.060 VOORTZETTING/BEEINDIGING TBR	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.070 VERVROEGDE INVRIJHEIDSTELLING	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.080 RECHTSPOSITIE GEDETINEERDEN	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.081 KLACHT BIJ BEKLAGCOMMISSIE	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.082 KLACHT BIJ CENTRALE RAAD STRAFRECHTSTOEPPASSING	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.090 BEKLAG/BEROEP JUSTITIELE JEUGDINRICHTING	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.100 BEZWAAR WEIGERING TERUGGAVE RIJBEBWIJS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.110 VORDERING BENADEELDE PARTIJ IN STRAFPROCES	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.120 TERUGGAVE INBESLAGGENOMEN GOEDEREN	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.130 GRATIEVERLENING	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.140 OPHEFFING VREEMDELINGENBEWARING	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.150 TEN UITVOERLEGGING VOORWAARDELIJKE STRAF	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.160 SCHADEVERGOEDING NA VOORLOPIGE HECHTEMIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.170 SCHADEVERGOEDING PROCESKOSTEN	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.180 BEKLAG NIET VERVOLGING	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.190 ART. 10 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.200 ART. 18 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.210 ART. 52/2 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.220 ART. 3 BESLUIT OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
TOTAAL-GENERAAL	7120		8,43	0,31	7,07	3,81	5,00	6,00	8,00	f 139,63	f 145,01

PROCEDURES

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
VERVALLEN	61	**	38,3	16,83	48,34	20,22	35,00	44,00	51,00	f 72,28	f 96,35
ARBEIDSRECHT EN ONTSLAG	521		29,97	14,35	41,91	16,95	32,00	36,00	45,00	f 70,59	f 86,96
A.010 BEEINDIGING ARBEIDSOVEREENKOMST	222	15,75	31,04	13,66	42,17	14,18	33,00	38,00	46,00	- 71,82	- 89,52
A.011 KENNELIJK ONREDELIJK ONTSLAG	11	15,75	26,49	16,20	40,18	16,83	30,00	35,00	41,00	- 80,18	- 80,18
A.012 ONTSLAGVERGUNNING	0	10,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
A.020 ONTBINDING ARBEIDSOVEREENKOMST (1639w)	39	10,50	22,62	15,80	44,85	36,19	31,00	35,00	44,00	- 61,34	- 61,33
A.030 GESCHIL ARBEIDSOVEREENKOMST	215	10,50	31,12	14,50	41,70	15,11	32,00	37,00	45,00	- 69,46	- 90,76
A.031 LOONVORDERING	34	10,50	25,22	12,47	38,74	9,06	33,00	35,50	41,00	- 78,56	- 79,16
BESTUURSRECHT	40		28,74	16,28	43,60	14,75	32,50	36,50	53,50	f 62,70	f 80,17
B.010 BESTUURSRECHT	35	7,88	30,25	16,05	44,69	15,09	33,00	41,00	55,00	- 62,84	- 82,32
B.012 ONGELDIGVERKLARING RIJBEWIJS	0	7,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
B.013 DIENSTPlichtTWT	1	7,88	7,88	0,00	30,00	0,00	30,00	30,00	30,00	- 32,25	- 31,93
B.020 WEIGERING/INTREKKING VAN VERGUNNING	2	7,88	7,87	0,00	31,50	2,12	30,00	31,50	33,00	- 30,40	- 30,40
B.030 RIJMTIELIJKE ORDENING	2	7,88	33,60	11,88	43,50	14,85	33,00	43,50	54,00	- 93,94	- 93,94
SOCIALE VOORZIENINGEN	54		22,75	10,35	41,70	18,49	32,00	35,50	42,00	f 53,70	f 66,35
C.010 ALGEMENE BIJSTANDSWET	32	10,50	24,74	9,30	37,38	7,30	31,50	35,00	42,00	- 62,45	- 80,50
C.011 TERUGVORDERING BIJSTAND	4	10,50	19,42	10,34	62,75	35,57	35,50	54,50	90,00	- 37,65	- 37,65
C.012 VERHAAL BIJSTAND	1	10,50	10,50	0,00	30,00	0,00	30,00	30,00	30,00	- 42,57	- 42,57
C.013 (GEDEELTELIJKE) BEEINDIGING BIJSTAND	2	10,50	19,95	13,36	44,00	8,49	38,00	44,00	50,00	- 55,14	- 55,14
C.014 OPLEGGING SANCTIEMAATREGEEL	1	10,50	8,92	0,00	90,00	0,00	90,00	90,00	90,00	- 12,06	- 12,06
C.020 WET UITKERING VERVOLGINGSBLACHTOFFERS	4	10,50	19,95	11,44	33,00	4,69	30,50	31,00	35,50	- 67,58	- 73,52
C.030 SOCIALE VOORZIENING	7	7,88	28,04	10,69	38,29	6,90	32,00	37,00	44,00	- 66,26	- 89,07
C.031 STUDIEFINANCIERING	3	7,88	7,88	0,00	65,67	51,47	33,00	39,00	125,00	- 14,58	- 14,58
SOCIALE VERZEKERINGEN	136		27,25	13,57	41,58	16,40	32,00	36,00	45,00	f 61,23	f 79,72
D.010 WERKLOOSHEIDSWET (ww)	0	10,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
D.011 ZIEKTETWET (zw)	31	10,50	26,47	17,97	44,90	21,38	31,00	35,00	51,00	- 53,72	- 71,70
D.020 ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSWET (WAO/AAW)	84	15,75	27,84	11,94	41,36	15,65	32,00	36,00	45,00	- 63,10	- 81,86
D.030 AAW-VOORZIENING	7	7,88	26,32	10,07	35,43	6,78	31,00	32,00	36,00	- 70,92	- 90,36
D.040 ALG. OUDERDOMSWET (AOW)	2	7,88	16,54	12,25	31,00	1,41	30,00	31,00	32,00	- 52,22	- 64,88
D.060 WET SOCIALE WERKVOORZIENING (WSW)	1	13,13	29,40	0,00	39,00	0,00	39,00	39,00	39,00	- 68,21	- 91,68
D.070 SOCIALE VERZEKERING	8	7,88	31,43	13,96	41,75	11,90	34,50	39,50	41,50	- 68,12	- 91,57
D.071 ALGEMENE KINDERBIJSLAGWET	3	7,88	16,45	14,85	35,33	4,51	31,00	35,00	40,00	- 56,63	- 56,63

PROCEDURES

1995

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

	Aantal	Wegingsfactor	Gemiddelde normuren	Standaarddeviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaarddeviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
ERFRECHT	68		36,76	21,81	49,16	22,43	34,50	42,00	56,00	f 68,32	f 90,95
E.010 GESCHILLEN M.B.T. HET ERFRECHT	68	10,50	36,76	21,81	49,16	22,43	34,50	42,00	56,00	f 68,32	f 90,95
FISCAAL RECHT	14		30,51	20,93	51,29	27,57	34,00	41,50	50,00	f 55,10	f 72,34
F.010 BELASTINGZAKEN	12	5,25	33,12	21,12	53,67	29,21	34,50	43,00	61,00	f 55,83	f 75,05
F.011 INKOMSTENBELASTING/PREMIHEFFING	2	5,25	14,83	14,66	37,00	4,24	34,00	37,00	40,00	f 48,75	f 48,75
GOEDERENRECHT	82		33,58	19,20	46,48	19,66	32,00	39,50	52,00	f 68,51	f 87,87
G.010 EIGENDOMSRECHT/BEPERKT ZAKELIJK RECHT	45	10,50	34,72	22,17	49,07	23,10	32,00	39,00	63,00	f 65,29	f 86,05
G.011 TERUGVORDERING EIGENDOM	5	10,50	28,98	13,23	39,40	11,10	31,00	37,00	40,00	f 87,79	f 89,45
G.020 HYPOTHEEK/ZAKELIJKE ZEKERHEIDSRECHTEN	2	10,50	28,35	1,48	34,50	0,71	34,00	34,50	35,00	f 74,35	f 99,94
G.030 BURENRECHT/ERFDIENSTBAARHEID	30	10,50	32,99	15,87	44,57	14,84	32,00	41,00	51,00	f 70,69	f 90,01
HUUR EN VERHUUR	234		30,62	19,68	42,70	22,18	32,00	37,00	46,00	f 70,01	f 87,23
H.010 BEEINDIGING HUUROVEREENKOMST	120	10,50	30,58	23,50	43,43	28,11	32,00	36,00	45,00	f 68,73	f 85,63
H.011 EXECUTIEGESCHIL ONTRUIMINGSVONNIS	7	10,50	25,05	12,34	40,43	6,83	35,00	42,00	46,00	f 75,35	f 75,35
H.020 GESCHIL BETREFFENDE HET ONDERHOUD	22	13,13	28,53	12,05	41,50	11,95	33,00	37,50	44,00	f 64,35	f 83,61
H.030 HUURPRIJSGESCHIL	17	7,88	27,68	12,12	38,71	10,44	30,00	33,00	44,00	f 66,82	f 86,96
H.040 GESCHIL (VER-)HUUR WOONRUIMTE	52	7,88	31,60	15,18	40,67	13,25	32,00	37,50	45,00	f 74,40	f 94,48
H.042 HERSTEL OUDE STAAT	1	7,88	58,80	0,00	70,00	0,00	70,00	70,00	70,00	f 102,16	f 102,16
H.050 GESCHIL (VER-)HUUR BEDRIJFSRUIMTE	15	10,50	34,76	18,62	49,33	17,98	39,00	45,00	60,00	f 71,37	f 85,69
FAILLISEMENTEN	27		45,25	33,16	57,04	38,02	32,00	39,00	65,00	f 81,49	f 96,49
I.010 FAILLISEMENTSRECHT	27	7,88	45,25	33,16	57,04	38,02	32,00	39,00	65,00	f 81,49	f 96,49
AMBTENARENRECHT	30		33,78	15,75	45,97	15,79	36,00	41,50	49,00	f 70,39	f 89,36
M.010 SCHORING/ONTSLAG	13	13,13	33,40	19,71	48,92	19,53	36,00	46,00	55,00	f 63,85	f 83,03
M.020 RECHTSPOSITIE AMBTENAAR	16	7,88	34,09	12,98	43,94	12,76	35,50	41,50	46,50	f 74,52	f 94,36
M.021 WACHTGELD/PENSOEN	1	7,88	33,60	0,00	40,00	0,00	40,00	40,00	40,00	f 102,16	f 102,16
VERBINTENISSENRECHT	839		34,09	22,29	60,62	360,71	33,00	39,00	50,00	f 53,09	f 68,39
O.010 GESCHIL ONRECHTMATIGE DAAD	264	13,13	33,92	24,84	85,94	637,50	32,00	38,00	50,00	f 36,95	f 48,00
O.011 STRAAT- EN/OF CONTACTVERBOD	5	13,13	16,43	10,16	32,80	1,92	32,00	33,00	34,00	f 60,93	f 60,93
O.013 GESCHIL MEDISCH HANDELEN	1	13,13	25,20	0,00	31,00	0,00	31,00	31,00	31,00	f 98,86	f 98,86
O.020 VERZEKERINGSGESCHIL	57	13,13	31,22	16,28	41,96	16,55	33,00	38,00	45,00	f 68,46	f 90,48
O.030 GESCHIL VERBINTENISSENRECHT	495	10,50	34,50	21,39	49,88	61,52	34,00	40,00	52,00	f 65,54	f 84,12
O.032 GESCHIL RECHTSBIJSTANDSVERLENING	1	10,50	33,60	0,00	40,00	0,00	40,00	40,00	40,00	f 102,16	f 102,16
O.033 SCHULDSANERING/BETALINGSREGELING	3	10,50	23,80	12,66	36,33	5,51	31,00	36,00	42,00	f 79,67	f 79,67
O.040 LETSELSCHADE	13	18,38	44,48	26,89	57,31	30,44	36,00	47,00	67,00	f 72,24	f 94,40

PROCEDURES

1995

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normiuren	Standaard- deviatie normiuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartaal vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartaal vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
PERSONEN- & FAMILIERECHT	2864		30,96	17,26	46,98	152,53	33,00	38,00	48,00	f 62,83	f 80,14
P.010 ECHTSCHIEDING MET NEVENVORDERINGEN	2198	10,50	31,88	16,98	44,43	19,00	33,00	39,00	50,00	- 68,40	- 87,26
P.011 ONTBINDING HUWLIJK NA SCHEIDING VAN TAFEL EN BED	1	10,50	29,40	0,00	39,00	0,00	39,00	39,00	39,00	- 91,68	- 91,68
P.012 BEEINDIGING SAMENWONING/NEVENVORDERINGEN	10	10,50	15,49	8,31	42,50	24,93	30,00	33,00	46,00	- 44,32	- 44,32
P.020 ECHTSCHIEDING GEMEENSCHAPPELIJK VERZOEK	13	10,50	24,55	13,54	38,92	10,40	32,00	34,00	44,00	- 63,18	- 76,73
P.030 ALIMENTATIE/LEVENSONDERHOUD	160	5,25	25,55	16,47	41,37	20,55	32,00	35,00	43,00	- 61,39	- 75,11
P.040 OUDERLIJKE MACHT/VOOGDIJ	63	5,25	22,47	13,77	165,57	1019,54	31,00	33,00	40,00	- 13,71	- 16,50
P.041 OMGANGSREGELING	26	5,25	17,17	15,35	48,92	42,97	31,00	32,00	41,00	- 42,69	- 42,69
P.050 BOEDELSCHIEDING	226	10,50	33,69	19,05	44,91	20,20	32,00	37,50	48,00	- 68,88	- 91,22
P.060 ADOPTIE	6	5,25	28,57	21,01	45,17	17,09	34,00	42,00	45,00	- 57,22	- 76,92
P.070 VADERSCHAPSACTIE/ONTKENNING	26	7,88	28,16	31,93	52,81	33,30	32,00	38,50	51,00	- 48,87	- 64,86
P.080 VOORNAAMWIJZIGING	0	2,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.090 CURATELE/ONDERBEWINDSTELLING	6	5,25	18,11	13,43	48,50	19,03	35,00	43,50	51,00	- 38,45	- 45,42
P.100 GESCHIL PERSONEN/FAMILIERECHT	129	5,25	27,22	13,01	42,67	40,72	32,00	35,00	40,00	- 58,65	- 77,58
P.101 TERUGVORDERING EIGENDOM VOORVLOEIEND UIT E.S.	0	5,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
RESTGROEP PRIVAATRECHT	7		31,95	18,39	46,00	13,34	36,00	43,00	57,00	f 84,47	f 84,47
R.010 PRIVAATRECHTELIJK GESCHIL	5	7,88	36,43	18,35	49,60	13,87	40,00	45,00	57,00	- 89,34	- 89,34
R.011 SCHORSING EXECUTIE/EXECUTIEGESCHIL	2	7,88	20,74	18,19	37,00	8,49	31,00	37,00	43,00	- 68,16	- 68,16
STRAFZAKEN (VERDACHTEN)	1946		41,47	41,42	60,86	170,07	36,00	43,00	59,00	f 80,40	f 82,72
S.010 OVERTREDING KANTONGERECHT ALGEMEEN	1	6,58	4,94	0,00	34,00	0,00	34,00	34,00	34,00	- 16,06	- 17,62
S.011 OVERTREDING KANTONGERECHT VERKEER	1	6,58	6,58	0,00	34,00	0,00	34,00	34,00	34,00	- 23,49	- 23,49
S.020 KINDERSTRAFZAKEN (ENKELVOLDIGE KAMER)	75	6,58	23,17	13,23	41,47	12,48	31,00	37,00	48,00	- 66,11	- 67,82
S.030 RIJDEN ONDER INVLOED	4	4,70	26,67	42,39	186,00	252,13	35,00	77,00	337,00	- 16,04	- 17,41
S.040 MISDRUIVEN ENKELVOLDIGE KAMER	194	6,58	29,61	29,81	50,56	31,24	35,00	41,00	55,00	- 68,11	- 71,08
S.050 MISDRUIVEN MEERVOLDIGE KAMER	1670	9,40	43,77	42,96	62,68	182,76	36,00	44,00	60,00	- 82,49	- 84,77
S.051 HOGER BEROEP OVERTREDINGSZAKEN	1	6,58	6,81	0,00	30,00	0,00	30,00	30,00	30,00	- 27,57	- 27,57
VREEMDELINGENRECHT	108		22,57	12,97	48,25	41,63	32,00	36,00	45,00	f 49,46	f 56,88
V.010 VREEMDELINGENRECHT	22	10,50	22,26	13,18	54,05	33,13	33,00	41,50	59,00	- 37,54	- 50,10
V.011 VERBLIJF EG-ONDERDANEN	1	10,50	25,20	0,00	30,00	0,00	30,00	30,00	30,00	- 102,16	- 102,16
V.012 VERBLIJF NIET-EG-ERS	20	10,50	22,37	14,36	67,30	83,42	32,00	42,00	65,00	- 40,42	- 40,42
V.013 VERBLIJF GEZINSLEDEN	8	10,50	22,84	10,31	35,88	3,04	35,00	36,00	37,00	- 77,58	- 77,41
V.020 TEWERKSTELLINGSVERGUNNING	1	7,88	37,80	0,00	49,00	0,00	49,00	49,00	49,00	- 69,80	- 93,82
V.030 NATURALISATIE	2	10,50	21,00	11,88	35,00	0,00	35,00	35,00	35,00	- 72,97	- 72,97
V.040 TOELATING ALS VLUCHTELING	54	10,50	22,45	13,24	41,48	18,26	31,00	34,50	39,00	- 55,74	- 65,82

PROCEDURES

1995

excl. uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
WOMEN	7		35,03	21,14	47,14	20,75	33,00	37,00	66,00	f 73,12	f 90,36
W.010 VOLKSHUISVESTING	4	7,88	45,68	21,30	55,50	25,09	35,00	51,50	76,00	- 74,46	- 100,09
W.011 WOONVERGUNNING	1	7,88	7,87	0,00	41,00	0,00	41,00	41,00	41,00	- 23,36	- 23,36
W.012 URGENTIE/TOEWIJZING WONING	1	7,88	29,40	0,00	35,00	0,00	35,00	35,00	35,00	- 102,16	- 102,16
W.013 WOON-/HUURSUBSIDIE	1	7,88	25,20	0,00	32,00	0,00	32,00	32,00	32,00	- 95,78	- 95,78
W.020 LEEGSTANDSWET/ONTRUIMING IN KRAAKZAKEN	0	7,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
RESTGROEP ALGEMEEN	24		34,83	18,95	43,25	21,09	31,00	34,50	44,50	f 73,01	f 97,94
Y.010 RESTGROEP ALGEMEEN	24	10,50	34,83	18,95	43,25	21,09	31,00	34,50	44,50	- 73,01	- 97,94
STRAF (GEEN VERDACHTEN)	43		20,46	19,83	48,88	24,11	34,00	40,00	50,00	f 50,15	f 50,82
Z.010 UITLEVERINGSWET	5	9,40	26,41	11,55	35,80	4,44	33,00	36,00	39,00	- 86,03	- 89,55
Z.020 MACTHIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	4	9,40	9,40	0,00	61,00	25,17	46,00	52,00	76,00	- 18,80	- 18,70
Z.030 VERLENING MACTHIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	1	2,35	2,35	0,00	40,00	0,00	40,00	40,00	40,00	- 7,20	- 7,13
Z.040 VOORTZETTING INBEWARINGSTELLING PSYCH. ZIEKENHUIS	5	4,70	4,70	0,00	68,60	28,54	50,00	58,00	85,00	- 8,33	- 8,32
Z.050 VERZOEK OPNAME/ONTSLAG PSYCH. ZIEKENHUIS	1	2,82	48,88	0,00	65,00	0,00	65,00	65,00	65,00	- 91,28	- 91,28
Z.060 VOORTZETTING/BEEINDIGING TBR	3	7,05	27,57	2,17	35,33	6,81	30,00	33,00	43,00	- 92,07	- 94,73
Z.080 RECHTSPOSITIE GEDETINEERDEN	1	2,82	10,34	0,00	34,00	0,00	34,00	34,00	34,00	- 33,95	- 36,91
Z.081 KLACHT BIJ BEKLAGCOMMISSIE	1	2,82	4,70	0,00	34,00	0,00	34,00	34,00	34,00	- 16,94	- 16,78
Z.110 VORDERING BENADEELDE PARTIJ IN STRAFPROCES	6	2,35	15,90	15,05	39,00	5,80	35,00	37,50	40,00	- 48,20	- 49,49
Z.120 TERUGGAVE INBESLAGGENOMEN GOEDEREN	3	2,35	53,27	36,95	68,33	50,85	37,00	41,00	127,00	- 94,80	- 94,62
Z.140 OPHEFFING VREEMDELINGENBEWARING	5	3,29	9,16	7,65	49,80	33,05	32,00	34,00	45,00	- 22,40	- 22,31
Z.150 TEN UITVOERLEGGING VOORWAARDELIJKE STRAF	2	4,70	7,76	4,32	40,50	0,71	40,00	40,50	41,00	- 23,24	- 23,24
Z.180 BEKLAG NIET VERVOLGING	3	2,35	25,07	2,87	33,67	3,79	31,00	32,00	38,00	- 90,37	- 90,37
Z.190 ART. 10 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	1	14,10	16,92	0,00	32,00	0,00	32,00	32,00	32,00	- 58,50	- 64,18
Z.200 ART. 18 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	2	14,10	64,61	0,98	77,50	12,02	69,00	77,50	86,00	- 101,19	- 101,19
TOTAAL-GENERAAL	7105		34,02	27,05	51,80	181,10	33,00	39,00	51,00	f 67,79	f 79,82

bijlage 4: tabel 5

1995

ADVIEZEN (EXCL. BIJLAGE B)

uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 15

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegingsfactor	Gemiddelde normuren	Standaarddeviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaarddeviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
VERVALLEN	103	**	19,67	11,56	25,21	13,87	17,00	21,00	29,00	f 70,82	f 94,89
ARBEIDSRECHT EN ONTSLAG	242		21,58	14,41	27,7	17,44	17,00	22,00	30,00	f 78,22	f 94,76
A.010 BEEINDIGING ARBEIDSOVEREENKOMST	94		22,83	13,49	28,61	16,56	17,00	22,00	32,00	- 80,15	- 97,04
A.011 KENNELIJK ONREDELIJK ONTSLAG	2		21,85	2,51	22,00	4,24	19,00	22,00	25,00	- 120,81	- 120,81
A.012 ONTSLAGVERGUNNING	6		17,50	7,71	21,17	9,37	15,00	15,50	30,00	- 100,54	- 100,54
A.020 ONTBINDING ARBEIDSOVEREENKOMST (1639w)	5		14,49	2,82	20,80	1,30	20,00	21,00	22,00	- 84,85	- 84,85
A.030 GESCHIL ARBEIDSOVEREENKOMST	119		21,36	16,18	28,01	19,50	17,00	22,00	30,00	- 73,10	- 92,72
A.031 LOONVORDERING	16		19,65	9,34	25,44	10,70	18,50	21,50	29,50	- 93,96	- 93,96
BESTUURSRECHT	62		21,97	20,33	27,66	24,29	16,00	20,50	27,00	f 77,24	f 96,59
B.010 BESTUURSRECHT	54		22,61	21,70	28,52	25,86	16,00	20,50	26,00	- 74,86	- 96,40
B.012 ONGELDIGVERKLARING RIJBEWIJS	1		12,60	0,00	15,00	0,00	15,00	15,00	15,00	- 102,16	- 102,16
B.013 DIENSTPLICHTWET	1		12,60	0,00	17,00	0,00	17,00	17,00	17,00	- 90,14	- 90,14
B.020 WEIGERING/INTREKKING VAN VERGUNNING	4		18,51	2,95	22,00	5,10	18,50	21,00	25,50	- 102,31	- 102,31
B.030 RIJMTIJLJKE ORDENING	2		21,00	0,00	27,50	0,71	27,00	27,50	28,00	- 92,87	- 92,87
SOCIALE VOORZIENINGEN	160		16,32	5,72	20,66	6,88	16,00	18,00	23,00	f 82,04	f 96,07
C.010 ALGEMENE BIJSTANDSWET	55		16,57	5,87	20,69	7,00	16,00	18,00	24,00	- 80,28	- 97,41
C.011 TERUGVORDERING BIJSTAND	14		16,71	4,50	20,14	5,67	15,00	18,50	22,00	- 100,91	- 100,91
C.012 VERHAAL BIJSTAND	3		16,45	4,24	20,33	5,03	15,00	21,00	25,00	- 98,41	- 98,41
C.013 (GEDEELTELJKE) BEEINDIGING BIJSTAND	6		15,23	3,10	16,67	1,86	15,00	16,50	17,00	- 111,08	- 111,08
C.014 OPLEGGING SANCTIEMAATREGEEL	2		12,60	0,00	16,50	2,12	15,00	16,50	18,00	- 92,87	- 92,87
C.020 WET UITKERING VERVOLGINGSBLACHTOFFERS	29		17,52	7,54	22,03	8,79	16,00	18,00	22,00	- 82,82	- 96,74
C.030 SOCIALE VOORZIENING	40		15,46	5,15	20,35	6,61	16,00	17,50	22,00	- 70,34	- 92,41
C.031 STUDIEFINANCIERING	11		15,74	5,05	21,73	5,68	16,00	20,00	29,00	- 88,08	- 88,08
SOCIALE VERZEKERINGEN	76		19,87	10,05	25,70	16,58	16,00	20,00	27,00	f 74,11	f 94,02
D.010 WERKLOOSHEIDSWET (ww)	6		12,60	0,00	16,00	1,55	15,00	15,50	16,00	- 91,69	- 95,78
D.011 ZIEKTWET (zw)	16		20,41	10,42	25,56	12,89	16,50	18,50	32,00	- 73,20	- 97,11
D.020 ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSWET (WAO/AAW)	36		22,12	11,54	28,92	21,51	17,00	21,00	30,00	- 72,82	- 93,01
D.030 AAW-VOORZIENING	2		11,03	8,17	19,50	6,36	15,00	19,50	24,00	- 68,76	- 68,76
D.040 ALG. OUDERDOMSWET (AOW)	1		21,00	0,00	26,00	0,00	26,00	26,00	26,00	- 98,23	- 98,23
D.060 WET SOCIALE WERKVOORZIENING (WSW)	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
D.070 SOCIALE VERZEKERING	14		17,68	6,16	22,64	7,58	17,00	19,50	25,00	- 70,66	- 94,98
D.071 ALGEMENE KINDERBIJSLAGWET	1		21,00	0,00	25,00	0,00	25,00	25,00	25,00	- 102,16	- 102,16

ADVIEZEN (EXCL. BIJLAGE B) 1995

uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 15

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
ERFRECHT											
E.010	70		20,07	10,08	25,60	11,49	17,00	21,00	30,00	f 72,54	f 95,34
	70		20,07	10,08	25,60	11,49	17,00	21,00	30,00	f 72,54	f 95,34
FISCAAL RECHT											
F.010	23		21,95	20,11	30,00	24,19	17,00	22,00	31,00	f 73,24	f 89,00
	20		21,68	20,65	29,05	25,25	17,00	21,50	30,50	- 72,03	- 90,75
F.011	3		23,80	19,85	36,33	17,62	22,00	31,00	56,00	- 79,67	- 79,67
	3		23,80	19,85	36,33	17,62	22,00	31,00	56,00	- 79,67	- 79,67
GOEDERENRECHT											
G.010	50		18,59	8,71	25,10	13,60	16,00	21,00	28,00	f 70,82	f 90,07
	22		19,39	8,30	27,32	16,65	18,00	21,50	29,00	- 65,08	- 86,31
G.011	4		13,50	5,48	19,75	4,99	15,50	19,50	24,00	- 83,15	- 83,15
	6		20,30	10,76	24,83	12,73	16,00	18,50	35,00	- 80,12	- 99,43
G.020	18		18,17	9,28	23,67	11,09	16,00	20,00	27,00	- 73,37	- 93,36
	18		18,17	9,28	23,67	11,09	16,00	20,00	27,00	- 73,37	- 93,36
HUUR EN VERHUUR											
H.010	192		18,93	13,42	24,01	16,28	16,00	19,00	25,00	f 79,67	f 95,87
	65		18,37	9,63	22,00	11,20	16,00	18,00	24,00	- 86,99	- 101,53
H.011	1		16,80	0,00	23,00	0,00	23,00	23,00	23,00	- 88,83	- 88,83
H.020	35		22,38	23,19	27,94	28,02	17,00	20,00	26,00	- 78,39	- 97,44
	37		18,39	9,85	23,70	11,37	16,00	19,00	25,00	- 76,95	- 94,37
H.030	49		17,53	10,81	23,92	14,28	16,00	20,00	26,00	- 72,71	- 89,11
H.040	1		12,60	0,00	17,00	0,00	17,00	17,00	17,00	- 90,14	- 90,14
H.042	4		22,05	12,06	28,25	13,33	18,00	24,50	38,50	- 87,98	- 94,93
H.050	50		29,67	19,20	36,44	22,81	20,00	29,00	40,00	f 80,89	f 99,01
	50		29,67	19,20	36,44	22,81	20,00	29,00	40,00	- 80,89	- 99,01
FAILLISEMENTEN											
I.010	23		22,28	13,43	28,30	16,63	17,00	24,00	32,00	- 75,24	- 95,74
	10		19,74	6,58	24,70	8,21	19,00	25,00	27,00	- 77,60	- 97,20
M.020	12		24,85	17,59	31,75	21,69	17,00	20,50	40,00	- 72,87	- 95,19
M.021	1		16,80	0,00	23,00	0,00	23,00	23,00	23,00	- 88,83	- 88,83
VERBINTENISRECHT											
O.010	875		20,41	13,48	26,86	18,84	17,00	21,00	29,00	f 73,71	f 92,40
	291		21,53	16,98	28,55	24,63	17,00	21,00	30,00	- 72,21	- 91,72
O.011	6		19,11	8,66	22,67	12,47	15,00	15,00	32,00	- 102,50	- 102,50
O.013	5		15,96	3,51	21,00	3,32	18,00	20,00	24,00	- 92,43	- 92,43
O.020	41		17,27	6,38	21,90	7,92	16,00	18,00	26,00	- 78,97	- 95,92
O.030	459		20,09	11,91	26,10	14,67	17,00	21,00	29,00	- 73,54	- 93,62
O.032	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
O.033	33		22,04	11,67	27,97	13,81	20,00	24,00	34,00	- 95,84	- 95,84
O.040	40		18,49	8,14	28,78	24,55	16,00	20,50	29,50	- 59,48	- 78,12

ADVIEZEN (EXCL. BIJLAGE B) 1995

uiterst bewerkelijke zaken op uren \geq 15

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegingsfactor	Gemiddelde normuren	Standaarddeviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaarddeviatie vastgestelde uren	1e kwartaal vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartaal vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
PERSONEN- & FAMILIERECHT	485		20,26	14,36	26,54	17,32	16,00	21,00	30,00	f 73,15	f 92,84
P.010 ECHTSCHIEDING MET NEVENVORDERINGEN	108		22,03	20,35	29,26	23,78	16,50	21,50	34,00	- 72,73	- 91,58
P.011 ONTBINDING HUWELIJK NA SCHEIDING VAN TAFEL EN BED	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.012 BEEINDIGING SAMENWONING/ NEVENVORDERINGEN	18		16,92	7,36	21,44	8,39	16,00	19,50	23,00	- 95,96	- 95,96
P.020 ECHTSCHIEDING GEMEENSCHAPPELIJK VERZOEK	2		11,81	0,00	22,00	2,83	20,00	22,00	24,00	- 65,30	- 65,30
P.030 ALIMENTATIE/ LEVENSONDERHOUD	57		19,99	14,08	26,53	16,28	17,00	21,00	28,00	- 70,88	- 91,62
P.040 OUDERLIJKE MACHT/VOOGDIJ	13		18,51	14,40	27,23	17,29	18,00	20,00	29,00	- 68,68	- 82,66
P.041 OMGANGSREGELING	4		12,60	0,00	16,50	1,91	15,00	16,00	18,00	- 92,87	- 92,87
P.050 BOEDELSCHIEDING	200		20,24	10,80	26,51	14,51	17,00	22,00	30,00	- 71,54	- 92,84
P.060 ADOPTIE	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
P.070 VADERSCHAPSACTIE/ OMTKENNING	5		11,80	5,50	18,00	3,67	15,00	16,00	22,00	- 66,73	- 79,72
P.080 VOORNAAMSWIJZIGING	3		19,61	6,42	23,67	7,09	16,00	25,00	30,00	- 76,47	- 100,74
P.090 CURATELE/ ONDERBEWINDSTELLING	3		23,80	12,83	30,33	15,70	18,00	25,00	48,00	- 91,12	- 95,43
P.100 GESCHIL PERSONEN/ FAMILIERECHT	71		20,27	15,02	25,06	16,94	16,00	18,00	26,00	- 75,09	- 98,36
P.101 TERUGVORDERING EIGENDOM VOORVLOEIEND UIT E.S.	1		12,60	0,00	16,00	0,00	16,00	16,00	16,00	- 95,78	- 95,78
RESTGROEP PRIVAATRECHT	5		24,36	10,46	30,20	12,99	21,00	25,00	32,00	f 98,10	f 98,10
R.010 PRIVAATRECHTELIJK GESCHIL	5		24,36	10,46	30,20	12,99	21,00	25,00	32,00	- 98,10	- 98,10
R.011 SCHORSING EXECUTIE/ EXECUTIEGESCHIL	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
STRAFZAKEN (VERDACHTEN)	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
S.010 OVERTREDING KANTONGERECHT ALGEMEEN	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.011 OVERTREDING KANTONGERECHT VERKEER	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.020 KINDERSTRAFZAKEN (ENKELVOLDIGE KAMER)	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.030 RIJDEN ONDER INVLOED	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.040 MISDRIJVEN ENKELVOLDIGE KAMER	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.050 MISDRIJVEN MEERVOLDIGE KAMER	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
S.051 HOGER BEROEP OVERTREDINGSZAKEN	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
VREEMDELINGENRECHT	744		16,81	8,32	21,69	12,08	16,00	18,00	23,00	f 77,60	f 94,28
V.010 VREEMDELINGENWET	268		17,43	10,28	22,20	14,27	16,00	18,00	23,00	- 71,36	- 95,50
V.011 VERBLIJF EG-ONDERDANEN	2		10,50	2,97	15,50	0,71	15,00	15,50	16,00	- 82,39	- 82,39
V.012 VERBLIJF NIET-EG-ERS	60		14,99	3,87	23,02	18,64	15,00	17,50	22,00	- 79,23	- 79,21
V.013 VERBLIJF GEZINSLEDEN	17		18,96	6,85	24,06	8,06	20,00	23,00	25,00	- 95,85	- 95,85
V.020 TEWERKSTELLINGSVERGUNNING	6		19,58	6,15	24,67	6,89	18,00	24,50	31,00	- 78,87	- 96,52
V.030 NATURALISATIE	6		14,70	3,51	18,67	3,98	16,00	17,00	22,00	- 74,74	- 95,76
V.040 TOELATING ALS VLUCHTELING	385		16,59	7,35	21,05	9,08	16,00	18,00	23,00	- 81,01	- 95,88

ADVIEZEN (EXCL. BIJLAGE B) 1995

uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 15

	Aantal	Wegingsfactor	Gemiddelde normuren	Standaarddeviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaarddeviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
WOMEN	33		17,55	8,60	22,61	9,93	16,00	19,00	25,00	f 81,74	f 94,38
W.010 VOLKSHUISVESTING	19		19,72	10,51	24,53	12,41	16,00	18,00	31,00	- 77,51	- 97,78
W.011 WOONVERGUNNING	3		16,54	4,60	24,67	3,51	21,00	25,00	28,00	- 81,53	- 81,53
W.012 URGENTIE/TOEWIJZING WONING	4		13,52	5,46	19,25	4,72	16,00	17,50	22,50	- 85,41	- 85,41
W.013 WOON-/HUURSUBSIDIE	3		15,40	2,42	21,00	1,73	19,00	22,00	22,00	- 89,19	- 89,19
W.020 LEEGSTANDSWET/ONTRUIMING IN KRAAKZAKEN	4		13,61	1,03	16,50	1,29	15,50	16,50	17,50	- 100,55	- 100,28
RESTGROEP ALGEMEEN	51		21,39	12,62	27,20	15,15	17,00	21,00	32,00	f 71,18	f 95,65
Y.010 RESTGROEP ALGEMEEN	51		21,39	12,62	27,20	15,15	17,00	21,00	32,00	- 71,18	- 95,65
STRAF (GEEN VERDACHTEN)	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.010 UITLEVERINGSWET	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.020 MACTHTIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.030 VERLENGING MACTHTIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.040 VOORTZETTING INBEWAARINGSTELLING PSYCH. ZIEKENHUIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.050 VERZOEK OPNAME/ONTSLAG PSYCH. ZIEKENHUIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.060 VOORTZETTING/BEËINDIGING TBR	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.080 RECHTSPOSITIE GEDETINEERDEN	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.081 KLACHT BIJ BEKLACCOMMISSIE	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.110 VORDERING BENADEELDE PARTIJ IN STRAFPROCES	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.120 TERUGGAVE INBESLAGGENOMEN GOEDEREN	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.140 OPHEFFING VREEMDELINGENBEWAARING	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.150 TEN UITVOERLEGGING VOORWAARDELIJKE STRAF	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.180 BEKLAG NIET VERVOLGING	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.190 ART. 10 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.200 ART. 18 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
TOTAAL-GENERAAL	3244		19,48	12,59	25,24	16,43	16,00	20,00	27,00	f 75,61	f 93,85

bijlage 4: tabel 6

1995

BIJLAGE B-ZAKEN

uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegingsfactor	Gemiddelde normuren	Standaarddeviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaarddeviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekende uurvergoeding
VERVALLEN	0	**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
ARBEIDSRECHT EN ONTSLAG	13		19,59	27,06	45,62	27,14	31,00	39,00	45,00	f 42,54	f 51,10
A.010 BEEINDIGING ARBEIDSOVEREENKOMST	3	8,40	8,40	0,00	31,33	1,53	30,00	31,00	33,00	- 27,04	- 32,61
A.011 KENNELIJK ONREDELIJK ONTSLAG	1	8,40	29,40	0,00	37,00	0,00	37,00	37,00	37,00	- 96,64	- 96,64
A.012 ONTSLAGVERGUNNING	3	8,40	16,80	14,55	49,33	24,58	30,00	41,00	77,00	- 0,00	- 41,42
A.020 ONTBINDING ARBEIDSOVEREENKOMST (t639w)	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
A.030 GESCHIL ARBEIDSOVEREENKOMST	6	8,40	24,94	39,24	54,50	35,89	39,00	42,50	45,00	- 41,40	- 55,85
A.031 LOONVORDERING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
BESTUURSRECHT	2		21,00	17,82	37,50	6,36	33,00	37,50	42,00	f 68,11	f 68,11
B.010 BESTUURSRECHT	1	8,40	8,40	0,00	33,00	0,00	33,00	33,00	33,00	- 30,96	- 30,96
B.012 ONGELDIGVERKLARING RIJBEDIJ	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
B.013 DIENSTPLICHTWET	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
B.020 WEIGERING/INTREKING VAN VERGUNNING	1	8,40	33,60	0,00	42,00	0,00	42,00	42,00	42,00	- 0,00	- 0,00
B.030 RUIMTELIJKE ORDENING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 97,30
SOCIALE VOORZIENINGEN	4		12,60	8,40	222,00	343,11	31,50	61,00	412,50	f 6,90	f 6,90
C.010 ALGEMENE BIJSTANDSWET	4	8,40	12,60	8,40	222,00	343,11	31,50	61,00	412,50	- 6,90	- 6,90
C.011 TERUGVORDERING BIJSTAND	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
C.012 VERHAAL BIJSTAND	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
C.013 (GEDEELTELIJKE) BEEINDIGING BIJSTAND	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
C.014 OPLEGGING SANCTIEMAATREGEEL	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
C.020 WET UITKERING VERVOLGINGSGLACHTOFFERS	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
C.030 SOCIALE VOORZIENING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
C.031 STUDIEFINANCIERING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
SOCIALE VERZEKERINGEN	4		19,95	14,29	35,50	6,66	31,00	33,50	40,00	f 66,50	f 68,35
D.010 WERKLOOSHEIDSWET (WW)	3	8,40	23,80	14,75	35,67	8,14	30,00	32,00	45,00	- 81,15	- 81,15
D.011 ZIEKTWET (ZW)	1	8,40	8,40	0,00	35,00	0,00	35,00	35,00	35,00	- 21,71	- 29,19
D.020 ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSWET (WAO/AAW)	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
D.030 AAW-VOORZIENING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
D.040 ALC. OUDERDOMSWET (AOW)	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
D.060 WET SOCIALE WERKVOORZIENING (WSW)	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
D.070 SOCIALE VERZEKERING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
D.071 ALGEMENE KINDERBIJSLAGWET	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekenende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekenende uurvergoeding
ERFRECHT											
E.010 GESCHILLEN M.B.T. HET ERFRECHT	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
FISCAAL RECHT											
F.010 BELASTINGZAKEN	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
F.011 INKOMSTENBELASTING/PREMIEHEFFING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
GOEDERENRECHT											
G.010 EIGENDOMSRECHT/BEPERKT ZAKELIJK RECHT	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
G.011 TERUGVORDERING EIGENDOM	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
G.020 HYPOTHEEK/ZAKELIJKE ZEKERHEIDRECHTEN	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
G.030 BURENRECHT/ERFDIENSTBAARHEID	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
HUUR EN VERHUUR											
H.010 BEEINDIGING HUURVEREENKOMST	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
H.011 EXECUTIEGESCHIL ONTRUIMINGSONNIS	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
H.020 GESCHIL BETREFFENDE HET ONDERHOUD	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
H.030 HUURPRIJSGESCHIL	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
H.040 GESCHIL (VER-)HUUR WOONRUIMTE	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
H.042 HERSTEL OUDE STAAT	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
H.050 GESCHIL (VER-)HUUR BEDRIJFSRUIMTE	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
FAILLISEMENTEN											
I.010 FAILLISEMENTSRECHT	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
AMBTENARENRECHT											
M.010 SCHORING/ONTSLAG	1	8,40	37,80	0,00	0,00	0,00	0,00	48,00	48,00	- 95,78	- 95,78
M.020 RECHTSPOSITIE AMBTENAAR	1	8,40	37,80	0,00	0,00	0,00	0,00	48,00	48,00	- 95,78	- 95,78
M.021 WACHTGELD/PENSIOEN	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
VERBINTENISSENRECHT											
O.010 GESCHIL ONRECHTMATIGE DAAD	16	8,40	23,31	14,27	47,94	15,89	35,50	41,00	60,50	f 53,02	f 59,12
O.011 STRAAT- EN/OF CONTACTVERBOD	9	8,40	20,90	14,31	51,33	18,59	36,00	49,00	64,00	- 40,52	- 49,51
O.013 GESCHIL MEDISCH HANDELEN	1	8,40	25,20	0,00	32,00	0,00	32,00	32,00	32,00	- 0,00	- 0,00
O.020 VERZEKERINGSGESCHIL	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
O.030 GESCHIL VERBINTENISSENRECHT	5	8,40	26,04	17,92	47,60	11,15	39,00	43,00	54,00	- 64,33	- 66,53
O.032 GESCHIL RECHTSBIJSTANDSVERLENING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
O.033 SCHULDSANERING/ BETALINGSREGELING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
O.040 LETSELSCHADE	1	8,40	29,40	0,00	35,00	0,00	35,00	35,00	35,00	- 102,16	- 102,16

BIJLAGE B-ZAKEN 1995

uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

BIJLAGE 4

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekenende uunvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd berekenende uunvergoeding	
PERSONEN- & FAMILIERECHT												
P.010	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00	
P.011	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.012	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.020	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.030	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.040	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.041	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.050	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.060	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.070	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.080	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.090	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.100	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
P.101	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
RESTGROEP PRIVAATRECHT												
R.010	1		46,20	0,00	56,00	0,00	56,00	56,00	56,00	f 100,34	f 100,34	
R.011	1	8,40	46,20	0,00	56,00	0,00	56,00	56,00	56,00	- 100,34	- 100,34	
R.011	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
STRAFZAKEN (VERDACHTEN)												
S.010	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00	
S.011	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
S.020	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
S.030	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
S.040	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
S.050	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
S.051	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
VREEMDELINGENRECHT												
V.010	2		18,90	14,85	36,00	1,41	35,00	36,00	37,00	f 47,50	f 63,85	
V.011	2	8,40	18,90	14,85	36,00	1,41	35,00	36,00	37,00	- 47,50	- 63,85	
V.012	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
V.013	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
V.020	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
V.030	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	
V.040	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00	

BIJLAGE B-ZAKEN 1995

uiterst bewerkelijke zaken op uren >= 30

	Aantal	Wegings- factor	Gemiddelde normuren	Standaard- deviatie normuren	Gemiddeld vastgestelde uren	Standaard- deviatie vastgestelde uren	1e kwartiel vastgestelde uren	Mediaan vastgestelde uren	3e kwartiel vastgestelde uren	Gewogen gemiddeld berekende uurvergoeding	Gewogen gemiddeld gecorrigeerd uurvergoeding
WONEN	5		11,76	7,51	42,40	8,08	35,00	46,00	46,00	f 32,50	f 33,73
W.010 VOLKSHUISVESTING	3	8,40	8,40	0,00	44,33	8,62	35,00	46,00	52,00	- 21,08	- 23,05
W.011 WOONVERGUNNING	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
W.012 URGENTIE/TOEWIJZING WONING	1	8,40	8,40	0,00	46,00	0,00	46,00	46,00	46,00	- 22,21	- 22,21
W.013 WOON-/HUURSUBSIDIE	1	8,40	25,20	0,00	33,00	0,00	33,00	33,00	33,00	- 92,87	- 92,87
W.020 LEEGSTANDSWET/ONTRUIMING IN KRAAKZAKEN	0	8,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
RESTGROEP ALGEMEEN	4		37,80	45,88	57,25	45,29	33,00	37,00	81,50	f 59,74	f 80,30
Y.010 RESTGROEP ALGEMEEN	4	8,40	37,80	45,88	57,25	45,29	33,00	37,00	81,50	- 59,74	- 80,30
STRAF (GEEN VERDACHTEN)	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	f 0,00	f 0,00
Z.010 UITLEVERINGSWET	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.020 MACTHIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.030 VERLENCING MACTHIGING OPNAME PSYCH. ZIEKENHUIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.040 VOORTZETTING INBEWARINGSTELLING PSYCH. ZIEKENHUIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.050 VERZOEK OPNAME/ONTSLAG PSYCH. ZIEKENHUIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.060 VOORTZETTING/BEEINDIGING TBR	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.080 RECHTSPOSITIE GEDETINEERDEN	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.081 KLACHT BIJ BEKLAGCOMMISSIE	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.110 VORDERING BENADEELDE PARTIJ IN STRAFPROCES	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.120 TERUGGAVE INBESLAGNOMEN GOEDEREN	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.140 OPHEFFING VREEMDELINGENBEWARING	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.150 TEN UITVOERLEGGING VOORWAARDELIJKE STRAF	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.180 BEKLAG NIET VERVOLGING	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.190 ART. 10 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
Z.200 ART. 18 WET OVERDRACHT TUL. STRAFVONNIS	0	7,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 0,00	- 0,00
TOTAAL-GENERAAL	52		21,76	21,05	59,52	97,85	33,00	38,50	50,50	f 39,20	f 44,46

10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

BIJLAGE 5

**TOESLAG- EN KORTINGSREGELINGEN: OVERZICHT VAN
BESTAANDE EN VOORGESTELDE REGELINGEN; STATISTISCHE
DATA OVER TOEPASSING EN TIJDSBESTEDING**
TOESLAG- EN KORTINGSREGELINGEN

In het onderstaande overzicht worden de bestaande toeslag- en kortingsregelingen globaal aangeduid, met de vermelding van de voorgestelde regelingen. Tenzij anders aangegeven worden kortingen en toeslagen in een percentage van de grondslag uitgedrukt.

CIVIELE EN BESTUURSAZAKEN

<i>bestaande toeslag- en kortingsregelingen</i>	<i>voorgestelde toeslag- en kortingsregelingen</i>
kort geding/voorlopige voorziening - maximering/korting	vervallen
hoger beroep - korting 15 %	vervallen
cassatie - toeslag 100 %	15 punten
tussenuitspraak - toeslag 25 %	vervallen
reconventie - toeslag 25 %	vervallen
niet bestaand	zittingstoelage 2 punten
geen tegenspraak - korting 50/25 %	vervallen
vereenvoudigde behandeling - korting 50/75 %	vervallen
opvolging - toeslag 25 %	toelage 2 punten
procureur - toeslag 20 % basisbedrag	toelage 2 punten
intrekking - adviesregime	adviesregime
tussentijds einde - korting 50 %	vervallen
tussentijds begin - evenredige korting	vervallen
samenhang (groepszaken) - korting cf. glijdende schaal	groepszaken: idem verknochte zaken: korting 50 %

STRAFZAKEN

<i>bestaande toeslag- en kortingsregelingen</i>	<i>voorgestelde toeslag- en kortingsregelingen</i>
hoger beroep - korting 25 %	vervallen
cassatie - (minimaal) basisbedrag	10 of 6 punten
afwezigheid ter zitting - korting 50 %	vervallen
voortijdig beëindigd - korting tot 25 % basisbedrag	korting tot (maximaal) 5 punten
inbewaringstelling/gevangenhouding toeslag 10/25 % basisbedrag	toelage gevangenhouding 3 punten
gerechtelijk vooronderzoek - toeslag 10/25 % basisbedrag	toelage getuigenverhoor/descente 1 punt
langdurige zitting - toeslag van basisbedrag per zittingsdag	vervallen
aangehouden zaken - toeslag 25 % basisbedrag	vervallen
niet bestaand	zittingstoelage 2 punten
zittingen buiten werkdagen - toeslag 5 % basisbedrag	vervallen
opvolging - toeslag 25 %	toelage 2 punten
samenhang (groeps- en verknochte zaken) :	groepszaken: idem
korting cf. glijdende schaal	verknochte zaken: korting 50 %

STATISTISCHE DATA OVER TOEPASSING EN TIJDSBESTEDING

In het onderstaande worden beschikbare data vermeld over toeslag- en kortingsregelingen betreffende achtereenvolgens:

I het percentage van de relevante zaken waarin de betreffende regeling wordt toegepast,
 II de gemiddelde tijdsbesteding van de zaken waarop de regeling van toepassing is, resp.
 III de gemiddelde tijdsbesteding van de overige zaken.

CIVIELE EN BESTUURSZAKEN	I	II	III
kort geding/voorlopige voorziening	5 %	9,0 uur	8,6 uur
hoger beroep	7 %	8,7 uur	8,6 uur
cassatie	0,2 %	15,2 uur	8,6 uur 1
tussenuitspraak	7 %	14,0 uur	8,8 uur 1
reconventie	2 %	13,2 uur	9,0 uur 1
geen tegenspraak	23 %	7,3 uur	9,0 uur
vereenvoudigde behandeling	4 %	5 uur	7,1 uur 2
opvolging	2 %		
procureur	12 %		1
intrekking	10 %	5,6 uur	8,6 uur
tussentijds einde	0,0 %		
tussentijds begin	0,2 %		
samenhang	0,6 %		
STRAFZAKEN			
hoger beroep	13 %	7,1 uur	7,4 uur 3
cassatie	1 %	6,6 uur	6,4 uur 3
afwezigheid ter zitting	2 %	4,9 uur	7,4 uur 3
voortijdig beëindigd	5 %	4,4 uur	6,5 uur 3
inbewaringstelling	24 %	10,9 uur	6,2 uur 3
gevangenhouding	18 %	12,0 uur	6,3 uur 3
gerechtelijk vooronderzoek	7 %	13,9 uur	6,8 uur 3
langdurige zitting	1 %		
aangehouden zaken	14 %	9,5 uur	5,6 uur
samenhang	5 %	7,8 uur	7,3 uur

1 overige zaken: alleen civiele zaken

2 overigezaken: alleen bestuurszaken

3 alleen gegevens voor strafzaken in enge zin

BIJLAGE 6: ADVIESZAKEN**STATISTISCHE INFORMATIE OVER DE SPREIDING VAN
DE TIJDSBESTEDING IN NIET-BEWERKELIJKE ADVIESZAKEN**

aantal uren	aantal zaken	in %	cumulatief in %
0 - 3 uur	7.850	10 %	10 %
3 - 4 uur	15.065	20 %	30 %
4 - 5 uur	16.237	21 %	51 %
5 - 6 uur	10.456	14 %	65 %
6 - 7 uur	8.195	11 %	76 %
7 - 8 uur	7.278	10 %	86 %
8 - 15 uur	11.919	15 %	100 %

BIJLAGE 7**BLAUWDruk VOOR EEN HERZIEN VERGOEDINGENSTELSEL****INCL. BIJLAGE MET GEWICHTEN PER RECHTSTERREIN EN CONVERSIETABEL VOOR DE INDELING VAN DE RECHTSTERREINEN.**

Voor werkzaamheden van rechtsbijstandverleners op basis van een toevoeging als bedoeld in de Wet op de rechtsbijstand wordt overeenkomstig de navolgende regels een vergoeding toegekend door de raad voor rechtsbijstand.

1. ALGEMEEN

- a. De rechtsbijstandverlener mag de rechtzoekende alleen verschotten in rekening brengen voorzover deze niet behoren tot de gebruikelijke kantoorkosten.
- b. De vastgestelde vergoeding omvat de omzetbelasting die verschuldigd is over de op grond van de onderstaande regelingen te bepalen (netto-)vergoeding. Bij uitbetaling wordt de vastgestelde vergoeding verminderd met de eigen bijdrage die de rechtzoekende verschuldigd is en met de vergoeding die de rechtsbijstandverlener verkrijgt van derden voor de (proces)kosten.
- c. De rechtsbijstandverlener is gehouden bij zijn declaratie de raad te informeren over de verrichte werkzaamheden. De bescheiden die ter onderbouwing van de declaratie benodigd zijn en overlegd moeten worden, kunnen in regelgeving worden benoemd.
- d. Voorzover de vergoeding afhankelijk is van de aan de werkzaamheden bestede tijd, geldt als declarabel het aantal uren dat is besteed aan juridische werkzaamheden ten behoeve van de betreffende zaak.

2. PROCEDUREBEGRIJP

De vergoedingsnormen voor procedures zijn van toepassing op nader aangeduide rechtsgangen met een duidelijk omschreven verloop en leidend tot een (nieuwe) beslissing. Het gaat om

- rechterlijke procedures;
 - zogenoemde voorprocedures, nl. de bezwaarschriftenprocedure op grond van de Awb, de ontslagvergunningsprocedure op grond van art. 6 BBA, de procedure bij de huurcommissie, de schikkingsprocedure bij de officier van justitie;
 - arbitrage en bindend advies-procedures;
 - tucht- en klachtprocedures met een wettelijk basis, zoals medische tuchtzaken, klachten bij de Nationale Ombudsman, de Commissie gelijke behandeling en de Centrale Raad voor Strafrechtstoepassing.
- Het bereik van het procedurebegrip is gekoppeld aan dat van de toevoeging: elke toevoeging leidt tot een aparte vergoeding. In strafzaken wordt per dagvaarding één toevoeging verstrekt. Andere zaken dan procedures worden als advieszaak aangemerkt.

3. FORFAITAIRE VERGOEDINGSNORM

Het vergoedingsregime is forfaitair van aard: ongeacht de omvang van de werkzaamheden wordt voor een bepaald soort zaak een vaste vergoeding gegeven. Die vergoeding wordt afgeleid van de gemiddelde tijdsbesteding aan dergelijke zaken, uitgedrukt in punten. In de bijlage wordt per rechtsterrein het gewicht in punten bepaald. De hoogte van de vergoeding wordt berekend door het aantal punten van de zaak te vermenigvuldigen met een zg. basisbedrag. In concrete gevallen zal de forfaitaire vergoeding soms relatief gunstig zijn, soms relatief ongunstig.

Via een beperkt aantal kortingen en toeslagen, genoemd onder 4 en 6, wordt het hiervoor geschetste forfaitaire regime genuanceerd indien zich in de procedure of bij de rechtsbijstandverlening bepaalde omstandigheden voordoen. Ook deze bijstellingen zijn forfaitair van aard en uitgedrukt in punten. Indien de werkzaamheden voor de zaak zeer omvangrijk zijn, kan een aanvullende vergoeding worden verkregen (zie onder 7). Het voorgaande betreft de rechtsbijstandverlening zelf. Voor het overige gelden aparte vergoedingsregels (zie onder 1a en onder 8).

4. CIVIELE EN BESTUURSRECHTELIJKE PROCEDURES

Voor een civiele of bestuursprocedure gelden in aanvulling op de in de bijlage vermelde, aan het rechtsterrein gerelateerde vergoedingsnorm de volgende regelingen:

- a. In geval van cassatie wordt het aantal punten voor de rechtsbijstandverlening steeds op vijftien bepaald, ongeacht het rechtsterrein en zonder toepassing van de overige onder 4 genoemde regelingen.
- b. Voor elke tweede en daaropvolgende zitting die door de rechtsbijstandverlener is bijgewoond, geldt een toeslag van twee punten. Als zitting wordt aangemerkt elk optreden van de beslissende of daarmee gelijk te stellen instantie ter behandeling van de zaak waarbij de rechtsbijstandverlener aanwezig kan zijn, uitgezonderd rolzittingen.

- c. In geval van **royement of intrekking** voordat uitspraak of tussenuitspraak is gedaan, exclusief een bestuursrechtelijke uitspraak over de proceskosten, wordt de adviesregeling (zie onder 5) toegepast, met dien verstande dat wel zonodig een procureurstoeslag wordt toegekend.
- d. In **echtscheidingszaken** waarin geen tegenspraak is gevoerd, wordt een korting van drie punten toegepast.
- e. In geval van **opvolging** door een andere, als zodanig toegevoegde rechtsbijstandverlener van een ander samenwerkingsverband, wordt een toeslag van twee punten toegepast.
- f. Indien een rechtsbijstandverlener in een zaak wordt bijgestaan door een wettelijk verplichte procureur in een ander arrondissement, wordt een toeslag van twee punten toegepast.
- g. In geval van **samenhangende zaken** geldt de volgende puntentelling voor de zaken gezamenlijk:
 - * voor groepszaken van twee of meer rechtzoekenden wordt het aantal voor één zaak toe te kennen punten vermenigvuldigd met de navolgende percentages, al naar gelang het aantal rechtzoekenden: 2-3: 150 %; 4-6: 200 %; 7-10: 300 %; 11-15: 400 %; 16-21: 500 %; elke volgende 10: 100 % extra;
 - * andere samenhangende zaken: in aanvulling op het aantal punten dat voor de eerste/zwaarste zaak wordt toegekend wordt steeds 50 % van dat aantal voor de tweede en elke daaropvolgende zaak toegekend,
 Als samenhangende zaken worden beschouwd zaken die gevoegd, gelijktijdig of aansluitend ter zitting worden behandeld, en waarvoor één rechtsbijstandverlener is toegevoegd of meer rechtsbijstandverleners die deel uitmaken van hetzelfde samenwerkingsverband, en die verknocht zijn.

5. ADVIESZAKEN

Voor alle advieszaken - d.w.z. civiele en bestuursrechtelijke zaken niet zijnde procedure - die binnen zes uur worden afgewikkeld wordt het aantal punten op vier bepaald. Voor andere advieszaken wordt dat aantal op acht bepaald. Voor de laatstbedoelde advieszaken is de onder 4e genoemde regeling van overeenkomstige toepassing. Onder omstandigheden wordt voor procureurstelling een toeslag toegekend - zie 4c.

6. STRAFZAKEN

Voor een procedure die dient bij de strafrechter c.q. die in de bijlage als strafrechtelijk is aangemerkt, gelden in aanvulling op de in de bijlage vermelde vergoedingsnorm de volgende regelingen:

- a. Voor **cassatiezaken** die in eerste aanleg voor de meervoudige kamer hebben gediend, worden in afwijking van de bijlage tien punten toegekend, en voor andere cassatiezaken zes punten. Indien de rechtsbijstandverlener geen middelen heeft ingediend, wordt het aantal aan de zaak toe te kennen punten met 50 % verminderd. De onder b, c en e genoemde regelingen zijn niet van toepassing.
- b. Bij **gevangenhouding** van de rechtzoekende, geldt voor zaken die in eerste aanleg dienen een toeslag van drie punten.
- c. Indien de rechtsbijstandverlener bij het verhoor van een getuige of bij een descende aanwezig is, wordt per gehoorde getuige, c.q. per descende één punt toegekend.
- d. Voor elke tweede en daaropvolgende door de rechtsbijstandverlener bijgewoonde zitting van de rechtbank geldt een toeslag van twee punten. De aanhoudingszitting blijft buiten beschouwing indien tot aanhouding wordt besloten op verzoek van de advocaat, dan wel op verzoek van het openbaar ministerie zonder dat de advocaat heeft verzocht de zaak inhoudelijk te behandelen. Ook buiten beschouwing blijft de zitting waarin de uitspraak in de zaak wordt gedaan.
- e. Indien de rechtsbijstandverlening vóór de terechtzitting wordt beëindigd, wordt in afwijking van de bijlage het gewicht van de zaak steeds op vijf punten bepaald, tenzij in de bijlage een lager punten aantal is bepaald.
- f. In geval van **opvolging** door een andere, als zodanig toegevoegde rechtsbijstandverlener van een ander samenwerkingsverband, wordt een toeslag van twee punten toegepast.
- g. In geval van **samenhangende zaken** geldt de volgende puntentelling voor de zaken gezamenlijk:
 - * voor groepszaken van twee of meer rechtzoekenden wordt het aantal voor één zaak toe te kennen punten vermenigvuldigd met de navolgende percentages, al naar gelang het aantal rechtzoekenden: 2-3: 150 %; 4-6: 200 %; 7-10: 300 %; 11-15: 400 %; 16-21: 500 %; elke volgende 10: 100 % extra;
 - * andere samenhangende zaken: in aanvulling op het aantal punten dat voor de eerste/zwaarste zaak wordt toegekend wordt steeds 50 % van dat aantal voor de tweede en elke daaropvolgende zaak toegekend.
 Als samenhangende zaken worden beschouwd zaken die gevoegd, gelijktijdig of aansluitend ter zitting worden behandeld, en waarvoor één rechtsbijstandverlener is toegevoegd of meer rechtsbijstandverleners die deel uitmaken van hetzelfde samenwerkingsverband, en die verknocht zijn.

7. BEWERKELIJKE ZAKEN

Indien in een zaak de tijdsbesteding aan rechtsbijstandverlening uitgaat boven een aantal uren dat gelijk is aan drie maal het aantal punten dat geldt voor het desbetreffende rechtsterrein, wordt onder de navolgende voorwaarden - in aanvulling op de forfaitaire vergoeding - per uur rechtsbijstandverlening één punt toegekend. Bij advieszaken ligt de grens op 24 uur. Bij samenhangende procedures wordt die grens bepaald door het aantal toegekende punten exclusief de in verband met toeslagen toegekende punten met drie te vermenigvuldigen.

Bij het bereiken van de voornoemde tijdgrens dient de rechtsbijstandverlener bij de raad een declaratie in voor de verrichte werkzaamheden en een begroting voor de naar verwachting nog te verrichten werkzaamheden. Alsdan stelt de raad de vergoeding vast voor de verrichte werkzaamheden. Tevens beoordeelt hij de begroting, waarbij wordt nagegaan of de beoogde voortzetting van de rechtsbijstandverlening ondoelmatig is. Indien de raad heeft ingestemd met de begroting, al dan niet met beperking van de omvang van de werkzaamheden tot een bepaald aantal uren tijdsbesteding, declareert de rechtsbijstandverlener voor de op grond van de begroting verrichte werkzaamheden. Zonodig dient hij opnieuw een begroting in.

8. REIS- E.A. VERGOEDING

- a. Voor de tijd die wordt besteed aan reizen naar de zitting in procedures en naar rechtzoekenden wier vrijheid is ontnomen of beperkt, wordt een vergoeding toegekend die is afgeleid van de gereisde afstand: elke 60 gereisde kilometers gelden als een halve punt.
- b. Voor de kosten die worden gemaakt voor reizen naar de zitting in procedures en naar rechtzoekenden wier vrijheid is ontnomen of beperkt, wordt een vergoeding toegekend overeenkomstig de kosten van het openbaar vervoer (19 cent per kilometer).
- c. Voor de administratieve onkosten die in het kader van de rechtsbijstandverlening worden gemaakt maar ingevolge (1) niet bij de rechtzoekende declarabel zijn en voor de werkzaamheden ten behoeve van de afgifte van de toevoeging wordt per toevoeging een vaste vergoeding van f 60 toegekend.

9. PIKETRECHTSBIJSTAND

- a. Voor de rechtsbijstandverlening door deelnemers aan piketregelingen van de raden voor rechtsbijstand worden per zaak de volgende puntenaantallen toegekend:
 - strafpiket: 1,5 punten voor rechtsbijstand in het politiebureau of tijdens een voorgeleiding voor de rechter-commissaris of in het kader van een hoger beroep van de officier van justitie tegen de beschikking tot onmiddellijke invrijheidstelling;
 - vreemdelingenpiket: 1,5 punten voor rechtsbijstand in verband met vrijheidsbeperking of -ontneming krachtens de Vreemdelingenwet;
 - psychiatrisch patiëntenpiket: 1,5 punten voor rechtsbijstand in verband met inbewaringstelling krachtens de Wet Bopz.
- b. Indien de piketrechtsbijstand buiten werkdagen wordt verleend, wordt aanvullend 0,5 punt toegekend.
- c. Voor de kosten die in verband met de piketrechtsbijstand worden gemaakt voor reizen naar de rechtzoekende wordt een kilometervergoeding toegekend overeenkomstig die welke voor het gebruik van personenauto's wordt toegekend op grond van artikel 7 van het Reisbesluit binnenland, tenzij de rechtzoekende zich ten tijde van de piketmelding buiten het ressort van de rechtsbijstandverlener bevond.

10. AFWIJKENDE REGULERINGEN

- a. Indien zich ontwikkelingen voordoen die een snelle aanpassing van de vergoedingsnormen vergen, kan die wijziging plaatsvinden op grond van een ministeriële regeling, vooruitlopend op een wijziging van het besluit per amvb.
- b. Indien bij toepassing van de voorgaande vergoedingsnormen specialisten die vooral zware zaken doen gemiddeld een uurvergoeding ontvangen die substantieel lager is dan gelet op hun zaaksaanbod en gegeven de gemiddelde uurvergoeding in het stelsel redelijk is, kunnen raden en rechtsbijstandverleners - in afwijking van de voorgaande vergoedingsnormen - afspraken maken over afwijkende vergoedingen.
- c. Teneinde de werkzaamheden ten behoeve van het declareren en vaststellen van vergoedingen te beperken, kunnen raden en rechtsbijstandverleners - in afwijking van de voorgaande vergoedingsnormen - afspraken maken over de vergoeding van zaken per aantal of per periode.

11. EVALUATIEMODEL

Elke drie jaar wordt geëvalueerd of de forfaitaire vergoedingsnormen stroken met de gemiddelde feitelijke tijdsbesteding. De evaluatie van de vergoedingsnormen wordt gebaseerd op gegevens omtrent door

rechtsbijstandverleners bij hun declaratie opgegeven tijdsbesteding per zaak. Om deze informatie in de beginfase op belangrijke onderdelen te kunnen aanvullen en toetsen wordt bij de invoering van het herziene stelsel een tijdschrijfproject gestart, waarin een representatieve groep rechtsbijstandverleners gegevens omtrent de tijdsbesteding per zaak eenduidig registreert. Het project wordt begeleid door een commissie waarin de advocatuur, de raden voor rechtsbijstand, het ministerie van Justitie en onderzoekers zijn vertegenwoordigd.

GEWICHT PER RECHTSTERREIN IN PUNTEN/CONVERSIETABEL RECHTSTERREINEN (NIEUW) - (HUIDIGE) RECHTSCATEGORIEËN

CIVIELE ZAKEN

	punten	huidige rechtscategorieën
Arbeidsrecht		
Arbeidsrechtsrecht algemeen	11	A.010/011/030/031
Ontslagvergunning	7	A.012 (bijlageB)
Ontbinding arbeidsovereenkomst	8	A.020
personen/familierecht		
Echtscheiding	10	P.010/011/012
Idem, gemeenschappelijk verzoek	7	P.020
Alimentatie/levensonderhoud	7	P.030
Ouderlijkemacht/omgangsregeling	7	P.040/041
Boedelscheiding/erfrecht	12	P.050/E.010
Overige	7	P.060/070/080/090/100/101
Verbintenissenrecht	11	alle O-categorieën
Huurecht		
Huurrecht algemeen	9	H.010/011/040/041/042/050
Wet huurprijzen woonruimte	5	H.030
Onderhoud door verhuurder	12	H.020
Goederenrecht	12	alle G-categorieën
Overige zaken civielrecht	9	I.010/R.010/011/012
BESTUURSZAKEN		
Bestuurszaken algemeen	8	alle B/C/D/F/W cat. m.u.v. C.020
Uitkering vervolgingslachtoffers	11	C.20
Vreemdelingenrecht	7	alle V-categorieën
Ambtenarenrecht	10	M.010/020/021
STRAFZAKEN		
Strafrecht verdachten		
Kantongerecht	5	S.010/011
Kinderstrafzaken	6	S.020
Rijden onder invloed	5	S.030
Misdrijven enkelvoudige kamer	6	S.040
Misdrijven meervoudige kamer	8	S.050
Strafrecht niet verdachten		
Uitleveringswet	9	Z.010
Wotz	8	Z.190/200/210/220
Bopz	3	Z.020/030/040/050
Vreemdelingenbewaring	4	Z.140
Tbs	7	Z.060
Geschillen/klachtzaken gedetineerden	5	Z.070/080/081/082/090
Vordering benadeelde partij	5	Z.110
Beklag niet-vervolgning	5	Z.180
Ontnemingsvordering	3	Z.230/240
Tenuitvoerlegging voorw. straf	3	Z.150
Overige strafzaken	4	Z.100/120/130/160/170

BIJLAGE 8

RECHTSTERREINEN: TOELICHTING BIJ DE VOORGESTELDE GEWICHTEN

POPULATIEWIJZIGINGEN EN ANDERE FACTOREN DIE RELEVANT ZIJN VOOR DE BEPALING VAN HET GEWICHT PER RECHTSTERREIN

De populaties van zaken waar de gegevens omtrent de gemiddelde tijdsbesteding betrekking op hebben, veranderen in verschillende opzichten bij invoering van de in de blauwdruk geschetste regeling. Vanwege de effecten die dit kan hebben op de gemiddelde tijdsbesteding worden deze veranderingen hieronder vermeld.

1. Rechtscategorieën zijn samengevoegd tot rechtsterreinen. Bij de berekening van de gemiddelde tijdsbesteding per rechtsterrein is hiermee rekening gehouden.
2. Volgens de voorstellen van de commissie worden als procedures ook aangemerkt de huidige bijlage 1B-zaken en bepaalde soorten zaken die nu als advieszaak worden vergoed. Bij de berekening van de gemiddelde tijdsbesteding per rechtsterrein zijn deze zaken als procedures gekwalificeerd, behalve waar het statistisch niet mogelijk was de zaken als zodanig te 'herkennen'.
3. Ook is van belang dat bij de berekening van de gemiddelde tijdsbesteding bepaalde zaken zijn betrokken waarvoor de vergoeding niet afhankelijk is van het in de bijlage bepaalde gewicht. Het gaat om cassatiezaken, voortijdig beëindigde strafzaken en ingetrokken civiele en bestuurszaken. Voorzover de gemiddelde tijdsbesteding in deze zaken afwijkend is van de procedure-populatie overigens, dient dat geen gevolgen te hebben voor het gewicht. Alleen ten aanzien van ingetrokken procedures is incidenteel sprake van een zodanig rekenkundig effect op de gemiddelde tijdsbesteding dat het gewicht daardoor hoger moet uitvallen.
4. De voorgestelde regeling voor bewerkelijke zaken betekent dat zaken een aanvullende vergoeding krijgen indien de tijdsbesteding hoger is dan drie maal het gewicht. Dat betekent onder meer dat als bijv. het gewicht acht punten bedraagt, zaken met een tijdsbesteding tussen 24 en 30 uur niet langer deel uitmaken van de populatie (gewone) procedures. Bij de berekening van de gemiddelde tijdsbesteding per rechtsterrein is hiermee rekening gehouden.
5. Omdat declaraties voor toevoegingszaken geen opgave bevatten van de door de procureur bestede tijd, is die tijdsbesteding niet verdisconteerd in de gemiddelde tijdsbesteding per rechtsterrein.
6. Verder is bij het bepalen van de gewichten rekening gehouden met significante ontwikkelingen in de gemiddelde tijdsbesteding. Daartoe zijn onder meer globale data over de gemiddelde tijdsbesteding in 1995 en 1996 vergeleken.
7. Tenslotte zijn er relevante omstandigheden die louter een bepaald rechtsterrein betreffen. Deze worden in het onderstaande nader toegelicht.

AFWIJKENDE GEWICHTEN

In het onderstaande overzicht wordt aangegeven waarom voor bepaalde rechtsterreinen een gewicht is voorgesteld dat afwijkt van het getal dat na afronding van de berekende gemiddelde tijdsbesteding resulteert. De gewichten i.c. zijn deels bepaald middels beredeneerde aannames, deels met behulp van berekeningen aan de hand van statistische gegevens.

Ontslagvergoeding: er is sprake van een stijgende trend ten aanzien van de gemiddelde tijdsbesteding. In 1996 was die voor deze zaken ca 0,5 uur hoger dan in 1995. Om die reden is ondanks de berekende gemiddelde tijdsbesteding van 6,18 uur het gewicht op 7 punten bepaald.

Goederenrecht: naar verwachting zal relatief vaak een zittings- of procureurstoeslag worden toegekend voor zaken op het terrein van het goederenrecht. Om die reden is de berekende gemiddelde tijdsbesteding van 12,84 uur naar beneden afgerond tot een gewicht van 12 punten.

Wet huurprijzen woonruimte: de voorstellen van de commissie betreffende de afbakening van het

procedurebegrip (zie par. 6.1) impliceren dat de (huidige advies)zaken bij de Huurcommissie als procedure worden vergoed en dat daardoor het toevoegingsbereik van de huidige procedures betreffende de huurprijs (categorie H030) kleiner wordt. De laatstgenoemde implicatie leidt naar verwachting tot een verlaging van de gemiddelde tijdsbesteding. Dit komt niet tot uitdrukking in de berekende gemiddelde tijdsbesteding voor huurprijszaken, te weten 7,01 uur. Tegen deze achtergrond is het gewicht op 5 punten bepaald.

Echtscheiding: meer dan de helft van de echtscheidingszaken wordt zonder tegenspraak gevoerd en de gemiddelde tijdsbesteding in de zaken zonder tegenspraak is volgens de statistische informatie ca 3,5 uur lager. In verband hiermee is voor deze zaken een korting van drie punten voorgesteld. Voor alle echtscheidingszaken is de berekende gemiddelde tijdsbesteding 8,85 uur. Tegen deze achtergrond is het gewicht voor echtscheidingszaken op 10 punten bepaald.

Alimentatie/levensonderhoud: naar verwachting zal relatief vaak een toeslag worden toegekend voor de onderhavige zaken. Om die reden is de berekende gemiddelde tijdsbesteding van 7,74 uur naar beneden afgerond tot een gewicht van 7 punten.

Boedelscheiding/erfrecht: naar verwachting zal relatief vaak een toeslag worden toegekend voor de onderhavige zaken. Om die reden is ondanks de berekende gemiddelde tijdsbesteding van 13,04 uur een gewicht van 12 punten bepaald.

Vreemdelingenrecht: van de ca 36.000 vreemdelingen- en asielzaken betreffen ca 6.700 ingetrokken zaken waarvan de gemiddelde tijdsbesteding substantieel lager ligt dan die voor de overige zaken. Daarnaast is van belang dat voor de asielzaken voor de aanvraag- en bezwaarfase ook de in het kader van het spreekuur verrichte werkzaamheden relevant zijn, vanwege de voorgestelde integratie van de vergoedingsregimes voor de spreekuurvoorziening en voor de rechtsbijstandsverlening op basis van een toevoeging. Deze factoren leiden tot de bepaling van het gewicht op 7 punten, ook al bedraagt de berekende gemiddelde tijdsbesteding 5,85 uur.

Misdrijven meervoudige kamer: naar verwachting zullen voor de onderhavige zaken relatief veel toeslagen worden toegekend, vooral in verband met gevangenhouding en met gerechtelijke vooronderzoeken. Om die reden is ondanks de berekende gemiddelde tijdsbesteding van 9,94 uur een gewicht van 8 punten bepaald.

Uitleveringswet: er is sprake van een stijgende trend ten aanzien van de gemiddelde tijdsbesteding: in 1996 was die voor deze zaken ca 1 uur hoger dan in 1995. Om die reden is ondanks de berekende gemiddelde tijdsbesteding van 8,04 uur het gewicht op 9 punten bepaald.

Vreemdelingenbewaring: de berekende gemiddelde tijdsbesteding van 3,48 uur ligt zo dicht bij het naar boven af te ronden getal van 3,50 uur, dat het gewicht op 4 punten is bepaald om te vermijden dat statistische gegevens een te absolute waarde krijgen.

TABEL PROCEDURES & BIJLAGE B-ZAKEN
niet bewerkelijke zaken 1995
ALTERNIEVE RECHTSGBIEDEN

	AANTAL	GEMIDDELTE NORMUREN	GEMIDDELTE VASTGESTELDE UREN	NORMPUNTEN NIEUW
VERVALLEN	0	0,00	0,00	
ARBEIDSRECHT EN ONTSLAG	12029	10,90	9,47	
ARBEIDSRECHT	6610	12,10	11,07	11
ONTSLAG VERGUNNING	1333	8,51	6,18	7
ONTBINDING ARBEIDSOVEREENKOMST (1639W)	4086	9,74	7,95	8
BESTUURSRECHT	59738	7,48	6,55	
BESTUURSAZAKEN	22815	9,62	7,57	8
WET UITKERING VERVOLGINGSSLACHTOFFERS	174	9,13	10,81	11
VREEMDELINGENRECHT	36317	6,12	5,85	7
AMBTENARENRECHT	432	8,71	10,03	10
OVERIG CIVIEL RECHT	635	7,45	8,54	
OVERIG CIVIEL RECHT	635	7,45	8,54	9
GOEDERENRECHT	667	11,52	12,84	
GOEDERENRECHT	667	11,52	12,84	12
HUURRECHT	5769	9,53	8,66	
HUURRECHT	3712	10,28	9,13	9
WET HUURPRIJZEN WOONRUIMTE	1725	7,09	7,01	5
ONDERHOUD DOOR VERHUURDER	332	13,75	12,01	12
PERSONEN- & FAMILIERECHT	56690	7,94	8,48	
ECHTSCHIEDING	33356	9,07	8,85	10
ECHTSCHIEDING GEMEENSCHAPPELIJK VERZOEK	1906	10,57	7,07	7
ALIMENTATIE/LEVENSONDERHOUD	8754	5,35	7,74	7
OUDELIIKE MACHT/VOOGDIJ	6029	5,22	7,29	7
BOEDELSCHIEDING/ERFRECHT	1913	11,33	13,04	12
OVERIGE PERSONEN/FAMILIERECHT	4732	5,78	7,47	7
VERBINTENISSENRECHT	10573	11,16	10,74	
VERBINTENISSENRECHT	10573	11,16	10,74	11
TOTAAL GENERAAL	146101	8,31	7,96	
STRAFZAKEN (VERDACHTEN)	47140	8,41	6,79	
KNATONGERECHT	433	6,21	5,07	5
KINDERSTRAFZAKEN	6013	7,88	6,20	6
RIJDEN ONDER INVLOED	2383	5,14	5,08	5
MISDRIJVEN ENKELVOUDIGE KAMER	26851	7,30	5,76	6
MISDRIJVEN MEERVOUDIGE KAMER	11460	12,05	9,94	8
STRAF (GEEN VERDACHTEN)	17805	5,06	3,61	
UITLEVERINGSWET	150	10,41	8,04	9
WOTZ	108	14,24	7,51	8
BOPZ	8830	5,73	3,11	3
VREEMDELINGENBEWARING	3044	4,20	3,48	4
TBS	514	9,74	9,79	7
RECHTSPOSITIE GEDETINEERDEN/KLACHTENRECHT	471	3,83	4,58	5
VORDERING BENADEELDE PARTIJ IN STRAFPROCES	724	2,73	5,01	5
BEKLAG NIET VERVOLGING	189	3,01	5,35	5
TEN UITVOERLEGGING VOORWAARDELIJKE STRAF	1719	5,22	3,47	3
OVERIGE	2056	2,62	3,89	4
TOTAAL GENERAAL	64945	7,49	5,92	

